

CONCEPT AGENDA

Algemeen bestuur

Datum	:	13 juli 2023
Tijdstip	:	13.00 – 14.00 uur
Locatie	:	N.t.b.

Onderwerp	Bijlage	Doel
1. Opening en mededelingen		
2. Ingekomen stukken	-	Kennisnemen
3. Besluitenlijst AB-vergadering 9 maart 2023 (mailronde)	1	Vaststellen
Besluitvormend		
4. Overzicht zienswijzen, incl. reactienota	2	Informereren
5. Jaarstukken 2022	2	Vaststellen
6. Begrotingswijziging 2023	2	Vaststellen
7. Begroting 2024	2	Vaststellen
8. Berap 1 2023	2	Vaststellen
9. Deelname stichting waarborgfonds	2	Vaststellen
10. Rechtmatigheidsverantwoording	4	Vaststellen
11. Convenant en overeenkomst werkgeverschap Meldkamer Noord-Nederland	3	Vaststellen
12. Rondvraag en sluiting		

Besluitenlijst algemeen bestuur Veiligheidsregio Fryslân

Datum : 9 maart 2023
Locatie : Standpunten opgehaald in een mailronde

1. Convenant en overeenkomst werkgeverschap Meldkamer Noord-Nederland

Per mail is aan de leden van het algemeen bestuur gevraagd om in te stemmen met het convenant en de overeenkomst werkgeverschap Meldkamer Noord-Nederland. Van 10 leden is een akkoord per mail ontvangen. De overige 8 leden hebben impliciet akkoord gegeven. Hiermee is met de stukken ingestemd en kan het besluit worden bekrachtigd in de vergadering van het AB op 13 juli.

Het algemeen bestuur stelt het convenant en de overeenkomst werkgeverschap Meldkamer Noord-Nederland vast.

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 juli 2023.

Voorzitter

Secretaris

S. van Haersma Buma

W.K. Kleinhuis

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Reactienota op de zienswijzen
Ter behandeling in de vergadering van	het Algemeen Bestuur
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	De heer Buma
Auteur	M. Visser
Bijlagen	1. Reactie op zienswijzen
Vergaderdatum	13-7-2023 [in te vullen door auteur – gebruik keuzekalender]
Agendapunt	4
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van de bijgevoegde reactienota op de binnengekomen zienswijzen. 2. De jaarstukken 2022, de begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 ongewijzigd vast te stellen.
Inleiding	<p>Eind maart zijn de jaarstukken 2022, de begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 aangeboden aan de Friese gemeenteraden. Het Dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân verzocht de raden om hun reactie uiterlijk op 22 juni 2023 in te dienen. Dat is in de meeste gevallen haalbaar gebleken. Met de overige gemeenten is tijdig contact geweest over het moment van indienen én de inhoud van hun conceptzienswijze. We spreken dan ook onze dank uit richting ambtenaren/griffiers, colleges en raadsleden voor de constructieve samenwerking op dit onderdeel.</p> <p>5 gemeenteraden besloten een zienswijze in te dienen. Via deze reactienota voorzien we iedere inbreng van een reactie. Deze delen we met alle Friese gemeenten, zodat iedereen optimaal geïnformeerd is over de besluitvorming van onze kaderbrief.</p>
Beoogd effect	Een vastgestelde reactienota, waarmee we recht doen aan de ingediende zienswijzen.
Argumenten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voor alle ingediende zienswijzen is een reactie geformuleerd. 2. De ingediende zienswijzen bieden geen aanleiding om de stukken aan te passen.
Kanttelingen/risico's	Geen

Financiële consequenties	Geen
Vervolgaanpak/uitvoering	N.v.t.
Communicatie	N.v.t.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Overzicht zienswijzen jaarrekening 2022, begrotingswijziging 2023 en begroting 2024

Naam Gemeente	Datum besluitvorming raad	Voorstel college aan raad	Besluit van de raad
Achtkarspelen	25 mei 2023	Het zijn financieel onzekere tijden. Dit maakt dat wij het belangrijk achten om kritisch te zijn op de kosten. We verwijzen hiervoor ook naar onze zienswijze op de Kaderbrief 2024-2027. In onze zienswijze geven wij aan dat taken niet kunnen worden uitgevoerd als er geen financiële dekking is. Daarnaast is het wat ons betreft geen uitgemaakte zaak dat we vanaf 2024 inhoudelijk blijven inzetten op de binnen het programma gezondheid genoemde programma's, die vanaf 2024 om een extra uitzetting vragen. We adviseren deze uitzettingen opnieuw in de bestuurscommissie Gezondheid te bespreken. Ook op het gebied van veiligheidstaken vragen wij opnieuw te kijken naar de noodzaak van projecten en de daarbij behorende kosten.	Het zijn financieel onzekere tijden. Dit maakt dat wij het belangrijk achten om kritisch te zijn op de kosten. We verwijzen hiervoor ook naar onze zienswijze op de Kaderbrief 2024-2027. In onze zienswijze geven wij aan dat taken niet kunnen worden uitgevoerd als er geen financiële dekking is. Daarnaast is het wat ons betreft geen uitgemaakte zaak dat we vanaf 2024 inhoudelijk blijven inzetten op de binnen het programma gezondheid genoemde programma's, die vanaf 2024 om een extra uitzetting vragen. We adviseren deze uitzettingen opnieuw in de bestuurscommissie Gezondheid te bespreken. Ook op het gebied van veiligheidstaken vragen wij opnieuw te kijken naar de noodzaak van projecten en de daarbij behorende kosten.
Ameland	22 mei 2023	Geen zienswijze	Geen zienswijze
Dantumadiel	10 juli 2023	Geen zienswijze	
Harlingen	21 juni 2023	Geen zienswijze	
Heerenveen	22 juni 2023	In de resultaatbestemming van de jaarrekening 2022 wordt voorgesteld € 325.000 toe te voegen aan de egaliseringsreserve. Zonder deze toevoeging bedraagt de omvang van de egaliseringsreserve eind 2022 circa € 3,0 miljoen (3,4% van de begrotingsomvang). Hiermee beschikt VRF over voldoende middelen om tegenvallers op te vangen en zit de egaliseringsreserve nog ruim boven de ondergrens van 2%. Daarom is het niet noodzakelijk om een deel van het resultaat toe te voegen aan de egaliseringsreserve en verzoeken wij € 325.000 terug te storten naar de gemeenten.	
Leeuwarden	31 mei 2023	De jaarstukken staan wederom voor een groot deel in het teken van diverse crisistaken. Voor uw inzet in al deze crisistaken willen wij net als vorig jaar onze waardering uitspreken. De jaarrekening sluit af met een positief rekeningresultaat van € 893.000. Dit saldo wordt, net als in voorgaande jaren, veroorzaakt doordat een aantal reguliere taken zijn uitgesteld en vertraagd. U stelt voor om het gehele rekeningresultaat te bestemmen. € 569.000 wilt u reserveren en toevoegen aan een aantal bestaande bestemmingsreserves en het resterende deel ad. € 325.000 wilt u toevoegen aan de egaliseringsreserve. De achtergrond van de toevoeging aan de egaliseringsreserve is ons niet duidelijk, temeer ook omdat de egaliseringsreserve van bijna 3 miljoen eind 2022 van voldoende omvang is. De egaliseringsreserve bedraagt daarmee 3,5% van het begrotingstotaal en valt binnen de bandbreedte (2-5%) die het Algemeen Bestuur heeft vastgesteld. Wij verzoeken u om nader te motiveren waarom het bedrag van € 325.000 wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve.	De jaarstukken staan wederom voor een groot deel in het teken van diverse crisistaken. Voor uw inzet in al deze crisistaken willen wij net als vorig jaar onze waardering uitspreken. De jaarrekening sluit af met een positief rekeningresultaat van € 893.000. Dit saldo wordt, net als in voorgaande jaren, veroorzaakt doordat een aantal reguliere taken zijn uitgesteld en vertraagd. U stelt voor om het gehele rekeningresultaat te bestemmen. € 569.000 wilt u reserveren en toevoegen aan een aantal bestaande bestemmingsreserves en het resterende deel ad. € 325.000 wilt u toevoegen aan de egaliseringsreserve. De achtergrond van de toevoeging aan de egaliseringsreserve is ons niet duidelijk, temeer ook omdat de egaliseringsreserve van bijna 3 miljoen eind 2022 van voldoende omvang is. De egaliseringsreserve bedraagt daarmee 3,5% van het begrotingstotaal en valt binnen de bandbreedte (2-5%) die het Algemeen Bestuur heeft vastgesteld. Wij verzoeken u om nader te motiveren waarom het bedrag van € 325.000 wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve.
Ooststellingwerf	27 juni 2023	Geen zienswijze	
Opsterland	5 juni 2023	Geen zienswijze	Geen zienswijze
Noardeast Fryslân	15 juni 2023	Geen zienswijze	Geen zienswijze
Schiermonnikoog	20 juni 2023	Geen zienswijze	Geen zienswijze
De Fryske Marren	21 juni 2023	Geen zienswijze	
Smallingerland	20 juni 2023	Ten aanzien van de jaarstukken 2022 de zienswijze in te dienen dat het resterende deel van € 325.000 wordt terugbetaald aan de gemeenten	Ten aanzien van de jaarstukken 2022 de zienswijze in te dienen dat het resterende deel van € 325.000 wordt terugbetaald aan de gemeenten
Súdwest Fryslân	22 juni 2023	Met het voorstel om € 325.000,- toe te voegen aan de egaliseringsreserve kunnen wij niet instemmen. De hoogte van de reserve is eind 2022 € 3 miljoen. Dat is ruim binnen de bandbreedte (tussen 2% en 5% van het begrotingstotaal) die we met elkaar hebben afgesproken. De minimale hoogte van de egaliseringsreserve eind 2022 is ongeveer € 1,8 miljoen. Er is dan ook geen reden om de reserve te verhogen. We stellen dan ook voor om de € 325.000,- terug te geven aan de gemeenten.	
Terschelling	21 juni 2023	Geen zienswijze	
Tytsjerksteradiel	25 mei 2023	Geen zienswijze	Geen zienswijze
Vlieland	19 juni 2023	Geen zienswijze	Geen zienswijze
Waadhoeke	29 juni 2023	Geen zienswijze	
Weststellingwerf	5 juni 2023	Geen zienswijze	Geen zienswijze

Samenvatting	Voorstel aantal gemeenten	Besluit aantal gemeenten
Zienswijze	5	2
Geen zienswijze/instemmen	12	5
Nog niet binnen	1	11
Totaal	18	18

Reactienota zienswijzen begroting '24, begrotingswijziging '23, jaarstukken '22

Aanleiding

Eind maart zijn de begroting '24, de eerste begrotingswijziging '23 en de jaarstukken '22 van de Veiligheidsregio Fryslân (VRF) aangeboden aan de colleges van burgemeester & wethouders en de gemeenteraden van de Friese Gemeenten. De gemeenten zijn gevraagd hierop hun zienswijze te geven. Een ruime meerderheid van de gemeenten heeft ervoor gekozen om geen zienswijze in te dienen, en daarmee hun vertrouwen uit te spreken in de voorgestelde plannen.

Een vijftal gemeenten heeft een zienswijze ingediend (of het college heeft dit voorstel aan de raad). Via deze reactienota voorzien we iedere inbreng van een reactie. Deze delen we met alle Friese gemeenten, zodat iedereen geïnformeerd voorafgaand aan de definitieve besluitvorming over onze begroting, begrotingswijziging en jaarstukken.

Kritisch op de kosten

Gemeente Achtkarspelen benadrukt in de zienswijze, conform de zienswijze bij de kaderbrief 2024-2027, het belang van kritisch zijn op de kosten in verband met de financieel onzekere tijden. Taken kunnen niet worden uitgevoerd als er geen financiële dekking is.

Veiligheidsregio Fryslân is zich bewust van de veranderende financiële situatie en hecht waarde aan een goed inhoudelijk overleg met de gemeenten. Daarnaast is Veiligheidsregio Fryslân altijd kritisch op kostenontwikkelingen: alleen noodzakelijke uitzettingen worden doorgevoerd en projecten en programma's worden alleen opgestart wanneer het belang ervan is aangetoond en er sprake is van financiële dekking.

Toevoeging egalisatiereserve

Gemeente Leeuwarden vraagt nader te motiveren waarom voorgesteld wordt het bedrag van € 325.000 toe te voegen aan de egalisatiereserve, middels de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2022. Gemeente Smallingerland, Heerenveen (voorstel college aan raad) en Súdwest Fryslân (voorstel college aan raad) vragen om dit bedrag terug te geven aan de gemeenten.

Veiligheidsregio Fryslân maakt gebruik van een egalisatiereserve om tussentijdse fluctuaties in het begrotingssaldo op te vangen. We zien in de begroting een aantal risico's en onzekerheden op ons afkomen die vragen om voldoende buffer. In de beleidsnota weerstandsvormen is afgesproken om een bovengrens van 5% van het begrotingstotaal aan te houden. Om ervoor te zorgen dat de egalisatiereserve goed blijft functioneren en waar nodig wordt gevoed, wordt een ondergrens van 2% ingesteld.

Middels de beleidsnota is afgesproken dat de egalisatiereserve wordt gevuld met incidentele overschotten en aangewend voor tekorten in het jaarrekeningresultaat. Met de toevoeging van € 325.000 vanuit het resultaat 2022 heeft de egalisatiereserve per 1 januari 2023 een omvang van € 3,3 miljoen. Dit is 3,7% van het begrotingstotaal van 2023, zonder de toevoeging is dit 3,3%. De voorgestelde toevoeging is daarmee conform het vastgestelde beleid.

The background features a vertical stack of four light blue circular icons: a person with signal waves, a stylized 'i' and 'c' with a smile, a shield with a heartbeat line, and a castle tower. A dark blue vertical bar is on the left, and a red circle is at the bottom left. The text is centered in red.

Jaarverslag en Jaarrekening 2022

Veiligheidsregio Fryslân

Voorwoord

In de jaarstukken kijken we terug op de bijdrage die Veiligheidsregio Fryslân het afgelopen jaar heeft geleverd aan een veilig en gezond Fryslân. Daarnaast leggen we in deze stukken verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiën.

De jaarstukken staan wederom voor een groot deel in het teken van diverse crisistaken. De eerste maanden van het jaar betrof dit voornamelijk onze rol met betrekking tot de coronacrisis. In het voorjaar nam onze rol bij deze crisis gestaag af, maar kwamen er nieuwe crisistaken bij. Door de oorlog in Oekraïne en het haperende opvangbeleid is een aantal extra coördinerende taken op de veiligheidsregio afgekomen. Ook hadden we in 2022 te maken met MPX (monkeypox) en vogelgriep. Onze organisatie werkte in 2022 van crisis naar crisis waardoor de flexibiliteit en het vermogen om meerdere ballen in de lucht te houden daarmee wederom flink op de proef werd gesteld.

Deze inspanning ziet u op zowel inhoud als financieel gebied terug in alle programma's. Het heeft alle geledingen van de organisatie in meer of mindere mate beïnvloed. Voor 2022 hadden we de ambitie om diverse werkzaamheden, die in de coronacrisis zijn uitgesteld, in te halen. Deze inhaalslag is weliswaar ingezet, maar door de blijvende dynamiek door de crisistaken, niet volledig gerealiseerd.

Een bijkomende complicerende factor betreft de huidige financieel-economische tijdsgeest. Vanwege een tekort aan materieel en materiaal kunnen leveranciers niet aan de levertijden voldoen. De krappe arbeidsmarkt maakt het daarbij uitdagend om voldoende en geschikte medewerkers te werven om onze doelstellingen te realiseren. Ondanks deze lastige omstandigheden is de kwaliteit van onze dienstverlening op orde, pakken wij het werk dat bleef liggen op en hebben we diverse successen behaald.

Het afgelopen jaar is bijvoorbeeld het overheidskader voor informatieveiligheid 'Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO)' ingevoerd. De GGD lanceerde 'Mijn Kinddossier', zodat ouders via een online portaal informatie krijgen over de groei en ontwikkeling van hun kinderen. Bij de brandweer is het meerjarenbeleid op het gebied van vakbekwaamheid vastgesteld en gaat de uitvoering van het eerste deel van de bouwagenda continu door. Daarnaast is de vogelgriepaanpak van Crisisbeheersing door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) overgenomen in een "Landelijke Leidraad Vogelgriep."

De behaalde resultaten geven in deze dynamische tijden veel vertrouwen in de toekomst. Wij kijken dan ook met trots terug op de wijze waarop het personeel van Veiligheidsregio Fryslân op een daadkrachtige en vindingrijke manier invulling heeft gegeven aan een veilig en gezond Fryslân.

Hartelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur

Leeswijzer

Voor u liggen de jaarstukken van 2022. Deze bestaan uit twee delen: het jaarverslag en de jaarrekening.

In het jaarverslag vindt u de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording is het hart van de jaarstukken. Hierin leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid. In de lijn van de begroting 2022 presenteren wij de vier programma's aan de hand van twee vragen:

- Wat hebben wij gedaan?
- Wat heeft dit gekost?

De paragrafen geven betekenis aan de financiële aspecten van de jaarstukken. Risicobeheersing en resultaatafspraken zijn belangrijke uitgangspunten.

Een apart deel is de jaarrekening. In dit onderdeel bevinden zich de balans, inclusief toelichting, de programmarekening met toelichting, de bijlage met verantwoordingsinformatie over de specifieke uitkeringen (SISA) en de taakvelden.

Bij de overige gegevens staan onder andere de controleverklaring van de accountant en de voorgestelde resultaatbestemming.

Inhoudsopgave

Deel I Jaarverslag 2022.....	5
1. Inleiding en resultaat 2022	6
2. Programmaverantwoording Gezondheid	8
2.1. Algemeen	8
2.2. Pijler 1 - Monitoring, signalering en advies	10
2.3. Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	13
2.4. Pijler 3 - Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	16
2.5. Pijler 4 - Toezicht houden	19
2.6. Wat heeft het gekost?	20
2.7. Feiten en cijfers Programma Gezondheid	21
3. Programmaverantwoording Crisisbeheersing	23
3.1. Algemeen	23
3.2. Behaalde resultaten	23
3.3. Wat heeft het gekost?	26
3.4. Feiten en cijfers Programma Crisisbeheersing	27
4. Programmaverantwoording Brandweer	28
4.1. Algemeen	28
4.2. Speerpunten	29
4.2.1. Samen aantoonbaar vakbekwaam	29
4.2.2. Samen aantoonbaar paraat	29
4.2.3. Risicogericht en risicobewust samenwerken	29
4.3. Overig behaalde resultaten.....	31
4.3.1. Repressie	32
4.4. Wat heeft het gekost?	34
4.5. Feiten en cijfers Programma Brandweer	35
5. Programmaverantwoording Organisatie	35
5.1. Algemeen	35
5.2. Behaalde resultaten	35
5.3. Wat heeft het gekost?	37
5.4. Feiten en cijfers Programma Organisatie.....	38
6. Paragrafen	39
6.1. Financiering	39
6.2. Weerstandvermogen en risicobeheersing	40
6.3. Onderhoud kapitaalgoederen	43
6.4. Bedrijfsvoering	44
6.4.1. Inleiding	44
6.4.2. Tevredenheid bestuur.....	44
6.4.3. Privacy	44
6.4.4. Integriteitsbeleid	44
6.4.5. Gedragscode	45
6.4.6. Betaaltermijn	45
6.4.7. Opbouw personeel	45
6.5. Verbonden partijen	46
Deel II Jaarrekening 2022.....	47
7. Jaarrekening	48
7.1. Balans per 31 december 2022	49
7.2. Programmarekening 2022 - deel 1	50
Programmarekening 2022 - deel 2	51
7.3. Toelichtingen.....	52
7.3.1. Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen	52
7.3.2. Toelichting op de balans	55
7.3.3. Toelichting op de programmarekening	62
7.3.4. Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	71
7.4. Sisa-bijlage	73
7.5. Bijlage taakvelden	75
Deel III Overige gegevens	76
8. Overige gegevens	77
8.1. Controleverklaring	78
8.2. Voorgestelde resultaatbestemming	83
8.3. Vaststelling	84
Bijlagen	82
8.7. Investeringskredieten	85
8.8. Samenstelling bestuur en commissies	86
8.9. Analyse van taken	89

Deel I Jaarverslag 2022

Veiligheidsregio Fryslân

1. Resultaat 2022

Veiligheidsregio Fryslân heeft over 2022 een positief resultaat gerealiseerd van € 893.000. Dit saldo wordt, net als in voorgaande jaren, deels veroorzaakt doordat een aantal reguliere taken zijn uitgesteld en vertraagd. Er is voor circa € 50 miljoen aan extra taken uitgevoerd als gevolg van deze crisistaken. Deze extra taken zijn uitgevoerd terwijl wij bij alle organisatieonderdelen een uitdaging constateren om in deze huidige lastige arbeidsmarkt de formatie op het gewenste niveau te houden.

Nu de invloed van de diverse crises op onze organisatie is afgenomen, zullen wij de in voorgaande jaren uitgestelde taken inhalen. Een groot aantal inhaalprojecten en inhaalacties zijn inmiddels al gestart. Een belangrijke kanttekening daarbij is dat we afhankelijk zijn van een aantal externe partijen. Voorbeelden hier van zijn leveranciers voor materieel en materiaal en Brandweer Opleidingen Noord voor wat betreft de inspanningen op het gebied van Vakbekwaam. Daarnaast is de huidige lastige arbeidsmarkt een complicerende factor.

Per programma is het gerealiseerd resultaat als volgt (bedragen in € 1.000).

Gerealiseerd resultaat per programma	Resultaat
Gezondheid	265
Crisisbeheersing	258
Brandweer	48
Organisatie	323
Gerealiseerd resultaat	894
Totaal voorstellen resultaatbestemming	894

De afwijkingen van de operationele resultaten per programma zijn toegelicht in de desbetreffende programmaparagrafen. Wij hebben een aantal ontwikkelingen geconstateerd, waarop we verwachten extra inzet te moeten plegen. Bij de resultaatbestemming hebben we dan ook voorstellen gedaan voor het reserveren van middelen voor deze ontwikkelingen. Hieronder worden de voorstellen tot bestemming toegelicht. Deze komen eveneens terug in de toelichting per programma voor het deel wat betrekking heeft op het betreffende programma.

- **Gezondheid**

In de bestemmingsvoorstellen staan voorgestelde reserveringen voor beleidsadviesing gezondheid, Kansrijke Start, Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA). Deze voorstellen vloeien voort uit eerdere besluitvorming van de Bestuurscommissie Gezondheid.

- **Brandweer**

Het voorstel van de brandweer betreft de WABO. Nu de inwerkingtreding van de omgevingswet opnieuw is uitgesteld, is een langere overbruggingsperiode nodig. Aangezien de transitiekosten voor rekening van de Veiligheidsregio zijn, is de huidige bestemmingsreserve daardoor niet meer toereikend.

- **Crisisbeheersing**

Voor crisisbeheersing worden geen reserveringen voorgesteld.

- **Organisatie**

Tijdens de crises zijn een aantal leerpunten geïdentificeerd. Middels een projectmatige aanpak willen wij deze leerpunten in de organisatie implementeren.

Het verloop in de balans is op hoofdlijnen als volgt (x € 1.000):

	31-12-2022	31-12-2021		31-12-2022	31-12-2021
Materiële vaste activa	67.215	64.637	Eigen vermogen	9.527	9.753
Vorderingen	12.992	31.070	Vorzieningen	10.714	9.618
Liquide middelen	467	459	Langlopende schulden	55.775	61.483
Overlopende activa	9.897	1.311	Kortlopende schulden	9.405	10.376
			Overlopende passiva	5.150	6.247
	90.572	97.477		90.572	97.477

Voor een toelichting op de balans wordt verwezen naar paragraaf 7.3.2.

2. Programmaverantwoording Gezondheid

2.1. Algemeen

Begin 2022 stond volop in het teken van de coronapandemie. Toen dit rustiger leek te worden, diende de oorlog in Oekraïne zich aan. Dit leidde tot een vluchtelingenstroom die op allerlei fronten inzet van de GGD vroeg. Zo inspecteerde de GGD de opvang locaties en organiseerde ondersteuning.

Onderstaande 7 vraagstukken speelden in 2022:

- De samenstelling van de bevolking verandert: vergrijzing, ontgroening, ontheemden, asielzoekers, statushouders;
- Toenemende ongelijkheid: verschil tussen arm en rijk, gezondheidsverschillen en (energie)armoede;
- Mensen met tegengestelde meningen komen harder met elkaar in botsing (bijvoorbeeld voor- en tegenstanders van vaccineren);
- Meer jonge mensen met depressieve gedachten en een stijgend aantal jongeren die eraan dacht om een einde aan het leven te maken. Het aantal jongeren dat daadwerkelijke een zelfmoordpoging deed, bleef gelijk.
- Ouderen vitaal houden.
- Meer vragen over een gezonde leefomgeving.
- De zorg wordt duurder, preventie wordt belangrijker en krijgt meer draagvlak.

De samenwerking tussen GGD Drenthe, Groningen en Fryslân werd in 2022 intensiever. We werken samen op het gebied van TBC-bestrijding, Forensische Geneeskunde (FG), Seksuele gezondheid (SOA Sense), Milieu & Gezondheid (M&G) en Infectieziektebestrijding (IZB).

Daarnaast spelen er onderwerpen als krapte op de arbeidsmarkt, functiewaarderingsvraagstukken langer durende crisis. In 2022 werkten wij aan organisatieontwikkeling en toekomstbestendigheid. Er ligt een meerjarenplan dat de continue ontwikkeling en groei van medewerkers borgt.

Een strategisch huisvestingsplan moet in 2023 antwoord geven op gestegen huurprijzen, energiekosten, hybride werken en een andere manier van werken binnen de organisatie (inclusief de jeugdgezondheidszorg).

Met een volle agenda en minder personeel dan we idealiter nodig hadden, hebben we alle zeilen bij moeten zetten. Het deed de organisatie goed dat de inspectie Gezondheidszorg en Jeugd GGD Fryslân in 2022 bezocht en haar waardering over het werk van de GGD uitsprak.

De GGD werkt op basis van het meerjarenbeleidsplan (2019-2022). De verschillende taken die wij uitvoeren staan hieronder beschreven.

De taken van GGD Fryslân

Iedereen verdient een gezond en veilig leven; wij dragen daaraan bij!

Een overzicht van deze taken en hun wettelijke grondslag is opgenomen als Bijlage 8.9. op pagina 88.

2.2. Monitoring, signalering en advies

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

In 2022 hadden we te maken met de nasleep van de coronapandemie, een krappe arbeidsmarkt, hoog ziekteverzuim en de inzet voor ontheemden uit Oekraïne. We kozen ervoor om kinderen zorg op maat aan te bieden, alternatieve werkwijzen toe te passen en extra verpleegkundigen en doktersassistenten in te zetten.

We gaven aandacht aan (mogelijke) kwetsbare kinderen. Denk aan de kansrijke start van jonge kinderen, de mentale gezondheid en het verzuim van schoolgaande kinderen en jongeren vanaf 12 jaar. Deze keuzes gaven ons ook de ruimte om integrale vroeghulp en premature nazorg op peil te houden.

Eind 2022 verbleven er ruim 900 Oekraïense kinderen in Fryslân. We gaven met een speciaal team voorlichting, voerden intakegesprekken en boden de kinderen vaccinaties aan.

JGZ 3.0: Digitaler en klantgerichter werken

In 2022 lanceerden wij Mijn Kinddossier (MKD). Een online portaal waarin ouders van kinderen tot 12 jaar informatie krijgen over de groei en ontwikkeling van hun kinderen. Tegelijkertijd stapten we over op de methode vroeg signalering Gezamenlijk inschatten zorgbehoefte (GIZ).

Waarom Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften nodig is

De methode moet bijdragen aan een flexibele JGZ die de zorg en steun levert die gezinnen nodig hebben. Zo vroeg, licht en dichtbij mogelijk en zo zwaar als nodig. De professional heeft een cruciale rol en bepaalt samen met het kind of jongere en ouders, welke aanpak nodig is. GIZ is een beproefde methodiek voor vroeg signaleren van problemen en helpt de professional om een goed gesprek met kinderen en/of ouders te kunnen voeren. Door dit gesprek krijgen kinderen en hun ouders meer de regie en de hulp die ze nodig hebben.

Epidemiologie

In 2022 er voor de bestrijding van de coronapandemie extra capaciteit ingezet voor infectieziektebestrijding. Deze is vergoed vanuit de meerkostenregeling corona van VWS.

Met behulp van ZonMw-subsidies doen we extra gezondheidsonderzoek voor de landelijke coronamonitoring jeugd, volwassenen en ouderen. Hier gaan we mee verder in 2023 en 2024.

Friese Preventieaanpak (FPA)

Meer dan 350 professionals werken inmiddels samen op het online samenwerkingsplatform van de FPA. In 2022 formuleerden we richtinggevende doelen voor de levensfasen 'lyts, jong, grut en wiis'. We startten met een netwerksamenwerking over onderwerpen binnen de FPA. Voorbeelden hiervan zijn de coalities ouderschap, gezond leven, mentale gezondheid en het lerend netwerk positieve gezondheid.

Leefstijlprogramma's

Nuchter over Gewicht ondersteunt gemeenten bij de uitvoering van hun lokale aanpak gezond gewicht. 16 van de 18 Friese gemeenten werkt volgens de JOGG-aanpak. GGD Fryslân verzorgt de regiocoördinatie hiervoor. De GGD draagt bij aan onderlinge samenwerking, informatie-uitwisseling en kennisdeling. Voorbeelden van projecten waarbij partners in de regio samenwerkten: het drinken van water onder basisschoolleerlingen stimuleren en koppelen aan het project Scoor een Boek! Dit is een samenwerking met de voetbalclub Sc Heerenveen en de Friese bibliotheken. Voor de kinderopvang is Beweeg je Blij! Uitgezet. Met als doel: pedagogisch medewerkers helpen om (nog) meer te bewegen met jonge kinderen (0-4 jaar). Dit sluit aan bij de pilot Beweegstimulering op diverse consultatiebureaus.

GGD voerde onder de vlag Nuchter over alcohol in 2022 het nalevingsonderzoek uit. Op plekken waar jongeren veel komen, onderzochten we met mysteryshoppers hoe vaak ondernemers de leeftijdsgrens voor alcohol naleefden. De mysteryshoppers gingen langs bij cafetaria's, horecagelegenheden, jongerencentra, slijterijen, sportkantines en supermarkten. Ook onderzochten we hoe verkopers de leeftijden checken en wat het effect daarvan is.

We brengen de leeftijdscheck app onder de aandacht en helpen gemeenten deze bij verkoopkanalen onder de aandacht te brengen. Ook stellen wij een handreiking Evenementen beschikbaar. Daarmee kunnen gemeenten tijdens evenementen de leeftijdsgrens voor alcohol beter naleven.

In het najaar startte de campagne 'Zien drinken doet drinken' van en de campagne IkPas (Dry Januari) startte opnieuw. Zij bieden gemeenten ondersteuning als zij aan de slag willen met Opgroeien in een Kansrijke omgeving (OKO). Er is financieel en inhoudelijk invulling gegeven aan een regionale samenwerking met Trimbos. Dit maakt het mogelijk om de formatie per 1 januari 2023 met 6 uur uit te breiden. Verschillende gemeenten werkten in 2022 met een nieuwe nota preventie handhaving alcohol en middelen. Het leefstijlprogramma Nuchtere Fries biedt ondersteuning met advies, data en presentaties.

Rookvrije generatie

Het programma Rookvrije generatie geeft de ambitie dat in 2040 geen enkel kind start met roken, dat geen enkele zwangere vrouw rookt en dat het percentage volwassen rokers is teruggedrongen naar minder dan 5%. In 2022 zijn er bijeenkomsten georganiseerd:

- een provinciale bijeenkomst met de uitreiking van de Rookvrije Generatie Award Fryslan en een voorstelling van DE sTOPPERS;
- een webinar voor de kinderopvang/ gastouders;
- online inspiratiesessie 'Bouwt u mee aan een gezonde leefstijl met als thema derdehands rook';
- workshop derdehands rook voor pedagogisch medewerkers.

Tevens draaiden er verschillende publiekscampagnes: Stoptober, Smokefree Challenge, PUUR rookvrij, Wereld Niet Roken Dag, Rookvrije Generatie Award Fryslan, promotievideo De Fryske Marren. Het programma heeft een evaluatierapport over de jaren 2018-2022 opgesteld. Deze overhandigt GGD Fryslân op 9 februari 2023 aan de Bestuurscommissie Gezondheid.

Medische Milieukunde

De beschikbare formatie voor het team is ingevuld. Het afronden van de opleiding voor de arts (profiel medische milieukunde) in 2024 is hierin meegenomen.

We versterken de samenwerking met Drenthe en Groningen. Hiermee zetten we in op kennisdeling, expertiseversterking en een efficiënte taakverdeling.

Sinds dit jaar neemt GGD Fryslân deel aan de Noord-Nederlandse piketpool voor de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS). Deze groep biedt medische milieukundige zorg wanneer acute incidenten plaatsvinden. Ondanks deze aanvulling is deze piketpool nog wel kwetsbaar. De bijdrage vanuit Fryslân is in verhouding klein. Gelet op de kwetsbaarheid van de piketpool, is het wenselijk dat GGD Fryslân een extra medewerker levert.

Beleidsadvisering

Binnen het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond Leven Akkoord (GALA) zijn afspraken gemaakt over gezondheidsdoelen voor de komende jaren. Beide akkoorden vragen om inzet van GGD Fryslân. Daarnaast hebben de gemeenten de GGD gevraagd om een stevigere rol als regisseur en adviseur in de preventieketen te pakken.

De diverse landelijke regelingen zoals het IZA, GALA en SPUK vragen om coördinatie en afstemming, waarin de GGD een rol speelt. Ook vragen de verschillende (zorg-)programma's inhoudelijke expertise van de GGD. Er is in 2022 gestart met het in beeld brengen wat dit van alle partijen vraagt. We verwachten meer inzet van strategische beleidsadvisering door de GGD. In 2023 komen we hiervoor met een voorstel in de bestuurscommissie.

Ouderen

Het expertteam ouderen heeft onderzoek gedaan naar de publieke gezondheidsopgaven voor ouderen. Het bevorderen van vitaliteit en het positief beïnvloeden van beeldvorming over ouderen zijn twee belangrijke taken voor de publieke gezondheid. De resultaten van het onderzoek zijn terug te vinden in het rapport 'Vitaliteit in de derde levensfase; een opgave voor publieke gezondheid'. In 2023 worden hiervoor concrete voorstellen uitgewerkt. Ook valpreventie krijgt hierin een plek.

Gezonde leefomgeving

Gezond blijven en ziekte voorkomen wordt een steeds belangrijker thema. Dit zien we bijvoorbeeld terug in de toenemende aandacht en waardering voor een gezonde leef-omgeving. Tachtig procent van de Friese gemeenten betrok de GGD in 2022 bij haar omgevingsbeleid. De GGD dacht ook mee en adviseerde tijdens de omgevingsintaketafels en is betrokken bij vragen over agrarische bedrijven, wijkinrichting, windturbines en antennemasten.

Om aan deze (extra) adviesaanvragen te voldoen heeft GGD Fryslân van 2021 en tot en met 2024 ruimte voor extra personele inzet. Het benodigde budget is in 2022 - zoals afgesproken met het bestuur - beschikbaar gesteld uit het positieve saldo van het programma Gezondheid.

2.3. Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Indicatoren:

- Aantal gemeenten waarbij de GGD (een deel van) de uitvoering van de GIDS aanpak op zich neemt: 14
De GGD is bij de GIDS aanpak betrokken bij deze gemeentes.
- Vaccinatiegraad in Fryslân.
Het RIVM maakt de vaccinatiecijfers elk jaar in juni bekend. Onderstaande beschrijft de situatie in 2021.
Net als voorgaande jaren bevindt het aantal vaccinaties in Fryslân zich boven het landelijk gemiddelde. Uitzondering hierop zijn de herhaalprikken DTP en BMR voor 9-jarigen. Als we daar de kinderen bij optellen die na hun negende jaar alsnog deze prikken kregen, dan komen de cijfers alsnog uit boven het landelijk gemiddelde.

Ook de HPV-vaccinatiegraad onder meisjes die vorig jaar 14 jaar werden is - in lijn met het landelijke beeld - gedaald ten opzichte van 2020 (van 60,2 procent naar 48,9 procent). Wanneer we de meisjes meetellen die na hun 14e verjaardag alsnog een tweede HPV-vaccinatie hebben ontvangen, komt de vaccinatiegraad uit op 67,2% procent. GGD Fryslân heeft de bestuurscommissie in november bijgepraat over de actuele situatie van het RVP en de vaccinatiegraad in Friesland. In juni 2023 publiceert het RIVM de definitieve vaccinatiegraadcijfers van 2022.

Provinciale aanpak kansrijke start

In 2022 hebben we een volgende stap gezet in de verbinding met de Friese Preventieaanpak. Ook startte het provinciaal lerend netwerk Kansrijke Start weer en zijn er bijeenkomsten voor lokale coalitietrekkers en provinciale stakeholders geweest. Door personele wisselingen startte de volgende fase van Kansrijke Start later dan gepland.

In 2023 volgt een meerjarenbeleidsplan Kansrijke Start Fryslân voor de periode 2023-2024. Er volgt een voorstel voor de structurele borging. We verwachten dat het Gezond Leven Akkoord en de bijbehorende specifieke uitkering (SPUK) hier aanknopingspunten voor bieden.

Interventie Nu Niet Zwanger (NNZ)

NNZ is gericht op het voorkomen van onbedoelde zwangerschap. Het biedt professionals in het sociaal domein ondersteuning en concrete middelen om met cliënten in gesprek te gaan over hun kinderwens en het moment van zwangerschap. We werken samen met het medische domein. Ook in 2022 zijn we de interventie NNZ blijven uitrollen binnen het sociaal en medisch domein.

'Tot en met het derde kwartaal is er vanuit het NNZ- gedachtegoed met 156 cliënten gesproken over hun kinderwens. Na het gesprek stelden 144 cliënten hun kinderwens uit en 12 koos bewust voor zwanger worden.'

Prenataal huisbezoek (PHB)

De eerste 1000 dagen zijn voor de gezonde ontwikkeling van een kind cruciaal. Zorgwekkende omstandigheden kunnen al tijdens de zwangerschap optreden. Prenatale huisbezoeken door de JGZ aan zwangere vrouwen en gezinnen in kwetsbare situaties zijn dan ook per 1 juli 2022 in de wet publieke gezondheid opgenomen. Dit huisbezoek wordt ingebed in 'het Zorgpad Kwetsbare Zwangeren'.

Infectieziektebestrijding (IZB)

Het bron- en contactonderzoek, testen en vaccineren t.b.v. de corona bestrijding vond ook in 2022 plaats (zie ook hoofdstuk corona). De heropening van de samenleving zorgde voor extra inzet door GGD-professionals van infectieziektebestrijding. Ook hadden we in 2022 te maken met MPX (monkeypox) en vogelgriep wat veel inzet vroeg.

'GGD Fryslân zette op 4 augustus de eerste MPX vaccinatie van het noorden. De campagne eindigde in november.'

'In Friesland is voor de bestrijding van de vogelgriep een goede samenwerking tussen alle betrokken partijen. Dit is te danken aan een duidelijke rolverdeling tussen alle partijen. De GGD richt zich op de zorg voor de boer en zijn gezin.'

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid

Het Ministerie van VWS stelde in 2022 de beleidsagenda pandemische paraatheid vast. De komende jaren stelt het ministerie extra (financiële) middelen beschikbaar om de infectieziektebestrijding in Nederland op orde te brengen. Voor de periode 2023-2024 is een landelijk programma Versterken Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid (VIP) opgesteld. Voor de uitvoering hiervan trof de GGD in 2022 al voorbereidingen.

Regionale samenwerking Antibioticaresistentie (ABR zorgnetwerk)

Dit zorgnetwerk is een Noord-Nederlands samenwerkingsverband tussen verschillende regionale zorginstellingen, organisaties en professionals. Het zorgnetwerk is een initiatief van het Ministerie van VWS en onderdeel van het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ). De GGD neemt deel aan dit netwerk. Vanuit dit netwerk is de GGD betrokken bij het informatiepunt Bijzonder Resistente Micro Organismen en er is scholingen op thema's gegeven.

Overige ontwikkelingen

- Het college zorgopleidingen (CZO) heeft GGD gecertificeerd om deskundigen infectieziektepreventie op te leiden.
- Schaarste van artsen heeft er o.a. toe geleid dat er arts-assistenten en basisartsen binnen infectieziektebestrijding zijn ingezet.

TBC

Op het gebied van TBC werken we samen met GGD Drenthe en GGD Groningen. Samen met hen zijn we bezig om de drie TBC-teams samen te voegen tot een functionele eenheid. We zijn bezig om één leidinggevende hiervoor aan te stellen, zodat de functionele eenheid kan worden ingericht. Het is nog niet gelukt om deze vacature in 2022 in. Daarom schuift deze actie door naar 2023

Samenvoeging van de TBC-afdelingen zorgt voor meer aandacht voor de kwaliteit en expertise van de medewerkers. Tegelijkertijd biedt het de mogelijkheid om efficiënter en publieksvriendelijker te werken en meer zichtbaar te zijn. Bijvoorbeeld door samen de telefonische bereikbaarheid te regelen, meer aandacht te hebben voor publieksinformatie en door het spreiden van de spreekuren.

Overige informatie uitbraken

Het aantal TBC-patiënten is ten opzichte van 2021 gestegen van 11 naar 22 patiënten. Het RIVM vermoedt dat deze stijging komt doordat patiënten met klachten, door de coronapandemie, langer hebben gewacht met een bezoek aan de dokter.

Reis- en beroepsvaccinaties

Er is in de loop van 2022 weer volop gereisd. Heropstarten van de spreekuren voor reis- en beroepsvaccinaties was dan ook nodig. Er werd veel last-minute gereisd en er was een landelijk tekort aan reizigersverpleegkundigen. Dit heeft veel flexibiliteit van GGD Fryslân gevraagd. In het tweede halfjaar van 2022 waren we weer op het niveau van vóór Corona. Het totaal aantal reizigersvaccinaties in 2022 was 9200. Hiermee was deze dienstverlening in 2022 kostendekkend.

De beroepsvaccinaties namen in 2022 iets af. Een verklaring kan zijn dat steeds meer zorgpersoneel levenslang volledig gevaccineerd is tegen hepatitis B. De beroepsvaccinaties omvatten ook in 2022 een aanbod van griepvaccinaties voor personeel van gemeenten, instellingen en bedrijven.

Vaccinaties op Maat

In 2020 zijn we gestart met Vaccinaties op Maat. De vraag hiervoor nam in 2022 toe. Lanceren van de landelijke website ggdvaccinatiesopmaat.nl naast de al bestaande ggd-reisvaccinaties.nl en ggdberoepsvaccinaties.nl droeg bij aan de bekendheid van de dienstverlening.

We hebben met de maag-, darm- en lever-artsen van Ziekenhuis Nij Smellinghe een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Deze moet een snelle doorverwijzing voor patiënten naar een vaccinatie tegen infectieziekten mogelijk maken; maag- darm- en leverpatiënten hebben een verhoogd risico op infectieziekten. In 2023 onderzoeken we of deze werkwijze kan worden uitgebreid naar andere specialismen en/of ziekenhuizen.

Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)

Wij verzorgen op de zes Friese locaties van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) de jeugdgezondheidszorg (0-18 jaar), gezondheidsvoorlichtingen, infectieziektebestrijding, TBC en hygiënezorg. Dit doen wij ook op de noodopvanglocatie in Leeuwarden. In 2022 zijn er verschillende CrisisNoodOpvang (CNO) locaties ontstaan om vluchtelingen op te vangen. Wij leverden hier de zorg. Als er ook kinderen op deze locaties waren, voerden wij ook de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) uit.

Toename van de instroom was in 2022 merkbaar. Naast het tekort aan jeugdartsen doet deze instroom ook een groot beroep op de inzet en flexibiliteit van de medewerkers. Er is een businesscase geschreven voor een toekomstbestendige Jeugdgezondheidszorg PGA. Er wordt (ook) ingezet op taakherziening en een bijbehorend opleidingstraject.

Er is geïnvesteerd in vakmanschap. Het gehele PGA team heeft training en opleiding gevolgd op het gebied van kansrijke start. Ook voerden wij op de AZC's in Drachten en Burgum met Pharos en GGD GHOR Nederland een pilot 'stoppen met roken' uit. Daarnaast nam team PGA deel aan de ontwikkeling van een landelijke Toolbox Vroegsignalering psychosociale problematiek.

Rijksvaccinatie programma (RVP)

In 2022 zijn alle activiteiten binnen het RVP uitgevoerd. Bovendien hebben aantal landelijke wijzigingen binnen het RVP gevonden:

- HPV vaccinaties voor jongens
- Verlaging leeftijd HPV vaccinaties voor meisjes (13 naar 10 jaar) incl. inhaalcampagne
- Aanpassing in het vaccinatieschema voor HPV (3 naar 2 vaccinaties)

Het RIVM stelt in de zomer van 2023 de landelijke en provinciale data over de vaccinatiegraad in 2022 beschikbaar.

Informed consent

Vanaf 1 januari 2022 moeten ouders en/of jeugdigen toestemming geven voor het uitwisselen van vaccinatiegegevens tussen GGD en het RIVM. In 2022 is in 3.2% (bron RIVM) van de dossiers van GGD Fryslân deze toestemming verleend. Het landelijke gemiddelde is 5.4%. Er wordt op landelijk niveau geprobeerd om deze uitwisseling op te nemen in de Wet Publieke Gezondheid (WPG). Dan hoeft het niet meer per dossier uitgevraagd te worden.

Seksuele Gezondheid

SENSE Noord Nederland - het centrum voor alle vragen over seks, verliefdheid, liefde en alles wat daarbij komt kijken- heeft ingezet op het beschrijven en verdelen van taken die vallen onder de SENSE regeling (de Algemene regeling seksuele gezondheid) en de Wet Publieke Gezondheid (WPG).

In 2022 zijn er door ons tijdelijke medewerkers ingezet om alle spreekuren seksuele gezondheid door te kunnen laten gaan. De vraag is groter dan het aanbod, waardoor niet iedereen terecht kan bij GGD Fryslân. De GGD richt zich daarom op specifieke risico doelgroepen. Anderen kunnen worden doorverwezen naar de eigen huisarts.

PrEP

PrEP is een medicijn dat een HIV-besmetting voorkomt. De GGD voert een PrEP pilot uit (september 2019-september 2024). In 2022 leverde GGD Fryslân aan het maximaal aantal deelnemers van 108 mensen zorg en medicatie.

Door de grens van 108 kon niet iedereen die zich wil beschermen tegen HIV zorg krijgen van de GGD. Zij worden doorverwezen naar hun huisarts. Dit levert problemen op voor de cliënt, omdat de huisarts de zorg niet standaard aanbiedt en weinig tijd heeft voor deze dienstverlening. Huisartsen die deze zorg wel uitvoeren, krijgen steun van de GGD.

2.4. Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

Indicatoren:

- GROP: 1
De GGD heeft in 2022 1 keer opgeschaald en enkele maanden later weer afgeschaald. De opschaling had te maken met de opvang van Oekraïense vluchtelingen.
- PSH – Ongevallen en Rampen: 3
Voor inzet Psychosociale hulpverlening bij ongevallen en Rampen (deelproces GROP) zijn er twee inzetten geweest. Twee hadden te maken met een ongeval op de Waddenzee.
- PSH - Incidenten 2
Voor Casemanagement geweld- en zedendelicten heeft GGD Fryslân vier casussen behandeld. Een zaak uit 2021 liep door tot in 2022, twee zaken waren nieuw en één zaak betrof een advies.

Corona

Geheel 2022 hebben we uitvoering gegeven aan de landelijke opdrachten voor testen, bron- en contactonderzoek en vaccineren. Afhankelijk van het verloop van de pandemie zijn deze opdrachten veranderd. De GGD heeft haar processen en beleid hierop aangepast. Continue heeft er op- en afschaling van de personele en locatiecapaciteit plaats gevonden. Ook de heropening van de samenleving bracht uitdaging op het gebied van personeel en locaties met zich mee. Steeds is er ingezet op duurzame en efficiënte inzet van medewerkers en middelen. Geheel 2022 was de meerkostenregeling corona van het ministerie VWS van toepassing.

Najaarscampagne

2022 start met de staart van de herhaalprik voor 60+. Waarna op basis van landelijke scenario's voorbereidingen voor een najaarscampagne 2022 volgden. Op 19 september is deze najaarscampagne gestart met het vaccineren van kwetsbare groepen en zorgmedewerkers. Door vertraging in het landelijk uitnodigingsproces van het RIVM kwam de campagne laat op gang. Om versnelling aan te brengen hebben we regionale afspraken met werkgevers van zorgmedewerkers gemaakt. Begin oktober is de griepgroep 60- uitgenodigd. Vanaf 17 oktober zijn de geboortecohorten 60- via sociale media, dus zonder brief van het RIVM, opgeroepen. Op 26 oktober is het laatste geboortjaar 2010 opgeroepen.

In het begin van de campagne is gebruik gemaakt van de vijf vaste vaccinatielocaties. Gedurende de campagne is steeds meer ingezet op het wijk- en doelgroepgericht vaccineren. Zo heeft de GGD in alle Friese gemeenten pop-up locaties georganiseerd. Ook is er gevaccineerd op opvanglocaties van ontheemden. Voor de Waddeneilanden zijn vaccinatiemomenten op het eiland georganiseerd.

Tijdens de najaarscampagne is er opnieuw intensief en succesvol samengewerkt met de Friese huisartsen, zorginstellingen en de regionale ambulance voorziening. De huisartsen hebben een groot deel van de niet mobiele thuiswonende en instellingen gevaccineerd, waarbij de GGD hen heeft voorzien van vaccins. Wanneer de huisarts hier niet toe in staat was, heeft de GGD de vaccinaties uitgevoerd.

Testen

Het ministerie heeft het afgelopen jaar verschillende beleidswijzigingen doorgevoerd. Aan het begin van het jaar moest een positieve zelftest door de GGD bevestigd worden. In april was alleen een zelftest genoeg. Wel moesten specifieke doelgroepen zich nog bij de GGD laten testen. Vanaf december hoefden ook zorgmedewerkers zich niet meer bij de GGD te laten testen. Dit zorgde voor een verdere daling van het aantal testafspraken.

BCO

Het ministerie heeft ook verschillende beleidswijzigingen voor het bron- en contactonderzoek doorgevoerd. In augustus 2022 is de steekproef voor positief geteste burgers gestopt. Dit betekende dat de GGD bijna geen bron- en contactonderzoek meer hoefde uit te voeren. Wel is de GGD nog steeds verantwoordelijk voor het geven van advies en antwoord op vragen van inwoners en zorgverleners.

Cijfermatig overzicht		
Maand	Aantal testafnames	Aantal vaccinaties
januari	100.299	120.835
februari	124.475	14.186
maart	80.061	47.593
april	7.903	26.668
mei	1.295	6.515
juni	3.956	8.913
juli	4.729	14.444
augustus	1.635	4.069
september	1.895	25.194
oktober	2.821	89.997
november	960	21.746
december	792	5.729

Bron: coronIT

GGD Rampen Opvang plan

Het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) beschrijft de taakverdeling en samenwerking bij de processen voor Infectieziektebestrijding, Medische Milieukunde, Psychosociale hulpverlening en Gezondheidsonderzoek waar de GGD voor verantwoordelijk is bij een crisis of ramp. Een externe partij heeft in 2022 onderzoek gedaan naar het functioneren van deze GROP tijdens de Coronapandemie. Op basis van dit onderzoek is besloten om een verkenning te doen naar een integraal crisisplan. Dit wordt in 2023 vervolgd. De vakbekwaamheids-oefeningen zijn dit jaar ook weer gestart. Deze waren in 2021 niet doorgegaan als gevolg van de coronapandemie.

Oekraïense ontheemden

De GGD heeft in maart 2022 een aangepaste GROP voor de Oekraïense ontheemden ingesteld. De Jeugdgezondheidszorg is aan deze crisisstructuur toegevoegd. In april is deze uitgebreid naar de bredere vluchtelingenproblematiek in Friesland.

Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE)

De AVE is een op- en afschaalmethode die dreigende escalerende situaties op het gebied van sociale veiligheid helpt voorkomen, beperken en/of beëindigen. GGD Fryslân heeft de opdracht om Friese gemeenten bekwaam te maken en te houden in het werken met de AVE. Ieder jaar wordt door ons de behoefte bij de gemeenten geïnventariseerd. Op basis hiervan zijn in 2022 opleidings-, trainings- en oefenprogramma's georganiseerd. Dit zijn er minder geweest als gevolg van de coronapandemie en de Oekraïne-crisis.

Maatschappelijke zorg

Het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag heeft in 2022 in totaal 277 meldingen verwerkt. Dit is een toename ten opzichte van het aantal meldingen in 2021. Waarschijnlijk omdat het meldpunt steeds meer als toegevoegde waarde in de zorgketen wordt gezien.

De GGD kent in het kader van de OGGZ het meldpunt voor problematische woonhygiëne. Dit is een meldpunt waar professionals melding kunnen doen en ondersteuning kunnen krijgen bij zwaar vervuilde en/of verwaarloosde woningen.

Daarnaast kennen we het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag. Dit meldpunt biedt mensen de mogelijkheid om op een laagdrempelige wijze een melding te doen over iemand waarover zorgen zijn. Het meldpunt ontvangt, adviseert, trieert en zet de melding waar nodig door naar een passende vervolgorganisatie.

De GGD voert twee taken vanuit de wet verplichte ggz (Wvggz) uit voor de gemeenten. Het gaat hierbij om het horen van de betrokkene in geval van een (voorgenomen) crisismachtiging en het verkennend onderzoek. De Wvggz is landelijk geëvalueerd. Een aanbeveling is om het horen af te schaffen. Hiervoor is een wetswijziging nodig, naar verwachting vindt dit de komende jaren nog niet plaats.

Forensische Geneeskunde

GGD Fryslân, GGD Drenthe en GGD Groningen willen samen Forensische Geneeskunde aanbieden en uitvoeren. Hiermee wordt ingespeeld op de arbeidsmarktproblematiek. Samen werken we verder aan een plan omdat we zien dat de beschikbare capaciteit blijvend van aard is.

2.5. Toezicht houden

Inspecties kinderopvang

De eisen voor gastoudertoezicht nemen toe in 2025. Niet 5 maar minimaal 50% van de gastouders moeten in 2023 geïnspecteerd worden. Om deze extra inspecties uit te kunnen voeren hebben wij in 2022 de formatie uitgebreid en op peil gebracht.

Door de vluchtelingenproblematiek moest de GGD inspecties voor (crisis) noodopvanglocaties uitvoeren. Deze inspecties waren niet begroot. Inzet hiervoor kwam ten laste van de beschikbare uren voor toezichtstaken. Door in overleg met de gemeenten de inspecties bij een minimaal aantal kindercentra af te schalen is de 100% norm aan jaarlijkse onderzoeken bij de kinderopvang gehaald. De Inspectie voor Onderwijs is hiervan op de hoogte gebracht.

WMO toezicht

In 2022 heeft de GGD voor twee gemeenten het kwaliteitstoezicht bij WMO-aanbieders uitgevoerd.

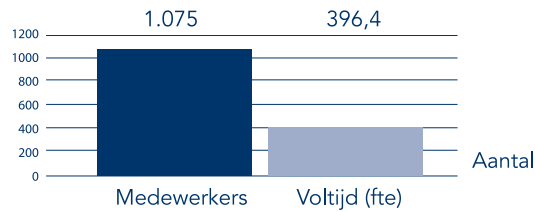
2.6. Wat heeft het gekost?

	Begroting na 2e wijziging			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid						
Pijler 1	15.371.757	50.770	-15.320.987	18.100.854	3.278.590	-14.822.264
Pijler 2	9.636.428	3.083.675	-6.552.753	11.067.830	4.564.238	-6.503.592
Pijler 3	1.576.947	953.094	-623.853	37.873.492	37.321.744	-551.748
Pijler 4	1.694.982	1.694.982	-	1.658.470	1.580.194	-78.276
	28.280.114	5.782.521	-22.497.593	68.700.646	46.744.766	-21.955.880
Dekkingsmiddelen gezondheid						
Gemeentelijke bijdrage	-	21.614.746	21.614.746		21.614.747	21.614.747
	-	21.614.746	21.614.746	-	21.614.747	21.614.747
Totaal saldo van baten en lasten	28.280.114	27.397.267	-882.847	68.700.646	68.359.513	-341.133
Reservemutaties gezondheid	102.000	984.847	882.847	102.000	707.827	605.827
Gerealiseerd resultaat gezondheid	28.382.114	28.382.114	-	68.802.646	69.067.339	264.694

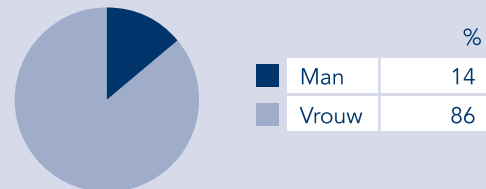
Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar bladzijde 62.

2.7. Feiten en cijfers programma Gezondheid

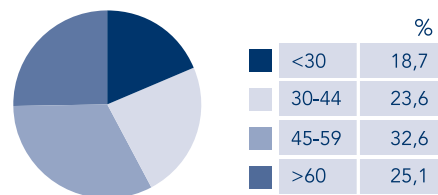
Cijfers medewerkers 2022

2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	152
Vrouw	923

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	201
30-44	254
45-59	350
> 60	270

Gemiddelde leeftijd: 47 jaar

4. Verzuimcijfers	2020	2021	2022
Verzuim	6,04	4,34	7,03
Meldfrequentie	0,62	0,43	1,01

Cijfers per pijler 2022

Pijler 1, Monitoring, signalering en advies

Jeugdgezondheidszorg		
	Consulten cb's 0-18	123.078
	Telefoontjes naar GGD/JGZ	19.371
	Kinderen in beeld bij JGZ	125.226
Aantal consultatiebureaus		45

Pijler 2, Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Reizigersvaccinatie		
	Vaccinaties	12.786
	Informatieverstrekingen	2.574
	Consulten	9.231

Pijler 3, Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

Forensische geneeskunde		
	Lijkschouwingen	396
	Letsels verklaringen	163
	Totaal aantal verrichtingen	3.833

Pijler 4, Toezicht houden

Technische Hygiëne zorg en Inspecties		
	Inspecties KDV/BSO/GOB	805
	Scheeps/tattooshops/sexhuizen	118
	Inspectie CNO en Oekraïne opvanglocaties	47

3. Programmaverantwoording Crisisbeheersing

3.1. Algemeen

Het reguliere werk, de coronacrisis, een bijdrage aan het bestrijden van de vogelgriep, coördineren van de vluchtelingenopvang voor Oekraïne en de crisishulpopvang COA. Voor Crisisbeheersing was 2022 het jaar van plannen, benutten van ons sterke netwerk en prioriteiten stellen.

Als gevolg van de toenemende vraag aan de afdeling Crisisbeheersing is het soms noodzakelijk om prioriteiten, uit te besteden of uit te stellen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het deelplan Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie en het deelplan Geneeskundige Zorg. Deze plannen zijn vanwege de coronacrisis uitgesteld en worden afgemaakt in 2023.

Het Regionaal Risicoprofiel en onze inbreng voor de Meerjarenkoers 2023-2026 ronden we volgens planning af. Het Algemeen Bestuur heeft deze inmiddels goedgekeurd en vastgesteld. Het Regionaal Risicoprofiel is voor ons belangrijke input bij het bepalen van de koers van Crisisbeheersing. Om de nieuwe koers voor de toekomst te bepalen, bespraken wij eerst de plannen die er al liggen. We startten in november 2021 met het evalueren van de huidige beleidsplannen. Daarna voerden we gesprekken met bestuurders, gemeenteraadsleden, ambtenaren en collega's. De nieuwe koers bouwt voort op het beleidsplan Veiligheid 2019 - 2022. Thema's die destijds relevant waren, zijn dat nog steeds. Dit komt mede door het risico-beeld van onze regio.

In 2022 hebben we nieuwe crisisfunctionarissen opgeleid en het huidige team de nodige trainingen en oefeningen aangeboden. We zijn trots op onze bijdrage aan een sterk Fries crisissnetwerk, het opleiden van nieuwe crisisfunctionarissen en de inzet van onze crisorganisatie. Hieronder vindt u een overzicht van wat wij met elkaar bereikten.

3.2. Dit hebben we bereikt in 2022

Het reguliere werk

Vakbekwame crisisfunctionarissen

- De medewerkers vakbekwaamheid hebben in 2022 het meerjarenbeleidsplan vakbekwaamheid 2022-2025 geschreven. Dit beschrijft onze visie op opleiden, trainen en oefenen van crisisfunctionarissen. Ook helpt het de medewerkers om allemaal op dezelfde manier te werken. Dit plan sluit aan bij de eisen die Inspectie Justitie & Veiligheid stelt. Ook voldoet het plan aan de Wet veiligheidsregio's (artikel 14 lid 2). Die verplicht een oefenbeleidsplan voor crisisbeheersing. De Bestuurscommissie Veiligheid heeft op 23 november 2022 het meerjarenbeleidsplan vakbekwaamheid 2022-2025 voor de crisorganisatie van VRF vastgesteld.
- We organiseren een aantal keren per jaar opleidingen, trainingen en oefeningen voor crisisfunctionarissen. Zo leiden we nieuwe mensen op en we zorgen er met de trainingen voor dat de crisisfunctionarissen die al een aantal jaren voor ons werken, kunnen oefenen en worden meegenomen in ontwikkelingen. In 2022 trinden we crisisfunctionarissen in omgaan met een cyberaanval, brand in de natuur en een ongeval op vliegbasis Leeuwarden.

- De Waddeneilanden hebben een andere crisisstructuur dan het vaste land. Daarom organiseren we elk jaar een grootschalige oefening op één van de eilanden. Dit jaar zetten wij een natuurbrand tijdens Oerol op Terschelling in scène. Aan deze meerdaagse oefening op Terschelling deden mee: Brandweer Fryslân, Politie Noord-Nederland, Meldkamer Noord-Nederland, Gemeente Terschelling, de Regionale Ambulancevoorziening Fryslân, Wetterskip Fryslân en Defensie

Het mag weer: evenementen

- Het kabinet schafte in maart 2022 de coronamaatregelen af. Gemeenten adviseren over het veilig en gezond organiseren van grote evenementen ging vanaf dat moment weer volop deel uitmaken van ons reguliere werk. Dit waren o.a. de volgende evenementen: Admiraliteitsdagen in Dokkum, het Oerol Festival op Terschelling, BOSK in Leeuwarden en Tall Ships Races in Harlingen.
- Nederland heeft sinds kort nieuwe regels voor evenementenzorg. Crisisbeheersing helpt gemeenten en organisatoren om aan deze regels te voldoen. Zo hebben wij een handreiking "Publieke gezondheid en veiligheid bij evenementen" geschreven. Daarin staat ook de nieuwe veldnorm. In deze norm staan de randvoorwaarden voor goede evenementenzorg beschreven. Op 23 november 2022 heeft de Bestuurscommissie Veiligheid de nieuwe Handreiking "Publieke gezondheid en veiligheid bij evenementen" vastgesteld.
- Wij zien de kans op een Elfstedentocht kleiner worden. Toch is het belangrijk dat wij onze crisisfunctionarissen ieder jaar voorbereiden op de 16e tocht der tochten. In 2022 deden wij dit met een planningsstaf. Een planningsstaf bestaat uit de vaste ROT-leden en draagt zorg voor de multidisciplinaire afstemming van de te nemen voorzorgmaatregelen met betrekking tot de specifieke crisisdreiging. We actualiseerden draaiboeken met alle partners. In de eerste helft van 2023 overleggen de burgemeesters die betrokken zijn bij de Elfstedentocht met elkaar over de voorbereiding.

Planvorming: onze vogelgriepaanpak is een landelijk voorbeeld

- In 2020 hebben we met ons netwerk een "Overleg coördinatie vogelgriep" opgericht. De veiligheidsregio werkt samen met Wetterskip Fryslân, gemeenten, provincie Fryslân en terrein-beherende organisaties Natuurmonumenten, It Fryske Gea en Staatsbosbeheer. Belangrijkste taak: het opruimen van dode wilde vogels. Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) stelde deze aanpak als een goed voorbeeld. Zij hebben de Friese werkwijze overgenomen in een "Landelijke Leidraad Vogelgriep". De leidraad is onlangs aangeboden aan de Tweede Kamer.

Hoe we ons voorbereiden op overstromingen

- De veiligheidsregio heeft ook een taak in het omgaan met de gevolgen van overstromingen en wateroverlast. Het Veiligheidsberaad heeft alle Veiligheidsregio's gevraagd om een goed beeld te schetsen van de impact van overstromingen op hun regio's. Veiligheidsregio Fryslân heeft daarom de Impactanalyse Hoogwater Fryslân gemaakt. De Bestuurscommissie Veiligheid heeft deze op 9 februari 2022 vastgesteld. De inzichten uit de analysegebruiken wij onze plannen om de inwoners van Fryslân te helpen bij een evacuatie.

Inzet van de Friese crisisorganisatie

- De crisisorganisatie komt in actie wanneer een plotselinge gebeurtenis zich ontwikkelt tot een ramp of crisis en er een GRIP wordt afgekondigd. Dit kwam in 2022 vijftien keer voor in Fryslân. GRIP kent vijf fasen die iets zeggen over de aard en omvang. Fryslân had veertien keer de maken met GRIP 1. De aanvaring tussen een watertaxi en veerboot op de Waddenzee bij Terschelling vroeg om GRIP 3.
- Crisisfunctionarissen krijgen ook in de voorbereiding op crises vaker een actieve rol. In 2022 adviseerden zij bij een zware storm en de vogelgriep onder wilde watervogels. Ook bij de boerenprotesten en de extreme droogte in de zomermaanden kwamen crisisfunctionarissen in actie. Deze pro-actieve aanpak helpt crisissituaties te voorkomen of gevolgen te beperken.

- Zonder crisisfunctionarissen is er geen goed functionerende crisisorganisatie. Daarom vinden wij het belangrijk om te weten of onze crisisfunctionarissen tevreden zijn. Door middel van interviews is een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Gemiddeld geven de crisisfunctionarissen de Friese crisisorganisatie een 7,4 en daar zijn we zeer tevreden mee.

Evaluatie jaarwisseling 2021-2022 en voorbereiding jaarwisseling 2022-2023

- Ieder jaar bereiden wij ons met de hulpdiensten voor op de jaarwisseling. Tijdens de overgang van 2021 naar 2022 hebben de hulpdiensten het erg druk gehad. Er was vooral veel agressie naar hulpverleners. Daarom hebben de Friese burgemeesters de jaarwisseling met elkaar geëvalueerd. Er zijn afspraken gemaakt over de voorbereiding op de jaarwisseling 2022-2023.

Sluimerende en langdurige crises

COVID-19

- In maart 2022 besloot het Kabinet om alle coronamaatregelen af te schaffen. Dit betekende dat de crisisorganisatie niet langer actief hoefde te zijn. De GHOR blijft wel actief want de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft de opdracht tot zorgcontinuïteit aan de Directeur Publieke Gezondheid verlengd tot 31 december 2022. Dat betekent dat de GHOR deelneemt aan landelijke en regionale crissoverleggen. Met als taak: zicht houden op de continuïteit van de zorg in de regio. En de plannen en afspraken met het Regionaal Overleg Niet Acute Zorg (RONAZ) over het openstellen en de personele bemensing van het coronacentrum moeten worden herzien.

Vluchtelingenopvang: Oekraïne en crisisnoodopvang COA

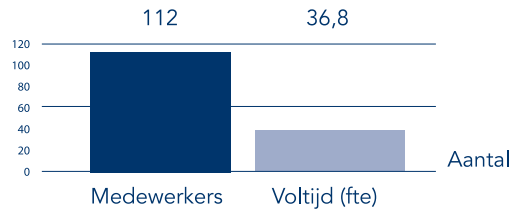
- Sinds maart heeft de afdeling crisisbeheersing een projectorganisatie voor de coördinatie van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Met deze organisatie ondersteunen wij de gemeenten met de regionale verspreiding van vluchtelingen uit Oekraïne. Later is daar ook de exploitatie van crisisnoodopvang voor het COA bijgekomen.
- De GHOR heeft in 2022 acute- en publieke gezondheidszorgprocessen op elkaar afgestemd. Ook hebben zij actuele beelden gedeeld met de organisaties in Fryslân die zorg leveren. Voor de ontheemden uit Oekraïne heeft de GHOR continu afstemming met de Dokterswacht en apothekers (medische registratie, medicijnen). Samen met Alliade heeft de GHOR in Drachten een Quarantaine- en Isolatiefaciliteit (binnen 24 uur operationeel) ingericht.
- Voor de asielzoekers in de crisisnoodopvang (Hoekstrahal, Fries Congrescentrum en overige locaties) heeft de GHOR gefaciliteerd dat de medische zorg was geborgd. Dit was niet vanzelfsprekend vanwege de enorme druk op de Friese zorgpartners. Zo werd de medische zorg in de Hoekstrahal overdag verzorgd door een vangnetconstructie van GGD-artsen en in de avonden, nachten en weekenden door de huisartsen. En in het Fries Congrescentrum en de overige locaties werd deze zorg - vanwege coronawerkzaamheden van de GGD - geregeld door particuliere aanbieders.

3.3. Wat heeft het gekost?

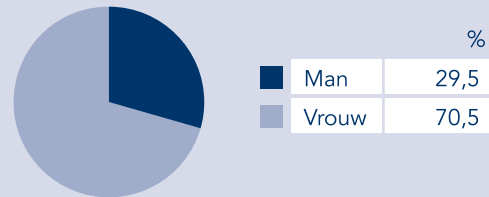
	Begroting na 2e wijziging			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Crisisbeheersing						
Producten Crisisbeheersing	4.704.524	189.496	-4.515.027	16.154.731	11.897.756	-4.256.975
Dekkingsmiddelen crisisbeheersing						
Rijksbijdrage BDuR		2.876.334	2.876.334		2.980.950	2.980.950
Gemeentelijke bijdrage		1.760.140	1.760.140		1.760.140	1.760.140
		4.636.474	4.636.474	-	4.741.090	4.741.090
Totaal saldo van baten en lasten	4.704.524	4.825.971	121.447	16.154.731	16.638.846	484.115
Reservemutaties crisisbeheersing	121.447		-121.447	226.063		-226.063
Gerealiseerd resultaat crisisbeheersing	4.825.971	4.825.971	-	16.380.794	16.638.846	258.052

3.4. Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing

Cijfers medewerkers 2022

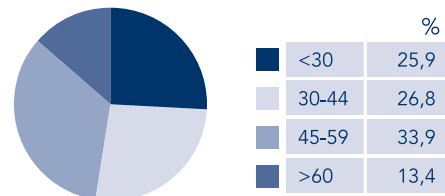

2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	33
Vrouw	79

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	29
30-44	30
45-59	38
> 60	15

Gemiddelde leeftijd: 42 jaar

4. Verzuimcijfers	2020	2021	2022
Verzuim	2,34	11,96	6,88
Meldfrequentie	0,24	0,36	0,63

Activiteiten 2022

Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing	Aantal
GRIP-inzetten	15
Niet GRIP-inzetten	6

4. Programmaverantwoording Brandweer

4.1. Algemeen

Voor Brandweer Fryslân was 2022 een druk jaar met veel incidenten. Tijdens een aantal specifieke periodes was een toename in het aantal incidenten te zien, bijvoorbeeld storm Eunice in februari of de natuurbranden in de zomer. Dit vroeg veel van onze vrijwilligers. Ondanks de drukte en mindere beschikbaarheid in de vakantieperiode is het ons gelukt de paraatheid op peil te houden. Daar zijn we trots op.

Brandweer Fryslân eindigde 2022 met een gerealiseerd resultaat van € 48.000. Vooral onderstaande ontwikkelingen geven daarvoor een verklaring. We zien een aantal grote negatieve afwijkingen, maar deze worden gecompenseerd door de positieve saldi op verschillende posten.

Ten eerste hadden de coronamaatregelen als gevolg dat er minder geoefend kon worden (vakbekwaam blijven). Hierdoor is een voordelige afwijking ontstaan op de vrijwilligersvergoedingen. Bovendien is door corona het werven van nieuwe vrijwilligers in het eerste deel van het jaar achtergebleven. Gevolg daarvan is dat de geplande opleidingen (vakbekwaam worden) later zijn gestart en vakbekwaamheid het jaar daarom met een positief saldo eindigde. Voor de voltijd officiersopleiding is wel een succesvolle werving geweest. Onze manier van werven is landelijk een voorbeeld geworden. Twee nieuwe collega's zijn in september gestart met de opleiding. Vanaf 2023 wordt daarvoor een onttrekking gedaan uit de bestemmingsreserve. De komende jaren zal ook sprake zijn van een nog te maken inhaalslag voor de manschapopleidingen.

De post materieelbeheer is met een negatief saldo geëindigd. Met name de fors hogere brandstofkosten zijn hier de oorzaak van. Deze prijsstijgingen zien we ook terug bij de aanschaf van klein materieel. De verwachting is dat prijsstijgingen ook in 2023 impact gaan hebben. Het negatieve saldo wordt voor een deel gecompenseerd door het positief resultaat op een aantal andere gebieden. Zo is er een incidenteel voordeel ontstaan door de verkoop van afgeschreven groot materieel. Ook zijn langere en onvoorspelbare levertijden de oorzaak dat meerdere producten niet geleverd zijn, en dat deze investeringen daardoor doorschuiven.

Bovendien zijn meerdere vacatures het afgelopen jaar niet of later ingevuld. Daardoor is er ruimte ontstaan op de formatie. De soms moeizame invulling van vacatures houdt verband met krapte op de arbeidsmarkt.

Wat tot slot meespeelt is dat er een aanvullende storting in de voorziening voor het FLO-overgangsrecht nodig is van € 1,1 miljoen. Dit is het effect van een hogere indexatie van loonkosten en een voorschot op de CAO. Het gaat hier om een landelijk autonome ontwikkeling waar niet op te sturen is.

4.2. Speerpunten beleidsplan Veiligheid 2019-2022

4.2.1. Samen aantoonbaar vakbekwaam

Meerjarenbeleid Vakbekwaamheid 2023-2026: Reflecteren zit in ons DNA!

Het afgelopen jaar is er meerjarenbeleid op het gebied van vakbekwaamheid vastgesteld. Hierin staat reflectie centraal, want goede zelfkennis is belangrijk voor een veilig en effectief brandweeroptreden. Mede om te zorgen voor betrouwbaarder informatie is ook de registratie van de geoefendheid aangepast. Op deze manier is vakbekwaamheid verder aantoonbaar gemaakt én geven we doel- en behoeftegericht invulling aan de oefenprogramma's. De implementatie van het nieuwe beleid wordt vervolgd in 2023.

Opleidingen

In 2022 zijn, bij de BON een groot aantal brandweeropleidingen afgenomen. Dat waren er zo veel, dat de BON veel moeite moest doen om alle opleidingen en realistische oefenmomenten te voorzien van voldoende instructeurs. In een aantal gevallen moesten activiteiten aangepast of verplaatst worden. De BON en de brandweerregio's in Fryslân, Groningen en Drenthe ondersteunen elkaar om oefenen en opleiden mogelijk te maken.

4.2.2. Samen aantoonbaar paraat

We hebben nieuwe navigatie voor onze brandweervoertuigen gekocht en geïmplementeerd. Dit zorgt voor betrouwbaardere informatie die de chauffeur zo snel mogelijk naar een incidentlocatie leidt. Daarnaast willen we meer betrouwbare informatie over onze uitruk- en opkomsttijden. 'Automatisch statussen' zorgt ervoor dat het systeem automatisch en dus veel preciezer vastlegt wanneer een voertuig uitrukt. Dit is onderdeel van de aanbesteding van het gehele repressieve informatiesysteem, waar we in 2022 mee starten.

Daarnaast ging post Oudega operationeel. De manschappen waren in 2021 opgeleid en de chauffeurs en bevelvoerders hebben hun opleiding afgerond. De eerste uitrukken van de post zijn een feit.

4.2.3. Risicogericht en risicobewust samenwerken

Omgevingswet

De landelijke overheid heeft de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw uitgesteld. We liggen op schema met onze voorbereidingen. Samen met gemeenten hebben we deelgenomen aan meerdere regionale testdagen over de digitale werkprocessen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarnaast hebben we de adviesproducten die we leveren aan het gevoegd gezag voorbereid en aangepast. Tot slot zijn de medewerkers van risico-beheersing/planvorming geschoold.

Het uitstellen van de wet heeft impact op de financiering van onze dienstverlening. In juni 2021 hebben we met het bestuur afgesproken dat we de komende jaren met hetzelfde budget blijven werken. Na inwerkingtreding van de wet worden werkzaamheden en uren twee jaar lang gemonitord. Daarna is bekend wat de impact van de wet is op onze diensten. Om deze periode te overbruggen is voor de periode t/m 2024 incidenteel totaal € 300.000 gereserveerd. Nu de inwerkingtreding opnieuw is uitgesteld, is een langere overbruggingsperiode nodig. De huidige bestemmingsreserve is daardoor niet meer toereikend. Er volgt een nieuw voorstel.

Advisering en toezicht

Een van de kerntaken van Brandweer Fryslân is het adviseren van het bevoegd gezag op terreinen als brandveiligheid, evenementveiligheid en omgevingsveiligheid. Hiervoor hebben we afspraken met gemeenten en provincie over de wijze van aanleveren, termijnen en andere kwaliteitseisen. Het afgelopen jaar is de kwaliteit van onze dienstverlening geëvalueerd onder gemeenten. Hieruit blijkt dat het bevoegd gezag doorgaans tevreden is over onze expertise, service en bereikbaarheid. Verbeterpunten worden geïmplementeerd. Daarnaast stellen we onze adviezen steeds meer risicogericht op en geven we daarmee invulling aan geldende wet- en regelgeving. Zoals te zien in onderstaande tabel komen de aantallen adviesaanvragen weer in de buurt van voor de coronapandemie. Ten aanzien van de uitgevoerde (her)controles in het kader van brandveiligheid is een inhaalslag te zien die te maken heeft met opgelopen achterstanden tijdens de verschillende lockdowns. We konden goed voldoen aan de vraag van het bevoegd gezag.

Advisering Risicobeheersing				
Productgroepen	Totaal aantal adviezen/producten			
	2022	2021	2020	2019
Advisering omgevingsveiligheid	320	350	329	276
Advisering brandveiligheid	1.260	1.005	1.159	1.121
Advisering evenementen	221	40	68	234
Toezicht brandveiligheid - controles	820	839	716	767
Toezicht brandveiligheid - hercontroles	413	253	241	369

Energietransitie

De energietransitie is naast de Omgevingswet één van de grootste maatschappelijke ontwikkelingen van de komende jaren. De omschakeling van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare bronnen levert meerdere nieuwe vraagstukken op. Bijvoorbeeld over het gebruik van nieuwe technieken en soms nog onbekende effecten en risico's.

Dat betekent dat we actief bezig zijn om onze risicoadvisering opnieuw in te richten. Daarnaast betekent dit ook wat voor onze repressieve collega's. Daarom hebben we de eerste stappen gezet om hen bij te scholen, bijvoorbeeld op het gebied van brandbestrijding van elektrisch aangedreven auto's.

Natuurbrandbeheersing

De afgelopen zomer toonde het belang van onze inspanningen bij natuurbrandbeheersing goed aan. Dit motiveerde ons verder te gaan met de aanpak die we hebben. Op het gebied van natuurbrandbeheersing is er in 2022 zowel regulier- als projectmatig werk verricht. In de reguliere lijn zijn vijf trajecten gestart in het kader van de gebiedsgerichte aanpak (waaronder Ameland, Schiermonnikoog en het Drents Friese Wold). Daarnaast is er projectmatig gewerkt aan een convenant voor afspraken met de betrokken partners.

Project bluswatervoorziening

In 2018 heeft de bestuurscommissie Veiligheid opdracht gegeven een kader te ontwikkelen voor het bepalen, realiseren en borgen van adequate bluswatervoorziening. Aan deze opdracht is samen met netwerkpartners invulling gegeven. In 2022 is deze opdracht bestuurlijk afgerond.

Brandveilig Leven

Een brandveilige samenleving is een taak van ons allemaal. Als brandweer hebben we de hulp van burgers, instellingen en bedrijven nodig. In 2022, na beëindiging de laatste coronamaatregelen (vanaf maart), hebben we de voorlichtingen op locatie langzaam weer op kunnen pakken. Ook hebben invulling gegeven aan de landelijke leerlijn "Brandweer op school". In samenwerking met NHL is in 2022 een mobiele Escaperoom gepresenteerd. Deze zetten we vanaf 2023 in bij voorlichtingen aan (met name) studenten.

4.3. Overig behaalde resultaten

Informatievoorziening en datakwaliteit

We hebben onderzocht welke onderwerpen voor onze organisatie belangrijk zijn. Dit zodat we op het gebied van informatievoorziening kunnen focussen. Om te beginnen zijn zes aandachtsgebieden gekozen waarop we gaan verbeteren. Dit traject gaat data beter beschikbaar en meer betrouwbaar maken. Hiermee worden ook de aanbevelingen uit de evaluatie van het dekkingsplan opgepakt. Dit gaat over de kwaliteit van onze uitruktijden. Het onderzoek geeft een goede leidraad voor alle ontwikkelingen over de verbetering van datakwaliteit en -beschikbaarheid. Hier willen we continu op investeren en daarom is het opgenomen als speerpunt in het meerjarenbeleidsplan 2023-2026.

Bouwagenda

De uitvoering van het eerste deel van de bouwagenda gaat continu door. Drie kazernes zijn inmiddels in de ontwerpfase: renovatie Drachten en de nieuwbouw van Langweer en Makkum. Voor Damwoude is gekozen voor een nieuwbouwlocatie. Samen met de gemeente Súdwest Fryslân startten we een verkenning voor een nieuwbouwlocatie voor de kazerne Sneek; onderdeel hiervan is onderzoek naar huisvestingsmogelijkheden van de beroepsondersteuning in bestaande ruimtes binnen het gebied.

Prijsstijgingen en lange levertijden geven onzekerheid. Dit blijft ook in 2023 het geval. Tussentijds toetsen van plannen aan de financiële ruimte helpt om hierin te sturen. Om kosten te beheersen kijken we ook of we met andere partijen kunnen aanbesteden of ontwerpen compacter kunnen maken.

Taakdifferentiatie: bouwsteen verplichtend karakter

Volgens Europese wetgeving mogen brandweervrijwilligers in de toekomst geen brandweerzorg doen als zij verplicht moeten opkomen bij een melding of al op de kazerne verblijven, wachtend op een melding. Dit heet respectievelijk consignatie en kazernering.

Landelijk wordt een plan opgesteld om te voldoen aan deze regelgeving. In dit plan staan onder andere de benodigde financiering en een wijziging van de arbeidstijdenwet. Tot die tijd blijft de situatie zoals hij is. Voor Fryslân betekent dit dat we op dit moment blijven werken met vrijwillige piketfunctionarissen met verplichte opkomst.

Kazerne Volgorde Tabel

De Kazerne Volgorde Tabel (KVT) moet worden vernieuwd. Deze tabel regelt bij een alarmering dat de snelste brandweerpost met welk brandweermaterieel naar een incident gaat. De meldkamer, beheerd door Groningen, Fryslân en Drenthe, gebruikt deze KVT en daarom pakken we met elkaar projectmatig de vernieuwing op.

Vervanging portofoons

Eind 2022 bleek het nodig om onze portofoons sneller dan gepland en op korte termijn te vervangen. Met deze portofoons communiceren we tijdens een incident. We zijn gestart met het aanbestedingstraject. Het vervangen van de portofoons brengt structurele kosten met zich mee. Deze kosten vangen we binnen de eigen begroting op.

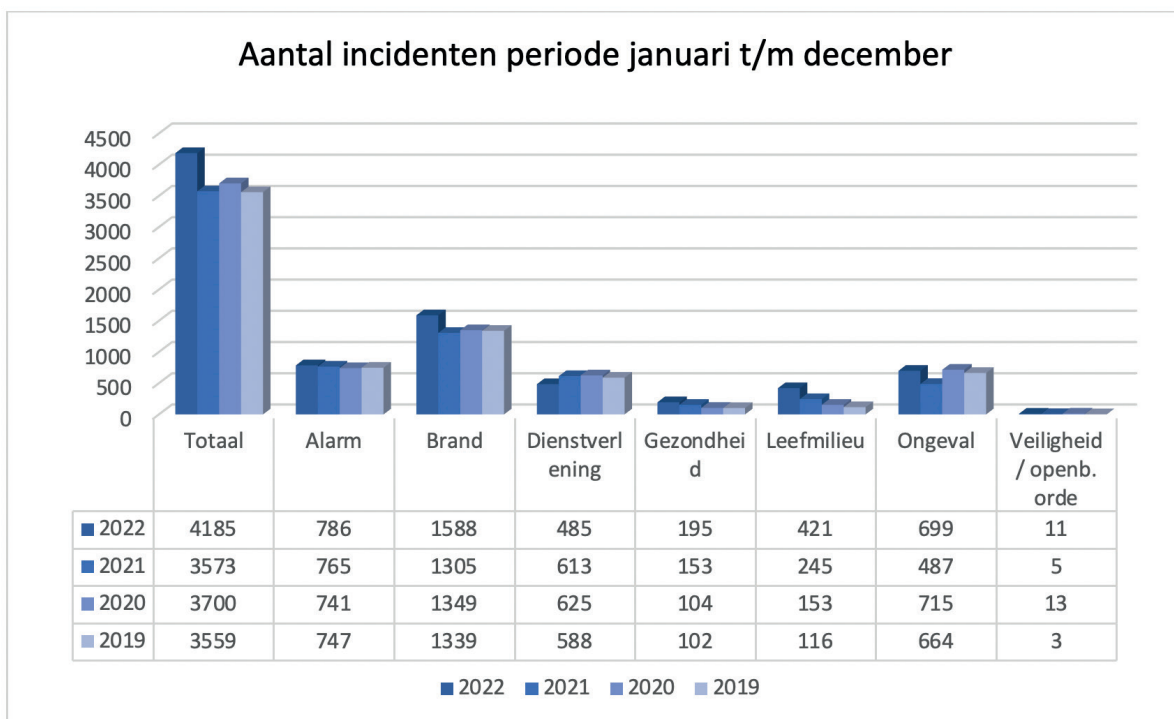
4.3.1. Repressie

2022 was een jaar met impactvolle incidenten die alle facetten van ons verzorgingsgebied raakte; (verkeers)ongevallen, incidenten op het water, (natuur)branden. In totaal zijn we 4.185 keer gealarmeerd en dat is een stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Wat onder andere opvalt is een toename van het aantal incidenten met de classificatie leefmilieu en brand. Leefmilieu gaat over de aantasting van de leefomgeving of de dreiging daartoe, bijvoorbeeld wateroverlast of dumpingen van drugsafval. De stijging van het aantal incidenten in Fryslân met deze classificatie is met name te verklaren door storm Eunice die in februari over het land raasde.

Daarnaast was het het hele jaar relatief drukker met brand. Opvallend in de zomerperiode: veel natuurbranden, maar ook (berm)branden ten tijde van de boerenprotesten. Ook waren er in de zomer relatief veel grote branden die gelijktijdig plaatsvonden, waardoor onze posten op verschillende plekken druk waren. Met name onze vrijwillige posten werden in deze periode belast; in de zomer zijn er minder brandweermensen beschikbaar, én het was drukker dan normaal. Hierin hebben we bij uitstek laten zien wat 'samen paraat' inhoudt!

Opvallend is ook de drukte in januari en december; dit valt te verklaren door de schoorsteenbranden en branden met bijvoorbeeld pelletkachels die in deze periode altijd meer voor komen.

Getoetst aan de tijden van het dekkingsplan wordt voor prio 1-brandmeldingen in 90% van de meldingen een opkomsttijd gerealiseerd die binnen de normtijd voor het betreffende risicogebied ligt. Voor de prio 1-meldingen waar technische hulpverlening nodig is, lukt dit in 97% van de gevallen.

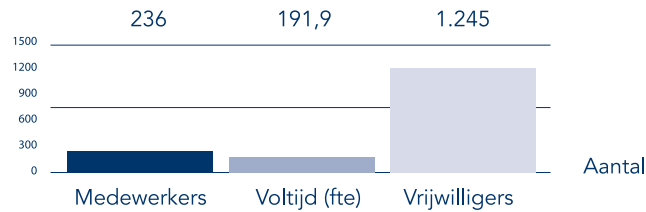
Bron: kerncijfers incidenten NIPV

4.4. Wat heeft het gekost?

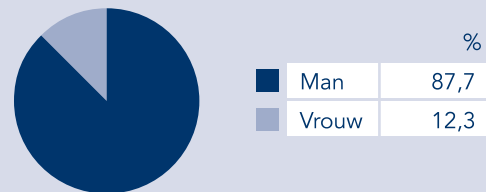
	Begroting na 2e wijziging			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Brandweer						
Producten Brandweer	36.544.106	1.051.958	-35.492.148	36.596.291	1.152.057	-35.444.234
Dekkingsmiddelen Brandweer						
Rijksbijdrage BDuR		4.677.064	4.677.064		4.847.173	4.847.173
Gemeentelijke bijdrage		31.997.937	31.997.937		31.997.937	31.997.937
		36.675.001	36.675.001		36.845.110	36.845.110
Totaal saldo van baten en lasten	36.544.106	37.726.959	1.182.853	36.596.291	37.997.167	1.400.876
Reservemutaties Brandweer	1.372.853	190.000	-1.182.853	1.542.962	190.000	-1.352.962
Gerealiseerd resultaat Brandweer	37.916.959	37.916.959		38.139.253	38.187.167	47.914

4.5. Feiten en cijfers programma Brandweer

Cijfers medewerkers 2022

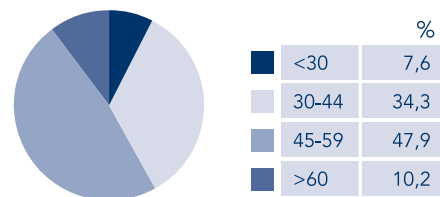

2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	207
Vrouw	29

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	18
30-44	81
45-59	113
> 60	24

Gemiddelde leeftijd: 46 jaar

4. Verzuimcijfers	2020	2021	2022
Verzuim	1,9	2,33	4,62
Meldfrequentie	0,42	0,38	0,75

5. Programmaverantwoording Organisatie

5.1. Algemeen

In het meerjarenbeleidsplan Organisatie 2019-2022 noemen we als belangrijkste thema's: digitaliseren, duurzaam voorbeeldgedrag en uitstekend werkgeverschap. Het werk dat schuilgaat achter deze thema's zetten we in 2022 volop voort.

5.2. Dit heeft Veiligheidsregio Fryslân in 2022 bereikt

Digitaal diensten verlenen

VRF verbetert haar digitale dienstverlening en spreidt het werk daarvoor uit over meerdere jaren. Daarbij zetten we Informatiemanagement en ICT in de organisatie zo goed mogelijk in.

Informatiemanagement

VRF heeft budget voor informatiemanagement (IM). Daaruit financieren we projecten die bijdragen aan het verbeteren van IM. Begin 2022 hebben we voor de volgende projecten een plan van aanpak opgesteld:

1. Contentintegratie (GGD Fryslân): dit beschrijft het proces van bundelen en toegankelijk maken van alle relevante (vak)informatie via één zoekstelsel. Verderop vertellen we waarom we voor dit onderdeel meer tijd nemen.
2. Digitale transformatie (GGD Fryslân): een belangrijk onderdeel hiervan is realiseren van het digitaal kinddossier. GGD Fryslân werkt vanaf 15 oktober 2022 met Mijn Kinddossier. Een online ouderportaal voor de jeugdgezondheidszorg met informatie over de groei en ontwikkeling van kind(eren) van 0 tot 12 jaar. In Mijn Kinddossier staan alle afspraken, informatie en adviezen op één veilige plek.
3. Navigatie en statussen (Brandweer Fryslân): dit zorgt ervoor dat hulpverleners efficiënt bij een incident arriveren.
4. Paraatheid en alarmering (Brandweer Fryslân): deze manier van werken verzamelt en analyseert informatie over de repressieve prestaties van Brandweer Fryslân.
5. BIO-NEN (VRF-breed): lichten we verderop toe.

Waarom heeft contentintegratie meer tijd nodig? Beoordeling van de plannen van aanpak heeft ons doen besluiten om het project Contentintegratie uit te stellen. Eerst willen we ervoor zorgen dat een belangrijke randvoorwaarde op orde is en dat is dat de informatie up to date is. Daarnaast werken we via het project Toekomstbestendige Gegevensvoorziening aan een technische infrastructuur. Dit is de basis voor de informatievoorziening van VRF.

Doordat we het project Contentintegratie meer tijd geven, vielen er incidenteel middelen vrij. Na de zomer is daarom een aantal kortdurende projecten in gang gezet. Deze hebben bijgedragen aan de vastgestelde bestuurlijke wens: doorontwikkelen van informatiemanagement binnen VRF.

BIO-NEN en informatieveiligheidsbeleid

Het Veiligheidsberaad heeft in juni 2021 aan de besturen van de Veiligheidsregio's gevraagd zorg te dragen voor een goed veiligheidsniveau van haar informatievoorziening. Eind 2022 moesten de Veiligheidsregio's voldoen aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO). Dit is het overheidskader voor informatieveiligheid.

Om dit snel waar te maken, hebben we een projectgroep ingericht. Wat hebben we hiermee bereikt? We hebben strategisch informatieveiligheidsbeleid vastgesteld voor 2023-2025. Dit is volledig toegespitst op alle 140 basismatregelen van BIO. Daaraan hebben we ook de NEN 7510-normen voor het GGD Fryslân toegevoegd.

- We hebben een bewustwordingscampagne gedraaid om alle medewerkers zich bewust te maken van hun rol in het veilig bewaren en gebruiken van informatie. Van een click op een phishinglink tot per ongeluk delen van data met mensen die niet bevoegd zijn om dit te bekijken; datalekken en geslaagde hackpogingen vinden vaak plaats door een menselijke fout.
- We hebben 85% van de acties afgerond en voldoen volgens een tussentijdse audit aan ruim 70% van de BIO normen. De NEN 7510 vergt nog wat meer aandacht. Dat we nog niet 100% voldoen, komt omdat er een aantal acties samenhangt met thema's die we in 2023 gaan behandelen.

BIO staat voor Baseline Informatiebeveiliging Overheid. Een baseline is een basisniveau voor informatiebeveiliging met één gezamenlijke taal voor alle overheidsorganisaties.

NEN 7510 (Nederlandse Norm) is het standaard normenkader op het gebied van informatieveiligheid voor zorginstellingen (GGD specifiek). Deze norm komt grotendeels overeen met de BIO, maar kent 33 aanvullingen op bestaande normen en 3 aanvullende nieuwe normen.

Voldoen aan 17 doelen om de wereld een betere plek te maken

Het dagelijks bestuur heeft eind 2020 de ambitie uitgesproken dat de VRF een wezenlijke bijdrage aan de Sustainable Development Goals (SDG's) levert. De SDG's zijn 17 doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Deze ambitie willen we waarmaken op drie terreinen: mobiliteit, energietransitie en duurzamer organiseren. VRF wil duurzaam voorbeeldgedrag laten zien.

In deze beleidsperiode zijn er voor de brandweerkazernes blauwdrukken opgesteld. Dit is de leidraad voor onze duurzame bouwagenda. Ook hebben we de duurzaamheidslat ontwikkeld waarlangs we nieuwe leveranciers leggen. Ook werkt VRF samen in 'Fryslân koopt circulair'. In 2022 heeft de aanbesteding voor duurzame mobiliteit geleid tot een volledig elektrisch wagenpark voor VRF. Afgelopen paar jaar hebben we duurzaam thuiswerkmeubilair aangeschaft en er ligt beleid om dit in 2023 voort te zetten.

Uitstekend werkgeverschap

In 2021 kreeg VRF wederom het certificaat Great Place to Work: dé erkenning, op basis van onafhankelijk onderzoek, voor goed werkgeverschap! Uit het onderzoek kwamen ook aandachtspunten. Deze hebben we in 2022 opgepakt.

Hybride werken

Een belangrijk aandachtspunt is samen goed hybride werken. Het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan de combinatie van thuiswerken, op kantoor en locatie. De invloed van dit nieuwe werkritme op onze huisvestingsbehoefte onderzoeken we in 2023.

Vitaliteit

Ook het afgelopen jaar was er aandacht voor de vitaliteit van onze medewerkers. Langdurig in de crisisorganisatie werken en thuiswerken hebben impact gehad. Het thema vitaliteit staat daarom hoog op onze agenda.

Interne communicatie over het effect van crises

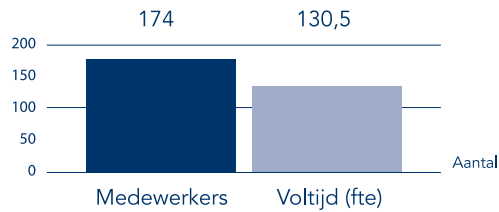
Het platform 'Oekraïne, Corona en jouw werk!' is ook ingericht voor onze medewerkers. Op deze pagina wordt informatie gedeeld over de rol van VRF in het realiseren van vluchtelingenopvang, crisisnoodopvang en het bestrijden en indammen van de coronapandemie. Hiermee is iedereen op de hoogte van de context waarin VRF werkt. Tot slot is er het besef dat het stijgen van de kosten voor levensonderhoud uitdagingen en stress voor medewerkers met zich mee kunnen brengen. Leidinggevendenden hebben dit onderwerp onder de aandacht gebracht en zijn alert op signalen bij medewerkers.

5.3. Wat heeft het gekost?

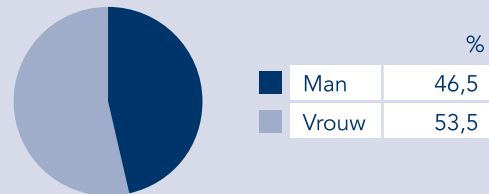
	Begroting na 2e wijziging			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Organisatie						
Producten Organisatie	16.463.240	189.881	-16.273.359	18.291.868	2.754.241	-15.537.627
Dekkingsmiddelen Organisatie						
Gemeentelijke bijdrage		15.063.526	15.063.526		15.063.526	15.063.526
		15.063.526	15.063.526		15.063.526	15.063.526
Totaal saldo van baten en lasten	16.463.240	15.253.407	-1.209.833	18.291.868	17.817.767	-474.101
Reservemutaties organisatie		1.209.833	1.209.833		797.201	797.201
Gerealiseerd resultaat Organisatie	16.463.240	16.463.240	-	18.291.868	18.614.968	323.100

5.4. Feiten en cijfers programma Organisatie

Cijfers medewerkers 2022

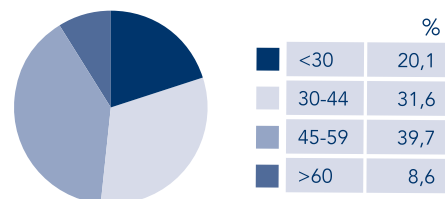

2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	81
Vrouw	93

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	35
30-44	55
45-59	69
> 60	15

Gemiddelde leeftijd: 42 jaar

4. Verzuimcijfers	2020	2021	2022
Verzuim	4,37	4,46	5,60
Meldfrequentie	0,69	0,61	0,99

6. Paragrafen

6.1. Financiering

Financieringsbeleid en afdekken van risico's

Het financieringsbeleid van Veiligheidsregio Fryslân is erop gericht om de risico's voor langere tijd af te dekken met vastrentende leningen. De omvang en looptijd van deze leningen wordt afgestemd op de omvang en levensduur van de materiële vaste activa en gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm. Afhankelijk van de situatie op de kapitaalmarkt en de hoogte van eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen, voorzieningen en werkkapitaal) bestaat de mogelijkheid een deel (tot de kasgeldlimiet) kortlopend te financieren. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Leningenportefeuille en liquiditeit

In 2022 is geen nieuwe langlopende lening aangetrokken. Het verloop van de lening portefeuille is daarmee als volgt:

Saldo per 1 januari	€	61.482.871
Opname	€	0 +
Reguliere aflossingen	€	5.707.886 -/-
Saldo per 31 december	€	55.774.985

Met ingang van de begroting over 2020 wordt een omslagrente gehanteerd van 2% voor het toerekenen van rente aan de programma's. De werkelijke omslagrente wijkt niet significant af van het begrootte percentage.

Kasgeldlimiet

Bij het begrotingstotaal (primitieve begroting) van € 85,8 miljoen is de kasgeldlimiet voor 2022 uitgekomen op € 7,0 miljoen (8,2%). Gedurende het jaar is geen sprake geweest van een netto vlottende schuld. De kasgeldlimiet werd in 2022 derhalve niet overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm voor 2022 is gesteld op 20% van het begrotingstotaal, ofwel € 17,2 miljoen. Dit betekent dat in 2022 voor maximaal € 17,2 miljoen mocht worden afgelost. In 2022 komt het totaal aan aflossingen op € 5,7 miljoen, dat is ruim onder de renterisiconorm. Bij het samenstellen van de lening portefeuille is ervoor gezorgd dat ook in de toekomst de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Schatkistbankieren

Sinds 15 december 2013 is de 'Wet verplicht schatkistbankieren' van toepassing. Met ingang van deze datum dient Veiligheidsregio Fryslân haar overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Dit met uitzondering van een saldo tot het geldende drempelbedrag, wat voor 2022 is gesteld op € 1.716.000. De naleving van de regeling voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen in de toelichting op de balans, als onderdeel 'kortlopende vorderingen'. Hieruit blijkt dat het drempelbedrag niet wordt overschreden.

Bespaarde rente FLO-overgangsrecht

In juli 2018 heeft gemeente Leeuwarden zijn verplichting inzake het FLO-overgangsrecht afgekocht bij de VRF. Uit de ontvangen afkoopsom van € 7,8 miljoen is een voorziening gevormd voor de contante waarde van de verplichting per 1 januari 2018 (€ 7,1 miljoen), het restant is gestort in een bestemmingsreserve. Conform het besluit van het algemeen bestuur wordt de met de afkoopsom bespaarde rente gebruikt om de voorziening (die gewaardeerd is op contante waarde) op te renten (tegen de contractueel afgesproken 2,5%), en om rente toe te voegen aan de bestemmingsreserve.

6.2. Weerstandsvermogen en risico-beheersing

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt het weerstandsvermogen omschreven als de relatie tussen de weerstandscapaciteit van de organisatie en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen kan ook worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid hoeft te worden aangepast. De weerstandscapaciteit dient dus om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Beleid

Het beleid rondom weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen 2019-2022'. De hoofdlijnen van dit beleid zijn als volgt.

1. Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt (behoudens de egaliseringsreserve) geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden. In plaats daarvan worden de gemeenten geïnformeerd over de risico's die aanwezig zijn, zodat ze hier rekening mee kunnen houden in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen;
2. In de paragraaf weerstandsvermogen worden naast de reguliere risico's ook de risico's opgenomen die mogelijk structurele impact kunnen hebben op de begroting van de VRF (zie kopje 'structurele risico's').
3. De gemeenschappelijke regeling maakt gebruik van een egaliseringsreserve. Deze wordt gebruikt om incidentele schommelingen in het resultaat op te vangen. Het saldo van de egaliseringsreserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal.
4. Er wordt geen post onvoorzien aangehouden in de begroting. Het eerder als 'onvoorzien' aangemerkte budget heeft geen relatie met het risicoprofiel, en is daarom omgevormd naar een budget voor bovenmatige personele fricties.

Risico's en weerstandscapaciteit

Sinds de vaststelling van de nota weerstandsvermogen zijn geen wijzigingen opgetreden in de risico's die meewegen voor de weerstandscapaciteit. De destijds vastgestelde risico's zijn nog steeds van toepassing:

- Wegvallen van maatwerk- en markttaken: Veiligheidsregio Fryslân voert diverse taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn maatwerk Jeugdgezondheidszorg (JGZ), dienstverlening Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en reizigersvaccinaties. Op deze taken wordt deels vast personeel ingezet en er wordt een beroep gedaan op overhead. Daarnaast wordt een winstmarge op deze taken gecalculerd. Deze zorgt ervoor dat de collectieve basistaak goedkoper wordt. Wegvallen van deze taken zorgt voor zowel incidentele fricties als het vervallen van structurele dekking;

- Fysieke en psychische schade door werkzaamheden: het optreden van personeel en vrijwilligers bij incidenten kan fysieke en psychische schade opleveren, die niet altijd goed te verzekeren is. De gevolgen hiervan kunnen verstrekkend zijn, bijvoorbeeld blijvende arbeidsongeschiktheid. Veiligheidsregio Fryslân is voornemens deel te nemen aan de 'stichting waarborgfonds veiligheidsregio's' zodat per 1 januari 2024 de risico's op dit vlak die niet verzekeraar zijn in gezamenlijkheid met alle veiligheidsregio's worden gedragen.
- Het niet kunnen werven van voldoende kwalitatief personeel, waardoor de taakuitvoering in gevaar komt: bij de huidige arbeidsmarkt is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatieonderdelen. Het gevolg kan zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk komt of alleen kan worden gerealiseerd tegen onevenredig hoge kosten.

Risico's met mogelijk structurele effecten op de begroting

De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen weerstandscapaciteit. De risico's die zich voordoen worden daarom in beginsel afgewenteld op de deelnemende gemeenten. Voor de komende jaren zijn enkele grote structurele risico's aangemerkt, dit betreft:

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

Het Veiligheidsberaad heeft besloten om een werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's op te richten. De werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's (WVSV) is per 1 januari 2022 operationeel. Aanleiding is dat de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) voor de veiligheidsregio's nog niet is ingegaan. Daarom moeten we tijdelijk tot een eigen collectieve rechtspositieregeling komen. We weten nu nog niet welke gevolgen dit gaat hebben.

Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet bevordert de integrale afweging als het gaat om besluiten in de fysieke leefomgeving. Alle aspecten die van invloed zijn, moeten meegenomen worden. Dit geldt dus zeker ook voor veiligheid en gezondheid. De invoering van de Omgevingswet brengt de nodige onzekerheden met zich mee. Zo is het onduidelijk hoe groot de vraag vanuit de gemeenten echt gaat worden. Verder laten landelijke onderzoeken zien dat de komst van de Omgevingswet meer tijd en geld gaat kosten. De minister van Binnenlandse Zaken heeft dit - en ook de bijzondere positie voor veiligheidsregio's hierin - onderkend. De invoering van de wet is inmiddels wederom uitgesteld, ditmaal tot 1 januari 2024. De onzekerheid zal op korte termijn niet opgelost zijn. De invloed hiervan op de organisatieonderdelen, hebben we bij de individuele programma's uitgewerkt.

Taakdifferentiatie

Als gevolg van Europese wetgeving mag in de toekomst brandweezorg niet meer worden gedaan door vrijwilligers die verplicht moeten opkomen bij een melding of al op de kazerne verblijven, wachtend op een melding. Dit heet respectievelijk consignatie en kazernering.

Landelijk wordt een plan opgesteld om te komen tot brandweezorg waarin wordt voldaan aan deze regelgeving. In dit plan staan onder andere de benodigde financiering en een wetswijziging van de arbeidstijdenwet. Tot die tijd blijft de situatie zoals hij is. Het is onduidelijk wie de kosten hiervan gaat dragen.

Algemene prijsontwikkeling

De prijsstijgingen op bijvoorbeeld materieel- en materiaalgebied stijgen ver uit boven de reguliere indexatie op basis van de consumentenprijsindex (CPI) zoals vastgelegd in de financiële verordening. Oorzaken van de prijsstijgingen zijn onder meer: wereldwijde economische ontwikkelingen, schaarste aan grondstoffen en personeel, milieumaatregelen en uiteraard de oorlog in Oekraïne. We kunnen de financiële consequenties op dit moment niet concreet maken.

Langere en onbetrouwbare levertijden

Als gevolg van grondstoftekorten en krapte op de arbeidsmarkt, hebben we ook te maken met problemen bij de tijdige levering van materieel, materiaal en diensten. Daarom moet hier bij aanbestedingen in de planning rekening mee worden gehouden, trajecten vroeg worden begonnen en duidelijke afspraken met leveranciers worden gemaakt. Voor ons regulier onderhoud en de aanschaf van kleiner materiaal is het nodig dat we voldoende aandacht aan het voorraadbeheer besteden. We moeten voorkomen dat er, door problemen met de levertijden, risico's in de uitvoering van de hulpverlening ontstaan. De ontwikkelingen rond levertijden kunnen financiële consequenties hebben (verschuiving van kosten in de tijd).

Effecten crises op regulier werk

Een indirect gevolg van onze rol in de diverse crises, is dat veel reguliere werkzaamheden vertraging hebben opgelopen. Mede door de schaarste op de arbeidsmarkt en de problemen met betrekking tot de levering van goederen door onze leveranciers, zijn deze vertragingen (nog) niet volledig ingehaald. We houden het bestuur via de reguliere P&C-cyclus op de hoogte van hoe wij deze vertraging inhalen.

Verduurzaming gebouwen en materieel

Het verder verduurzamen van onze gebouwen en materieel heeft de aandacht. Veiligheidsregio Fryslân heeft hierin ook al slagen gemaakt en dit op eigen initiatief opgepakt. Op het moment dat er vanuit de Rijksoverheid meer verduurzaming verplicht wordt gesteld zou dit een verhoging van de kosten tot gevolg kunnen hebben. We kunnen de financiële consequenties op dit moment niet concreet maken.

Rente

De afgelopen jaren waren de financieringslasten erg laag, wat een voordeel opgeleverd heeft. Het economisch tij lijkt echter gekeerd. De stijgende rente gaat waarschijnlijk ook voor Veiligheidsregio Fryslân leiden tot hogere kapitaallasten. Dit effect kan worden versterkt doordat de prijsstijgingen mogelijk leiden tot een hogere leningenportefeuille.

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

Door de landelijke netto afspraak hebben wijzingen in diverse wet- en regelgeving, zoals cao-verhogingen, directe financiële gevolgen op het FLO. Ontwikkelingen in de CAO-gemeenten en de afschaffing van de levensloopregeling kunnen ervoor zorgen dat de bestemmingsreserve eerder uitgeput is dan waarmee op het moment van de overname rekening is gehouden.

Financiële kengetallen

Van de in het BBV opgenomen kengetallen zijn vier van toepassing bij Veiligheidsregio Fryslân. Deze kengetallen zijn als volgt uitgewerkt:

Kengetallen	Jaarverslag 2021	Begroting 2022	Jaarverslag 2022
Netto-schuldquote	30,37%	83,27%	33,36%
Netto-schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	30,37%	83,27%	33,36%
Solvabiliteit	10,01%	4,19%	10,52%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Netto-schuldquote

De netto-schuldquote weerspiegelt het schuldenniveau van de organisatie ten opzichte van de exploitatie. Hoe hoger het getal, des te groter de netto-schuld ten opzichte van het begrotingstotaal. Dat de netto-schuldquote veel lager is dan begroot, wordt vooral veroorzaakt doordat de geplande langlopende lening niet is aangetrokken. Daarnaast is het gerealiseerde totaal van de baten veel hoger dan begroot door de opbrengsten die tegenover de extra kosten voor het coronavirus en de vluchtelingenopvang staan.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen, en wordt berekend als het aandeel eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (balanstotaal). In de in de nota's weerstandsvermogen en reserves/voorzieningen is vastgelegd dat de aangehouden reserves minimaal zijn. Anderzijds leiden de kapitaalintensieve activiteiten tot een hoge mate van externe financiering. De solvabiliteit is als gevolg van deze factoren laag. De solvabiliteit is hoger dan begroot, doordat een lagere onttrekking uit de reserves nodig was dan gepland.

6.3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf vertellen we over het beheerbeleid van de gebouwen die Veiligheidsregio Fryslân bezit of huurt. Het gaat om onderstaande gebouwen:

- Het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg.
- 66 Brandweerkazernes, waarvan 48 in eigendom.
- 2 boothuizen waarvan 1 eigendom en 1 huur.
- Een gehuurde opslagloods voor de tijdelijke opslag van afgeschreven materieel met een distributiecentrum voor de bevoorrading van de vaccinatie-, test- en vluchtelingenlocaties.
- 45 huurlocaties voor de Jeugdgezondheidszorg van GGD.
- Het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC), ondergebracht bij de meldkamer.
Dit huren wij.

Daarnaast heeft VRF tijdens de COVID-pandemie vijf panden en een kantoorpand ten behoeve van vaccineren, testen en backoffice gehuurd. In 2022 hebben we daarnaast 2 panden en 1 boot gehuurd om vluchtelingen op te vangen die niet terecht konden in Ter Apel. Tevens is er een pand gehuurd, met een hubfunctie voor vluchtelingen uit Oekraïne.

Kwaliteitsniveau

Als grondslag voor het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen passen wij net als veel andere organisaties de NEN-2767 richtlijnen toe. De NEN-2767 is een breed toegepaste wijze van conditiemeting, waarmee de technische kwaliteit van bouw- en installatiedelen op een objectieve manier wordt vastgelegd. Er zijn zes niveaus, die verschillen in kwaliteit aangeven. Niveau 1 is 'uitstekend', niveau 6 is 'zeer slecht'. De bestuurlijke afspraak bij het beheer en onderhoud is net als voorgaande jaren conditiescore 3. Dit betekent dat wij een 'redelijk conditie' nastreven. Plaatselijk zichtbare veroudering vinden wij acceptabel, zolang de functie-ervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar komt. Bij de huurlocaties streven wij ernaar om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau vast te leggen in de huurovereenkomsten.

Op basis van dit uitgangspunt hebben wij onderhoudsvoorzieningen gevormd. Met een onderhoudsvoorziening worden de lasten van groot onderhoud over de jaren geëgaliseerd. De toevoeging aan de voorziening (met andere woorden: de jaarlijkse lasten) is het gemiddelde bedrag van het groot onderhoud dat we nu redelijkerwijs kunnen voorzien. Wettelijk gezien moet de evaluatie van de voorziening eens in de vijf jaar, in de praktijk hanteren wij een richtlijn van eens per drie jaar.

In 2022 hebben wij een nieuwe schouw gedaan. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in de herijking van de voorziening. Het uitgevoerde onderhoud in 2022 is deels volgens plan verlopen. Er is een inhaalslag geweest naar aanleiding van het niet geheel uitvoeren van het onderhoud in 2021. Reden: ten tijde van de coronacrisis zijn er minder inspanningen verricht op het reguliere werk.

Investeringen

Eerder hebben we grootschalige nieuwbouw- en verbouwplannen uitgesteld, in afwachting van besluiten over taakdifferentiatie. Een aantal brandweerposten bevindt zich in minder goede staat waardoor in overleg met de Bestuurscommissie Veiligheid de bouwagenda weer is opgestart. Op basis van een nieuwe planning en financiële doorrekening is het toekomstperspectief geschetst voor de uitvoering van deze bouwagenda. De komende vijf jaar voeren we de plannen voor meerdere posten uit. De financiële lasten zijn, op basis van het prijspeil medio 2021, tot 2040 gedekt in de meerjaren investeringsplanning. Om te borgen dat de planning, kwaliteit en kosten van de uitvoering van bouwagenda binnen de gestelde kaders blijven, is in 2021 een stuurgroep bouwagenda opgericht, waarin verschillende specialisaties zijn opgenomen. Hiermee willen wij eventuele verassingens tijdig onderkennen, zodat er eventueel gepast en tijdig ingegrepen kan worden.

6.4. Bedrijfsvoering

6.4.1. Inleiding

Het organisatieonderdeel Bedrijfsvoering levert een bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân door de kerntaken van VRF te ondersteunen. De teams Communicatie, Informatie-management, Huisvesting & Facilitaire zaken, Inkoop, Juridische zaken, Personeel & Organisatie, Financiën & Administratie werken intensief samen met Brandweer, GGD en Crisis-beheersing. Bedrijfsvoering faciliteert, adviseert en helpt grenzen bewaken.

6.4.2 Tevredenheid bestuur

In de periode van november 2020 tot februari 2021 is er een tevredenheidsonderzoek onder bestuurders gehouden. Daaruit blijkt dat zij positief zijn over de bestuurlijke inrichting, de wijze van overleggen, de behandeling, en de voorbereiding van de onderwerpen. De verbeterwensen hebben wij in 2022 opgepakt.

Zo zijn de vergaderingen van de agendacommissies en het DB zoveel mogelijk digitaal. De aanbeveling om ambtenaren vooraf te betrekken bij complexe dossiers hebben we toegepast bij het proces rond de Meerjarenkoers VRF 2023-2026. Hierbij hebben we de Ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid en de gezondheidsambtenaren uitvoerig betrokken.

Ook aan de aanbeveling om de gemeenteraden te informeren over maatschappelijke effecten hebben we invulling gegeven. We zijn met raadsleden in gesprek gegaan over onze plannen en hebben hun inzichten meegenomen in de uitwerking van de meerjarenkoers.

6.4.3 Privacy

Veiligheidsregio Fryslân heeft organisatorische en technische maatregelen getroffen om de privacy bij de verwerking van persoonsgegevens verder te waarborgen. De functionaris gegevensbescherming en privacy-officer zien toe op de toepassing van de privacywetgeving. VRF heeft op dit terrein in 2022 weer een hoger niveau bereikt.

6.4.4 Integriteitsbeleid

VRF wil een integere organisatie zijn en laat dit terugkomen in haar kernwaarden: betrokken, betrouwbaar en professioneel. Daarom heeft VRF integriteitsbeleid. Doel van dit beleid is uitleggen wat integriteit is, het bespreekbaar maken, en uitleggen wat medewerkers en management moeten doen als ze misstanden signaleren.

Integriteit is ook een vast onderdeel van de introductiedag voor nieuwe medewerkers. In deze bijeenkomst neemt de directeur ook bij iedereen de eed of belofte af. Ook vraagt elke nieuwe medewerker zelf een Verklaring Omtrent Gedrag aan.

6.4.5 Gedragscode

De gedragscode is bedoeld om wettelijk vastgelegde rechten en plichten, procedures en sancties te vertalen naar gedragsregels. Het is een middel dat houvast biedt bij de dagelijkse zuivere en professionele omgang met klanten, leveranciers en elkaar. Ook is het een uitwerking van het integriteitsbeleid.

De gedragscode geldt voor alle medewerkers in dienst van VRF, inclusief vrijwilligers en andere personen die werkzaamheden verrichten voor VRF. Zoals stagiaires, uitzendkrachten en ZZP'ers. Van al deze medewerkers verwachten wij dat zij altijd handelen volgens de gedragscode. In 2023 gaan we de vastgestelde code via een interne campagne onder de aandacht brengen bij alle mensen die voor ons werken.

6.4.6 Betaaltermijn

VRF streeft ernaar om facturen snel te betalen. In 2022 is 80% van de facturen binnen 14 dagen betaald. De gemiddelde betaaltermijn van de 26.212 betaalde facturen bedraagt in 2022 11,4 dagen.

6.4.7 Opbouw personeel

In onderstaand overzicht is de formatie van VRF vermeld in fte voor de periode 2022.

Kolom	Personeelslid	Uitzendkracht/ extern	Stagiair	Eindtotaal
Bedrijfsvoering	105,45	15,92	2,78	124,15
Brandweer	186,25	4,22	1,44	191,92
Crisisbeheersing	27,44	9,33	-	36,78
Directie VRF	6,33	-	-	6,33
GGD	359,85	21,39	15,13	396,36
Eindtotaal	685,33	50,86	19,35	755,54

6.4.8 Verzuim

Gezonde medewerkers	93,89%
Verzuimpercentage	6,11%
Meldfrequentie	0,65

In 2022 was het verzuimpercentage 1,39% hoger dan in 2021. Het toenemende verzuim is een landelijke ontwikkeling. Dit heeft te maken met maatschappelijke ontwikkelingen (na-Coronatijd, oorlog, energieprijzen); dit alles draagt bij aan de balans tussen belasting en belastbaarheid. De meldingsfrequentie is 0,11 hoger dan in 2021. Concreet betekent dit dat medewerkers zich in 2022 vaker ziekmelden.

6.5. Verbonden partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRF een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRF aansprakelijk is voor het eventueel niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRF vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRF geen verbonden partijen. Hieronder wordt Stichting BON waarmee de VRF een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Groningen en Drenthe, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen). Stichting BON is daarom formeel geen verbonden partij.

Deel II Jaarrekening 2022

Veiligheidsregio Fryslân

7. Jaarrekening

7.1. Balans per 31 december 2022

ACTIVA	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste activa				
Materiële vaste Activa				
Investerings met een economisch nut		67.215.355		64.637.174
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	3.167.071		4.807.458	
Rekening-courant verhouding met het Rijk	9.141.980		24.308.557	
Overige vorderingen	683.226		1.953.523	
		12.992.276		31.069.538
Liquide middelen				
Overlopende activa		467.237		459.378
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel van:				
- het Rijk				
- overige Nederlandse overheidslichamen	52.430		16.226	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	9.844.280		1.294.631	
		9.896.710		1.310.857
		90.571.579		97.476.946
PASSIVA	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste passiva				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	2.997.240		2.092.965	
Bestemmingsreserves	5.635.798		4.675.077	
Gerealiseerd resultaat	893.759		2.985.062	
		9.526.798		9.753.104
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.899.811		8.189.980	
Voorzieningen ter egalisatie van lasten	1.814.223		1.427.620	
		10.714.034		9.617.599
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer				
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen		55.774.985		61.482.871
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypischeloopijd korter dan 1 jaar				
Kasgeldlening	-		-	
Overige schulden	9.405.334		10.375.945	
		9.405.334		10.375.945
Overlopende passiva				
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel van:				
- het Rijk	817.806		1.769.569	
- overige Nederlandse overheidslichamen	771.069		274.559	
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgend begrotingsjaar komen	3.561.552		4.203.298	
		5.150.428		6.247.427
		90.571.578		97.476.945

7.2. Overzicht baten en lasten 2022 - deel 1

	Primitieve begroting			Begroting na 2e wijziging			Realisatie 2022			
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
Programma Gezondheid										
Pijler 1	14.869.288	50.937	-14.818.351	15.371.757	50.770	-15.320.987	18.100.854	3.278.590	-14.822.264	498.723
Pijler 2	9.481.056	3.005.635	-6.475.421	9.636.428	3.083.675	-6.552.753	11.067.830	4.564.238	-6.503.592	49.161
Pijler 3	1.606.066	979.955	-626.111	1.576.947	953.094	-623.853	37.873.492	37.321.744	-551.748	72.105
Pijler 4	1.702.993	1.702.993	-	1.694.982	1.694.982	-	1.658.470	1.580.194	-78.276	-78.276
	27.659.403	5.739.520	-21.919.883	28.280.114	5.782.521	-22.497.593	68.700.646	46.744.766	-21.955.880	541.713
Dekkingsmiddelen Gezondheid										
Gemeentelijke bijdrage		21.366.084	21.366.084		21.614.746	21.614.746		21.614.747	21.614.747	-
		21.366.084	21.366.084		21.614.746	21.614.746		21.614.747	21.614.747	-
Totaal saldo van baten en lasten	27.659.403	27.105.604	-553.799	28.280.114	27.397.267	-882.847	68.700.646	68.359.513	-341.133	541.714
Reservemutaties Gezondheid	102.000	655.799	553.799	102.000	984.847	882.847	102.000	707.827	605.827	-277.020
Gerealiseerd resultaat Gezondheid	27.761.403	27.761.403	-	28.382.114	28.382.114	-	68.802.646	69.067.339	264.694	264.694
Programma Crisisbeheersing										
Producten Crisisbeheersing	4.704.230	203.091	-4.501.139	4.704.524	189.496	-4.515.027	16.154.731	11.897.756	-4.256.975	258.052
Dekkingsmiddelen Crisisbeheersing										
Rijksbijdrage BDuR		2.816.402	2.816.402		2.876.334	2.876.334		2.980.950	2.980.950	104.616
Gemeentelijke bijdrage		1.760.140	1.760.140		1.760.140	1.760.140		1.760.140	1.760.140	-
		4.576.542	4.576.542		4.636.474	4.636.474		4.741.090	4.741.090	104.616
Totaal saldo van baten en lasten	4.704.230	4.779.633	75.403	4.704.524	4.825.971	121.447	16.154.731	16.638.846	484.115	362.668
Reservemutaties Crisisbeheersing	75.403		-75.403	121.447		-121.447	226.063		-226.063	-104.616
Gerealiseerd resultaat Crisisbeheersing	4.779.633	4.779.633	-	4.825.971	4.825.971	-	16.380.794	16.638.846	258.052	258.052

7.2. Overzicht baten en lasten 2022 - deel 2

	Primitieve begroting			Begroting na 2e wijziging			Realisatie 2022			Verschil
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Programma Brandweer										
Producten Brandweer	37.334.137	1.093.804	-36.240.333	36.544.106	1.051.958	-35.492.148	36.596.291	1.152.057	-35.444.234	47.914
Dekkingsmiddelen Brandweer										
Rijksbijdrage BDuR		4.580.064	4.580.064		4.677.064	4.677.064		4.847.173	4.847.173	170.109
Gemeentelijke bijdrage		31.997.937	31.997.937		31.997.937	31.997.937		31.997.937	31.997.937	-
		36.578.001	36.578.001		36.675.001	36.675.001		36.845.110	36.845.110	170.109
Totaal saldo baten en lasten	37.334.137	37.671.805	337.668	36.544.106	37.726.959	1.182.853	36.596.291	37.997.167	1.400.876	218.022
Reservemutaties Brandweer	692.668	355.000	-337.668	1.372.853	190.000	-1.182.853	1.542.962	190.000	-1.352.962	-170.109
Gerealiseerd resultaat Brandweer	38.026.805	38.026.805	-	37.916.959	37.916.959	-	38.139.253	38.187.167	47.914	47.914
Programma Organisatie										
Producten Organisatie	15.073.819	189.881	-14.883.938	16.463.240	189.881	-16.273.359	18.291.868	2.754.241	-15.537.627	735.732
Dekkingsmiddelen Organisatie										
Gemeentelijke bijdrage		15.063.526	15.063.526		15.063.526	15.063.526		15.063.526	15.063.526	-
		15.063.526	15.063.526		15.063.526	15.063.526	-	15.063.526	15.063.526	-
Totaal saldo baten en lasten	15.073.819	15.253.407	179.588	16.463.240	15.253.407	-1.209.833	18.291.868	17.817.767	-474.101	735.732
Reservemutaties Organisatie	179.588		-179.588		1.209.833	1.209.833		797.201	797.201	-412.632
Gerealiseerd resultaat Organisatie	15.253.407	15.253.407	-	16.463.240	16.463.240	-	18.291.868	18.614.968	323.100	323.100
Gerealiseerd resultaat	85.821.248	85.821.248	-	87.588.284	87.588.284	-	141.614.560	142.508.320	893.759	893.759

Verantwoording Meerkosten COVID-19 GGD

Kostensoort	Meerkosten 2022
Bron- en contactonderzoek	6.612.372
Bemonstering	11.574.540
COVID-19 vaccinatie	18.420.906
<i>Overige Meerkosten</i>	
Infectieziektebestrijding (IZB)	333.660
Ondersteuning	1.020.366
<i>Subtotaal</i>	1.354.026
Totaal meerkosten 2022	37.961.845
Ontvangen voorschot meerkosten 2022	36.384.679
Nog te ontvangen meerkosten 2022	1.577.165

Verantwoording meerkosten opvang Oekraïne

Kostensoort	Opgave kosten Veiligheidsregio Fryslân
Meerkosten coördinerende gemeente Heerenveen <i>Betreft huur, personele lasten en randvoorwaardelijkheden</i>	805.328
Overige specifieke meerkosten	3.045.171
Regierol per VR	619.617
Coördinatie op vluchtelingenspreiding	1.678.362
Communicatie	79.812
GHOR / GGD	194.126
Materiële uitgaven	473.256
Totale kosten 2022	3.850.499

Overzicht baten en lasten art 27 BBV			
	Lasten	Baten	Saldo
Programma gezondheid	67.410.613	68.201.262	790.649
Programma crisisbeheersing	15.194.536	16.148.313	953.776
Programma brandweer	34.264.007	37.997.167	3.733.160
Programma organisatie	751.538	15.064.003	14.312.465
Algemene dekkingsmiddelen	-102.597	2.867	105.464
Overhead	21.009.704	2.717.202	-18.292.502
Heffing vpb	-	-	-
Onvoorzien	533.256	-	-533.256
Saldo van baten en lasten	139.061.056	140.130.813	1.069.757
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	1.871.025	1.695.028	-175.997
Resultaat	140.932.081	141.825.841	893.759

7.3. Toelichtingen

7.3.1 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening 2022 van Veiligheidsregio Fryslân is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de nadere aanwijzingen in de Financiële verordening van Veiligheidsregio Fryslân.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De personeelslasten worden in principe toegerend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zijn sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt.

Voor de aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten: vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten dient er wel een verplichting te worden opgenomen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen uitsluitend investeringen met een economisch nut. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen. Eventueel wordt rekening gehouden met een restwaarde.

Activa met economisch nut en een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven, met uitzondering van voorzieningen aan gronden en terreinen. Met afschrijven wordt begonnen vanaf 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen.

Voor de verschillende categorieën van activa worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Categorie	Termijn in jaren
Bedrijfsgebouwen	50
Grootschalige levensduur verlengende renovaties	50
Ademluchtflessen	30
BZK-materieel (zoals haakarmbakken)	25
Renovatie, restauratie en verbouwing van bedrijfsgebouwen	20
Technische installaties in bedrijfsgebouwen	20
Voorzieningen aan terreinen (zoals parkeerplaatsen)	20
Containers, wasmanden op wielen	20
Redvoertuigen	20
Motorspuitaanhangsers	20
Tankautospuiten inclusief standaard bepakking	16

Categorie	Termijn in jaren
Hulpverleningsvoertuigen inclusief standaard bekapping	15
Haakarmvoertuigen	15
Brandweervaartuigen	15
Noodaggregaat	15
Overige brandweervoertuigen	15
Overig brandweermaterieel	15
Oefenmaterieel brandweer	10
Dienstauto's	10
Personeel/materieelwagens	10
Ademluchtapparatuur (niet zijnde ademluchtflessen)	10
Ademlucht certificering	5
Ademlucht spreekmembraan	6
Ademlucht uitademventiel	4
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals confectie-bluskleding, trainingspak)	10
Kantoormeubilair	10
Overige brandweervoertuigen	10
Overig brandweermaterieel	10
Overige kantoorinventaris	10
Medische apparatuur TBC	10
Redgereedschap en inventaris tankautospuit	8
Redgereedschap hulpverleningsvoertuig	8
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals 1e bluspak)	8
OVD/Piket-voertuigen	7
Heftrucks en aanhangwagens	7
Alarmeringsmiddelen mobilifoons	7
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals helmen, gaspakken, enz.)	7
Alarmeringsmiddelen portofoons	6
Monitoren	6
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals handschoen, laarzen)	5
Overige kantoorinventaris	5
Gebruikerssoftware	5
Werkplek automatisering t/m 2017	5
Overige medische apparatuur	5
PSU GHOR functionarissen	5
Overig brandweermaterieel	5
Werkplek automatisering vanaf 2018	4
Explosiemeters/Warmtebeeldcamera's	4
Mobiele telefoons; tablets; iPads	4
Systeem soft- en hardware	3
Telefooncentrale	3

Indien aan een gebouw waarde vermeerderende aanpassingen worden gedaan, wordt voor de afschrijvingsduur aangesloten bij het restant levensduur van het bestaande actief.

Door het Dagelijks Bestuur zijn in de vergadering van 1 december 2022 nieuwe afschrijvings-termijnen vastgesteld. Conform het voorstel gaan deze termijnen per 1 januari 2023 in.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde. Bij de vorderingen wordt rekening gehouden met noodzakelijk geachte waarderingscorrecties in verband met oninbaarheid.

Liquide middelen

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Vorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen op nominale waarde. Vanwege de significante tijdsinvloeden wordt de voorziening FLO gewaardeerd op basis van contante waarde. De voorzieningen groot onderhoud worden bepaald op basis van recente beheersplannen. Deze beheersplannen kennen een looptijd van 30 jaar, waardoor de tijdsinvloeden significant zijn. Vanwege deze significante invloed is een contante waardebepaling een passender methode voor de bepaling van de voorziening. Daarom wordt met ingang van het boekjaar 2022 de voorziening bepaald op basis van contante waarde.

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

7.3.2 Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

Het verloop in de materiële vaste activa is als volgt:

Verloopoverzicht materiële vaste activa					
	Saldo 01.01.2022	Investerings	Desinvestering	Afschrijvingen	Saldo 31.12.2022
Gronden en terreinen	1.556.464	-	-	-	1.556.464
Terreininrichting	113.058	-	-	13.280	99.779
Bedrijfsgebouwen	26.357.320	312.693	-	909.303	25.760.710
Vervoermiddelen	22.205.617	5.618.535	5.260	2.332.567	25.486.325
Machines, apparaten, installaties	4.323.416	35.573	-	512.172	3.846.818
Overige materiële vaste activa	9.884.222	2.206.623	-	2.138.780	9.952.065
	64.440.097	8.173.425	5.260	5.906.102	66.702.160

	Saldo 01.01.2022	Investerings	Activeringen	Saldo 31.12.2022
Investeringsprojecten in uitvoering	197.077	9.286.004	8.969.886	513.194
	197.077	9.286.004	8.969.886	513.194

	Saldo 31.12.2022
Materiële vaste activa	66.702.160
Investeringsprojecten in uitvoering	513.194
Totaal materiële vaste activa	67.215.355

De belangrijkste investeringen in materiële vaste activa betreffen:

Tankautospuiten incl. standaardbepakking en redgereedschap	€ 5.988.672
Mobiele devices	€ 341.781
PM voertuigen	€ 395.137
Boothuis Echten	€ 287.823
Vervangen meubilair	€ 236.632

Uitzettingen met een looptijd van korter dan 1 jaar

Schatkistbankieren

Veiligheidsregio Fryslân neemt deel aan verplicht schatkistbankieren. Hiertoe is een overeenkomst afgesloten met het Rijk en worden overtollige tegoeden aangehouden in de schatkist. De Veiligheidsregio mag tot een bedrag van € 1.716.425 buiten de schatkist aanhouden. Per kwartaal was dit saldo gemiddeld als volgt:

Eerste kwartaal	€ 463.552
Tweede kwartaal	€ 462.471
Derde kwartaal	€ 460.134
Vierde kwartaal	€ 444.104

Het drempelbedrag is in 2022 niet overschreden.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt te specificeren:

	31.12.2022	31.12.2021
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	€ 52.430	€ 16.226
Vooruitbetaalde bedragen	€ 1.458.144	€ 891.453
Overige nog te ontvangen bedragen	€ 8.386.137	€ 386.951
	€ 9.896.710	€ 1.294.631

Onder de overige nog te ontvangen bedragen is ultimo 2022 een vordering op het COA opgenomen inzake de Crisisnoodopvang van € 8,0 miljoen

Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 01.01.2022	Ontvangsten	Gemaakte kosten	Saldo 31-12-2022
Overige Nederlandse overheidslichamen				
SBOH			18.492	18.492
Gezondheidsonderzoek na rampen GGD		62.285	91.971	29.686
Salariscompensatie Verpleegkundig specialist in opleiding (VIOS)	4.252	4.252	4.252	4.252
GOR-COVID-19 Gezondheidsmonitor Jeugd 2021	11.974	11.974		-
	16.226	78.511	114.715	52.430

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves is als volgt:

	Saldo 01.01.2022	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	2.092.965	904.276		2.997.241
	2.092.965	904.276	-	2.997.241
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsmonitor	278.676	102.000	76.975	303.701
FLO	532.056	274.725		806.781
Uitwerkingskader Meldkamer JGZ 3.0	500.000			500.000
Tweede loopbaanbeleid	673.000		186.423	486.577
Tweede loopbaanbeleid	538.939			538.939
In te halen werkzaamheden	2.252.406		147.412	2.104.994
Gezonde leefomgeving	300.000		100.000	200.000
Kansrijke start	70.000		39.693	30.307
Nu niet zwanger	224.000		90.000	134.000
Wabo	300.000		90.000	210.000
Tijdelijke versterking projecten	195.000		74.500	120.500
Energietransitie	300.000		100.000	200.000
Thuiswerkplekken	200.000		200.000	-
	6.364.077	376.725	1.105.003	5.635.799
Totaal eigen vermogen	8.457.042	1.281.001	1.105.003	8.633.040

Egalisatiereserve

Op 19 december 2018 heeft het algemeen bestuur de beleidsnota weerstandvermogen en risicobeheersing vastgesteld. Daarin is besloten om gebruik te maken van een egalisatiereserve, die gebruikt wordt om tussentijdse fluctuaties in het begrotingsaldo op te vangen. Deze reserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal. Het saldo van de eerste begrotingswijziging is toegevoegd aan de egalisatiereserve.

Gezondheidsmonitor

De GGD voert in een vierjaarlijkse cyclus verschillende gezondheidsmonitors uit. Gelet op ontwikkelingen in het sociaal domein is besloten om deze monitors dusdanig uit te zetten dat uitkomsten op gebiedsniveau beschikbaar komen. De lasten voor het uitvoeren van de gezondheidsmonitors op gebiedsniveau variëren van € 75.000 tot € 160.000. De reserve gezondheidsmonitors is gevormd om de lasten van de verschillende monitors te egaliseren.

FLO overgangsrecht

Deze reserve wordt aangehouden om mogelijke toekomstige nadelen van de FLO te kunnen financieren. Conform de bestuurlijke afspraken is het overschot op de BDUR aan deze reserve toegevoegd.

Uitwerkingskader Meldkamer

De bestemmingsreserve is bedoeld voor de verdere ontwikkeling van de meldkamer en de overgang van diverse koppelingen naar één landelijk meldsysteem (LMS).

JGZ 3.0

In 2018 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het programma JGZ 3.0 gericht op het toekomstbestendig maken van de JGZ. De uitvoering van de innovatieagenda van dit programma gericht op het aanpassen van de werkwijzen binnen de JGZ leidt tot extra kosten. De bestemmingsreserve JGZ 3.0 is bedoeld om deze extra kosten te dekken. In 2021 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het verlengen van de duur van het programma tot en met 2024.

Tweede loopbaanbeleid

Vanaf 2006 is de FLO afgeschaft en is hiervoor het tweede loopbaanbeleid in de plaats gekomen. Medewerkers die twintig jaar in een repressieve functie zitten kunnen middels deze voorziening gefaciliteerd worden om een tweede loopbaan te starten en uit de repressieve functie te stappen. De loopbaan kan zowel intern als extern worden ingevuld. Hierbij wordt loopbaan coaching ingezet om zo een zo goed mogelijke nieuwe baan te vinden. De kosten die hiermee gemoeid zijn kunnen bestaan uit o.a. loopbaan coaching, studiekosten en afbouwregeling van de ORT-vergoeding.

In te halen werkzaamheden

Bij de jaarrekening 2020 is voorgesteld om een deel van het resultaat van 2020 te bestemmen voor in te halen werkzaamheden. Het bestuur heeft conform besloten en daarom is hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. Vanwege de pandemie zijn de taken nog niet (volledig) ingehaald. Deze taken zullen op basis van een geactualiseerde uitvoeringsplanning worden opgepakt. Bij de bestuursrapportages zullen wij het bestuur informeren over de voortgang van deze uitvoeringsplanning.

Gezonde leefomgeving

De bestemmingsreserve Gezonde leefomgeving is ingesteld voor het dekken van de kosten van de personele capaciteit voor de extra adviesvragen op het terrein van gezonde leefomgeving. Deze extra adviesvragen hangen samen met de invoering van de omgevingswet. De bestemmingsreserve biedt dekking voor de jaren 2022 t/m 2024.

Kansrijke start

De bestemmingsreserve Kansrijke Start is gevormd bij de resultaatbestemming 2021. Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kosten van de provinciale aanjager Kansrijke Start voor de jaren 2022 en 2023.

Nu niet zwanger

De interventie Nu Niet Zwanger richt is gericht op het voorkomen van onbedoelde zwangerschappen bij gezinnen in kwetsbare situaties. Het is de bedoeling om deze interventie in 2024 op te nemen in het basisaanbod van de GGD. Bij de jaarrekening 2021 is ter overbrugging van de jaren 2022 en 2023 de bestemmingsreserve Nu Niet Zwanger gevormd.

Wabo

Op de huidige maatwerkpakketten worden meer kosten gemaakt dan nu aan bijdrage wordt ontvangen. Verwacht wordt dat de nieuwe omgevingswet invloed heeft op de afname van de maatwerkpakketten, de hogere kosten worden vanuit de bestemmingsreserve gedekt.

Tijdelijke versterking projecten

Vanaf 2022 lopen een aantal grootschalige projecten zoals de bouwagenda en de herijking van de inkoopstrategie. Het opzetten van deze projecten wordt uit de bestemmingsreserve gefinancierd.

Energietransitie

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's voor de fysieke leefomgeving met zich mee. Het is moeilijk in te schatten in hoeverre de energietransitie extra inspanningen op hoger tempo van ons vraagt, daarom is een bestemmingsreserve gevormd zodat eventuele effecten voorlopig niet worden doorberekend in de gemeentelijke bijdragen

Thuiswerkplekken

Het hybride werken brengt uitdagingen maar ook kosten met zich mee. Om de thuiswerkplekken aan onze medewerkers te kunnen blijven faciliteren is in 2022 incidenteel budget nodig.

Voorzieningen

	Saldo 01.01.2022	Stortingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31.12.2022
Verplichtingen, verliezen, risico's					
Voorziening opgebouwde spaaruren	128.736	14.278			143.014
Voorziening FLO-overgangsrecht	7.642.680	1.270.998	770.354		8.143.324
Voorziening spaaruren IKB	418.564	203.539		8.630	613.473
	8.189.980	1.488.815	770.354	8.630	8.899.811
Egalisatie van lasten					
Groot onderhoud Harlingertrekweg	205.009	43.567	12.200		236.376
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.222.611	449.956	94.719		1.577.848
	1.427.620	493.523	106.919	-	1.814.224
Totaal voorzieningen	9.617.600	1.982.338	877.273	8.630	10.714.035

Toelichting per voorziening**Voorziening opgebouwde spaaruren**

In het verleden konden medewerkers (op grond van de op dat moment geldende CAR/UWO) van de toenmalige HVD Fryslân en van verschillende thuiszorgorganisaties verlofuren sparen op basis van een spaarcontract. De gespaarde verlofuren kunnen in de toekomst door medewerkers worden aangewend om langdurig verlof op te nemen. De mogelijkheid om extra verlof te sparen is enige jaren geleden beëindigd, met als gevolg dat er geen nieuwe spaarcontracten bijkomen. De voorziening is bedoeld voor afwikkeling van het aantal uren dat is gespaard.

Voorziening FLO-overgangsrecht

Na de afkoop van het FLO-overgangsrecht door gemeente Leeuwarden, komen de lasten van deze regeling voor rekening van Veiligheidsregio Fryslân. Per 1 januari 2018 bedroeg de totale resterende verplichting voor deze regeling tot einddatum (thans voorzien in 2042) nog € 9,4 miljoen. Deze verplichting is contant gemaakt tegen een disconteringsvoet van 2,5%, wat leidt tot een voorziening per 1 januari 2018 van € 7,1 miljoen. Dit bedrag is vanuit de ontvangen afkoopsom in de voorziening gestort.

De voorziening wordt bepaald conform de volgende uitgangspunten:

- De rechten van personeelsleden inzake FLO-overgangsrecht zijn gebaseerd op de huidige bepalingen uit hoofdstuk 9a tot en met 9f van de CAR;
- De FLO-rechten zijn gewaardeerd op basis van het bij het opmaken van de jaarrekening bekende cao-loon. In dit geval is dit de cao die geldend voor 2022. Aangezien er nog geen CAO voor 2023 bekend is, is op basis van het meest recente aanbod van de diverse partijen, gerekend met een loonstijging van 8%. De loonsverhoging voor 2024 e.v. is gebaseerd op Macro Economische Verkenning (MEV23). Dit leidt tot een indexering van 4,2% voor 2024, gevolgd door 4,1% voor 2025 en 3,9% voor 2026 e.v.;
- Voor het contant maken van de verplichting en de bespaarde rente wordt gebruik gemaakt van de rente zoals deze is opgenomen in de overeenkomst met gemeente Leeuwarden. De opgenomen rente betreft 2,5%. Het rentepercentage zal voor de looptijd van het contract met de gemeente Leeuwarden worden gehanteerd.
- De rente wordt berekend op de kasstroom per 01-01 in plaats van 31-12 van het betreffende jaar;
- Bij het opnemen van de verplichtingen wordt geen rekening gehouden met de kans op vervallen van rechten door natuurlijk verloop.
- De risico's rondom het stijgen van de AOW-leeftijd, en fiscale risico's rondom de inzet van levensloop komen tot 2022 voor rekening van gemeente Leeuwarden, zoals contractueel overeengekomen.

Gedurende 2022 is de totale onttrekking voor de werkelijke uitgaven per saldo € 0,8 miljoen. Daarnaast is € 1,3 miljoen gedoteerd voor o.a. cao-verhoging en het verhogen van de indexatie en is rente toegevoegd (2,5%/ € 0,2 mln.).

Voorziening spaaruren IKB

Vanuit het Individuele Keuze Budget (IKB) is het mogelijk om verlof uren te kopen en deze uren op te sparen. Dit betreft een arbeidskostengerelateerde verplichting die een niet voor-spelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kent. Op basis van afstemming met de Commissie BBV hebben wij hiervoor een voorziening gevormd.

Groot onderhoud Harlingertrekweg

Uit het meerjarenonderhoudsplan voor het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg blijkt een gemiddelde last voor groot onderhoud van € 67.701 per jaar. Voor de egalisatie van deze lasten is een voorziening gevormd. De stand van de voorziening sluit aan op het meerjarenonderhoudsplan.

Groot onderhoud brandweerkazernes

Uit het meerjarenonderhoudsplan voor de 48 kazernes in eigendom en 18 huurkazernes blijkt een gemiddelde last voor groot onderhoud van € 531.571 per jaar. Voor de egalisatie van deze lasten is een voorziening getroffen. De stand van de voorziening sluit aan met het meerjarenonderhoudsplan.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn betrokken bij de Bank Nederlandse Gemeenten en de Waterschapsbank. Het verloop is als volgt:

Stand per 31 januari 2022	€	61.482.871
Nieuw aangetrokken	€	-
Reguliere aflossingen	€	5.707.886
Extra aflossingen	€	-
Stand per 31 december 2022	€	55.774.985

De rentelast die in 2022 is gemoeid met de langlopende leningen bedraagt € 920.798.

Overlopende passiva

	31.12.2022	31.12.2021
Vooruitontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	€ 1.588.877	€ 430.923
Overlopende rente	€ 354.673	€ 386.449
Overige overlopende passiva	€ 3.206.880	€ 3.816.848
	€ 5.150.429	€ 6.247.427

De afname van de overige overlopende passiva wordt veroorzaakt doordat ultimo 2021 een schuld was opgenomen inzake nog te betalen bedragen voor de cao-wijziging van € 964K.

Vooruit ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 01.01.2022	Ontvangsten	Besteed/betaald	Saldo 31.12.2022
Rijk				
CTB	1.677.475		931.759	745.716
Therapiefalen bij scabiës	36.156		4.021	32.135
LFR Haakarmbakken	55.938		15.983	39.955
	1.769.569	-	951.763	817.806
Overige Nederlandse overheidslichamen				
CTB		474.848		474.848
Opvoedpunt	25.080	14.676	14.676	25.080
Supranet	6.863			6.863
Tel mee met Taal	33.357		482	32.875
Seker en Sûn 2e fase	105.886		66.633	39.253
JOGG	103.373		31.803	71.570
Beweeg je blij		3.375		3.375
Preventieve activiteiten		64.573		64.573
VVE en Opvoedpunt		52.632		52.632
	274.559	610.104	113.594	771.069
	2.044.128	610.104	1.065.357	1.588.875

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen hebben betrekking op:

- Huurcontracten die zijn aangegaan voor de hoofd-, team- en consultatiebureaulocaties jeugdgezondheidszorg, brandweerkazernes en een aantal overige locaties. De diverse contracten hebben verschillende looptijden, wat resulteert in een jaarlijkse verplichting van € 1,91 miljoen (kale huur en servicekosten) per jaar. Deze verplichtingen hebben een looptijd van langer dan één jaar.
- Voor een contract is een bankgarantie afgegeven van € 11.583.
- Daarnaast is sprake van leaseverplichtingen voor auto's van € 64.472 per jaar.
- De verplichting met betrekking tot het saldo vakantiedagen is in overeenstemming met het BBV niet opgenomen in de balans, aangezien zij een meerjarig gelijkblijvend volume kent. De waarde van de openstaande verlofdagen bedraagt € 1.135.000 ultimo 2022.

7.3.3. Toelichting op de programmarekening

Totstandkoming begroting na wijziging

In het algemeen bestuur van 30 juni 2022 is de eerste begrotingswijziging voor 2022 vastgesteld. Middels de tweede bestuursrapportage is de tweede begrotingswijziging voor 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 december 2022. Dit is tevens de definitieve begroting. Ten opzichte van de primitieve begroting zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- **Eerste wijziging**
Het Algemeen Bestuur stelde op 10 maart 2022 het meerjarig financieel kader 2023-2026 vast. In deze kaderbrief zijn alle ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op de begroting van 2023 en verder. Een aantal van deze thema's hadden deels ook effect op 2022. Deze effecten en de effecten van de resultaatbestemming van de jaarrekening 2021 zijn vertaald in een begrotingswijziging welke is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 30 juni 2022.
- **Tweede wijziging**
Dit betreft de wijziging van de inzet van het IM-budget. Daarnaast is het effect van de geactualiseerde uitvoeringsplanning bestemmingsreserves doorgevoerd. Deze wijziging is door het Algemeen Bestuur op 15 december 2022 vastgesteld.

Toelichting afwijkingen per programma ten opzichte van de begroting na wijziging

Programma Gezondheid

Het programma Gezondheid sluit 2022 af met een positief resultaat van ongeveer € 265.000. Dit resultaat is als volgt opgebouwd uit de vier pijlers van de GGD:

Pijler 1	Monitoring, signalering en advies	€	498.723	
Pijler 2	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	€	49.161	
Pijler 3	Bewaken van de publieke gezondheid			
	bij rampen en crises	€	72.105	
Pijler 4	Toezicht houden	€	78.276	-/-
	Reservemutaties	€	277.020	-/-
Totale afwijking t.o.v. de begroting na wijziging		€	264.693	

De coronacrisis en de instroom van Oekraïense vluchtelingen zijn in 2022 van grote invloed geweest op de uitvoering van de taken van de GGD. Beide ontwikkelingen hebben uiteraard ook een grote impact op de financiën van de GGD. De kosten die de GGD heeft gemaakt in het verband met het bestrijden van de coronacrisis en voor de het leveren van zorg aan Oekraïense vluchtelingen zijn verantwoord binnen pijler 3. Onderstaand worden per pijler de belangrijkste oorzaken van het resultaat toegelicht.

Pijler 1 - Monitoring, signalering en advies

De baten binnen deze pijler zijn ongeveer € 3.228.000 hoger dan begroot tegenover lasten die € 2.729.000 hoger zijn dan begroot. Deze hogere baten en lasten hangen samen met de uitvoering van aanvullende opdrachten voor gezondheidsbevordering, beleidsadvisering en jeugdgezondheidszorg.

Voor de jeugdgezondheidszorg (JGZ) als totaal is sprake van een nadelig saldo van ongeveer € 327.000. Dit nadelig saldo is onder meer een gevolg van het programma JGZ 3.0. Ter dekking van de kosten van het programma JGZ 3.0 is de bestemmingsreserve JGZ 3.0 gevormd. Hierbij is bestuurlijk afgesproken dat vanuit de reguliere begroting van de GGD een bijdrage van € 230.000 wordt geleverd aan dit programma. Deze 'eigen bijdrage' levert een nadeel op bij de JGZ. Daarnaast is het nadelig saldo vooral een gevolg van de gestegen huisvestingskosten. In verband met de gestegen huisvestingskosten is in 2022 gestart met het opstellen van een strategisch huisvestingsplan. Het nadelig saldo van jeugdgezondheidszorg valt voor ongeveer € 229.000 binnen pijler 1.

De hogere baten voor gezondheidsbevordering en beleidsadviesing betreffen de baten voor extra opdrachten en de definitieve afrekening van Vitale Regio. Voorbeelden van extra opdrachten zijn Jong Leren Eten, JOGG regisseur (meerdere gemeenten), Gezonde School, etc. De baten voor deze extra opdrachten bedragen ongeveer € 1.149.000. Rekening houdend met de extra inzet die noodzakelijk is voor de uitvoering van de extra opdrachten is er sprake van een voordeel van € 427.000 voor de taken gezondheidsbevordering en beleidsadviesing.

Voor medische milieukunde is sprake van een voordelig saldo van ongeveer € 151.000. Dit hangt samen met de inschaling van een aantal medewerkers en met de opleidings-subsidie voor de arts. Voor een aantal medewerkers geldt dat zij nog niet zijn ingeschaald op het maximum van de functionele schaal. Voor de arts geldt dat gedurende de opleiding (wordt afgerond in 2024) de helft van de loonkosten voor rekening van GGD Fryslân komen. In 2022 heeft een medewerker de opleiding Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) afgerond en neemt Fryslân weer actief deel aan het noordelijke piket voor GAGS.

Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

De uitvoering van de meer individueel gerichte werkzaamheden van de JGZ zoals stevig ouderschap, integrale vroeghulp en voorzorg vormen onderdeel van pijler 2. Evenals bij pijler 1 is ook hier sprake van een nadelig saldo met vergelijkbare oorzaken. Het nadelig saldo bedraagt ongeveer € 98.000.

In 2021 is de financieringssysteem voor de jeugdgezondheidszorg binnen de publieke gezondheidszorg asielzoekers (PGA) gewijzigd. Gedurende 2021 was mede door problemen met het registratiesysteem onduidelijk wat de impact hiervan zou zijn. Gelet op deze onduidelijkheid zijn de nog te ontvangen vergoedingen over 2021 voorzichtig ingeschat bij de jaarrekening 2021. De vergoedingen over 2021 zijn begin 2022 afgerekend en dit heeft een voordelige afrekening opgeleverd van € 151.000. De verhoogde instroom van asielzoekers en personele krapte resulteren in een positief saldo over 2022. In totaal is er sprake van een voordeel van ongeveer € 310.000. Om de overeengekomen dienstverlening te kunnen garanderen is in 2022 duidelijk geworden dat een oplossing gerealiseerd moet worden voor de krapte aan artsen. Door de krapte aan artsen komt de uitvoering van medische onderzoeken binnen de gestelde termijnen in het geding. Hiervoor is een businesscase opgesteld met als kern om door taakdifferentiatie en inzet van verpleegkundig specialisten te komen tot een toekomstbestendig uitvoering van de jeugdgezondheidszorg binnen de PGA.

Naast de bestrijding van de coronacrisis heeft GGD Fryslân ook werkzaamheden uitgevoerd voor het bestrijden van andere infectieziekten. Bij de uitvoering van deze reguliere infectieziektebestrijding is sprake van een nadelig saldo van ongeveer € 174.000. Het nadelig saldo hangt met name samen met extra inzet van deskundigen infectiepreventie en het opleiden van artsen. Hiermee is enigszins vooruitgelopen op het project Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid GGD'en. Voor dit project komen in 2023 extra middelen beschikbaar vanuit het ministerie van VWS. Daarnaast heeft de bestrijding van een scabiës uitbraak geleid tot extra kosten.

Voor tuberculosebestrijding geldt dat er sprake is van een voordelig saldo van ongeveer € 108.000. Dit voordelig saldo is met name een gevolg van vacatureruimte. Om de kwaliteit op het terrein van tuberculosebestrijding te borgen wordt op noordelijke schaal samengewerkt. Hierbij is in 2022 aandacht geweest voor de vorming van een functionele eenheid van de drie noordelijke TBC-teams. In 2023 zal verder ingezet worden op de vorming van een functionele eenheid.

Voor reizigersadviesing/-vaccinatie geldt dat het aantal consulten en vaccinaties na het eerste kwartaal van 2022 weer sterk is toegenomen. Voor het tweede halfjaar kan gesteld worden dat de uitvoering feitelijk weer op het niveau van voor de coronacrisis ligt.

Uitgangspunt in de begroting is dat de ontvangen vergoedingen naast het dekken van de uitvoeringskosten ook dekking bieden voor de algemene kosten van de GGD. De ontvangen vergoedingen in 2022 voor consulten en vaccinaties zijn voldoende om de uitvoeringskosten te dekken. De ontvangen vergoedingen leveren echter nog geen dekking op voor de algemene kosten van de GGD. Ten opzichte van de begroting is hierdoor nog sprake van een nadeel van ongeveer € 45.000. Dit financiële nadeel wordt in tegenstelling tot 2021 niet meer gecompenseerd door het ministerie van VWS.

Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

De baten binnen deze pijler zijn ongeveer € 36.369.000 hoger dan begroot tegenover lasten die € 36.297.000 hoger zijn dan begroot. Deze sterke afwijking van de begroting heeft met name te maken met de uitvoering van taken voor het bestrijden van het coronavirus.

In opdracht van het Ministerie van VWS heeft GGD Fryslân in 2022 de volgende taken uitgevoerd in het kader van het bestrijden van het coronavirus:

- Testen: voor het testen van inwoners met klachten op besmetting met het coronavirus zijn op verschillende locaties in Fryslân testlocaties ingericht. De kosten hebben betrekking op de personele inzet voor het afnemen van de testen en de hiervoor benodigde materialen.
- Bron- en contactonderzoek: de kosten betreffen de personeelskosten van het personeel dat de bron- en contactonderzoeken uitvoert. GGD Fryslân heeft de personeelscapaciteit in de loop van het jaar afgestemd op de benodigde capaciteit om te voldoen aan de landelijke opdracht voor het aantal uit te voeren onderzoeken. De personeelscapaciteit is in het tweede halfjaar afgebouwd gelet op de daling van het aantal besmettingen en het gewijzigde beleid ten aanzien van bron- en contactonderzoek.
- Vaccineren: de eerste maanden van 2022 waren gericht op de herhaalvaccinatie voor de leeftijdscategorie 60 plus. Vervolgens zijn de voorbereidingen getroffen voor het vaccineren van kwetsbare groepen en zorgmedewerkers in de laatste maanden van 2022. De kosten betreffen in hoofdzaak personeelskosten en locatiekosten (huur, energie, etc.) van de vaccinatielocaties.

De GGD is in 2022 ingezet bij de opvang van Oekraïense ontheemden. Hierbij is voor ruim 900 Oekraïense kinderen de jeugdgezondheidszorg ingeschakeld. Voor de uitvoering van de JGZ zijn eind 2022 extra middelen toegekend aan gemeenten. De GGD zal deze middelen (€ 517 per kind) in 2023 opvragen bij de gemeenten.

De begroting voor GGD Rampen Opvang Plan (GROP) en Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE) heeft betrekking op de zogenoemde 'koude fase'. De 'koude fase' omvat onder andere oefeningen voor het trainen van crisisfunctionarissen. Door de coronacrisis en de inzet in verband met de opvang van Oekraïense ontheemden zijn er in 2022 minder oefeningen georganiseerd dan begroot. Totaal levert dit een voordeel op van € 53.000.

Het domein 'zorg en veiligheid' omvat de taken 'meldpunt zorgwekkend gedrag', 'meldpunt problematisch woonhygiëne' en vanuit de wet verplichte GGZ de taken 'horen' en 'verkennd onderzoek'. In 2022 was het niet noodzakelijk om gebruik te maken van de middelen voor de flexibele inzet van sociaal verpleegkundigen. Deze middelen zijn in de loop van 2022 gebruikt om extra beleidsmedewerkers aan te stellen. Deze extra beleids-capaciteit is noodzakelijk om in te spelen op landelijke ontwikkelingen zoals de wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein. Voor het geheel van het domein 'zorg en veiligheid' is sprake van een voordelig saldo van ongeveer € 125.000.

Bij de uitvoering van forensische geneeskunde is in 2022 sprake van een nadelig saldo van ongeveer € 106.000. Het nadelig saldo is onder andere een gevolg van druk op het rooster (24-7 beschikbaarheid) voor forensische diensten. Om de bezetting van het rooster rond te krijgen worden artsen ingehuurd en worden verpleegkundigen ingezet voor het uitvoeren van bloedproeven. Om de uitvoering van de forensische geneeskunde in de toekomst te kunnen borgen is samenwerking in noordelijk verband noodzakelijk. Om deze samenwerking vorm te geven zijn extra kosten gemaakt voor de inzet van een projectleider.

Pijler 4 - Toezicht houden

Deze pijler betreft hoofdzakelijk de uitvoering van de inspecties kinderopvang op grond van de wet kinderopvang. Het toezicht op de gastouderopvang is in lijn met landelijke beleid geïntensiveerd. Met ingang van 2023 is het wettelijk verplicht om bij 50% (was 5%) van de geregistreerde gastouders een inspectie uit te voeren. Het jaar 2022 is hierbij aangewezen als overgangsjaar waarbij de steekproef tussen de 5% en 50% mocht liggen. In verband met de uitbreiding van de steekproef in 2022 en om te beschikken over voldoende ingewerkte inspecteurs per 2023 zijn in 2022 extra inspecteurs aangesteld. Het nadeel binnen deze pijler (van € 78.000) is een gevolg van het aantrekken en inwerken van nieuwe inspecteurs.

Reservemutaties

Aan de verschillende bestemmingsreserves is minder onttrokken dan begroot. In totaal is ongeveer € 277.000 minder onttrokken aan de bestemmingsreserves en dit leidt tot een nadelig saldo bij de reservemutaties.

In de begroting 2022 is rekening gehouden met de uitvoering van het programma JGZ 3.0. Hiervoor is in totaal € 645.000 aan kosten begroot. De coronacrisis en de inzet voor Oekraïense vluchtelingen hebben impact gehad op de uitvoering van het programma JGZ 3.0. De werkelijk kosten over 2022 (ongeveer € 416.000) van het programma zijn lager dan begroot. De lagere kosten leiden tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve JGZ 3.0 van ruim € 228.000.

De uitvoeringskosten van de in 2022 uitgevoerde kindmonitor 0-3 en 4-12 jaren waren lager dan begroot. Hierdoor is ongeveer € 18.000 minder onttrokken aan de bestemmingsreserve gezondheidsmonitors dan begroot.

De bestemmingsreserve Kansrijke Start is bij de jaarrekening 2021 gevormd voor het dekken van de kosten van de provinciale aanjager Kansrijke Start. De werkelijke kosten zijn in 2022 onttrokken aan de bestemmingsreserve. In verband met de wisseling van de projectleider, waardoor een aantal maanden de rol van provinciale aanjager Kansrijke Start niet is ingevuld, zijn de werkelijke kosten ongeveer € 30.000 lager dan begroot. De onttrekking aan deze bestemmingsreserve is daarmee ook ongeveer € 30.000 lager dan begroot.

Programma Crisisbeheersing

Het programma Crisisbeheersing sluit 2022 af met een positief resultaat van € 285.000.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Formatie	€	33.000
Piket	€	211.000
Overig	€	41.000
Gerealiseerd resultaat	€	285.000

- *Formatie:*

Het voordelig resultaat op formatie wordt verklaard door een lagere inschaling dan begroot en latere invulling van vacatures. De soms moeizame invulling van vacatures houdt verband met krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast is sprake van een voordelig verschil op piket

Programma Brandweer

Het programma Brandweer sluit 2022 af met een positief resultaat van € 47.000.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Formatie	€	507.000
Vrijwilligers	€	404.000
Materieelbeheer	€-	206.000
Vakbekwaamheid	€	242.000
Staf	€	207.000
Meldkamer	€	101.000
FLO	€	-1.070.000
Divers	€	-138.000
Gerealiseerd resultaat	€	47.000

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

- *Formatie:*

Meerdere vacatures het afgelopen jaar niet of later ingevuld. Daardoor is er ruimte ontstaan op de formatie. De soms moeizame invulling van vacatures houdt verband met krapte op de arbeidsmarkt.

- *Vrijwilligers:*

Door de coronamaatregelen waar we in het begin van het jaar nog mee te maken hadden is de werving van nieuwe vrijwilligers achter gebleven. Hierdoor zijn de geplande opleidingen pas later in het jaar gestart of starten pas in 2023

- *Materieelbeheer:*

Met name de fors hogere brandstofkosten zijn hier de oorzaak van. Deze prijsstijgingen zien we ook terug bij de aanschaf van klein materieel. Het negatieve saldo wordt voor een deel gecompenseerd door de verkoop van materieel en materiaal. Ook de levertijden hebben een effect op het resultaat.

- *Vakbekwaamheid:*

Naast het doorschuiven van de opleidingen hebben de coronamaatregelen ook effect gehad op het realistisch oefenen.

- *Staf:*

De projecten waarvoor incidenteel geld was gereserveerd hebben vertraging (in uitvoering of levering) opgelopen waardoor kosten zijn uitgesteld. Aan de andere kant zijn er projecten i.v.m. onvoldoende capaciteit geannuleerd.

- *Meldkamer:*

In de begroting is rekening gehouden met kosten voor ontwikkeling van de meldkamer. Dit betreft onder meer de invulling van de CACO functies en implementatie van nieuwe software. Hier is nog geen definitieve invulling aan gegeven. Tevens is er een teruggaaf ontvangen m.b.t. de afwikkeling van de RCC.

- *FLO:*

De voorziening FLO wordt jaarlijks herijkt. Tijdens deze herijking wordt onder meer een inschatting gemaakt van de loonontwikkeling van de betreffende medewerkers. Door de naar verwachting significante CAO-stijging, lopen de kosten (sterk) op. De voorziening bleek daarom niet langer toereikend en is dan ook aangevuld.

Programma organisatie

Het programma Organisatie sluit 2022 af met een positief resultaat van € 323.000.

Afwijkingen ten opzicht van de begroting:

Formatie	€	208.000
Opleidingen	€	62.000
Overig	€	53.000
Gerealiseerd resultaat	€	323.000

- *Formatie:*

Het voordelig resultaat op formatie wordt verklaard door een lagere inschaling dan begroot en latere invulling van vacatures.

- *Opleidingen:*

Het budget voor concernbrede opleidingen is niet volledig besteed. .

Algemene dekkingsmiddelen en financiering

Rijksbijdrage BDuR

De bijdrage uit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding was begroot op € 7,4 miljoen en gebaseerd op de decembercirculaire 2021. Uiteindelijk valt de uitkering hoger uit, door achteraf toegekende loon- en prijscompensatie. Conform het besluit van het algemeen bestuur inzake het FLO-overgangsrecht, is dit overschot toegevoegd aan de reserve FLO.

Financiering

In 2022 is geen nieuwe langlopende lening aangetrokken.

Bijdrage in het nadelig saldo

De bijdrage in het nadelig saldo is conform de gewijzigde begroting geïnd bij de deelnemende gemeenten.

Benutting van de post personele fricties

De post personele fricties was voor 2022 begroot op € 533.000 en is na vorming van het programma organisatie aldaar ondergebracht. Conform de nota weerstandsvermogen is de post in 2022 alleen besteed aan kosten van personele fricties, waaronder boventalligen en ww-verplichtingen.

Incidentele baten en lasten

Het resultaat voor 2022 bestaat uit een aantal incidentele effecten. Het grootste effect hebben de aanvullende corona kosten en de kosten in het kader van de vluchtelingenopvang. Hier staan opbrengsten van de ministeries van VWS en JenV tegenover.

Onderstaand een overzicht van de overige incidentele baten en lasten van 2022 (x € 1.000):

Incidentele baten en lasten	2022	V/N
Boekwinst verkoop activa	144	V

Informatie Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Veiligheidsregio Fryslân. Het voor Veiligheidsregio Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2022	
Bedragen x € 1	W. K. Kleinhuis
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 162.801
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.361
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 186.162</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 186.162
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
Bedragen x € 1	W. K. Kleinhuis
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 159.875
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.039
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 182.914</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
Bezoldiging	€ 182.914

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder:

Gegevens 2022	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
de heer Buma (Leeuwarden)	voorzitter Algemeen Bestuur, voorzitter Dagelijks Bestuur
de heer Brouwer (Achtkarspelen)	lid Algemeen Bestuur
de heer Stoel (Ameland)	lid Algemeen Bestuur
de heer Agricola (Dantumadiel)	lid Algemeen Bestuur
de heer Veenstra (De Fryske Marren)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Sjerps (Harlingen) vanaf 31-5-21	lid Algemeen Bestuur
de heer Van der Zwan (Heerenveen)	lid Algemeen Bestuur
de heer Kramer (Noardeast Fryslân)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Korthuis (Ooststellingwerf)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Van Selm (Opsterland) tot 22-09-2022	lid Algemeen Bestuur
de heer Roolvink (Opsterland) vanaf 22-09-2022	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Van Gent (Schiermonnikoog)	lid Algemeen Bestuur
de heer Rijpstra (Smallingerland)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw De Vries (Sudwest-Fryslân)	lid Algemeen Bestuur, lid Dagelijks Bestuur
mevrouw Van de Pol (Terschelling)	lid Algemeen Bestuur
de heer Gebben (Tytsjerksteradiel)	lid Algemeen Bestuur lid Dagelijks Bestuur
de heer Schrier (Vlieland)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Waanders (Waadhoeke)	lid Algemeen Bestuur
de heer Van de Nadort (Weststellingwerf)	lid Algemeen Bestuur
de heer Zoetendal (Heerenveen) tot 08-09-2022	lid Dagelijks Bestuur
de heer de Vries (Opsterland) vanaf 08-09-2022	lid Dagelijks Bestuur
mevrouw Zonderland (Weststellingwerf)	lid Dagelijks Bestuur

De leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur ontvangen voor deze functie geen vergoeding van Veiligheidsregio Fryslân.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

7.3.4. Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Analyse resultaat 2022 en bepaling begrotingsrechtmatigheid

Zie hieronder voor de uitwerking van de over- en onderschrijdingen per programma.

Overschrijding per programma	Begrotingsover- / onderschrijding bij de jaarrekening	Begrotingsover- / onderschrijding bij de tweede bestuursrapportage	Overschrijding in het kader van begrotingsrechtmatigheid	Overschrijding meetellende in het oordeel van de accountant
Gezondheid	265.000	290.000	40.421.000	-
Crisisbeheersing	258.000	100.000	11.450.000	-
Brandweer	48.000	420.000	52.000	-
Organisatie	323.000	165.000	1.829.000	-
Totaal	894.000	975.000	53.752.000	-

In de jaarrekening 2022 is sprake van begrotingsoverschrijdingen. De gerealiseerde lasten zijn voor de programma's Gezondheid, Crisisbeheersing en Organisatie hoger dan begroot. In beginsel zijn dit begrotingsoverschrijdingen en is er derhalve sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Hieronder volgt een toelichting waarom deze begrotingsoverschrijdingen geen effect hebben op het oordeel van de accountant.

Op programma Gezondheid zijn op pijler 1, 2 en 3 overschrijdingen van de lasten ten opzichte van de begroting te zien. Voor pijler 1 betreft dit een overschrijding van € 2.729.000. Dit betreffen aanvullende opdrachten voor jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbevordering en beleidsadvisering. De (direct gerelateerde) baten zijn eveneens hoger voor € 3.228.000 en heffen deze overschrijding op. Op pijler 2 is een overschrijding op de lasten van € 1.431.000, dit betreft onder andere de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma, de publieke gezondheidszorg en de algemene infectieziektebestrijding. De (direct gerelateerde) baten binnen pijler 2 zijn eveneens hoger voor € 1.480.563 en heffen deze overschrijding op.

Op pijler 3 is een overschrijding op de lasten van € 36.297.000. Dit betreffen de in verband met de Corona epidemie gemaakte aanzienlijke en niet begrote meerkosten. In de coronadeclaratie is een bedrag van € 35.310.000 aan extra kosten opgenomen. De lasten worden volledig vergoed door het ministerie van VWS. Tevens zijn binnen pijler 3 de kosten (€ 386.000) verantwoord van de inzet in verband met de opvang en zorg voor Oekraïense ontheemden. Deze kosten worden vergoed door het ministerie van J&V en het ministerie van VWS (via de gemeenten).

Op programma crisisbeheersing zijn de lasten € 11.540.000 hoger dan begroot. Dit betreft voor € 3.656.000 kosten van de eerste opvang ontheemden Oekraïne en voor € 8.043.000 kosten Crisisnoodopvang. De kosten voor de eerste opvang ontheemden Oekraïne worden volledig vergoed door het Ministerie van JenV. Ook de kosten voor Crisisnoodopvang worden volledig vergoed, deze vergoeding loopt via het COA.

Op programma brandweer zijn de lasten € 222.000 hoger dan begroot. Een belangrijke reden hiervoor betreft de aanvullende storting in de voorziening FLO. Deze storting werd t.t.v. het opstellen van de jaarrekening pas bekend, en vloeit voort uit lopende wet-en regelgeving waarbij de verhoging een direct gevolg is van de CAO onderhandelingen. Deze storting had redelijkerwijs niet kunnen worden voorzien en telt daarom niet mee in het oordeel van de accountant.

Op programma organisatie zijn de lasten € 1.829.000 hoger dan begroot. De totale coronakosten betreffen € 2.654.000 en verklaren de volledige overschrijding. Ook deze extra lasten worden gecompenseerd door direct gerelateerde extra opbrengsten.

Conform de kadernota rechtmatigheid (hoofdstuk 4.2 begrotingscriterium) is hier sprake van de volgende type begrotingsafwijking: ‘budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet’. Deze budgetoverschrijdingen (hogere kosten en corresponderende opbrengsten) zijn wel onrechtmatig maar tellen niet mee voor het oordeel van de accountant.

Analyse begrotingsrechtmatigheid investeringskredieten

Zie onderdeel 8.7 Investeringskredieten 2022 voor het overzicht van de begrote en gerealiseerde kredieten. Voor een aantal kredieten is sprake van een begrotingsoverschrijding. In beginsel zijn dit begrotingsoverschrijdingen en is er derhalve sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Hieronder volgt een toelichting waarom deze begrotingsoverschrijdingen geen effect hebben op het oordeel van de accountant.

Dienstvoertuigen en overige brandweervoertuigen (overschrijding € 137.000 en € 51.000)

In de tweede bestuursrapportage is het oorspronkelijke krediet inzake dienstvoertuigen en overige brandweervoertuigen naar beneden bijgesteld omdat de voertuigen niet meer geleverd konden worden in 2022. Aan het einde van het jaar bleek een aantal van de bestelde voertuigen alsnog wel leverbaar. Dit levert een overschrijding op de kredieten in 2022, echter betreft dit uitsluitend een verschuiving in de tijd. De uitgaven zijn conform het beleid van het AB.

Persoonlijke beschermingsmiddelen (overschrijding € 63.000)

Voor het vervangen van de redvesten is bij de aanbesteding gemeld dat de levering niet meer gegarandeerd kon worden in 2022 en de levering in 2023 plaats zou vinden. Daarom is in de tweede bestuursrapportage het oorspronkelijke krediet naar beneden bijgesteld. Eind 2022 bleek een deel van de van de redvesten geleverd te zijn. In 2022 bedraagt de levering € 63.000. Het betreft uitsluitend een verschuiving in de tijd. De uitgaven zijn conform het beleid van het AB.

Gebouwen (overschrijding € 288.000)

Dit betreft het krediet van het boothuis in Echten. In de tweede bestuursrapportage is dit krediet ten onrechte verdwenen. De uitgaven liggen echter wel in lijn met het krediet zoals dit in de begroting en de eerste bestuursrapportage is afgegeven. De uitgaven zijn in overeenstemming met de gestelde eisen aan het gebouw en het beleid van het AB uitgevoerd. Door prijsstijgingen was een overschrijding van € 47.000 niet te voorkomen en is de realisatie op het krediet in totaal € 288.000.

7.4. SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A2/01</i> € 7.828.123					
JenV	A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A12/01</i> € 931.759	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A12/02</i> Nee	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A12/03</i> € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A12/04</i> € 931.759	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A12/05</i> Ja	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's Veiligheidsregio's	Naam kostensoort <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/01</i>	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) <i>Aard controle R Indicator: A18/02</i>	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) <i>Aard controle R Indicator: A18/03</i>		
			1	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 805.328	€ 805.328	
			2	Hotels/centra			
			3	Overige specifieke meerkosten	€ 3.045.171	€ 3.045.171	
			4	Overige Meerkosten			
				Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/04</i>	Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05</i>	Eventuele toelichting als ingevuld bij de vorige indicator "nee" is ingevuld. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/06</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A18/07</i>
				€ 3.850.499	Nee	Regeling loopt door in 2023	Ja

7.5. Bijlage Taakvelden

Artikel 24 lid 3c BBV geeft aan dat in de jaarrekening een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld moet worden opgenomen.

#	Taakveld	Lasten	Baten
0.4	Overhead	21.043.399	2.750.897
0.5	Treasury	-102.597	2.867
0.8	Overige baten en lasten	533.256	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-
0.10	Mutaties reserves	1.871.025	1.695.028
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	49.949.076	60.028.479
1.2	Openbare orde en veiligheid	941.218	623.847
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.165.065	1.570.794
7.1	Volksgezondheid	66.214.118	75.429.417
8.3	Wonen en bouwen	-	406.990
Totalen		141.614.560	142.508.320

Het programma gezondheid wordt voor het grootste gedeelte verantwoord onder taakveld 7.1 volksgezondheid, met uitzondering van Forensisch en Toezicht & Inspecties. Forensisch wordt verantwoord onder taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid. Toezicht & Inspecties wordt verantwoord onder 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie. Het Programma Veiligheid valt grotendeels onder taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer met uitzondering van de WABO welke onder 8.3 Wonen en bouwen wordt verantwoord. Programma organisatie verantwoordt we onder 0.4 overhead, waarbij treasury een apart taakveld is.

Deel III Overig

Veiligheidsregio Fryslân

8. Overige gegevens

8.1. Controleverklaring

8.2. Voorgestelde resultaatbestemming

Het dagelijks bestuur stelt voor het voordelig resultaat over het boekjaar 2022 van € 894.000 als volgt te bestemmen:

Omschrijving	Voorstel tot bestemming	Toelichting
Reserveren voor een aantal specifieke taken	€ 569.000	Er komt een aantal ontwikkelingen op ons af waarop we verwachten extra inzet te moeten plegen. Wij stellen voor om de middelen voor deze ontwikkelingen te reserveren.
Wabo	170.000	
Projecten	135.000	
Kansrijke start	59.000	
Publieke gezondheid sielzoekers	125.000	
Integraal zorgakkoord	80.000	
Resterende deel toevoegen aan de egalisatiereserve	€ 325.000	

8.3. Vaststelling

Hiermee verklaart het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Fryslân te Leeuwarden dat het jaarverslag en de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling zijn opgemaakt in overeenstemming met het ter zake vastgestelde “Besluit Begroting en Verantwoording”.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2022 zijn op 30 juli 2023 vastgesteld door het algemeen bestuur.

Voorzitter

Secretaris

De heer Mr. S. van Haersma Buma

De heer W.K. Kleinhuis

Bijlagen

8.7. Investeringskredieten 2022

Investeringskredieten	Primaire begroting	1e begrotings wijziging	2e bestuurs rapportage	Realisatie
Gebruikerssoftware	245.107	245.107	114.421	-
Kantoormeubilair	248.210	248.210	248.211	236.632
Mobiele telefonie, tablets en iPads	124.105	124.105	124.105	126.018
Overige (kantoor)inventaris	24.821	24.821	24.821	32.510
Systeem soft- en hardware	139.618	139.618	124.104	67.301
Telefooncentrale	103.421	103.421	105.000	100.270
Werkplekautomatisering	336.118	336.118	336.118	341.781
Organisatie	1.221.400	1.221.400	1.076.780	904.512
Kantoormeubilair	-	56.430	-	-
Overige (kantoor)inventaris	145.220	145.220	145.220	14.396
Systeem soft- en hardware	-	114.000	65.000	-
Crisis	145.220	315.650	210.220	14.396
Huisvesting JGZ	100.000	100.000	100.000	95.925
Gebruikerssoftware	80.908	40.000	40.000	-
GGD	180.908	140.000	140.000	95.925
Ademlucht	311.408	93.938	67.917	66.549
Alarmeringsmiddelen	181.750	136.085	136.085	38.714
Dienstvoertuigen	221.445	375.725	-	136.583
Gebouwen	2.142.875	241.032	-	287.823
Grond	230.000	-	-	-
Installaties	987.569	-	-	35.574
Kantoormeubilair	40.000	-	-	-
Gebruikerssoftware	-	19.108	19.108	-
Mobiele telefonie, tablets en iPads	91.000	60.808	60.808	68.871
Overige brandweerinventaris	647.398	775.873	-	-
Overige brandweervoertuigen	107.469	186.944	-	51.474
Persoonlijke beschermingsmiddelen	699.560	1.331.201	15.000	77.900
PM voer- en vaartuigen	536.060	634.056	468.000	395.137
Renovatie en verbouwing	158.649	294.803	287.871	24.870
Tankautosputten	6.958.875	8.004.476	6.155.875	5.975.096
Brandweer	13.314.058	12.154.049	7.210.664	7.158.591
Totaal investeringskredieten	14.861.586	13.831.099	8.637.664	8.173.424

8.8. Samenstelling bestuur en commissies

Hieronder leest u de samenstelling van ons bestuur in 2022, per gremium.

Agendacommissie Gezondheid

Leden	Gemeente
De heer Zoetendal (voorzitter) tot 08-09-2022	Heerenveen
De heer de Vries (voorzitter) vanaf 08-09-2022	Opsterland
De heer de Groot vanaf 09-06-2022	Harlingen
Mevrouw M. Poelman vanaf 09-06-2022	Súdwest-Fryslân
De heer Wassink tot 08-09-2022	Leeuwarden
Mevrouw N. Kramers vanaf 08-09-2022	Leeuwarden
Mevrouw H. Zondeland	Weststellingwerf

Bestuurscommissie Gezondheid

Lid	Gemeente
Mevrouw Jonker tot 08-09-2022	Achtkarspelen
De heer Vegelin vanaf 08-09-2022	Achtkarspelen
De heer IJnsen	Ameland
De heer Wiersma	Dantumadiel
Mevrouw Boelsma	De Fryske Marren
De heer de Groot	Harlingen
De heer Zoetendal (voorzitter) tot 08-09-2022	Heerenveen
Mevrouw Sijtsma vanaf 08-09-2022	Heerenveen
De heer Wassink tot 08-09-2022	Leeuwarden
Mevrouw Kramers vanaf 08-09-2022	Leeuwarden
De heer de Vries	Noardeast-Fryslân
Mevrouw Verhagen	Ooststellingwerf
De heer de Vries (voorzitter)	Opsterland
De heer Gerbrands tot 08-09-2022	Schiermonnikoog
Mevrouw Zonneveld vanaf 08-09-2022	Schiermonnikoog
De heer Westerink tot 08-09-2022	Smallingerland
De heer van der Zwan vanaf 08-09-2022	Smallingerland
Mevrouw Wielinga tot 09-06-2022	Súdwest-Fryslân
Mevrouw Poelman vanaf 09-06-2022	Súdwest-Fryslân
Mevrouw Hoekstra-Sikkema tot 08-09-2022	Terschelling
Mevrouw van Essen vanaf 08-09-2022	Terschelling
De heer Bouwman tot 08-09-2022	Tytsjerksteradiel
Mevrouw de Pee vanaf 08-09-2022	Tytsjerksteradiel
Mevrouw de Ruijter tot 08-09-2022	Vlieland
Mevrouw Vellinga vanaf 08-09-2022	Vlieland
Mevrouw Tol tot 09-06-2022	Waadhoeke
De heer de Vries vanaf 09-06-2022	Waadhoeke
Mevrouw Zonderland	Weststellingwerf

Agendacommissie Veiligheid

Leden	Gemeente
De heer Brouwer	Achtkarspelen
De heer Buma (voorzitter)	Leeuwarden
De heer Rijpstra	Smallingerland
De heer Gebben	Tytsjerksteradiel
Mevrouw de Vries	Súdwest-Fryslân

Bestuurscommissie veiligheid

Lid	Gemeente
De heer Brouwer	Achtkarspelen
De heer Stoel	Ameland
De heer Agricola	Dantumadiel
De heer Veenstra	De Fryske Marren
Mevrouw Sjerps	Harlingen
De heer van der Zwan	Heerenveen
De heer Buma (voorzitter)	Leeuwarden
De heer de Jong	Leeuwarden
De heer Kramer	Noardeast-Fryslân
Mevrouw Korthuis	Ooststellingwerf
Mevrouw van Selm tot 22-09-2022	Opsterland
De heer Roolvink vanaf 22-09-2022	Opsterland
Mevrouw van Gent	Schiermonnikoog
De heer Rijpstra	Smallingerland
Mevrouw de Vries	Súdwest-Fryslân
Mevrouw van de Pol	Terschelling
De heer Gebben	Tytsjerksteradiel
De heer Schrier	Vlieland
Mevrouw Waanders	Waadhoeke
De heer van de Nadort	Weststellingwerf
Mevrouw Kroon	Wetterskip Fryslân
De heer de Schepper	Politie Noord Nederland
De heer van Rest tot 23-11-2022	Openbaar Ministerie
De heer Stoffels vanaf 23-11-2022	Openbaar Ministerie
De heer Elzinga	Defensie
De heer de Vries	Provincie Fryslân

Auditcommissie

Leden
Mevrouw van Selm (vz) tot 22-09-2022
Mevrouw Waanders (vz) vanaf 22-09-2022
De heer van de Nadort vanaf 05-10-2022
De heer de Vries
Mevrouw Boelsma tot 30-05-2022
De heer IJnsen vanaf 08-09-2022
De heer de Vink
Mevrouw Offringa

8.9. Analyse van taken

Taak	Pijler	Grondslag	Toelichting	Collectief / maatwerk
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m d, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD.	Collectief
Epidemiologie	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2a, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Beleidsadvisering	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2b, en 2c, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Medische Milieukunde	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2e, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Academische Werkplaats	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2a, 2b en 2c, Art. 14	Ondersteunend aan de taken voor epidemiologie en beleidsadvisering. Invulling van beleid van VWS.	Collectief
Gezondheidsbevordering	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art.2, lid 2d, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief, maatwerk per gemeente in aanvullend pakket.
Infectieziektebestrijding	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
TBC	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Soa / Sense	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m d, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD.	Overwegend maatwerk (Stevig Ouderschap is collectief maatwerk)
Reizigersvaccinatie	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	-	Ter ondersteuning van infectieziektenbestrijding (voorkomen van importziekten).	Particulier
Publieke gezondheidszorg Asielzoekers	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet COA	Door COA aanbesteed bij GGD GHOR, uitvoering (kostendekkend) door GGD'en.	Collectief, in opdracht van COA
Maatschappelijke crisisondersteuning	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	Niet langer een wettelijke taak. Van oorsprong een taak uit de Wet collectieve preventie, hangt samen met THZ.	Collectief

Taak	Pijler	Grondslag	Toelichting	Collectief / maatwerk
Forensische geneeskunde	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wettelijke taak van de politie	Op basis van een overeenkomst met de Nationale Politie ondergebracht bij de GGD.	Collectief, in opdracht van Nationale Politie
Lijkschouw	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet op de lijkbezorging, GR	Keuze van B&W om deze taak onder te brengen bij de GGD.	Collectief
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m e, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD. Art. 5 lid e is verplicht onderdeel van de GGD.	Collectief
Verkennd onderzoek en horen	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg Art, 5:1	Keuze van B&W om deze taak onder te brengen bij de GGD.	Collectief, maar op factuurbasis naar rato van inwoneraantal
Inspecties kinderopvang	Pijler 4: Toezicht houden	Wet kinderopvang, Art 1.61 lid 2	Op grond van de Wet kinderopvang verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Inspecties WMO	Pijler 4: Toezicht houden	Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Art. 6.1	Keuze van B&W om deze toezichthoudende taak onder te brengen bij de GGD. Deze taak is nog in ontwikkeling en daarom nog niet collectief.	Maatwerk
Technische hygiënezorg	Pijler 4: Toezicht houden	Wet publieke gezondheid Art, 2 lid 2f	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief

The background features a vertical sequence of four light blue circular icons: a person with signal waves, a stethoscope, a shield with a heartbeat line, and a castle tower. These are connected by thin lines. On the left, there is a dark blue rounded rectangle and a red circle. The text is centered in red.

Eerste Begrotingswijziging 2023

Veiligheidsregio Fryslân

Eerste begrotingswijziging 2023

Inleiding

Het Algemeen Bestuur stelde op 9 maart 2023 de kaderbrief en daarmee het meerjarig financieel kader 2024-2027 vast. In de kaderbrief zijn alle ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op de begroting 2024. Een ontwikkeling die in de kaderbrief is opgenomen heeft effect op 2023. Dit betreft de beleidsadvisering gezondheid. Daarnaast is er een aantal incidentele ontwikkelingen die specifiek gelden voor 2023.

Omdat er op het moment van schrijven nog geen CAO- akkoord is bereikt, is het nog niet mogelijk dit in deze begrotingswijziging mee te nemen. Daarmee ontbreekt een belangrijke autonome ontwikkeling. Zodra er meer duidelijkheid bestaat over de CAO, zullen wij het bestuur hiervan op de hoogte brengen.

In deze begrotingswijziging is de resultaatbestemming 2022 verwerkt. Conform het voorstel in de jaarrekening 2022 worden de bedragen zoals deze zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserves Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA), kansrijke start en projecten (grotendeel) in 2023 gebruikt. Bovenstaande wijzigingen worden middels deze eerste begrotingswijziging 2023 aan u voorgelegd.

Effecten op 2023

In onderstaande tabel worden de mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 inzichtelijk gemaakt en is zichtbaar welke dekking daar tegenover staat.

A. Eerder genomen besluiten over de uitvoering van wettelijke taken	€	Datum bestuursbesluit
Versterking Crisisbeheersing	1.532	Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg van J&V
Totale kosten	1.532	
Extra (externe) BDUR-middelen	1.532	Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg van J&V
Totale dekking	1.532	

B. Actualisatie van eerder genomen besluiten over de uitvoering en financiering van projecten	€	Datum bestuursbesluit
Beleidsadvisering	111	Kaderbrief AB 09.03.2023
JGZ 3.0	250	Geactualiseerde uitvoeringsplanning
In te halen werkzaamheden	390	
Gezondheidsmonitor	10	
WABO	90	
Energietransitie	100	
Publieke gezondheid Asielzoekers (PGA)	120	Resultaatbestemming 2022
Kansrijke Start	89	
Integraal zorgakkoord (IZA)	80	
Projecten	135	
Totale kosten	1.375	
Onttrekken aan de bestemmingsreserves	1.264	
Onttrekken aan de egalisatiereserve	111	
Totale dekking	1.375	

C. Autonome ontwikkelingen	€	Datum bestuursbesluit
Cao	NNB	Volgt zodra een akkoord is bereikt.
Totale kosten		
Onttrekken aan egalisatiereserve	NNB	
Totale dekking	NNB	

Totaal mutaties	2.907	
Totale dekking	2.907	
Totaal eerste begrotingswijziging 2023	-	

Toelichting effecten 2023

Autonome ontwikkelingen Kaderbrief 2023

- **BDUR**

Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn middels de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg extra middelen toegekend aan de veiligheidsregio's. Deze middelen zijn bedoeld om een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor de crisisbeheersing en brandweezorg te realiseren.

De volgende kaders zijn hierbij gesteld:

1. Het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteam, interregionale en Rijk-regio samenwerking en risico- en crisiscommunicatie;
2. A. De informatiepositie van de veiligheidsregio's te versterken en te waarborgen door het inrichten van gegarandeerde Veiligheids Informatie Knooppunten per veiligheidsregio. Dit stelt veiligheidsregio's in staat om gegarandeerd 24/7 inzicht te hebben in een dynamisch risicobeeld, de besluitvorming tijdens crises te ondersteunen en informatie uit te wisselen met netwerkpartners;
B. Voor de ontwikkeling en beheer van informatiesystemen is een impuls nodig. Vanwege de verbinding tussen Regio's en Rijk en de behoefte om hier eenheid in te organiseren wordt dit gezamenlijk door de veiligheidsregio's en het Rijk georganiseerd;
3. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, Regio's en partners: KCR2.

- **Cao en werkgeverslasten**

De loonkosten worden geïndexeerd op basis van de werkelijke ontwikkeling van de CAR-UWO. Indien deze (nog) niet bekend is, wordt er een inschatting gemaakt. Conform de bestuurlijke afspraken gebruiken wij voor deze inschatting de indexering voor de loonkosten die is aangegeven in de septembercirculaire van het gemeentefonds. Zodra de loonkostenontwikkeling bekend is, wordt deze in het begrotingsjaar zelf gecorrigeerd.

Op het moment van schrijven zijn de cao-onderhandelingen nog niet afgerond. Dit betekent dat in de tweede begrotingswijziging de effecten van de cao zullen worden verwerkt.

Incidentele ontwikkelingen 2023

Naast bovenstaande ontwikkelingen doen er zich in 2023 nog een aantal ontwikkelingen voor:

- **Kansrijke Start**

In de eerste 1000 dagen van een kind wordt een belangrijke basis gelegd voor de gezondheid. Het 'Actieprogramma Kansrijke Start – Een Friese coalitie' (gestart in 2020) heeft als doel te zorgen dat ieder kind in Fryslân een kansrijke start krijgt. De afgelopen twee jaren is via lokale coalities Kansrijke Start onder aanvoering van een lokale coalitie-leider invulling gegeven aan dit actieprogramma. Uit de evaluatie van het actieprogramma komt naar voren dat een vervolg wenselijk is, zodat de opgebouwde samenwerking verder verstevigd kan worden. De bestuurscommissie Gezondheid heeft op 10 februari 2022 besloten om het actieprogramma te verlengen voor twee jaren. Voor de dekking van de kosten is bij de jaarrekening 2021 een bestemmingsreserve gevormd, welke middels de resultaatbestemming 2022 is aangevuld.

- **Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)**

Bij de resultaatbestemming 2022 is een bestemmingsreserve PGA gevormd. Deze reserve is bedoeld om de kosten van de businesscase PGA te dekken. Hiermee wordt een toekomstbestendige PGA uitvoering beoogd, waarmee het financieringsrisico kan worden beheerst en waarbij de uitvoering voldoet dan aan de eisen en normen voor doorlooptijd.

Tevens is bij de resultaatbestemming 2022 besloten om deze bestemmingsreserve en het gereserveerde deel voor 'in te halen werkzaamheden PGA' voortaan separaat te presenteren.

- **Integraal zorgakkoord (IZA)**

In de GGD Meerjarenkoers hebben gemeenten de GGD gevraagd een stevigere rol te pakken als regisseur en adviseur in de preventieketen bij de uitvoering van de landelijke regelingen IZA. Bij de resultaatbestemming 2022 zijn hier middelen voor beschikbaar gesteld. Deze middelen worden onttrokken uit de egalisatie.

- **Projecten**

Tijdens de crises zijn een aantal leerpunten geïdentificeerd. Middels een projectmatige aanpak willen wij deze leerpunten in de organisatie implementeren. Bij de resultaatbestemming 2022 zijn hier middelen voor beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Tijdelijke versterking projecten.'

Reserves en voorzieningen (inclusief resultaatbestemming 2022)

In onderstaande tabel is de resultaatbestemming 2022 reeds verwerkt. Het geraamde verloop van de reserves en voorzieningen ziet er dan als volgt uit:

Voorzieningen

	1-1-2023	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2023
<i>Verplichtingen, verliezen, risico's</i>				
Voorziening opgebouwde spaaruren	143.014			143.014
FLO	8.143.324	203.651	906.155	7.440.820
Voorziening spaaruren IKB	613.473			613.473
	8.899.811	203.651	906.155	8.197.307
<i>Egalisatie van lasten</i>				
Groot onderhoud Harlingertrekweg	236.376	45.833	45.936	236.273
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.577.848	473.354	547.010	1.504.191
	1.814.224	519.187	592.946	1.740.464
Totaal voorzieningen	10.714.035	722.838	1.499.101	9.937.771

Reserves

	1-1-2023	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2023
<i>Algemene reserve</i>				
Egalisatiereserve	3.322.000	168.701	111.000	3.379.701
	3.322.000	168.701	111.000	3.379.701
<i>Bestemmingsreserves</i>				
Gezondheidsmonitor	303.701	102.000	80.000	325.701
FLO	806.781			806.781
Uitwerkingskader Meldkamer	500.000			500.000
Jeugdgezondheidszorg/JGZ 3.0	775.922		486.577	289.345
Tweede loopbaanbeleid	538.939			538.939
In te halen werkzaamheden	1.695.649		389.588	1.306.061
Gezonde leefomgeving	200.000		100.000	100.000
Kansrijke start	89.307		89.307	-
Nu niet zwanger	134.000		134.000	-
Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers	245.000		120.000	125.000
Integraal Zorgakkoord (IZA)	80.000		80.000	-
Wabo	380.000		90.000	290.000
Tijdelijke versterking projecten	255.500		216.500	39.000
Energietransitie	200.000		100.000	100.000
	6.204.799	102.000	1.885.972	4.420.827
Totaal eigen vermogen	9.526.799	270.701	1.996.972	7.800.528

Toelichting op de mutaties

In de begroting 2023 zijn de specifieke reserves reeds toelicht. Daarom wordt in deze begrotingswijziging uitsluitend stilgestaan bij de belangrijke wijzigingen:

Reserve in te halen werkzaamheden

Vanwege de coronapandemie en de aanvullende crisistaken zijn de taken ultimo 2022 nog niet (volledig) ingehaald en lopen deze in 2023 nog door.

Reserve in te halen werkzaamheden GGD

De reserve in te halen werkzaamheden GGD bestond uit een deel in de halen werkzaamheden JGZ en een deel financieringsrisico PGA. Zoals bij de toelichting bij reserve JGZ 3.0 en Publieke gezondheid asielzoekers uiteen is gezet, is door middel van de resultaatbestemming 2022 het deel in te halen werkzaamheden van deze onderdelen toegevoegd aan de reserve JGZ 3.0 en reserves PGA.

Reserve in te halen werkzaamheden onderdeel organisatie

Met deze middelen zijn grote en noodzakelijke stappen gezet om de bedrijfsvoering te verbeteren en toekomstbestendig in te richten. Op dit moment lopen nog een aantal projecten door in 2023, waarna de middelen volledig zijn aangewend.

Reserve in te halen werkzaamheden brandweer

De bestemmingsreserve in te halen werk voor de Brandweer bevat brandweertaken op het gebied van vakbekwaam, projecten en omgevingswet.

Vakbekwaam

Het nog resterende in te halen werk betreft voornamelijk het onderdeel vakbekwaam. Inmiddels zijn de eerste klassen weer opgestart. De planning voor de opleidingen 2023 is afgestemd met de BON. In deze planning is rekening gehouden met diverse aanvullende klassen, zodat de inhaalslag kan worden gestart. Hiermee zal de beoogde inhaalslag op het gebied van vakbekwaamheid de komende 4 jaar worden gerealiseerd

Projecten

Ook op de projecten binnen de Brandweer heeft het opheffen van de coronamaatregelen een positief effect. Diverse projecten zijn inmiddels weer opgepakt. Dit betekent concreet dat de beoogde inhaalslag op projecten de komende jaren wordt afgerond.

Omgevingswet

Omdat de invoering van de omgevingswet wederom vertraging heeft opgelopen zijn de werkzaamheden op het gebied van de omgevingswet in ieder geval tot juni 2023 opgeschort.

Jeugdgezondheidszorg 3.0

De krappe arbeidsmarkt en daarbij vooral de groter wordende schaarste van artsen, maakt dat onderzocht wordt, hoe we op een andere manier kunnen werken zodat de zorg en aandacht voor kinderen en jeugd hoogwaardig blijft. In 2023 wordt verwacht dat op dit onderdeel aanzienlijke stappen zullen worden gezet. Tevens is bij de resultaatbestemming 2022 besloten om de bestemmingsreserve JGZ 3.0 en het gereserveerde deel voor 'in te halen werkzaamheden JGZ' samen te voegen om dit te bewerkstelligen.

Effecten per programma

In onderstaande tabel zijn per programma de effecten van de eerste begrotingswijziging 2023 opgenomen, welke geen effect hebben op de reeds vastgestelde bijdrage per programma in de primitieve begroting 2023.

	Primitieve begroting 2023			1e bestuurlijke wijziging 2023			Begroting 2023 na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid									
Pijler 1	15.283.542	52.583	15.230.959	201.563	-38.628	240.191	15.485.105	13.955	15.471.150
Pijler 2	10.219.184	3.179.208	7.039.976	202.727	45.778	156.949	10.421.911	3.224.986	7.196.925
Pijler 3	1.619.707	980.126	639.581	5.063	8.393	-3.330	1.624.770	988.519	636.251
Pijler 4	1.743.556	1.743.556	-				1.743.556	1.743.556	-
Toegerekende organisatiekosten	6.249.542	76.905	6.172.637	313.392		313.392	6.562.934	76.905	6.486.029
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		28.371.826	-28.371.826		-19.250	19.250	-	28.352.577	-28.352.577
Reservemutaties Gezondheid	102.000	813.326	-711.326	257.512	983.965	-726.453	359.512	1.797.291	-1.437.779
Totaal programma Gezondheid	35.217.531	35.217.531	-	980.257	980.258	-	36.197.788	36.197.788	-
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	4.909.910	216.401	4.693.509	1.532.350		1.532.350	6.442.260	216.401	6.225.859
Toegerekende organisatiekosten	941.489	11.586	929.904	47.212		47.212	988.702	11.586	977.116
BDUR		2.876.334	-2.876.334		1.532.349	-1.532.349	-	4.408.683	-4.408.683
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		2.797.878	-2.797.878		-2.900	2.900	-	2.794.979	-2.794.979
Reservemutaties Crisisbeheersing	90.535	39.736	50.799		50.112	-50.112	90.535	89.848	687
Totaal programma Crisis	5.941.935	5.941.935	-	1.579.562	1.579.562	-	7.521.497	7.521.497	-
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	38.790.317	1.071.605	37.718.711	82.954	-165.471	248.426	38.873.271	906.134	37.967.137
Toegerekende organisatiekosten	9.041.546	111.263	8.930.282	453.401		453.401	9.494.947	111.263	9.383.684
BDUR		4.677.064	-4.677.064			-	-	4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		42.362.427	-42.362.427		22.150	-22.150	-	42.384.577	-42.384.577
Reservemutaties Brandweer	772.099	381.602	390.497	-8.426	671.251	-679.677	763.673	1.052.853	-289.180
Totaal programma Brandweer	48.603.961	48.603.961	-	527.929	527.930	-	49.131.891	49.131.891	-
Eindtotaal	89.763.427	89.763.427	-	3.087.749	3.087.749	-	92.851.176	92.851.176	-

Bijlage 1.

Investeringskredieten 2023

Investeringskredieten	Krediet 2023
Gebruikerssoftware	215.739
Kantoormeubilair	143.336
Installaties	306.717
Smartphones	130.558
Systeem soft- en hardware	149.054
Renovatie en verbouwing	45.000
Werkplekautomatisering	394.150
Overig kantoorinventaris	102.271
Organisatie	1.486.825
Alarmeringsmiddelen	72.600
Kantoormeubilair	56.430
Systeem soft- en hardware	65.000
Crisisbeheersing	194.030
Ademlucht	71.520
Alarmeringsmiddelen	1.421.922
Dienstvoertuigen	528.342
Gebouwen	5.408.072
Grond	1.010.585
Hulpverleningsvoertuigen	164.533
Installaties	2.882.332
Mobiele telefonie, tablets en iPads	62.962
Overige (kantoor)inventaris	437.352
Overige brandweerinventaris	1.147.207
Overige brandweervoertuigen	331.958
Persoonlijke beschermingsmiddelen	801.956
PM voer- en vaartuigen	850.094
Renovatie en verbouwing	282.591
Tankautosputten	5.470.400
Werkplekautomatisering	28.930
Brandweer	20.900.756
Totaal investeringskredieten	22.581.611

The background features a vertical stack of four light blue circular icons on the left side, each containing a white symbol: a person with signal waves, a stethoscope, a shield with a heartbeat line, and a castle tower. These icons are connected by thin lines to a larger, faint circular graphic on the right. A dark blue rounded rectangle is on the far left, and a red circle is at the bottom left.

Programmabegroting 2024

Veiligheidsregio Fryslân

Voorwoord

In de begroting kijken we vooruit naar welke resultaten Veiligheidsregio Fryslân wil gaan realiseren om zijn bijdrage te leveren aan een veilig en gezond Fryslân. De context waarin Veiligheidsregio Fryslân de laatste jaren opereert, is door alle crises weerbarstig en dynamisch geweest. Onze bijdrage in de bestrijding van Coronacrisis, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en ons aandeel in de crisisnoodopvang heeft een grote impact gehad op onze reguliere taken en op onze mensen.

Bij het opstellen van deze begroting zijn we er weliswaar vanuit gegaan dat de crises zijn bezworen, maar de laatste jaren leren ons dat de werkelijkheid altijd anders verloopt. De diverse crises zijn niet de enige uitdagingen waar onze organisatie voor staat. Diverse (landelijke) ontwikkelingen zullen invloed hebben op onze organisatie. Denk hierbij aan de onzekerheden rondom de Omgevingswet, de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's en de discussie rondom taakdifferentiatie bij de brandweer. Tegelijk spelen er grote vraagstukken als het betaalbaar en beschikbaar houden van de zorg en de toenemende vraag tot inzet op preventie.

In de nieuwe beleidsplannen hebben we reeds uiteengezet hoe wij hier op inspelen. We zetten in op verbinding met gemeenten, bedrijven, instellingen en burgers, om zo elkaars kennis en expertise te benutten. Daarnaast hebben de crises ons nieuwe inzichten verschaft over onze reguliere processen: waar kan het beter, robuuster, eenvoudiger en toekomstbestendiger? Bestaande structuren en werkprocessen zullen met deze nieuwe inzichten worden geëvalueerd en indien nodig herijkt. Hierdoor kunnen we de organisatie schokbestendig en adaptief maken waardoor we beter in staat zijn om ons aan te passen als de situatie daar om vraagt. De extra middelen, die het ministerie van Justitie en Veiligheid via de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg heeft toegekend, helpen daarbij. Deze middelen zijn bedoeld om een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor de crisisbeheersing en brandweezorg te realiseren.

Een bijkomende complicerende factor betreft de huidige financieel-economische tijdsgeest. Zo is er sprake van een historisch hoge inflatie, kunnen leveranciers vanwege een tekort aan materieel en materiaal niet aan de levertijden voldoen en leidt de krappe arbeidsmarkt tot grote uitdagingen om voldoende en geschikte medewerkers te werven om onze doelstellingen te realiseren.

De huidige omstandigheden leiden tot een herbezinning van eerder gemaakte afspraken. Bij de behandeling van de kaderbrief 2024 – 2027 werden de bestuurlijke afspraken over het opstellen van de financiële kaders dan ook ter discussie gesteld. Dit heeft geleid tot het opstellen van een alternatieve werkwijze, die in de volksmond bekend staat als 'scenario 3'. In dit scenario 3 wordt de indexatie van de materiële kosten voor 2024 voorlopig afgetopt tot 8%. Deze indexatie wordt achteraf op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds over de jaren 2022, 2023 en 2024 geëvalueerd. Deze evaluatie zal eind 2024 starten en in 2025 vindt de verrekening plaats.

Uit de zienswijzen die wij van de gemeenten hebben mogen terugontvangen, is gebleken het scenario positief is ontvangen. Door diverse gemeenten is de waardering uitgesproken voor het aanbieden van een werkbaar alternatief in deze lastige tijden. Deze begroting is dan ook opgesteld op basis van scenario 3. Dit scenario bevat uitsluitend afspraken over de materiële kosten. De ontwikkeling van de loonkosten is daar nog niet bij meegenomen.

Een van de belangrijkste lessen van de afgelopen jaren is dat de werkelijkheid altijd anders verloopt. Hoe de vlag er in 2024 ook bijhangt, u kunt in alle situaties erop rekenen dat Veiligheidsregio Fryslân zijn steentje bijdraagt aan een veilig en gezond Fryslân.

Hartelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur

De begroting 2024 is op 30 juni 2023 vastgesteld door het algemeen bestuur.

Voorzitter

Secretaris

De heer Mr S. van Haersma Buma

De heer W.K. Kleinhuis

Inhoudsopgave

1. Algemeen	5
1.1. Meerjarig financieel kader	5
2. Programmaplan Gezondheid	7
2.1. Algemeen	7
2.2. Doel van het programma.....	7
2.2.1. Agenda Publieke Gezondheid	7
2.2.2. Lyts & JONG: Een gezonde kansrijke start voor ieder kind (Lyts) & Gezond opgroeien in een kansrijke omgeving (Jong)	9
2.2.3. Grut: Gezondheidspotentieel versterken	9
2.2.4. Wiis: gezond en fitaal ouder worden.....	10
2.2.5. Elkenien; voor alle inwoners van Fryslân	10
2.2.6. Organisatie	12
2.3. Resultaten in 2024	13
2.4. Baten en lasten in 2024.....	13
3. Programmaplan Crisisbeheersing	16
3.1. Doel van het programma	16
3.2. Speerpunten Crisisbeheersing	16
3.3. Resultaten in 2023	17
3.4. Baten en lasten in 2023	18
4. Programmaplan Brandweer	20
4.1. Doel van het programma	20
4.2. Speerpunten Brandweer Fryslân	20
4.3. Resultaten in 2023	20
4.4. Baten en lasten in 2023	22
5. Financiën en kengetallen	24
6. Algemene dekkingsmiddelen	25
7. Paragrafen	26
7.1. Financiering	26
7.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
7.3. Bedrijfsvoering	30
7.3.1. Inleiding	30
7.3.2. Personeel.....	30
7.3.3. Hybride werken	30
7.3.4. Informatie- en risicomanagement.....	30
7.3.5. Privacy	31
7.3.6. Integriteitsbeleid	31
7.3.7. Gedragscode	31
7.4. Onderhoud kapitaalgoederen	34
7.5. Verbonden partijen.....	35
8. Financiële begroting	36
8.1. Financiering	36
8.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	40
Bijlage 1: Bijdrage per gemeente 2023-2026.....	43
Bijlage 2: Investeringskredieten 2023.....	48

1. Algemeen

1.1. Meerjarenkoers VRF 2023-2026

Het bestuur heeft eind 2022 de Meerjarenkoers VRF 2023-2026 vastgesteld. De inhoudelijke koers voor de programma's Gezondheid en Veiligheid staat beschreven in de hoofdstukken 2 en 3. We hebben daarnaast ook drie organisatiethema's afgesproken, die wij hieronder toelichten.

Procesgericht werken

Aandacht voor kwaliteit is een belangrijke reden om de ontwikkeling van procesgericht werken door te zetten. Meer oog voor efficiëntie en effectiviteit is noodzakelijk. Vooral omdat de organisatie zo groot is geworden dat een organische manier van werken niet meer passend is. Daarnaast leveren processen een bijdrage leveren aan digitale transformatie en zijn het sturingsmiddelen in de naleving van wet- en regelgeving.

Passend personeel bij onze adaptieve opgave

De crises van de afgelopen jaren hebben ons geleerd dat wij ons voortdurend moeten kunnen aanpassen aan dat wat de buitenwereld van ons vraagt. Dit vraagt om aanpassings- en uithoudingsvermogen. Tegelijkertijd hebben wij wettelijke en reguliere taken die juist om stabiliteit vragen. Voor al die verschillende opgaven hebben we passend personeel nodig. Door de schaarste op de arbeidsmarkt, die wordt versterkt door de vergrijzing en pensionering van een deel van ons personeel, staan we voor een uitdaging. Dit vraagt creativiteit, anders denken en maatwerk. Daarom passen we functiedifferentiatie en taakherziening toe en werken we samen met andere grote werkgevers en opleiders in het noorden.

Duurzaamheid

We vinden het belangrijk om een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstellingen en zijn van mening dat we daar als overheidsorganisatie een voorbeeldfunctie in hebben. De Sustainable Development Goals sluiten goed aan bij onze inhoudelijke doelen. Ons streven is om te werken met duurzame materialen, onze locaties klimaatneutraal te laten functioneren en onze mobiliteit slim, efficiënt en duurzaam te organiseren.

In de programmaplannen worden de eventuele effecten van deze thema's op de bedrijfsonderdelen toegelicht.

1.2. Meerjarig financieel kader

Het Algemeen Bestuur stelde op 9 maart 2023 het meerjarig financieel kader vast. In deze kaderbrief worden zowel de reguliere indexatie, de beleidsmatige ontwikkelingen als de overige autonome ontwikkelingen meegenomen.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Vanuit kaderbrief

In de begroting zijn binnen het programma gezondheid twee beleidsmatige ontwikkelingen verwerkt. Het betreft beleidsadviesing en Nu Niet Zwanger.

Beleidsadvisering

In de GGD Meerjarenkoers hebben gemeenten de GGD gevraagd een stevigere rol te pakken als regisseur en adviseur in de preventieketen. De diverse landelijke regelingen zoals het IZA, GALA en SPUK vragen om meer coördinatie en afstemming. Ook de verschillende (zorg-)programma's binnen Friesland vragen om een zorgvuldige analyse en advies voor de gemeente. Om invulling te kunnen geven aan deze behoefte is in de begroting voorzien in uitbreiding van de capaciteit voor strategische beleidsadvisering (€ 111.000).

Nu Niet Zwanger

Nu Niet Zwanger is een effectieve interventie gericht op het ondersteunen van kwetsbare mannen en vrouwen bij hun kinderwens en wens voor anticonceptie. Hiermee wordt beoogd om zoveel mogelijk onbedoelde zwangerschappen te voorkomen. In de begroting 2024 zijn de structurele kosten (€ 165.000) van Nu Niet Zwanger opgenomen en hiermee is deze interventie in heel Friesland beschikbaar. Dit is in overeenstemming met het besluit van het Algemeen Bestuur van 10 maart 2022.

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen

In de begroting zijn de budgetten voor materiële kosten en loonkosten als volgt geïndexeerd:

- **Indexering materiële kosten**

In de kaderbrief 2024-2027 is door het bestuur ervoor gekozen om incidenteel af te wijken van de indexatieafspraken die in de financiële verordening zijn opgenomen. De reden hiervoor was de historisch hoge inflatie.

In de kaderbrief is afgesproken om de indexatie van de materiële kosten voor 2024 voorlopig af te toppen tot 8%. Vervolgens wordt deze indexatie achteraf op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds geëvalueerd. Bij deze evaluatie wordt de definitieve gemeentelijke bijdrage bepaald op basis van de werkelijke loonprijscompensatie die gemeenten via het gemeentefonds over de jaren 2022, 2023 en 2024 ontvangen. Deze afspraak staat ook bekend als 'scenario 3'.

Conform de septembercirculaire van het gemeentefonds is voor het jaar 2025 uitgegaan van een indexering voor materiële kosten van 2,5%, gevolgd door 2% voor 2026 en 2027.

- **Indexering loonkosten**

Voor de indexering van de loonkosten is uitgegaan van de macro-economische verkenning van het CPB. In de septembercirculaire van het gemeentefonds zijn deze cijfers vermeld.

Effecten op 2023

Van de bovengenoemde punten hebben enkele (deels) ook effect op het jaar 2023. Deze effecten worden verwerkt in een eerste begrotingswijziging 2023 die separaat zal worden voorgelegd. In deze begrotingswijziging zullen de effecten van de cao uiteen worden gezet.

2. Programmaplan Gezondheid

2.1. Algemeen

Met de nieuwe meerjarenkoers 2023-2026 van programma Gezondheid is gekozen voor een Agenda Publieke Gezondheid. Met deze agenda brengen wij in beeld waar de GGD de komende jaren mee aan de slag gaat. Deze agenda komt voort uit inzichten die wij verzamelen, knelpunten die wij zien, beleidsontwikkelingen en actuele maatschappelijke ontwikkelingen. De focus blijft liggen op preventie. Ieder jaar kan het bestuur de agenda bijstellen en concretiseren.

GGD, gemeenten en andere partners hebben elkaar nodig op het terrein van de publieke gezondheidszorg. De juiste combinatie van kennis over (publieke) gezondheid, de lokale gezondheidssituaties en de verbinding met andere domeinen, wordt steeds belangrijker om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Dit zien we terug in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het geld dat hiervoor beschikbaar komt via de SPUK (Specifieke Uitkering). In 2023 krijgt GGD waarschijnlijk een regierol hierin, namens de gemeenten. Wat dit vraagt voor de komende jaren, wordt in 2023 in beeld gebracht.

2.2. Doel van het programma

Een gezonde basis 'foar elkenien'! Vanuit de verschillende levensfasen is het onze missie om voor:

- Elkenien, een gezond leven in een gezonde en veilige omgeving
- Lyts, een gezonde kansrijke start voor ieder kind
- Jong, gezond opgroeien in een kansrijke omgeving
- Grut, gezondheidspotentieel versterken
- Wiis, gezond en vitaal ouder worden

De agenda 2023-2026 benoemt voor deze thema's de vraagstukken voor de publieke gezondheid in Fryslân. Het is een fundament voor de samenwerking tussen de Friese gemeenten onderling en de samenwerking met de GGD.

2.2.1. Agenda Publieke Gezondheid

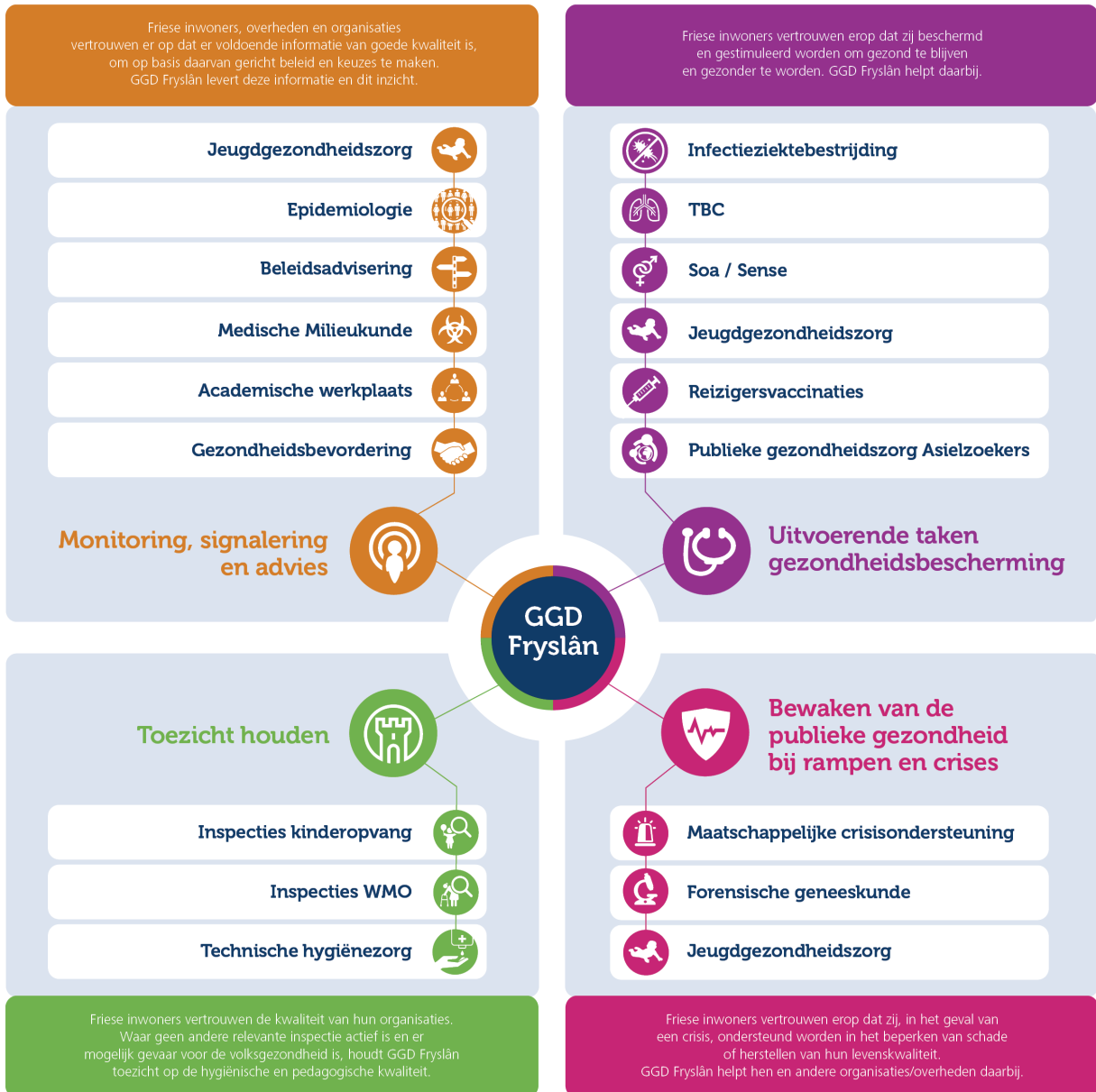
Leeswijzer

Het programmaplan is opgebouwd uit de levensfasen die GGD Fryslân hanteert: Lyts, Jong, Grut, Wiis en Elkenien. Onder iedere levensfase volgen we de opbouw van de 4 pijlers die ook in de financiële begroting worden gehanteerd: Monitoring, signalering en Advies, Uitvoerende taken gezondheidsbescherming, Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crisis, Toezicht houden. Hiermee doen we recht aan de meerjarenkoers 2023-2026 en aan de traditionele opbouw van de begroting in pijlers, zoals gehanteerd door het ministerie van VWS en bij de benchmarks van de GGD'en in Nederland (zie figuur "De taken van GGD Fryslân).

De taken van GGD Fryslân

Iedereen verdient een gezond en veilig leven; wij dragen daaraan bij!

2.2.2 Lyts & JONG: Een gezonde kansrijke start voor ieder kind (Lyts) & Gezond opgroeien in een kansrijke omgeving (Jong)

Tot 18 jaar

Monitoring, signalering en Advies

Provinciale Aanpak Kansrijke Start

Voor de provinciale aanpak Kansrijke Start in Friesland is voor de periode van 1 augustus 2022 tot 1 augustus 2024 € 70.000 per jaar beschikbaar gesteld door de Bestuurscommissie. Naast het faciliteren van de lokale coalities is de provinciale samenwerking een belangrijk onderwerp. Provinciaal wordt al samengewerkt binnen het lerend netwerk Kansrijke Start, welke wordt aangejaagd vanuit de GGD. Vanaf 2023 zijn er, zoals het nu lijkt, vanuit de landelijke SPUK voor Kansrijke Start middelen beschikbaar voor een structurele inbedding binnen de Friese Preventie Aanpak (FPA). Voor de periode 2023-2024 volgt dit voorjaar een contourplan. Zodra er meer duidelijkheid is over de SPUK volgt een voorstel voor de structurele borging.

Nu Niet Zwanger: zie 2.2.3. Grut

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Toekomst Jeugdgezondheidszorg

De afgelopen jaren zien we een toenemende zorgvraag rond kwetsbaarheid, armoede en mentale weerbaarheid. De samenwerking binnen de jeugdketen vraagt steeds meer aandacht. Ook heeft de JGZ te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Het programma JGZ 3.0 is gestart met als doel om de JGZ toekomstbestendig te maken. We hebben daarmee ingezet op taakdifferentiatie, digitalisering en meer collectieve preventie. Inmiddels zijn er mooie stappen gezet met onder andere de invoering van het digitale Mijn Kinddossier (MKD) en de implementatie van een methodiek op behoeftegericht te werken. We hebben te maken met stijgende loonkosten en extra kosten voor digitalisering (zoals licentiekosten en invoering digitaal dossier Volwassenen JGZ). Dit leidt vanaf 2024 tot meer kosten voor personeel en digitalisering.

Nieuwe activiteiten

Voor nieuwe programma's, interventies en projecten die een aanvullende bijdrage kunnen leveren op dit domein zoeken we in samenwerking met gemeenten naar financiële mogelijkheden. Vanuit de Specifieke Uitkering preventie (SPUK), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) verwachten we (deels) additionele financiering te kunnen vinden. Op dit moment is dit echter nog niet duidelijk.

Mentale gezondheid en jongeren: preventieve aanpak **STORM**

Vanuit GGD Fryslân (penvoerder) zijn we in 2022 gestart met het voorbereidingsjaar van STORM (Strong Resilient Minds). STORM is een aanpak waarbij scholen, GGD, jeugdhulpverlening, GGZ en gemeenten samenwerken om signalen van somberheid bij jongeren snel aan te pakken. Afhankelijk van de behoefte van gemeenten en scholen wordt dit voorjaar meegedaan aan een aanbesteding voor subsidie van VWS voor het implementeren van deze aanpak in Fryslân.

2.2.3 Grut: Gezondheidspotentieel versterken

18 tot ongeveer 67 jaar

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Nu Niet Zwanger

Het Algemeen Bestuur heeft begin 2022 besloten om het programma voor 2022 en 2023 te financieren uit het bestemmingsresultaat van 2021. Hierbij is de voorwaarde gesteld dat het programma onvoorwaardelijk wordt opgenomen in de kaderbrief 2024-2027. De structurele kosten bedragen vanaf 2024 € 165.000,- per jaar. Hiermee is het geen project meer, maar geborgd voor heel Fryslân.

2.2.4 Wiis: Gezond en vitaal ouder worden

Vanaf 67 jaar

Monitoring, signalering en Advies

Vitaal ouder worden

In de meerjarenkoers is het bevorderen van vitaliteit en het beïnvloeden van de beeldvorming voor de derde levensfase (Grut vanaf 55 jaar en Wiis) als taak van de GGD Fryslân opgenomen. Om een stevigere rol als adviseur en verbinder te krijgen, wordt een begrotingswijziging voor 2023 voorgesteld. Voor deze rol komt daarmee structureel meer capaciteit beschikbaar. Met de extra formatie wordt kennis over ouderen binnen de GGD duurzaam geborgd, verder ontwikkeld en gedeeld met gemeenten en binnen de FPA. Daarbij wordt vanuit de regionale beleids- en adviesteams van de GGD op maat meegewerkt aan de realisatie van de gemeentelijke plannen (onder andere het meeschrijven, organiseren van het netwerk, delen gezondheidskennis).

2.2.5 Elkenien: voor alle inwoners van Fryslân

Monitoring, signalering en Advies

Beleidsadvisering

Gemeenten hebben de GGD gevraagd een stevigere rol te pakken als regisseur en adviseur in de preventieketen. Dit is opgenomen in de meerjarenkoers. De diverse landelijke regelingen zoals het IZA, GALA en SPUK vragen om meer coördinatie en afstemming. Ook de verschillende (zorg-)programma's binnen Fryslân vragen om zorgvuldige analyses en advies voor de gemeente.

Hiervoor is het noodzakelijk dat we onze capaciteit op strategische beleidsadvisering voor Fryslân vergroten. We gaan deze rol geleidelijk implementeren en vragen hiervoor per 2024 middelen. In de bestuurscommissie gezondheid zullen we hiervoor in 2023 een voorstel doen.

Friese Preventieaanpak

In 2020 zijn we gestart met de uitvoering van het programma de Friese Preventieaanpak (FPA). De programmaleiding en ondersteuning van dit programma wordt nu deels vanuit de subsidie preventiecoalities vanuit het ministerie van VWS gefinancierd. De looptijd van deze subsidie is tot en met 2023. Om de FPA daarna voort te zetten en de rollen in de coalities te blijven vervullen is aanvullende financiering nodig. Op dit moment is de GGD coalitietrekker van de coalities Ouderschap, Mentale gezondheid en Gezond leven. Op termijn komen daar mogelijk nog andere coalities bij. Vanuit IZA en GALA komen er financiële middelen om invulling te geven aan deze regionale preventie-infrastructuur. Medio 2023 zal dit in de Bestuurscommissie geagendeerd worden.

Gezonde leefomgeving, omgevingswet

Gemeenten bevorderen de gezondheid voor hun burgers meer en meer actief in hun omgevingsbeleid. Steeds vaker adviseert de GGD gemeenten aan de voorkant. Hierdoor is inzet achter af, bij onrust of specifieke vragen, minder noodzakelijk. De rol van de GGD is hierbij gericht op:

- advisering over gezondheid in omgevingsvisies, - plannen en - programma's;
- advisering over gezondheid bij omgevingsvergunningen en - ontwikkelingen;
- meedoen en -denken bij het inrichten van processen, kennisontwikkeling en -deling.

De bijdrage van de GGD aan gezonde leefomgeving in het kader van de omgevingswet, voor en binnen gemeenten, heeft vorm gekregen en wordt verder doorontwikkeld. Gemeenten maken gebruik van de expertise van de GGD om gezondheid in hun omgevingsbeleid en bij omgevingsprojecten uit te werken. Na 2024 zal de inzet van beleidsadviseurs publieke gezondheid en specialistische adviseurs hiervoor in de begroting geborgd moeten zijn.

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid

Landelijke ontwikkelingen

VWS heeft de beleidsagenda pandemische paraatheid vastgesteld. De komende jaren zullen diverse plannen worden opgesteld en extra (financiële) middelen beschikbaar gesteld worden om de infectieziektebestrijding in Nederland te versterken.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is gestart met het inrichten van de Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding (LFI). Deze landelijke functionaliteit zal zich bezighouden met het versterken van de medisch operationele processen voor epidemieën die landelijke impact hebben. Zij houden zich zowel met planvorming in de koude fase (de voorbereiding, zoals het opleiden en trainen en oefenen) als uitvoering in de warme fase (wanneer de ziekte rondgaat) bezig. Dit betekent dat de context waarbinnen infectieziektebestrijding plaatsvindt aan het veranderen is.

Het landelijke traject versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en is erop gericht om de GGD'en voldoende te voorzien om haar rol op het gebied van infectieziektebestrijding kwalitatief goed uit te voeren. Daarnaast is het gericht op de voorbereiding van een infectieziekte-uitbraak met (potentiële) landelijke impact. Dit traject is vertaald in een concreet programma voor 2023-2024. VWS heeft hiervoor financiële middelen beschikbaar gesteld.

Vaccinatiestelsel

Naar aanleiding van de verkenning naar de toekomstbestendigheid van het vaccinatiestelsel door de raad voor volksgezondheid en samenleving is VWS voornemens om een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en te beleggen. Het RIVM werkt momenteel aan een uitvoeringstoets hiervoor. Verwachting is dat verdere uitwerking en invulling van deze vaccinatievoorziening voor volwassenen in 2024 zal plaats vinden.

COVID-19

Op dit moment is nog onduidelijk wat de (mogelijke) effecten van coronapandemie voor 2024 zullen zijn.

Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crisis;

Forensische geneeskunde

Sinds 2010 vindt er landelijk een professionaliseringsslag binnen de forensische geneeskunde plaats. De forensisch artsen krijgen steeds meer te maken met complexe casuïstiek waarbij meer expertise van hen wordt gevraagd. Bij de ministeries van J&V en BZK zijn deze ontwikkeling aangekaart en zijn extra financiële middelen gevraagd. GGD GHOR Nederland heeft hierover gesprekken met het ministerie. Op dit moment heeft dit nog niet het gewenste resultaat opgeleverd. Deze ontwikkelingen kunnen voor wat betreft inhoud en kosten de gemeentelijke lijkschouw raken.

Maatschappelijke crisisondersteuning

Suicidepreventie

Eerder waren er vanuit het Suicide Preventie Actienetwerk (Supranet Community) financiële middelen beschikbaar voor suicidepreventie. Na het aflopen van deze subsidie is GGD Fryslân gevraagd om, vooruitlopend op opname van suicidepreventie in de Wet publieke gezondheid (Wpg), een plan van aanpak op te stellen. Door suicidepreventie te borgen binnen de organisatie wordt vormgegeven aan de wens van de Rijksoverheid om lokaal en structureel uitvoering te geven aan suicidepreventiebeleid.

(Openbare) Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)

Het wetsvoorstel Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) gaat naar verwachting per 1 januari 2024 in. In voorbereiding daarop onderzoekt de GGD in 2023 voor de gemeenten de wijze waarop de WAMS geïmplementeerd kan worden. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek is er mogelijk een rol voor de GGD bij de gecoördineerde aanpak van meervoudige problematiek.

Het meldpunt zorgwekkend gedrag wordt onderdeel van de WAMS en daarmee een gemeentelijk taak. Vanaf 2023 worden, conform landelijke afspraken, bepaalde politie meldingen aan dit meldpunt toegevoegd. Het is onduidelijk wat de impact hiervan op de organisatie en de bestaande formatie is. Uiterlijk eind 2023 zal de Bestuurscommissie Gezondheid hierover geïnformeerd worden. Afhankelijk van de evaluatie in 2023 volgt besluitvorming over het vervolg van het meldpunt. Dit geldt ook voor de dienstverleningsovereenkomst waarin de taken in het kader van de WvGGZ zijn vastgelegd.

Integraal GGD Crisisplan

Het functioneren van de eigen (crisis)organisatie en de interne samenwerking binnen de GGD gedurende de COVID pandemie is geëvalueerd. Doelstelling van deze evaluatie was het in kaart brengen van de wijze waarop de crisis is aangepakt en om inzicht te krijgen in verbeteringen en mogelijk aanpassing van afspraken en procedures. Het Netwerkcentrum heeft deze evaluatie uitgevoerd. Zij hebben geadviseerd om een integraal GGD-crisisplan op te stellen. Hiermee kan in de voorbereiding op rampen en crisis een professionaliseringslag gemaakt worden. Het betreft een basiswerkwijze met daarin ook de rol van management en bestuur. In 2023 wordt hiervoor een plan opgesteld, welke mogelijk in 2024 zijn uitwerking zal krijgen.

2.2.6 Organisatie

Naast inhoudelijke opgaven, zijn er ook organisatorische speerpunten. In de meerjarenkoers zijn duurzaamheid, personeel, procesgericht werken en de doorontwikkeling van het concept zelforganisatie benoemd. Randvoorwaardelijk bij het realiseren van inhoudelijke doelen, zijn er ook andere organisatorische speerpunten:

Informatiemanagement

Datagedreven werken is een van de speerpunten in de VRF meerjarenkoers en past ook bij de landelijke lijn vanuit de GGD/ GHOR.

Deze data- en kennisgestuurde manier van werken vraagt meer digitalisering van de GGD. Niet alleen in het programma JGZ 3.0, maar ook in overige GGD-dienstverlening, zoals: data-uitwisseling met derden, gegevensverwerking en een ander applicatielandschap. Vanuit een toekomstbestendige bedrijfsvoering wordt de GGD hierin ondersteund. GGD zal in ieder geval moeten investeren in beleidsmatige IM-capaciteit om deze manier van werken te realiseren.

Overheidsorganisaties moeten voldoen aan de BIO norm (Baseline Informatieveiligheid Overheid). De GGD heeft daarnaast te maken met de NEN7510 norm (informatiebeveiliging in de zorg). Naast informatieveiligheid vraagt dit om kwaliteit in processen. In 2023 en 2024 zal hier extra aandacht voor moeten komen.

Meer digitalisering vraagt om meer licenties van verschillende programma's.

Huisvestingskosten

Verwachting is dat de kosten voor huisvesting van de GGD de komende jaren zullen stijgen. Dit komt door zowel het regulier onderhoud, de verbouw of soms gedwongen keuze tot andere huisvesting en de stijgende energieprijzen. GGD stelt een strategisch huisvestingsplan op om voor de lange termijn een visie te hebben op onze huisvestingsbehoefte. Een efficiënter gebruik, het verplaatsen van dienstverlening en een vermindering van het aantal GGD-locaties in Fryslân zijn hiervan mogelijke consequenties. Dit zal in 2023 ook voorgelegd worden aan de Bestuurscommissie Gezondheid.

Personeel

In de kaderbrief is geschetst dat de GGD te maken heeft met krapte op de arbeidsmarkt, functiewaarderingsvraagstukken, steeds meer en langere durende crisisopgaven. Om toekomstbestendig te blijven, zijn er in 2023 wijzigingen in de organisatie aangebracht. De GGD moet blijven investeren in strategische personeelsplanning.

Noordelijke samenwerking (3 Noord)

De drie afzonderlijke GGD-organisaties (GGD Fryslân, GGD Groningen en GGD Drenthe) voeren voor hun eigen gemeenten grotendeels dezelfde taken (met vaak een wettelijke verankering) uit.

In 3 Noord werken we samen op het gebied van TBC, Forensische Geneeskunde (FG), Seksuele gezondheid, Milieu & Gezondheid (M&G), Infectieziektebestrijding (IZB) en infectiepreventie. Dit gaat vooral om efficiënte inzet van mensen en geld en dat is noodzakelijk om de zorg beschikbaar te houden.

2.3. Resultaten in 2024

Over de diverse thema's, gezondheidsonderwerpen en ontwikkelingen wordt gerapporteerd, deels in kwalitatieve informatie en waar mogelijk met kwantitatieve indicatoren. Die laatste kunnen zowel gericht zijn op output (wat heeft de GGD gedaan) en waar mogelijk op outcome (welke gezondheidswinst is bereikt).

2.4. Baten en lasten Gezondheid in 2024

Programma Gezondheid	Lasten	Baten	Saldo
Pijler 1	15.353.002	48.525	15.304.477
Pijler 2	11.582.023	3.306.648	8.275.375
Pijler 3	1.701.342	1.029.803	671.539
Pijler 4	1.816.785	1.816.785	-
Toegerekende organisatiekosten	6.583.391	83.057	6.500.334
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		30.113.408	-30.113.408
Reservemutaties Gezondheid	164.018	802.335	-638.317
Totaal programma GGD	37.200.561	37.200.561	-

interview

Nu Niet Zwanger: praten over een precair onderwerp en grondrecht

Wat nu als je door problemen in je leven niet bewust bezig bent met zwanger worden en tot de ontdekking komt dat je nieuw leven in je draagt? Programmaleider Marrit van der Hoest van Nu Niet Zwanger vertelt hoe ingewikkeld en belangrijk het is om stil te staan bij de impact van een baby voordat het streepje blauw kleurt.

Interventie plegen op een grondrecht, namelijk het stichten van een gezin, lijkt me best lastig.

Marrit: "Dat is het ook. De naam van het programma Nu Niet Zwanger geeft het gevoel dat het programma inhoudt dat we mensen ervan willen overtuigen dat ze beter niet zwanger kunnen worden. Dat is niet zo. Het programma wil mensen die het overzicht op hun leven kwijt zijn, juist het gevoel geven: jij bepaalt, jij hebt een keuze. Bijvoorbeeld om eerst andere zaken op orde te brengen en dan te kiezen voor een zwangerschap. Met de juiste begeleiding. Vaak wanneer je je kwetsbaar voelt en bent overgeleverd aan instanties, hulpverleners of misschien wel een geweldssituatie, ontbreekt het jou aan de rust om na te denken over je kinderwens. Vervolgens word je erdoor overvallen en dan heb je het recht op een bewuste eigen keuze aan je voorbij laten gaan."

Hoe voer je dan zo'n gesprek?

"Die gesprekken voeren wij als GGD niet zelf. Wij bieden hulpverleners die al in de gebiedsteams van gemeenten werken en hulpverleningsorganisaties in de provincie kennis en middelen aan, die zij kunnen gebruiken. Zij hebben al contact met kwetsbare mensen en kunnen het gesprek aangaan over de keuzes die hun cliënten kunnen maken. Een enkele keer voeren wij zelf een gesprek. Bijvoorbeeld als een arts iemand doorverwijst naar ons of als de hulpverlener vastloopt.

De druk binnen veel organisaties en gebiedsteams is hoog en hulpverleners zien een nieuw programma als werkdrukverhogend. Je moet dus echt iets bieden dat gemakkelijk aansluit op hun werkprocessen. Wij scholen twee medewerkers die vervolgens hun eigen collega's verder helpen, met bijvoorbeeld een e-learning. Onze inhoudelijke coördinatoren helpen om alles goed in te passen in de werkprocessen. Ik werkte in een blijf van mijn lijfhuis, voor de Raad voor de Kinderbescherming, als gezinsvoogd, hulpverlener in een wijkteam en de gevangenis, dus ik kan goed aanvoelen wat teams nodig hebben.

Ik heb als hulpverlener nooit een cliënt expliciet de vraag gesteld 'Heb jij een kinderwens en heb je er over nagedacht wat het betekent als je nu zwanger wordt?' Nu denk ik: 'was ik mij er toen maar van bewust geweest hoe belangrijk het is om dit vaker ter sprake te brengen.'"

Hoe overtuig je die hulpverlener van het nut van Nu Niet Zwanger?

“Ik schets het beeld van een vrouw en om haar heen teken ik bolletjes die symbool staan voor de problemen die zij heeft; schulden, een zoektocht naar huisvesting, gezondheidsproblemen, wellicht een verslaving. Vervolgens kleur ik een bolletje in de buik van de vrouw. Ik stel dan de vraag: ‘Welke problemen worden groter of kleiner door de zwangerschap voor de vrouw en hulpverlener?’ Het probleem dat groter wordt maak je rood, het probleem dat kleiner wordt, kleur je groen. Je ziet heel snel dat een onbedoelde zwangerschap de situatie in alle opzichten complexer maakt.

En wat is het effect van die overtuiging?

“In totaal zijn er nu 60 professionals die de kennis en de zorg uit het programma toepassen. Die gaat vooral over: hoe stel je open vragen, laat je de keuze bij de cliënt en faciliteer je die keuze? De zorg bestaat bijvoorbeeld uit kosteloos anticonceptie aanbieden aan vrouwen die dit niet kunnen betalen. Ook kunnen we gemakkelijk door-verwijzen naar medici. Tot nu toe zegt 80 procent van de vrouwen in de gesprekken: ‘Ik wil nu niet zwanger worden.’”

Waarom pakt GGD het niet zelf op?

“Omdat de impact van de hulpverleners in de hulpverlenende organisaties en wijkteams veel groter is. Hulpverleners kennen de mensen en zijn het eerste en meest laagdrempelige aanspreekpunt in lastige situaties. We pakken als klein team van vier wel eens zelf een casus op, maar dan meer als ondersteuner; je ziet dat we daarmee minder bereiken. We willen juist dat het gesprek over kindereens een vast onderdeel wordt van ons hulpverlenersnetwerk. Dat netwerk raakt meer overtuigd van het belang, omdat we steeds meer data hebben die het positieve effect laat zien.”

Structureel geld voor dit programma en beschikbaarheid in heel Fryslân, dat klinkt fantastisch.

“Dat is het ook. Wat ons in Friesland helpt: alle gemeentes hebben ‘Ja’ gezegd tegen het programma. In andere provincies moet je als GGD soms met elke beleidsmedewerker in het sociaal domein van een gemeente apart het gesprek aangaan. Dan kan het zo zijn dat inwoners in gemeente X wel van de kosteloze anticonceptie gebruik kan maken en in gemeente Y niet. Zoals Friesland dit gezamenlijk aanpakt, zo ziet het Ministerie van VWS dit het liefst in alle provincies.”

3. Programmaplan Crisisbeheersing

3.1. Doel van het programma

Met het programma crisisbeheersing leveren wij een bijdrage aan de veiligheid en gezondheid van de inwoners van Fryslân. Wij richten ons op fysieke veiligheid en de publieke gezondheid (GHOR). Dit betekent dat wij alles in het werk stellen om risico's te verkleinen en crisis en incidenten te beheersen of te bestrijden.

3.2. Speerpunten Veiligheid

**Wij zijn 24/7
alert en paraat**

Wij beschikken over een robuuste crisis- en brandweerorganisatie, met passend en voldoende personeel. Daarmee staan we 24/7 paraat.

**Wij dragen bij
aan het voorkomen
van crisis**

Wij adviseren en informeren inwoners, gemeenten, instellingen en andere partijen in ons netwerk. Met als doel: meer veiligheid en bewustzijn.

**Wij werken
duurzaam en
omgevingsbewust**

Wij zijn een wendbare organisatie die alert is op landelijke/maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe risico's/trends en passen deze toe in de praktijk en onze bedrijfsvoering.

**Wij zetten de
netwerksamenleving
centraal**

Wij verbinden burgers, gemeenten, bedrijven en instellingen, werken met hen samen en benutten elkaars kennis en expertise voor, tijdens en na een incident of crisis.

**Wij werken
informatiegestuurd
met betrouwbare data**

Wij ontwikkelen ons tot informatieknooppunt en werken zoveel mogelijk met betrouwbare en kwalitatief hoogwaardige informatie en data.

3.3. Resultaten in 2024

Speerpunt	Activiteit - Wat gaan we ervoor doen?	Resultaat
Wij zijn 24/7 alert en paraat	Proces werving en selectie voor de crisisorganisatie inrichten op de huidige arbeidsmarkt.	We hebben geschikt en passend personeel gevonden voor onze crisisorganisatie. De crisisorganisatie is op sterkte.
	Continuïteit van de crisisorganisatie borgen Het implementeren en actueel houden van het continuïteitsplan voor de crisisorganisatie.	De crisisorganisatie is in staat om na een verstoring diensten te blijven leveren.
	Leertraject voor iedere crisisfunctionaris Iedere crisisfunctionaris volgt een leertraject gebaseerd op de risico's in Fryslân of maatschappelijke ontwikkelingen. We bieden moderne onderwijsvormen aan zoals Microlearning en blended learning.	Crisisfunctionarissen hebben geleerd en zich ontwikkeld, zijn zich bewust van de risico's uit ons risicoprofiel en actuele ontwikkelingen. Bij de leertrajecten zijn nieuwe onderwijsvormen toegepast. Deze sluiten aan bij de behoefte van de crisisfunctionaris.
	Doorontwikkeling Landelijke Meldkamer Samenwerking Drachten Gezamenlijk 3-noord wordt ingezet op de doorontwikkeling en het borgen van de meldkamerfunctie veiligheidsregio's.	De meldkamerfunctie van veiligheidsregio's is adequaat ingevuld.
Wij dragen bij aan het voorkomen van crises en branden	Opstellen en actualiseren van bestrijdingsplannen en informatiekaarten.	De crisisfunctionaris wordt bij een inzet ondersteund door actuele plannen. De toepassing van plannen sluit aan bij de behoefte van de crisisfunctionaris.
	Uitvoeren van het programma voor risicocommunicatie Wij communiceren effectief richting onze inwoners over risico's uit ons risicoprofiel, urgente onderwerpen en actualiteiten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van middelen die aansluiten bij de doelgroep.	Risicocommunicatie wordt doeltreffend uitgevoerd.
	Veiligheid en gezondheid advies voor evenementen Rekening houdend met de Omgevingswet; bevorderen van regionale samenwerking en stimuleren uniformiteit t.a.v. evenementenveiligheid.	Gemeenten gebruiken ons advies bij de vergunningverlening voor een evenement.
	Adviseren en ondersteunen van zorginstellingen bij hun voorbereiding op rampen en crises.	Wij faciliteren zorginstellingen bij het implementeren van de geleerde lessen tijdens de coronacrisis.

Speerpunt	Activiteit - Wat gaan we ervoor doen?	Resultaat
Wij werken duurzaam en omgevingsbewust	Implementatie van de evacuatiestrategie voor de Waddeneilanden en de 'vaste wal'.	Er is en wordt uitvoering gegeven aan de opdrachten in het kader van het Deltaprogramma.
	Toekomstverkenning In 2023 is een toekomstverkenning uitgevoerd om te onderzoeken welke positie, organisatievorm en producten het beste passen bij de toekomstige uitdagingen van crisisbeheersing.	De uitkomsten zijn gebruikt voor toekomstige beleidsopties die van invloed kunnen zijn op de manier waarop we crisisbeheersing in Fryslân vormgeven.
We zetten de netwerk-samenleving centraal	Uitvoeren van de netwerkstrategie van de afdeling We maken samenwerkingsafspraken met ketenpartners, zorgen voor kennisdeling en informatie-uitwisseling.	Er zijn netwerk- en themabijeenkomsten georganiseerd. De netwerkstrategie van de afdeling die in 2023 is opgesteld is geïmplementeerd en geborgd.
	Inspelen op spontane burgerinitiatieven op het gebied van veiligheid.	Veerkracht inwoners Fryslân benutten en aandacht voor mensen die minder zelfredzaam zijn. Borgen van de handreiking spontane burgerinitiatieven in onze werkwijze.
We werken informatie gestuurd met betrouwbare data	Informatieknooppunt (IKP) binnen de VRF.	Binnen de VRF is een IKP 24/7 operationeel. Conform het plan van aanpak dat in 2023 is opgeleverd. Het IKP is verbreed binnen de Veiligheidsregio naar Brandweer en GGD. De aansluiting op het knooppunt rijk-regio is gerealiseerd.
	BIO NEN beheer op orde.	Wij werken conform de BIO NEN normen die binnen de VRF gelden.

3.4. Baten en lasten Crisisbeheersing in 2024

Programma Crisisbeheersing	Lasten	Baten	Saldo
Producten Crisis	6.688.424	228.794	6.459.630
Toegerekende organisatiekosten	991.784	12.513	979.271
BDUR		4.408.683	-4.408.683
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		3.090.205	-3.090.205
Reservemutaties Crisis	106.287	46.300	59.987
Totaal programma Crisis	7.786.494	7.786.494	-

interview

Grip op ongrijpbare risico's

Kortdurende crises kunnen we aan en de GRIP-structuur in Fryslan staat. Hoofd Crisisbeheersing Gerben van Alst wil 2023 en 2024 gebruiken om te bouwen aan een team en netwerk dat voorbereid is op de ongrijpbare risico's die niet in de eigen achtertuin ontstaan.

Gerben: "Het vak crisisbeheersing bestaat 10 jaar, de ontwikkelingen gaan razendsnel. Een voorbeeld: in onze risicoprofielen stonden tot twee jaar geleden nog 'gewoon' de bedrijven waar de gevolgen van een ongeluk groot zijn voor Friesland of het noorden. Zichtbare gebouwen, met een voordeur waarachter mensen zitten met wie je in gesprek gaat en afspraken maakt. In onze jongste profielen staat nu ook beschreven wat de gevolgen zijn van polarisatie." Dit ontstaat niet in één wijk in Drenthe of Friesland, maar op Twitter en websites. Het is ongrijpbaarder, je hebt niet één gesprekspartner en veel vaker zijn de gevolgen in het hele land te voelen of te zien.

Onze positie in regionale en landelijke ontwikkelingen

"In 2023 gaan we nadrukkelijk voorbereiden op onze positie in regionale en landelijke ontwikkelingen op het gebied van informatie en technologie, sociaal maatschappelijke ontwikkelingen, het klimaat en geopolitiek. Daaruit kunnen crises voortkomen die ongrijpbaarder zijn en langer duren. Om deze veel meer als een dienstverlener en adviseur het hoofd te bieden, kun je niet leunen op de actiematige GRIP-structuur. Die hol je daarmee te veel uit en het is onmogelijk om zo'n kleine groep mensen zo lang op de toppen van hun kunnen te laten werken."

Van droge voeten tot bosbranden en cybercriminaliteit

Hoe? "Door allereerst de contacten met organisaties te verbeteren. Zoals bijvoorbeeld met Het Fries Planbureau en het samenwerkingsverband Data Friesland. Ook kijken wij waar wij het vaste team kunnen uitbreiden. Zo kunnen we langer overeind blijven en hebben wij snel antwoord op de vraag: welke landelijke ontwikkelingen zijn er, wat betekent dit voor Friesland en hoe willen wij daar als Veiligheidsregio Fryslân mee omgaan? Het bestuur kiest waarop wij ons inhoudelijk richten, zoals bijvoorbeeld: droge voeten houden, actie ondernemen op wantrouwen tegen de overheid, cybercriminaliteit aanpakken of natuurbranden voorkomen.

De leiding pakken binnen de provincie

Gerben benadrukt dat de samenwerkingen er op heel veel vlakken al zijn, maar dat we de blik moeten verruimen. "In Sneek kunnen we bedrijven die actief zijn op het water snel inschakelen bij een calamiteit op één van de meren. Rondom het IJsselmeer werken we met aangrenzende Veiligheidsregio's en bedrijven samen. Ook voor de meer ongrijpbare en landelijke ontwikkelingen moeten we netwerken gaan bouwen en gebruik maken van de kennis van inwoners. Veiligheidsregio Fryslân pakt binnen de provincie de leiding in het bestrijden van crises en het beperken van nadelige gevolgen, uitvoeren en vooruitkijken doen wij met elkaar."

4. Programmaplan Brandweer

4.1. Doel van het programma

Het programma Brandweer levert een bijdrage aan de veiligheid van de inwoners van Fryslân. Wij richten ons op voorkomen en beheersen van risico's en bestrijden van brand en hulp bij ongevallen.

4.2. Speerpunten Brandweer Fryslân

In de meerjarenkoers 2023-2026 lichten we toe welke koers we de komende vier jaar varen. Crisisbeheersing en Brandweer hebben gemeenschappelijke speerpunten. Voor een overzicht-in-beeld verwijzen we u naar 3.2. op pagina 15 van deze begroting.

4.3. Resultaten Brandweer in 2024

Naast de basistaken incidentbestrijding en de advies- en controletaken vanuit risico-beheersing, zet Brandweer Fryslân in op de volgende resultaten:

Speerpunt	Doel	Resultaat
Wij zijn 24/7 alert en paraat	Dekkingsplan	We hebben een start gemaakt om te komen tot een nieuw dekingsplan (dat in 2025 vastgesteld moet worden).
	Aantoonbaar vakbekwaam	<ul style="list-style-type: none"> In het vakbekwaamheids-managementsysteem registreren we de voortgang. Per persoon en ploeg kunnen we laten zien welke oefeningen zij hebben uitgevoerd, en op welke onderdelen nog oefenbehoefte is. Voor operationele functies in de repressie hebben we normen vastgesteld. Er is inzichtelijk hoe geoefend deze medewerkers zijn.
	Verbreding oefenaanbod	<ul style="list-style-type: none"> Oefeningen spitsen we toe op het gebied waarin brandweermensen werken, en op de risico's die voor dat gebied bekend zijn. Ook kunnen brandweermensen digitaal kiezen voor oefeningen waar zij behoefte aan hebben. We gaan les- en leerstof op modernere wijze aanbieden. Zoals virtual reality met 3D-brillen.

Speerpunt	Doel	Resultaat
<p>Wij zijn 24/7 alert en paraat</p>	<p>Huisvesting</p>	<p>Deze onderdelen van de bouwagenda (die loopt tot en met 2026) hebben we uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grootschalige renovatie kazerne Drachten is afgerond. • Nieuwbouw Langweer en Makkum is afgerond. • Start nieuwbouw Damwoude • Besluitvorming en voorbereiding Parrega, Terschelling-West en Oudega. <p>In 2022 is er een start gemaakt het een strategische doorkijk op de kantoorplekken voor ondersteunend beroepspersoneel. Dit wordt ontwikkeld en uitgerold in 2023/2024. De hybride vorm van werken wordt hier ook in toegepast.</p>
	<p>Taakdifferentiatie: bouwsteen verplichtend karakter</p>	<p>We hebben ontwikkelingen op de voet gevolgd. We zijn voorbereid op implementatie en volgen hierin het landelijke tempo. Het bestuur houden we op de hoogte.</p>
	<p>Ondersteunende middelen paraatheid</p>	<p>Alle posten werken in een paraatheids-monitoringsysteem. Zo kunnen we verbetering en ontwikkeling van de paraatheid goed regisseren.</p>
<p>Wij dragen bij aan het voorkomen van crises en branden</p>	<p>Risicogericht werken</p>	<p>We voeren het plan uit (dat in 2023 wordt gemaakt) dat gaat over risicogericht werken. We volgen de landelijke pijlers.</p>
<p>Wij werken duurzaam en omgevingsbewust</p>	<p>Energietransitie</p>	<p>We voeren het plan uit dat in 2023 wordt ontwikkeld. Dit gaat over (nieuwe) risico's die horen bij het gebruik van duurzame energiebronnen. We integreren zoveel mogelijk nieuwe kennis in adviezen en incidentbestrijding. Nieuwe ontwikkelingen volgen we op de voet.</p>
	<p>Omgevingswet</p>	<p>Afhankelijk van het moment van inwerkingtreden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hebben we samen met gemeenten de transitie naar werkprocessen conform de Omgevingswet gemaakt en zijn wij nog meer een netwerkpartner voor de gemeenten. • monitoren wij ons werk en uren om beeld te bij activiteiten en kosten die horen bij werken voor gemeenten. • hebben we een passende aansluiting op het digitaal stelsel gerealiseerd.
	<p>Duurzaamheid</p>	<p>We gaan het duurzaamheidsbeleid dat in 2023 gemaakt wordt, uitvoeren. Duurzamer vastgoed is een belangrijk onderdeel.</p>

Speerpunt	Doel	Resultaat
We zetten de netwerksamenleving centraal	Friese Toekomstverkenning	De beleidsopties voortvloeiend uit de Toekomstverkenning 2023 zijn verder uitgewerkt.
	Natuurbrandbeheersing	Samen met partners hebben we uitvoering gegeven aan de planning voor de Gebiedsgerichte Aanpak en onderdelen uit het convenant. Dit kan per natuurgebied leiden tot specifieke voorlichting, preventie of uitvoering.
	Brandveilig Leven	Er is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma BVL 2023-2026.
We werken informatiegestuurd met betrouwbare data	Verantwoorden en verbeteren	Zes kritische aandachtsgebieden hebben ervoor gezorgd dat de betrouwbaarheid van onze data verhoogd is. Dit gaat onder andere over opkomsttijden.
	Operationele informatievoorziening	Systemen voor operationele informatievoorziening (bij incidentbestrijding) zijn verbeterd en sluiten aan op actuele techniek.

4.4. Baten en lasten Brandweer in 2024

Programma Brandweer	Lasten	Baten	Saldo
Producten Brandweer	41.941.637	922.520	41.019.116
Toegerekende organisatiekosten	9.524.542	120.164	9.404.378
BDUR		4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		45.524.459	-45.524.459
Reservemutaties Brandweer	847.666	1.069.638	-221.972
Totaal programma Brandweer	52.313.845	52.313.845	-

interview

Hoe brandweeroefeningen steeds realistischer worden

Lars van Tongeren is specialist Risicobeheersing bij Brandweer Fryslan. Hij vertelt hoe brandweercollaga's met informatie van hem en zijn collega's gerichter kunnen oefenen op gevaarlijke situaties die zich rond hun kazerne kunnen voordoen. "Oefenscenario's worden realistischer, dankzij goede data."

Risicogericht oefenen, hoe ziet dat eruit?

Lars: "De informatie die wij als risicobeheersers verzamelen, koppelen we aan vakbekwaam houden van brandweermensen. Door de brandweerposten informatie te geven over de risico's in hun verzorgingsgebied. In het oefenprogramma oefenen de kazernes een aantal keren op de risico's in hun omgeving. Dat is een verplicht onderdeel. Als afdeling Risicobeheersing komen wij voor adviezen over vergunningaanvragen of controles vaak bij bedrijven over de vloer. Daardoor hebben wij veel informatie en wij weten van elk gebied welke risico's er zijn of waar kwetsbare groepen mensen wonen. Voor elke brandweerpost hebben wij een overzicht gemaakt van de risico's in hun gebied en een onderverdeling per soort risico gemaakt. Zo is er per gebied een lijst van bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen of ze opslaan. Zoals lpg-tankstations of bedrijven met ammoniakkoelinstallaties. Ook is er een lijst waarop de locaties staan waar kwetsbare groepen wonen, werken of naar school gaan."

Betekent dit dat je bij elk object in jouw omgeving dan gaat oefenen?

"Het is niet zo dat je periodiek bij elk object moet oefenen. Zo'n lijst maakt je wel heel bewust van waarop je moet letten. Als er bijvoorbeeld veel verzorgingshuizen in jouw gebied zijn, dan kun je tijdens je vakbekwaamheidsoefening naast het bluswerk aandacht besteden aan het evacueren van mensen die slecht ter been zijn of helemaal niet kunnen lopen."

Wat betekent dit voor de brandweer?

"Wij gaan brandweerposten betere informatie geven over waar de risico's zitten. Daarmee kunnen zij hun oefenstof vele malen beter en realistischer maken. Ook kunnen zij gerichter objecten uitzoeken om te oefenen. Wij denken vanuit Risicobeheersing mee over scenario's die zich kunnen voordoen bij een bedrijf."

5. Financiën en kengetallen

Bijdrage per programma	
GGD	30.113.408
Crisisbeheersing	3.090.205
Brandweer	45.524.459
Totaal	78.728.071

Inkomstenverdeling	
Bijdrage gemeenten	78.728.071
BDuR	9.085.747
Overig	7.544.945
Totaal	95.358.763

Kostenverdeling	
Salariskosten	61.242.546
Kapitaalslasten	9.963.995
Huisvestingskosten	4.977.243
Materiële kosten	19.975.281
Totaal	96.159.065

Verdeelsleutel organisatiekosten	
GGD	38,5%
Crisisbeheersing	5,8%
Brandweer	55,7%

Formatie per programma		
Organisatie	112,1	fte
Brandweer	187,0	fte
GGD	281,4	fte
Crisisbeheersing	39,4	fte
Totaal	619,9	

6. Algemene dekkingsmiddelen

Gemeentelijk bijdrage in het nadelig saldo

Conform de gemeenschappelijke regeling wordt de vastgestelde bijdrage in het nadelig saldo over de gemeenten voor de programma's Gezondheid en Crisisbeheersing verdeeld naar het inwonertal. Als afwijking hierop heeft het Algemeen Bestuur besloten de bijdrage voor het programma Brandweer te verdelen op basis van de verdeling van het cluster openbare orde en veiligheid (OOV) in het gemeentefonds.

Per programma is de bijdrage als volgt:

GGD	€	30.113.408
Crisisbeheersing	€	3.090.205
Brandweer	€	45.524.459
Totaal	€	78.728.071

In bijlage 1 staat een overzicht van de verdeling van de bijdrage per taakveld over de gemeenten, inclusief een meerjarenperspectief richting 2027.

Brede doeluitkering rampenbestrijdingen

De bijdrage brede doeluitkering rampenbestrijdingen (BDUR), zoals opgenomen in de begroting is gebaseerd op deze meest recente informatie. Voor de bijdrage BDUR werd tot en met 2019 conform het (bij de regionalisering afgesproken) uitgangspunt voor 35% toegerekend aan het programma Crisisbeheersing, en voor 65% aan het programma Brandweer. Vanaf 2020 is de bijdrage naar beneden bijgesteld door het Landelijk Meldkamer Systeem. Dit raakt enkel de brandweerbegroting en daarom wordt vanaf 2020 de verdeling 62% Brandweer en 38% Crisisbeheersing aangehouden.

Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn middels de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg extra middelen toegekend aan de veiligheidsregio's. Deze middelen zijn bedoeld om een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor de crisisbeheersing en brandweezorg te realiseren. De verdeling van de middelen voor 2024 is nog niet bekend, daarom wordt in deze begroting uitgegaan van het bedrag zoals in 2023 is toegekend.

7. Paragrafen

7.1. Financiering

De kaders voor financiering zijn gebaseerd op de ‘Wet Financiering Decentrale Overheden’ en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsregelingen. Het eigen treasury-beleid van Veiligheidsregio Fryslân is vastgelegd in de financiële verordening.

Beleid financieringsrisico's

Het financieringsbeleid van Veiligheidsregio Fryslân is erop gericht de financieringsrisico's voor langere tijd af te dekken met vastrentende leningen. De omvang en looptijd van deze leningen is afgestemd op de omvang en levensduur van de materiële vaste activa en de aflossing is gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm. Afhankelijk van de situatie op de kapitaalmarkt en de hoogte van eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen, voorzieningen en werkkapitaal) bestaat de mogelijkheid een deel (tot de kasgeldlimiet) kortlopend te financieren. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Rentebeleid

De interne rente/omslagrente wordt bepaald op basis van de volgende elementen:

- Rente bestaande leningenportefeuille (rente die we daadwerkelijk betalen).
- Inschatting rentekosten nieuw aan te trekken financiering.
- Oprenting voorziening FLO.

De interne rente/omslagrente volgt dus zeer nauwgezet de werkelijke rentelasten en bedraagt daarom inmiddels 2%.

Leningenportefeuille en liquiditeit

Het verloop in de financieringsportefeuille is nagenoeg volledig te herleiden tot het investeringsprogramma. Door het geplande investeringsprogramma in 2023 en 2024 neemt de omvang van de langlopende leningen naar verwachting toe tot bijna € 62,2 miljoen per eind 2024.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Het financieringsbeleid voorziet in een groter beroep op kortlopende leningen, alvorens langlopend wordt gefinancierd. Dit betekent dat de ruimte onder de kasgeldlimiet zal worden benut, gelijk aan voorgaand jaar, waarbij de kasgeldlimiet per kwartaal overigens niet zal worden overschreden. Voor 2024 is de kasgeldlimiet bepaald op 8,2% van het begrotings-totaal, dit is € 8,0 miljoen.

De renterisiconorm voor 2024 is 20% van het begrotingstotaal, of € 19,5 miljoen. Bij het samenstellen van de leningenportefeuille is er rekening mee gehouden dat de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen de renterisiconorm niet overschrijden.

Bespaarde rente FLO-overgangsrecht

De voorziening FLO-overgangsrecht is gewaardeerd op contante waarde. Het jaarlijks toevoegen van rente aan de voorziening is opgenomen in de begroting, en wordt gedekt door de rente die wordt bespaard met de eerder ontvangen afkoopsom. De gehanteerde rekenrente is 2,5%.

7.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt het weerstandsvermogen omschreven als de relatie tussen de weerstandscapaciteit van de organisatie en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen kan ook worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid hoeft te worden aangepast. De weerstandscapaciteit dient dus om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Beleid

Het beleid rondom weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen 2019-2022'. In 2023 zal deze beleidsnota worden geactualiseerd. Bij de begroting 2024 is de huidige beleidsnota nog als uitgangspunt gehanteerd. De hoofdlijnen van dit beleid zijn als volgt:

1. Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden. In plaats daarvan worden de gemeenten geïnformeerd over de risico's die aanwezig zijn, zodat ze hier rekening mee kunnen houden in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen;
2. In de paragraaf weerstandsvermogen worden naast de reguliere risico's ook de risico's opgenomen die mogelijk structurele impact kunnen hebben op de begroting van de VRF (zie kopje 'structurele risico's').
3. De gemeenschappelijke regeling maakt gebruik van een egalisatiereserve. Deze wordt gebruikt om incidentele schommelingen in het resultaat op te vangen. Het saldo van de egalisatiereserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal.
4. Er wordt geen post onvoorzien aangehouden in de begroting. Het eerder als 'onvoorzien' aangemerkte budget heeft geen relatie met het risicoprofiel, en is daarom omgevormd naar een budget voor bovenmatige personele fricties.

Risico's die worden afgewenteld op de weerstandscapaciteit

Sinds de vaststelling van de nota weerstandsvermogen zijn geen wijzigingen opgetreden in de risico's die meewegen voor de weerstandscapaciteit. De destijds vastgestelde risico's zijn nog steeds van toepassing:

- Wegvallen van maatwerk- en markttaken: Veiligheidsregio Fryslân voert diverse taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn maatwerk Jeugdgezondheidszorg (JGZ), dienstverlening Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en reizigersvaccinaties. Op deze taken wordt deels vast personeel ingezet en er wordt een beroep gedaan op overhead. Daarnaast wordt een winstmarge op deze taken gecalculeerd. Deze zorgt ervoor dat de collectieve basistaak goedkoper wordt. Wegvallen van deze taken zorgt voor zowel incidentele fricties als het vervallen van structurele dekking;
- Fysieke en psychische schade door werkzaamheden: het optreden van personeel en vrijwilligers bij incidenten kan fysieke en psychische schade opleveren, die niet altijd goed te verzekeren is. De gevolgen hiervan kunnen verstrekkend zijn, bijvoorbeeld blijvende arbeidsongeschiktheid. Veiligheidsregio Fryslân is voornemens deel te nemen aan de 'stichting waarborgfonds veiligheidsregio's' zodat per 1 januari 2024 de risico's op dit vlak die niet verzekeraar zijn in gezamenlijkheid met alle veiligheidsregio's worden gedragen.
- Het niet kunnen werven van voldoende kwalitatief personeel, waardoor de taakuitvoering in gevaar komt: bij de huidige arbeidsmarkt is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatieonderdelen. Het gevolg kan zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk komt of alleen kan worden gerealiseerd tegen onevenredig hoge kosten.

Weerstandscapaciteit

Risico's met mogelijk structurele effecten op de begroting

De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen weerstandscapaciteit. De risico's die zich voordoen worden daarom in beginsel afgewenteld op de deelnemende gemeenten. Voor de komende jaren zijn enkele grote structurele risico's aangemerkt, dit betreft:

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

Het Veiligheidsberaad heeft besloten om een werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's op te richten. De werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's (WVSV) is per 1 januari 2022 operationeel. Aanleiding is dat de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) voor de veiligheidsregio's nog niet is ingegaan. Daarom moeten we tijdelijk tot een eigen collectieve rechtspositieregeling komen. We weten nu nog niet welke gevolgen dit gaat hebben. De incidenteel beschikbare middelen van € 100.000 benodigd voor de invoering blijven wel staan.

Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet bevordert de integrale afweging als het gaat om besluiten in de fysieke leefomgeving. Alle aspecten die van invloed zijn, moeten meegenomen worden. Dit geldt dus zeker ook voor veiligheid en gezondheid. De invoering van de Omgevingswet brengt de nodige onzekerheden met zich mee. Zo is het onduidelijk hoe groot de vraag vanuit de gemeenten echt gaat worden. Verder laten landelijke onderzoeken zien dat de komst van de Omgevingswet meer tijd en geld gaat kosten. De minister van Binnenlandse Zaken heeft dit - en ook de bijzondere positie voor veiligheidsregio's hierin - onderkend. De invoering van de wet is inmiddels wederom uitgesteld, ditmaal tot 1 juli 2023. De onzekerheid zal op korte termijn niet opgelost zijn. De invloed hiervan op de organisatieonderdelen, hebben we bij de individuele programma's uitgewerkt.

Taakdifferentiatie

Als gevolg van Europese wetgeving mag in de toekomst brandweezorg niet meer worden gedaan door vrijwilligers die verplicht moeten opkomen bij een melding of al op de kazerne verblijven, wachtend op een melding. Dit heet respectievelijk consignatie en kazernering.

Landelijk wordt een plan opgesteld om te komen tot brandweezorg waarin wordt voldaan aan deze regelgeving. In dit plan staan onder andere de benodigde financiering en een wetswijziging van de arbeidstijdenwet. Tot die tijd blijft de situatie zoals hij is. Het is onduidelijk wie de kosten hiervan gaat dragen.

Algemene prijsontwikkeling

De prijsstijgingen op bijvoorbeeld materieel- en materiaalgebied stijgen ver uit boven de reguliere indexatie op basis van de consumentenprijsindex (CPI) zoals vastgelegd in de financiële verordening. Oorzaken van de prijsstijgingen zijn onder meer: wereldwijde economische ontwikkelingen, schaarste aan grondstoffen en personeel, milieumaatregelen en uiteraard de oorlog in Oekraïne. We kunnen de financiële consequenties op dit moment niet concreet maken.

Langere en onbetrouwbare levertijden

Als gevolg van grondstoftekorten en krapte op de arbeidsmarkt, hebben we ook te maken met problemen bij de tijdige levering van materieel, materiaal en diensten. Daarom moet hier bij aanbestedingen in de planning rekening mee worden gehouden, trajecten vroeg worden begonnen en duidelijke afspraken met leveranciers worden gemaakt. Voor ons regulier onderhoud en de aanschaf van kleiner materiaal is het nodig dat we voldoende aandacht aan het voorraadbeheer besteden. We moeten voorkomen dat er, door problemen met de levertijden, risico's in de uitvoering van de hulpverlening ontstaan. De ontwikkelingen rond levertijden kunnen financiële consequenties hebben (verschuiving van kosten in de tijd).

Effecten crises op regulier werk

Een indirect gevolg van onze rol in de diverse crises, is dat veel reguliere werkzaamheden vertraging hebben opgelopen. Mede door de schaarste op de arbeidsmarkt en de problemen met betrekking tot de levering van goederen door onze leveranciers, zijn deze vertragingen (nog) niet volledig ingehaald. We houden het bestuur via de reguliere P&C-cyclus op de hoogte van hoe wij deze vertraging inhalen.

Verduurzaming gebouwen en materieel

Het verder verduurzamen van onze gebouwen en materieel heeft de aandacht. Veiligheidsregio Fryslân heeft hierin ook al slagen gemaakt en dit op eigen initiatief opgepakt. Op het moment dat er vanuit de Rijksoverheid meer verduurzaming verplicht wordt gesteld zou dit een verhoging van de kosten tot gevolg kunnen hebben. We kunnen de financiële consequenties op dit moment niet concreet maken.

Rente

De afgelopen jaren waren de financieringslasten erg laag, wat een voordeel opgeleverd heeft. Het economisch tij lijkt echter gekeerd. De stijgende rente gaat waarschijnlijk ook voor Veiligheidsregio Fryslân leiden tot hogere kapitaallasten. Dit effect kan worden versterkt doordat de prijsstijgingen mogelijk leiden tot een hogere leningenportefeuille.

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

Door de landelijke netto afspraak hebben wijzingen in diverse wet- en regelgeving, zoals cao-verhogingen, directe financiële gevolgen op het FLO. Ontwikkelingen in de CAO-gemeenten en de afschaffing van de levensloopregeling kunnen ervoor zorgen dat de bestemmingsreserve eerder uitgeput is dan waarmee op het moment van de overname rekening is gehouden.

Financiële kengetallen

Van de in het BBV opgenomen kengetallen zijn vier van toepassing bij Veiligheidsregio Fryslân. Deze kengetallen zijn als volgt uitgewerkt:

Kengetallen	Jaarverslag 2022	Begrotingswijziging 2023	Begroting 2024
Netto-schuldquote	33,36%	74,71%	76,60%
Netto-schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	33,36%	74,71%	76,60%
Solvabiliteit	10,53%	8,88%	7,49%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Toelichting

De netto-schuldquote neemt ten opzichte van de begroting van 2023 toe, door het aantrekken van externe financiering voor de geplande investeringen. Daarnaast was in de jaarrekening het gerealiseerde totaal van de baten veel hoger door de opbrengsten die tegenover de extra kosten voor het coronavirus en de vluchtelingenopvang stonden.

De solvabiliteit neemt af door het invullen van de investeringsplanning in de komende jaren. Daarnaast neemt het saldo van de bestemmingsreserves af door de besteding van de specifiek voor projecten beschikbare gelden.

7.3. Bedrijfsvoering

7.3.1 Inleiding

In dit onderdeel besteden we aandacht aan centrale onderwerpen, die bijdragen aan het inzicht van het bestuur.

7.3.2 Personeel

Voor VRF werken circa 2.800 medewerkers, waarvan er meer dan 1.200 brandweervrijwilliger zijn. Daarnaast zijn er 200 crisisfunctionarissen uit andere organisaties actief voor onze organisatie. Met trainingen en opleidingen bieden we zowel onze crisisfunctionarissen, brandweervrijwilligers als medewerkers de mogelijkheid zich te ontwikkelen en in te spelen op de veranderende samenleving.

Met strategisch personeelsmanagement, door medewerkers geregeld te vragen wat zij van ons als werkgever vinden en via heldere arbeidsmarktcommunicatie willen we mensen werven en lang(er) aan ons binden. We zijn ons bewust van de schaarste op de arbeidsmarkt. Deze versterkt doordat een deel van ons personeel ouder wordt of met pensioen gaat.

We anticiperen hierop door ons te verplaatsen in onze potentiële collega's: wat is voor hen aantrekkelijk om bij ons te komen, of te blijven, werken en op welke plekken kunnen wij met hen ons verhaal delen? Ook passen we functiedifferentiatie en taakherziening toe en werken samen met andere grote werkgevers en opleiders in het noorden.

7.3.3 Hybride werken

In 2024 weten we dankzij de ervaringen en onderzoek hoe hybride werken voor VRF het beste werkt. Hierop hebben we huisvesting en middelen aangepast.

7.3.4 Informatie- en risicomanagement

In 2024 voeren wij diverse informatiemanagementprojecten uit. Binnen deze projecten wordt gewerkt aan het verbeteren van:

- informatieveiligheid & privacybescherming;
- data en datamanagement, gericht op stuurinformatie en datagestuurde veiligheid intern en extern;
- gegevensuitwisseling met burgers en ketenpartners;
- procesgericht werken en het digitaliseren van processen en dienstverlening;
- het verder verhogen van de digitale vaardigheden van onze medewerkers.

Deze projecten dragen ook bij aan het optimaliseren van ons risicomanagement. Binnen risicomanagement identificeren en kwantificeren we risico's binnen VRF en treffen we maatregelen om deze risico's weg te nemen.

Een voorbeeld hiervan is het Leverancier- en Contractmanagement wat bijdraagt aan het naleven van de afspraken. We zorgen dat we goed in gesprek blijven over indexaties en gaan vroegtijdig in gesprek met leveranciers over schaarste van materialen en levertijden. Door het naleven van de BIO-, NEN7510- en HKZ-normen kunnen we ook risico's inschatten en er op inspelen.

'De BIO is de baseline informatieveiligheid overheid en NEN7510 de informatieveiligheidsnorm voor zorginstellingen. BIO en NEN7510 zijn afgeleid van de ISO27001 en ISO27002 en bevatten een hoeveelheid normen gericht op informatieveiligheid. Beide zijn verplicht om toe te passen. HKZ is de harmonisatie kwaliteitsbeoordelingen in de zorgsector.'

7.3.5 Privacy

VRF treft verschillende maatregelen om de privacy van cliënten te beschermen. Ook in 2024 zien de functionaris gegevensbescherming en privacy-officer toe op de toepassing van de wetgeving. Zij rapporteren hierover aan de directie en het dagelijks bestuur. Ook maken we met interne campagnes medewerkers bewust van wat zij zelf kunnen doen om te voorkomen dat gevoelige informatie in verkeerde handen valt.

7.3.6 Integriteitsbeleid

VRF geeft haar integriteitsbeleid vorm door medewerkers bewust te maken van wat betrokken, betrouwbaar en professioneel inhoudt. In 2024 gaan we dit onderwerp nadrukkelijker onder de aandacht brengen. Je als ambtenaar bewust zijn van je integriteit en morele kompas is vast onderdeel van de introductiedag voor nieuwe medewerkers. De directeuren vertellen wat het betekent om ambtenaar te zijn. In deze bijeenkomst neemt directeur Wim Kleinhuis ook bij iedereen de eed of belofte af. Elke medewerker vraagt zelf een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan.

7.3.7 Gedragscode

Om integriteit concreter te maken voor de gebruiker, hebben we een gedragscode geschreven die we in 2024 verder voor het voetlicht gaan brengen. In het stuk vertalen we rechten, plichten, procedures en sancties naar gedragsregels. De gedragscode geldt voor alle medewerkers in dienst van VRF, inclusief vrijwilligers en ook voor andere personen die werkzaamheden verrichten voor VRF, zoals stagiaires, crisisfunctionarissen, uitzendkrachten en ZZP'ers.

interview

Privacy, security & control samen
in het kader van BIO/NEN

“Ik ben geen privacyridder die altijd Nee roept”

De samenwerking tussen veiligheidsspecialisten en gegevensbeschermers van Veiligheidsregio Fryslân is intens. Dat is volgens Functionaris gegevensbescherming Ana Ilicic niet voor niets: “Onvoldoende beveiliging kan leiden tot misbruik van gegevens of datalekken, te strak beveiligen ook. Met een beveiligingsmaatregel kun je dus ook inbreuk maken op iemand zijn privacy.”

Voordat BIO NEN de norm werd voor veilig omgaan met overheidsinformatie, had Ana op het gebied van privacybeleid al behoorlijk wat paden geëffend. Het was zo’n typisch best-druk-in-je-eentje situatie. Zij schreef de processen die nodig zijn om veilig te werken met gevoelige informatie van mensen, was ondertussen de kwartiermaker van haar zelfgeschreven processen en beantwoorde per dag tientallen privacyvragen. “Qua tijd niet te doen, maar je keurt ook je eigen producten, dus dat is voor de lange termijn niet zuiver.” De komst van Jannie Vennik in oktober 2022 als privacy officer maakte het team compleet en de uitvoering van het privacybeleid volwassen.

Wat heeft het invoeren van de informatiebeveiligingsnormen voor BIO NEN voor jou betekend?

“Van goede privacyprocessen naar goed gedrag. Dat is een sprong die we volgens Ana deels te danken hebben aan de interne BIO NENcampagnes. “Door BIO NEN besef ik ook dat er een set normen ligt en dit het moment is voor Informatiemanagement en haar beveiligingsspecialisten om die normen in te gaan zetten. Daar is nog een weg in te gaan. Ik realiseer mij dat we met privacybeleid en -gedrag dat punt al hebben bereikt. Er liggen procedures, goede processen en voor heel veel mensen is veilig omgaan met mensen hun informatie de standaard geworden. Daar is dankzij BIO NEN bij gekomen, dat we veel effectiever samenwerken met de beveiligingsspecialisten en veel meer collega’s denken: ‘Oh ja wacht eens even, die privacy, daar moeten we al bij stap 1 bij stilstaan.”

Waarom is samenwerken met veiligheidsspecialisten belangrijk?

Ana: "Data is een goudmijn voor bedrijven en als overheid kun je mensen met die informatie goed helpen. Daar staat tegenover dat burgers kritischer zijn op hoe wij de informatie gebruiken. Op het moment dat jij je kunt onderscheiden door met informatie die je hebt, mensen op een veilige manier te geven wat ze nodig hebben, in plaats van steeds te zeggen: 'volgens de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) mag ik u deze informatie niet geven', dan vertrouwen zij op jouw dienstverlening en zijn zij bereid meer met jou te delen. Dat kan als privacy van mensen en de veiligheid van systemen in balans zijn."

Vertrouwen in de overheid komt volgens Ana te voet en gaat te paard. "Een paar uur na de data-diefstal uit coronasystemen kregen wij massaal verzoeken van mensen om hun gegevens te verwijderen of ze in te zien. En er waren zelfs ouders die gingen twijfelen aan de systemen van het Rijksvaccinatieprogramma van hun kinderen. Je zag dat het aantal 'nee' antwoorden op de vraag of mensen vaccinatiegegevens met RIVM wilden delen, groter werd. Dat heeft direct gevolgen. Want het RIVM heeft daardoor een minder goed beeld van de dichtheid van de vaccinaties en de risico's op uitbraken."

Aan de hand van dit voorbeeld wil Ana ook graag onderstrepen dat de AVG in dit soort gevallen geen beperkende wet is, maar juist een dienstverlenende. "De AVG heeft naast bescherming van persoonsgegevens nog één belangrijk doel en dat is: mensen helpen door te zorgen voor optimale gegevensuitwisseling." Het kan volgens Ana dus zo zijn, dat over een aantal jaren mensen bij vaccineren de ja/nee vraag bij doorspelen van informatie aan het RIVM niet meer krijgen en de informatie - weliswaar zonder namen en rugnummers - altijd inzichtelijk is. "Het gaat altijd om de afweging van verschillende belangen." De AVG is hier volgens Ilicic kraakhelder over: "De verwerking van persoonsgegevens moet in dienst staan van de mens. Mensen moeten de AVG in de dagelijkse praktijk steeds met deze gedachte in het achterhoofd gaan toepassen. Ik ben zeker geen privacyridder die altijd maar 'nee' roept. Ik kijk altijd of een maatregel in proportie is."

Heb je een voorbeeld van de goede samenwerking met de beveiligingsspecialisten van VRF?

"Gezichtsherkenning op onze laptops was echt een afweging tussen beveiligen en privacy. Die gezichtsherkenning voeren we in om de gegevens van de mensen in Friesland die je via die laptop bereikt, te beschermen. Ondertussen gebruiken wij unieke informatie van medewerkers om toegang tot een systeem te leveren, namelijk de scan van een gezicht. Als iemand met slechte bedoelingen dit in handen krijgt, dan zijn de consequenties immens. Dus je moet voor invoering de privacyrisico's voor collega's onderzoeken. Zoals bijvoorbeeld: worden die scans van gezichten ergens opgeslagen? Het antwoord daarop was 'nee' en daarmee waren alle collega's veel ontvankelijker voor het installeren ervan op hun laptop. Als je een beveiligingsmaatregel invoert, moet je je afvragen of het in verhouding staat tot wat je wilt bereiken. Dat is nu bij elke maatregel, dankzij BIO NEN en de goed vastgelegde privacyprocessen een gezonde discussie over de inhoud."

Daarbij: management en Directie beseffen nu: privacy en informatieveiligheid zijn here to stay. En die volwassenheid zit hem ook in dat je mensen bedient met wetten en normen in plaats van te beperken. Als je een beveiligingsniveau intern te hoog opschroeft, dan weet je – niets menselijks is ons vreemd – dan ontstaan er olifantenpaadjes naar de informatie en dan kun je niet meer monitoren. Dan moet je dus gaan kijken: hoe kan ik een systeem zo beveiligen en vormgeven dat mensen laaiend enthousiast zijn en we tegelijkertijd voldoen aan de wet?" Daar hebben we volgens Ana, die altijd kijkt hoe we de wereld mooier kunnen maken, van dag tot dag een beter antwoord op.

7.4. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf leggen we het beheerbeleid uit van de gebouwen die Veiligheidsregio Fryslân bezit of huurt. Het gaat om de volgende gebouwen:

- Het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg in eigendom.
- 66 Brandweerkazernes, waarvan 48 in eigendom.
- 2 boothuizen waarvan 1 eigendom en 1 huur.
- Een opslagloods voor de tijdelijke opslag van afgeschreven materieel met daarbij in een distributiecentrum voor de bevoorrading van de vaccinatie, testlocaties en vluchtelingenlocaties.
- 45 huurlocaties voor JGZ.
- Het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC), ondergebracht bij de meldkamer dat wordt gehuurd.

Ook huurt VRF ten behoeve van de crisis, bijvoorbeeld voor vluchtelingenopvang en om te vaccineren tijdens een pandemie, tijdelijk panden. Het is niet duidelijk wat hier in 2024 in nodig is.

Kwaliteitsniveau

Om onze gebouwen goed te beheren en onderhouden, hanteren we een NEN-norm. Met NEN-2767 heeft VRF een breed toegepaste wijze van conditiemeting. Hiermee kunnen we de technische kwaliteit van bouw- en installatiedelen op een objectieve manier vastleggen en behouden.

Er zijn zes niveaus, die verschillen in kwaliteit aangeven. Niveau 1 is 'uitstekend', niveau 6 is 'zeer slecht'. Met het bestuur hebben wij afgesproken om in onze onderhoudsplannen en bij afspraken met verhuurders uit te gaan van conditiescore 3; een 'redelijk conditie'. Zichtbare veroudering vinden wij acceptabel, zolang de functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar komt. Periodiek vindt er een evaluatie plaats van de status van onze onderhoudsplannen.

Investeringen

Ook de bouwagenda voor nieuw- en verbouw is bekend. De komende vijf jaar voeren we de plannen voor meerdere brandweerposten uit. De financiële lasten zijn, op basis van het prijspeil medio 2021, tot 2040 gedekt in de meerjaren investeringsplanning. Een gespecialiseerde stuurgroep bewaakt de planning, kwaliteit en kosten van de uitvoering van de bouwagenda .

7.5. Verbonden partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRF een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRF aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRF vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRF geen verbonden partijen. Hieronder wordt Stichting BON waarmee de VRF een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Groningen en Drenthe, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen). Stichting BON is daarom formeel geen verbonden partij.

8. Financiële begroting

8.1. Overzicht van baten en lasten

Primitieve begroting 2024			
	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid			
Pijler 1	15.353.002	48.525	15.304.477
Pijler 2	11.582.023	3.306.648	8.275.375
Pijler 3	1.701.342	1.029.803	671.539
Pijler 4	1.816.785	1.816.785	-
Toegerekende organisatiekosten	6.583.391	83.057	6.500.334
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		30.113.408	-30.113.408
Reservemutaties Gezondheid	164.018	802.335	-638.317
Totaal programma GGD	37.200.561	37.200.561	-
Programma Crisisbeheersing			
Producten Crisisbeheersing	6.688.424	228.794	6.459.630
Toegerekende organisatiekosten	991.784	12.513	979.271
BDUR		4.408.683	-4.408.683
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		3.090.205	-3.090.205
Reservemutaties Crisis	106.287	46.300	59.987
Totaal programma Crisis	7.786.494	7.786.494	-
Programma Brandweer			
Producten Brandweer	41.941.637	922.520	41.019.116
Toegerekende organisatiekosten	9.524.542	120.164	9.404.378
BDUR		4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		45.524.459	-45.524.459
Reservemutaties Brandweer	847.666	1.069.638	-221.972
Totaal programma Brandweer	52.313.845	52.313.845	-
Eindtotaal	97.300.900	97.300.900	-

Conform het nieuwe BBV dient vanaf de begroting 2018 eveneens onderstaande opstelling per taakveld te worden opgenomen in de begroting. Deze is opgesteld conform de daarvoor uitgegeven handreikingen van de Commissie BBV.

Overzicht baten en lasten art. 27 BBV			
	Lasten	Baten	Saldo
Programma gezondheid	29.538.211	30.122.171	583.960
Programma crisisbeheersing	6.221.887	6.794.711	572.824
Programma brandweer	39.463.607	42.164.303	2.700.696
Programma organisatie	729.459	16.085.708	15.356.249
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	19.648.188	215.734	-19.432.454
Heffing vpb	10.000	-	-10.000
Onvoorzien	571.577	-	-571.577
Saldo van baten en lasten	96.182.930	95.382.627	-800.302
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	1.117.971	1.918.273	800.302
Resultaat	97.300.900	97.300.900	-

Meerjarenperspectief 1/2

	Jaarrekening 2022			Primitieve begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid									
Pijler	18.100.854	3.278.590	-14.822.264	15.283.542	52.583	15.230.959	15.353.002	48.525	15.304.477
Pijler 2	11.067.830	4.564.238	-6.503.592	10.219.184	3.179.208	7.039.976	11.582.023	3.306.648	8.275.375
Pijler 3	37.873.492	37.321.744	-551.748	1.619.707	980.126	639.581	1.701.342	1.029.803	671.539
Pijler 4	1.658.470	1.580.194	-78.276	1.743.556	1.743.556	-	1.816.785	1.816.785	-
Toegerekende organisatiekosten				6.249.542	76.905	6.172.637	6.583.391	83.057	6.500.334
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		21.614.747	21.614.747		28.371.826	-28.371.826		30.113.408	-30.113.408
Reservemutaties Gezondheid	102.000	707.827	605.827	102.000	813.326	-711.326	164.018	802.335	-638.317
Totaal programma GGD	68.802.646	69.067.339	264.694	35.217.531	35.217.531	-	37.200.561	37.200.561	-
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	16.154.731	11.897.756	-4.256.975	4.909.910	216.401	4.693.509	6.688.424	228.794	6.459.630
Toegerekende organisatiekosten				941.489	11.586	929.904	991.784	12.513	979.271
BDUR		2.980.950	2.980.950		2.876.334	-2.876.334		4.408.683	-4.408.683
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		1.760.140	1.760.140		2.797.878	-2.797.878		3.090.205	-3.090.205
Reservemutaties Crisisbeheersing	226.063		-226.063	90.535	39.736	50.799	106.287	46.300	59.987
Totaal programma Crisis	16.380.794	16.638.846	258.052	5.941.935	5.941.935	-	7.786.494	7.786.494	-
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	36.596.291	1.152.057	-35.444.234	38.790.317	1.071.605	37.718.711	41.941.637	922.520	41.019.116
Toegerekende organisatiekosten				9.041.546	111.263	8.930.282	9.524.542	120.164	9.404.378
BDUR		4.847.173	4.847.173		4.677.064	-4.677.064		4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		31.997.937	31.997.937		42.362.427	-42.362.427		45.524.459	-45.524.459
Reservemutaties Brandweer	1.542.962	190.000	-1.352.962	772.099	381.602	390.497	847.666	1.069.638	-221.972
Totaal programma Brandweer	38.139.253	38.187.167	47.914	48.603.961	48.603.961	-	52.313.845	52.313.845	-
Programma Organisatie									
Producten Organisatie	18.291.868	2.754.241	-15.537.627						
<i>Bijdrage programma Organisatie</i>		15.063.526	15.063.526						
Reservemutaties Organisatie		797.201	797.201						
Totaal programma Organisatie	18.291.868	18.614.968	323.100						
Eindtotaal	141.614.560	142.508.320	893.759	89.763.427	89.763.427	-	97.300.900	97.300.900	-

Meerjarenperspectief 2/2

	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Gezondheid									
Pijler 1	15.470.897	50.515	15.420.382	15.958.984	52.484	15.906.500	16.523.009	54.532	16.468.477
Pijler 2	11.747.691	3.436.378	8.311.313	12.121.321	3.563.355	8.557.966	12.551.246	3.695.147	8.856.099
Pijler 3	1.732.953	1.070.013	662.940	1.788.643	1.109.679	678.964	1.852.377	1.150.877	701.500
Pijler 4	1.891.274	1.891.274	-	1.965.033	1.965.033	-	2.041.670	2.041.670	-
Toegerekende organisatiekosten	6.855.101	85.134	6.769.967	7.117.128	86.837	7.030.292	7.347.638	88.574	7.259.065
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>		31.094.737	-31.094.737		32.097.749	-32.097.749		33.202.955	-33.202.955
Reservemutaties Gezondheid	184.572	254.437	-69.865	184.572	260.545	-75.973	184.572	266.757	-82.185
Totaal programma GGD	37.882.488	37.882.488	-	39.135.681	39.135.681	-	40.500.512	40.500.512	-
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	6.880.235	236.672	6.643.563	7.065.355	244.073	6.821.282	7.257.254	251.727	7.005.527
Toegerekende organisatiekosten	1.032.717	12.825	1.019.891	1.072.191	13.082	1.059.109	1.106.917	13.344	1.093.573
BDUR		4.408.683	-4.408.683		4.408.683	-4.408.683		4.408.683	-4.408.683
<i>Bijdrage programma Crisis</i>		3.327.997	-3.327.997		3.544.013	-3.544.013		3.761.788	-3.761.788
Reservemutaties Crisisbeheersing	111.557	38.331	73.226	111.557	39.251	72.306	111.557	40.187	71.370
Totaal programma Crisis	8.024.508	8.024.508	-	8.249.102	8.249.102	-	8.475.728	8.475.728	-
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	43.294.474	1.045.322	42.249.151	44.578.295	1.076.472	43.501.823	45.904.262	1.108.715	44.795.547
Toegerekende organisatiekosten	9.917.640	123.168	9.794.472	10.296.729	125.631	10.171.097	10.630.219	128.144	10.502.075
BDUR		4.677.064	-4.677.064		4.677.064	-4.677.064		4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>		47.856.214	-47.856.214		49.476.674	-49.476.674		51.092.389	-51.092.389
Reservemutaties Brandweer	857.762	368.107	489.655	857.762	376.944	480.818	857.762	385.931	471.830
Totaal programma Brandweer	54.069.875	54.069.875	-	55.732.785	55.732.785	-	57.392.243	57.392.243	-
Eindtotaal	99.976.871	99.976.871	-	103.117.569	103.117.569	-	106.368.482	106.368.482	-

Toelichting:

De mutatie van het nadelig saldo per programma ten opzichte van 2023 is als volgt, naar oorzaken:

Analyse mutatie gemeentelijke bijdrage per programma					
Omschrijving	Gezondheid	Crisis	Brandweer	Organisatie	Totaal
Indexatie cpi	281.690	79.923	1.417.855	479.057	2.258.525
Indexatie loon	757.229	149.109	856.550	418.522	2.181.411
Dekkingsplan			503.910		503.910
Beleidsadviseur	111.000				111.000
SOA/Sense	166.217				166.217
Rente	-651	1.717	-141.028	-12.938	-152.900
Mutatie IM-projecten	51.062		9.098	-120.382	-60.221
Mutatie egalisatiereserve	70.850	15.751	75.567	25.828	187.997
Totaal	1.437.397	246.501	2.721.952	790.088	5.195.938
Verdeling organisatie	304.184	45.825	440.079		790.088
Incl. organisatie	1.741.581	292.326	3.162.031		5.195.938

8.2. Financiële positie

Arbeidsverplichtingen

Conform het besluit 'Begroting en Verantwoording' is het niet toegestaan voorzieningen op te nemen voor jaarlijks terugkerende verplichtingen met een vergelijkbaar volume. Dit gaat vooral om verplichtingen rondom vakantiegeld en het opgebouwde saldo vakantiedagen. Deze lasten zijn structureel gedekt in de begroting.

Investeringskredieten

Als onderdeel van de begroting is het meerjaren-investeringsplan vastgesteld. De geplande investeringen zijn aan te merken als investeringen met economisch nut en worden geactiveerd conform de regels die zijn vastgesteld in de financiële verordening. De effecten hiervan zijn in de kapitaal-lasten van de programma's verwerkt. De vast te stellen kredieten zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze begroting.

Reserves

Het geraamde verloop van de reserves in 2024 is als volgt:

	1-1-2024	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2024
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	3.379.701	356.698		3.736.399
	3.379.701	356.698	-	3.736.399
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsmonitor	325.701	102.000	145.000	282.701
FLO	806.781			806.781
Uitwerkingskader Meldkamer	500.000			500.000
Jeugdgezondheidszorg/JGZ 3.0	289.345		160.000	129.345
Tweede loopbaanbeleid	538.939			538.939
In te halen werkzaamheden	1.306.061		535.000	771.061
Gezonde leefomgeving	100.000		100.000	-
Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers	125.000		90.000	35.000
Wabo	290.000		90.000	200.000
Tijdelijke versterking projecten	39.000		39.000	-
Energietransitie	100.000		100.000	-
	4.420.827	102.000	1.259.000	3.263.827
Totaal eigen vermogen	7.800.528	458.698	1.259.000	7.000.226

Voorzieningen

Het geraamde verloop in de voorzieningen in 2024 is als volgt:

	1-1-2024	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2024
Verplichtingen, verliezen, risico's				
Voorziening opgebouwde spaaruren	143.014			143.014
FLO	7.440.820	186.088	988.385	6.638.523
Voorziening spaaruren IKB	613.473			613.473
	8.197.307	186.088	988.385	7.395.010
Egalisatie van lasten				
Groot onderhoud Harlingertrekweg	236.273	49.500	16.552	269.221
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.504.191	511.222	275.139	1.740.275
	1.740.464	560.722	291.691	2.009.495
Totaal voorzieningen	9.937.771	746.810	1.280.076	9.404.505

Geprognosticeerde balans 2024

	1-1-2024	31-12-2024		1-1-2024	31-12-2024
Materiële vaste activa	83.877	89.446	Eigen vermogen	7.801	7.000
Vorderingen	2.221	2.221	Vorzieningen	9.938	9.405
Liquide middelen	467	467	Langlopende schulden	63.137	62.203
Overlopende activa	1.311	1.311	Kortlopende schulden	4.832	12.669
			Overlopende passiva	2.168	2.168
	87.876	93.445		87.876	93.445

In de voorspelde balans is rekening gehouden met de geplande investeringen voor 2023 en 2024 en een stabiel werkkapitaal. Ook zijn de geplande mutaties in reserves en voorzieningen, zoals in de eerdere paragrafen genoemd, verwerkt. De behoefte aan langlopende financiering is bepaald op basis van het meerjareninvesteringsplan en de vastgelegde financieringsstructuur. De rentelast voor deze financiering is gedekt in de begroting 2024. Bovenstaande balans is de basis voor de berekende financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Bijlage 1.

Bijdrage per gemeente 2024-2027

	2024	2025	2026	2027
Achtkarspelen	€ 3.054.715	€ 3.190.594	€ 3.300.915	€ 3.415.509
Ameland	€ 886.415	€ 929.050	€ 960.816	€ 993.106
Dantumadiel	€ 2.037.421	€ 2.127.820	€ 2.201.419	€ 2.277.919
De Fryske Marren	€ 6.332.494	€ 6.618.852	€ 6.847.189	€ 7.083.340
Harlingen	€ 1.848.366	€ 1.931.328	€ 1.998.025	€ 2.067.140
Heerenveen	€ 5.912.928	€ 6.178.148	€ 6.391.523	€ 6.612.677
Leeuwarden	€ 15.528.247	€ 16.231.191	€ 16.791.050	€ 17.369.903
Noardeast-Fryslân	€ 5.534.832	€ 5.784.755	€ 5.984.358	€ 6.190.872
Ooststellingwerf	€ 3.075.472	€ 3.214.089	€ 3.325.019	€ 3.439.847
Opsterland	€ 3.407.616	€ 3.560.218	€ 3.683.205	€ 3.810.730
Schiermonnikoog	€ 343.790	€ 360.703	€ 372.994	€ 385.404
Smallingerland	€ 6.343.393	€ 6.627.145	€ 6.856.114	€ 7.093.601
Súdwest-Fryslân	€ 10.842.502	€ 11.331.365	€ 11.722.434	€ 12.127.205
Terschelling	€ 1.018.123	€ 1.066.619	€ 1.103.141	€ 1.140.371
Tytsjerksteradiel	€ 3.723.040	€ 3.889.964	€ 4.024.319	€ 4.163.589
Vlieland	€ 356.031	€ 373.387	€ 386.128	€ 399.028
Waadhoeke	€ 5.541.931	€ 5.791.689	€ 5.991.586	€ 6.198.510
Weststellingwerf	€ 2.940.755	€ 3.072.031	€ 3.178.200	€ 3.288.379
	€ 78.728.071	€ 82.278.948	€ 85.118.436	€ 88.057.132

2024

Bijdrage 2024	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.287.104	€ 132.081	€ 1.635.531	€ 3.054.715
Ameland	€ 172.986	€ 17.752	€ 695.677	€ 886.415
Dantumadiel	€ 872.849	€ 89.571	€ 1.075.002	€ 2.037.421
De Fryske Marren	€ 2.375.713	€ 243.793	€ 3.712.988	€ 6.332.494
Harlingen	€ 732.278	€ 75.146	€ 1.040.942	€ 1.848.366
Heerenveen	€ 2.353.704	€ 241.535	€ 3.317.689	€ 5.912.928
Leeuwarden	€ 5.778.660	€ 593.000	€ 9.156.587	€ 15.528.247
Noardeast-Fryslân	€ 2.099.267	€ 215.424	€ 3.220.141	€ 5.534.832
Ooststellingwerf	€ 1.182.400	€ 121.337	€ 1.771.735	€ 3.075.472
Opsterland	€ 1.371.686	€ 140.761	€ 1.895.170	€ 3.407.616
Schiermonnikoog	€ 43.465	€ 4.460	€ 295.864	€ 343.790
Smallingerland	€ 2.573.609	€ 264.101	€ 3.505.684	€ 6.343.393
Súdwest-Fryslân	€ 4.157.740	€ 426.663	€ 6.258.100	€ 10.842.502
Terschelling	€ 228.376	€ 23.436	€ 766.310	€ 1.018.123
Tytsjerksteradiel	€ 1.486.380	€ 152.531	€ 2.084.129	€ 3.723.040
Vlieland	€ 55.022	€ 5.646	€ 295.363	€ 356.031
Waadhoeke	€ 2.132.234	€ 218.808	€ 3.190.889	€ 5.541.931
Weststellingwerf	€ 1.209.934	€ 124.162	€ 1.606.658	€ 2.940.755
	€ 30.113.408	€ 3.090.205	€ 45.524.459	€ 78.728.071

2025

Bijdrage 2025	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.329.047	€ 142.245	€ 1.719.302	€ 3.190.594
Ameland	€ 178.623	€ 19.118	€ 731.310	€ 929.050
Dantumadiel	€ 901.293	€ 96.463	€ 1.130.063	€ 2.127.820
De Fryske Marren	€ 2.453.132	€ 262.553	€ 3.903.167	€ 6.618.852
Harlingen	€ 756.141	€ 80.928	€ 1.094.259	€ 1.931.328
Heerenveen	€ 2.430.406	€ 260.121	€ 3.487.621	€ 6.178.148
Leeuwarden	€ 5.966.973	€ 638.631	€ 9.625.586	€ 16.231.191
Noardeast-Fryslân	€ 2.167.678	€ 232.001	€ 3.385.076	€ 5.784.755
Ooststellingwerf	€ 1.220.932	€ 130.674	€ 1.862.483	€ 3.214.089
Opsterland	€ 1.416.386	€ 151.592	€ 1.992.240	€ 3.560.218
Schiermonnikoog	€ 44.882	€ 4.804	€ 311.018	€ 360.703
Smallingerland	€ 2.657.477	€ 284.424	€ 3.685.244	€ 6.627.145
Súdwest-Fryslân	€ 4.293.231	€ 459.494	€ 6.578.639	€ 11.331.365
Terschelling	€ 235.819	€ 25.239	€ 805.561	€ 1.066.619
Tytsjerksteradiel	€ 1.534.818	€ 164.268	€ 2.190.877	€ 3.889.964
Vlieland	€ 56.815	€ 6.081	€ 310.491	€ 373.387
Waadhoeke	€ 2.201.719	€ 235.645	€ 3.354.325	€ 5.791.689
Weststellingwerf	€ 1.249.364	€ 133.716	€ 1.688.951	€ 3.072.031
	€ 31.094.737	€ 3.327.997	€ 47.856.214	€ 82.278.948

2026

Bijdrage 2026	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.371.918	€ 151.478	€ 1.777.519	€ 3.300.915
Ameland	€ 184.385	€ 20.359	€ 756.072	€ 960.816
Dantumadiel	€ 930.366	€ 102.725	€ 1.168.328	€ 2.201.419
De Fryske Marren	€ 2.532.262	€ 279.595	€ 4.035.332	€ 6.847.189
Harlingen	€ 780.532	€ 86.181	€ 1.131.312	€ 1.998.025
Heerenveen	€ 2.508.803	€ 277.005	€ 3.605.715	€ 6.391.523
Leeuwarden	€ 6.159.448	€ 680.084	€ 9.951.518	€ 16.791.050
Noardeast-Fryslân	€ 2.237.600	€ 247.060	€ 3.499.698	€ 5.984.358
Ooststellingwerf	€ 1.260.315	€ 139.155	€ 1.925.549	€ 3.325.019
Opsterland	€ 1.462.074	€ 161.432	€ 2.059.699	€ 3.683.205
Schiermonnikoog	€ 46.329	€ 5.115	€ 321.550	€ 372.994
Smallingerland	€ 2.743.198	€ 302.885	€ 3.810.030	€ 6.856.114
Súdwest-Fryslân	€ 4.431.716	€ 489.320	€ 6.801.398	€ 11.722.434
Terschelling	€ 243.425	€ 26.877	€ 832.838	€ 1.103.141
Tytsjerksteradiel	€ 1.584.326	€ 174.930	€ 2.265.063	€ 4.024.319
Vlieland	€ 58.648	€ 6.475	€ 321.005	€ 386.128
Waadhoeke	€ 2.272.739	€ 250.940	€ 3.467.906	€ 5.991.586
Weststellingwerf	€ 1.289.664	€ 142.396	€ 1.746.141	€ 3.178.200
	€ 32.097.749	€ 3.544.013	€ 49.476.674	€ 85.118.436

2027

Bijdrage 2027	Gezondheid	Crisisbeheer	Brandweer	Totaal
Achtkarspelen	€ 1.419.157	€ 160.786	€ 1.835.566	€ 3.415.509
Ameland	€ 190.734	€ 21.610	€ 780.763	€ 993.106
Dantumadiel	€ 962.401	€ 109.037	€ 1.206.481	€ 2.277.919
De Fryske Marren	€ 2.619.454	€ 296.776	€ 4.167.110	€ 7.083.340
Harlingen	€ 807.407	€ 91.477	€ 1.168.256	€ 2.067.140
Heerenveen	€ 2.595.187	€ 294.026	€ 3.723.464	€ 6.612.677
Leeuwarden	€ 6.371.533	€ 721.874	€ 10.276.496	€ 17.369.903
Noardeast-Fryslân	€ 2.314.646	€ 262.242	€ 3.613.984	€ 6.190.872
Ooststellingwerf	€ 1.303.711	€ 147.706	€ 1.988.430	€ 3.439.847
Opsterland	€ 1.512.417	€ 171.352	€ 2.126.961	€ 3.810.730
Schiermonnikoog	€ 47.925	€ 5.430	€ 332.050	€ 385.404
Smallingerland	€ 2.837.653	€ 321.497	€ 3.934.451	€ 7.093.601
Súdwest-Fryslân	€ 4.584.312	€ 519.388	€ 7.023.505	€ 12.127.205
Terschelling	€ 251.807	€ 28.529	€ 860.035	€ 1.140.371
Tytsjerksteradiel	€ 1.638.879	€ 185.680	€ 2.339.031	€ 4.163.589
Vlieland	€ 60.667	€ 6.873	€ 331.488	€ 399.028
Waadhoeke	€ 2.350.995	€ 266.360	€ 3.581.155	€ 6.198.510
Weststellingwerf	€ 1.334.070	€ 151.146	€ 1.803.163	€ 3.288.379
	€ 33.202.955	€ 3.761.788	€ 51.092.389	€ 88.057.132

Bijlage 2.

Investeringskredieten

Investeringskredieten	Krediet 2024
Installaties	58.255
Kantoormeubilair	223.255
Mobiele telefonie, tablets en iPads	141.003
Overige (kantoor) inventaris	28.201
Renovatie en verbouwing	700.000
Systeem soft- en hardware	47.001
Telefooncentrale	113.616
Werkplekautomatisering	439.283
Organisatie	1.750.614
Dienstvoertuigen	191.160
Crisisbeheersing	191.160
Huisvesting JGZ	100.000
Audiometers	90.000
Bloeddruckmeters	20.000
GGD	210.000
Ademlucht	27.261
Gebouwen	3.853.671
Grond	278.650
Haakarmvoertuigen	227.232
Installaties	1.943.845
Mobiele telefonie, tablets en iPads	67.999
Overige (kantoor) inventaris	422.859
Overige brandweerinventaris	2.493.964
Persoonlijke beschermingsmiddelen	261.514
PM voer- en vaartuigen	73.851
Renovatie en verbouwing	207.808
Tankautosputten	2.226.875
Brandweer	12.085.529
Totaal investeringskredieten	14.237.303

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Eerste bestuursrapportage 2023
Ter behandeling in de vergadering van	het Algemeen Bestuur
Status	☒ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. Gebben
Auteur	Dhr. Knoll
Bijlagen	1. Eerste bestuursrapportage 2023
Vergaderdatum	13-07-2023
Agendapunt	8
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	De bestuursrapportage is een product van alle organisatiedelen samen.
OR/GO	

Conceptbesluit	1. De eerste bestuursrapportage over 2023 vast te stellen.
Inleiding	<p>Middels de bestuursrapportage wordt het algemeen bestuur geïnformeerd over de stand van zaken van de afgesproken resultaten in de begroting. Het dagelijks bestuur legt daarbij verantwoording af over de afwijkingen ten opzichte van de begroting, waarbij de inhoudelijke verantwoording wordt getoetst door de bestuurscommissies.</p> <p>Omdat voor alle kolommen geldt dat het op dit moment lastig is om een prognose af te geven, is ervoor gekozen hierover in de inleidende tekst een toelichting op te geven. In de kolomteksten wordt daarom niet meer ingegaan op de financiën. In het tweede hoofdstuk zijn de toelichtingen opgenomen inzake de programma overstijgende onderwerpen.</p>
Beoogd effect	Het algemeen bestuur in positie brengen om tussentijds bij te sturen.
Argumenten	<p><i>1.1 De bestuursrapportage biedt een tussentijds moment voor het algemeen bestuur om haar controlerende rol uit te voeren</i></p> <p>Om het algemeen bestuur te helpen ook gedurende het jaar haar controlerende rol uit te kunnen oefenen, vertellen we formeel twee keer per jaar wat de stand van zaken is als het gaat om de in de begroting opgenomen doelen.</p>
Kanttekeningen/risico's	<i>1.1 De lopende crises, krappe arbeidsmarkt en stijgende prijzen maken het resultaat van Veiligheidsregio Fryslân onvoorspelbaar en onzeker</i>

	Bij de tweede bestuursrapportage hopen we meer duidelijkheid te kunnen geven over de financiële resultaten.
Financiële consequenties	In verband met de grote onzekerheden is ervoor gekozen om in de eerste bestuursrapportage geen prognose op te nemen.
Vervolgaanpak/uitvoering	Het bestuurlijk proces ziet er als volgt uit: Agendacommissie veiligheid – 24 mei Auditcommissie – 30 mei Agendacommissie gezondheid – 5 juni Bestuurscommissie veiligheid – 22 juni Bestuurscommissie gezondheid – 22 juni Dagelijks Bestuur – 29 juni Algemeen bestuur – 13 juli
Communicatie	Voorlopig alleen schriftelijk.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Bestuursrapportage

Januari - april 2023

1. Inleiding

Financiële beschouwing

Middels de bestuursrapportage wordt het algemeen bestuur tweemaal per jaar geïnformeerd over de stand van zaken van de afgesproken resultaten in de begroting. Het dagelijks bestuur legt daarbij verantwoording af over de afwijkingen ten opzichte van de begroting, waarbij de inhoudelijke verantwoording wordt getoetst door de bestuurscommissies.

De afgelopen jaren hebben veelal in het teken gestaan van de crisistaken. Onze inzet op het gebied van COVID-19, de coördinatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de ondersteuning bij de crisisnoodopvang heeft grote invloed gehad op onze dienstverlening. Hoewel onze werkzaamheden met betrekking tot de COVID-19-bestrijding sterk zijn gereduceerd, zijn de crisistaken nog steeds aan de orde: de coördinatie van de opvang van ontheemden en crisisnoodopvang loopt onverminderd door. Met VWS lopen inmiddels gesprekken over een mogelijke najaarscampagne voor het vaccineren van een kwetsbare doelgroep.

We zijn als organisatie echter steeds beter in staat om deze aanvullende en onze reguliere taken te combineren. De krappe arbeidsmarkt maakt het wel uitdagend om de in te halen werkzaamheden op te pakken, desondanks is de inhaalslag in gang gezet. Het jaar 2023 staat dan ook in het teken van 'tempo maken', het herstarten en versnellen van projecten en investeren in personeel en personeelsbeleid. Met deze acties zetten wij de noodzakelijke stappen om te borgen dat onze organisatie voldoende robuust blijft.

Die robuustheid is nodig, zeker in deze tijden van toenemende onzekerheid en onvoorspelbaarheid. Net als alle organisaties constateren wij de gevolgen van de inflatie: de stijgingen van bouw-, personeels-, huur- en energiekosten zijn fors. Voordelige contracten lopen af waardoor er nieuwe contractonderhandelingen plaatsvinden. Consequentie hiervan is dat de inflatie in 2023 en de komende jaren steeds nadrukkelijk tot uiting komt in onze financiële resultaten. We constateren dat onze structurele kosten fors toenemen. Zo laat het meerjarig investeringsplan (MIP) in combinatie met de bouwagenda en de herijkte onderhoudsplanning grote financiële uitdagingen zien. Op de korte termijn komen deze ontwikkeling slechts beperkt naar boven, omdat er sprake is van incidentele meevallers. Deze meevallers ontstaan doordat activiteiten en projecten vertragen vanwege een tekort aan personeel, kapitaallasten worden uitgesteld doordat investeringen pas later worden gerealiseerd en kosten aan derden worden uitgesteld door vertraging bij leveranciers.

Op basis van marktontwikkelingen en trendanalyses zullen we de komende periode een schets maken van het meerjarig beeld van onze financiële positie. Over de uitkomsten gaan wij vervolgens graag in overleg met het bestuur.

Zoals afgesproken bij de kaderbrief 2024-2027, zal het effect van de inflatie van de materiële kosten conform het afgestemde 'scenario 3' worden geëvalueerd. Omdat de meicirculaire noodzakelijk is voor het maken van een tussentijdse evaluatie, zal in de tweede bestuursrapportage hier nader op in worden gegaan.

In het eerste kwartaal spelen er naast de crisistaken, diverse thema's die veel inspanning vergen van onze organisatie. In het eerste kwartaal is door de GGD, in opdracht van de bestuurscommissie Gezondheid, ingezet op de ontwikkelingen die voortkomen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA).

Met het GALA zetten gemeenten, zorgverzekeraar, VWS en de GGD gezamenlijk in op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. We bouwen hiermee verder - in gezamenlijkheid en zowel lokaal als provinciaal – op de ingezette lijn van preventie en beweging naar de voorkant waarin gezondheid centraal staat. Het IZA heeft als doel toegankelijke en betaalbare zorg te behouden voor iedere burger. GGD Fryslân heeft het proces begeleid om te komen tot een gemandateerde gemeente, welke nodig is om in Fryslân vanuit gemeentelijk perspectief afspraken te kunnen maken met alle belanghebbenden.

Bij het organisatieonderdeel Crisisbeheersing is sprake van structurele aanvullende Bdur-middelen, deze middelen gaan gepaard met een duidelijke opdracht: het zorgen voor versterking van de crisisbeheersing en het versterken van de regionale- en landelijke informatiepositie. De eerste stappen zijn inmiddels gezet om deze versterking te realiseren.

Het jaar 2023 staat ook in het teken van het hervatten van de bouwagenda. Dit betreft de eerste tranche. De aanbestedingen van de eerste kazernes lopen. Na deze trajecten zal een nieuwe herijking van de financiële consequenties worden uitgevoerd.

Tenslotte vindt er dit jaar een doorlichting plaats van de begroting. Bij deze doorlichting wordt in opdracht van de auditcommissie de begroting kritisch doorgelicht, met als doel: kansen en risico's identificeren. De uitkomsten van de doorlichting zullen ultimo 2023 worden gepresenteerd aan het algemeen bestuur.

2. Programma overstijgende onderwerpen

Cao

In het afgelopen kwartaal is door de overlegpartners in het LOAV een nieuwe cao afgestemd. Deze cao heeft een looptijd van 2 januari 2023 tot 1 mei 2024. De financiële vertaling van deze cao wordt de komende weken uitgewerkt. In de tweede bestuursrapportage zullen wij het bestuur de uitkomsten presenteren en zullen wij het bestuur een begrotingswijziging voorleggen ter dekking van de dekking van de financiële gevolgen. De basis voor de begrotingswijziging ligt in de huidige bestuurlijke afspraken zoals opgenomen in de financiële verordening.

Procesgericht werken

De 'Visie op Procesgericht werken, leren door te doen' is op 20 maart 2023 door het directieteam VRF vastgesteld. In 2023 wordt het fundament gelegd voor procesgericht werken. Het fundament bestaat o.a. uit het in kaart brengen van de processen van VRF in een procesmodel, afspraken maken over procesconventies, rollen en verantwoordelijkheden en het aanschaffen van een procestool. Ook wordt er een implementatieplan incl. veranderplan opgeleverd voor de periode 2024-2026, die bijdraagt aan het realiseren van een cultuur waarin continu verbeteren heel gewoon is. Tot slot wordt eind 2023 afgewogen welke processen als eerste worden uitgewerkt vanaf 2024.

Informatieveiligheid en privacy

Het project 'Versnellingsplan Informatieveiligheid' welke zich richt op de implementatie van de Baseline Informatieveiligheid (BIO-NEN) bij VRF is eind 2022 succesvol afgerond en in het eerste kwartaal van 2023 ook geëvalueerd. Een groot aantal BIO beveiligingsmaatregelen is via het project geïmplementeerd, de resterende maatregelen zullen nu via de lijnorganisatie worden aangestuurd. Hiervoor is gestart met het opstellen van het 'Dreigingsbeeld informatieveiligheid 2023-2024'. Dit dreigingsbeeld zal na vaststelling in directie aan de basis staan van de verdere prioritering en versterking van de informatieveiligheid bij VRF.

Begin 2023 zijn de privacyspeerpunten voor dit jaar geformuleerd. Voor ieder kwartaal zijn hieraan verschillende activiteiten gekoppeld die bijdragen aan duurzame en aantoonbare privacy compliance. Deze acties worden uitgevoerd naast diverse en voortdurende ad hoc acties. Onder meer de datalekprocedure, DPIA-procedure, het verwerkingenregister en een aantal privacyverklaringen zijn gereviewed en er is gestart met de implementatie van de daaruit voortvloeiende verbeterpunten. Naast diverse ad hoc awarenessacties (o.a. workshops en voorlichtingen) is een organisatiebrede datalek awarenesscampagne gestart. Tussentijdse conclusie is dat het privacybewustzijn binnen de gehele organisatie verder is toegenomen en dat privacy en gegevensbescherming binnen VRF goed op de agenda staan.

Stichting ICAM

Eind maart 2023 is VRF gedagvaard door Stichting ICAM (Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade). In totaal zijn 34 partijen gedagvaard, waaronder GGD GHOR, het Ministerie van VWS en alle GGD'en. De getroffen partijen die door Stichting ICAM worden vertegenwoordigd eisen opheldering over de exacte omvang en impact van het GGD datalek van begin 2021 en compensatie voor de schade die het datalek heeft veroorzaakt voor alle getroffen partijen. VRF heeft de zaak gemeld bij de verzekeraar en laat zich vertegenwoordigen door een advocaat gespecialiseerd in massaclaims, tezamen met 28 andere gedagvaarde partijen. Een inschatting van het financiële risico voor VRF is op dit moment niet te maken. We zullen het bestuur op de hoogte houden van ontwikkelingen.

Externe audit HKZ 2023

Op 10, 11 en 12 januari 2023 vond de externe audit plaats. Door de auditoren van LRQA is geconstateerd dat de afdeling Crisisbeheersing en de GGD voldoen aan de eisen in de HKZ-norm en daarom opnieuw het certificaat voor de HKZ-norm ontvangen.

De auditoren van LRQA hebben het volgende meegedeeld: "Het kwaliteitsmanagementsysteem is sterk verbeterd en gedegen en overzichtelijk neergezet. Er is een goede slag gemaakt met de cyclus op beleid en kwaliteit. Onderzochte processen worden planmatig en beheerst uitgevoerd. Er zijn geen kritische afwijkingen geconstateerd."

3. Programma Gezondheid

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Huisvesting GGD - Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Op basis van de prognose wordt een overschrijding verwacht op het huisvestingsbudget door stijgende huur- en servicekosten. Er wordt een strategisch huisvestingsplan opgesteld. Deze wordt naar verwachting eind 2023 opgeleverd. Op basis hiervan zullen het bestuur keuzes worden voorgelegd ten aanzien van de uitgangspunten met betrekking tot huisvesting en het effect op de verschillende consultatiebureau locaties.

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Jeugdgezondheidszorg en programma JGZ 3.0

Het programma JGZ 3.0 eindigt op 31 december 2023. In 2023 wordt het programma afgerond met als doel een toekomstbestendige JGZ. Discontinuïteit in het programmateam heeft ertoe geleid dat er een herprioritering is aangebracht door de focus vooral te leggen op behoeftegericht werken en digitalisering. Wij brengen in kaart en implementeren een flexibel en toekomstbestendig JGZ Dienstenaanbod dat aansluit bij de behoefte van de jeugdigen en ouders in Fryslân. In oktober 2022 is het online ouderplatform Mijn Kinddossier voor ouders van 80.000 kinderen in Fryslân in gebruik genomen.

In 2022 is gekozen voor de gespreksmethodiek Gezamenlijk Inschatten van de Zorgbehoefte (GIZ) waarmee de professional samen met de ouder en/of jeugdige al in een vroeg stadium de zorgbehoefte in kaart brengt. Eind 2023 zijn alle jeugdartsen en (jeugd)verpleegkundigen van GGD Fryslân getraind in de methodiek, in 2024 zullen de doktersassistenten en andere JGZ-disciplines volgen. Daarbij wordt er regulier onderhoud gepleegd aan de functiewaardering en ingezet op taakherschikking.

Publieke Gezondheid Asielzoekers

Gedurende een opvangperiode verhuizen kinderen een aantal keren. In het proces van aanmeldcentrum naar procesopvanglocatie en daarna naar een asielzoekerscentrum of vertreklocatie. Door onder andere sluitingen van locaties (en tijdelijke crisisnoodopvang) komen daar vaak nog meer wisselingen bij. Door de vele verhuizingen worden kinderen hierdoor soms helemaal niet gezien door de JGZ of alleen voor het Rijksvaccinatieprogramma. Daar waar wel trajecten door de JGZ kunnen worden opgestart, worden ze dus regelmatig onderbroken. Het lukt hierdoor (landelijk) niet om in alle gevallen de juiste zorg (tijdig) te leveren aan deze jeugd. We zetten ons maximaal in om te kunnen doen wat nodig is.

Friese Preventie Aanpak (FPA)

De FPA kan worden doorontwikkeld tot de regionale preventie infrastructuur voor Fryslân, zoals bedoeld in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Hiermee wordt verder doorgebouwd aan de ingezette beweging 'van zorg naar gezondheid'. Er ligt met de FPA al een stevig fundament voor de gewenste preventie infrastructuur in Fryslân. Landelijk wordt de FPA vaak al 'als een mooi voorbeeld' aangehaald. Voor de borging en de doorontwikkeling wordt gekeken naar de extra IZA doelen van een Regionale preventie infrastructuur. Voor financiering wordt gekeken naar de Specifieke Uitkering IZA (SPUK Iza) en Specifieke Uitkering GALA (SPUK GALA). Zodra dit bekend is, zal er een voorstel met uitwerking op financiën aan de bestuurscommissie worden voorgelegd.

Maatschappelijke zorg

De verwachting is dat de Wet Aanpak Multiproblematiek Sociaal domein (WAMS) 1 januari 2024 in werking treedt en deze beoogt een betere zorg voor inwoners met meerdere complexe problemen. Het wetsvoorstel regelt een wettelijke taak voor gemeenten voor een gecoördineerde aanpak van meervoudige problematiek. Tevens biedt het de juridische grondslagen voor de benodigde verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens en het waarborgen tegen onnodige verspreiding of verzameling van persoonsgegevens.

Forensische Geneeskunde

Het borgen van de uitvoering van forensische geneeskunde wordt steeds lastiger. Onder andere door inschaling, maar ook door tekorten aan beschikbare artsen. In dit kader wordt er in Noord Nederlands verband (GGD Groningen, GGD Drenthe) intensiever samengewerkt en zal harmonisatie op de arbeidsvoorwaarden plaats moeten vinden.

Met de landelijke opdracht van politie en justitie (waaronder bloedproeven afnemen), is het takenpakket van forensische geneeskunde vergroot. Om zowel lijkschouw als overige taken binnen forensische geneeskunde te kunnen blijven doen, wordt soms overgegaan op het inhuren van personeel. Dit zijn veelal ZZP-ers (Zelfstandigen Zonder Personeel). Deze zijn duurder dan eigen personeel.

Daarnaast ligt een landelijk verzoek bij het Ministerie J&V voor extra geld voor forensische geneeskunde om het vak verder te professionaliseren en de expertise van artsen te vergroten.

Corona

Met het loslaten van de maatregelen, is er een hoofdstuk afgesloten. Het boek is nog niet dicht. Om uitvoering te geven aan de opdracht van VWS is het uitgangspunt dat er voldoende financiële middelen beschikbaar blijven vanuit VWS.

Voor het tweede deel van 2023 is er een herinrichtingsplan geschreven waarbij we blijven voldoen aan de opdrachten van het ministerie om een basisinrichting te hebben voor landelijk 10 duizend vaccinaties per week om binnen 12 weken op te kunnen schalen naar een campagne van 300 duizend vaccinaties per week. De verwachting is dat er in september een najaarscampagne wordt gehouden. De Gezondheidsraad verwacht eind juni een advies hierover te geven, waarna de minister van VWS een definitief besluit neemt.

IZB/ pandemische paraatheid

Het landelijke programma Versterking Infectieziekte en Pandemische Paraatheid GGD'en is gericht op de versterking van de infectieziektebestrijding bij de GGD'en op de korte termijn (2023-2024). Het programma wordt uitgevoerd door de GGD'en, met ondersteuning en coördinatie vanuit GGD GHOR Nederland.

Door het ministerie van VWS wordt momenteel een plan opgesteld waarmee de structurele versterking van de publieke gezondheid ten behoeve van pandemische paraatheid geborgd kan worden (politiek, beleidsmatig, juridisch en financieel).

Impact van cao op aanvullende pakket

Voor het zogenoemde aanvullend pakket worden de afgesproken activiteiten/producten bij gemeenten in rekening gebracht op basis van tarieven. Dit geldt ook voor toezicht kinderopvang, waarbij financiering plaatsvindt op basis van een tarief per inspectie-uur.

De tarieven voor 2023 zijn bepaald rekening houdend met een inschatting van de loonontwikkeling voor 2023 (2,3% conform indexatie in de begroting). De werkelijke loonontwikkeling volgend uit de onlangs vastgestelde cao is hoger. Bij ongewijzigde tarieven heeft dit financieel een negatief effect. Het is nu nog onduidelijk of dit negatieve effect (volledig) kan worden opgevangen binnen het financiële kader van de begroting 2023. Bij de tweede bestuursrapportage zullen hier nader op ingaan.

Personeel

De krapte op de arbeidsmarkt speelt nog steeds bij vooral de specialistische functiegroep Artsen. We zetten in op arbeidsmarktcommunicatie en taakherschikking. Beleidsadviseurs blijven ook moeilijk te vinden, maar inmiddels zijn er wel vacatures ingevuld. De vraag naar beleidsadviseurs zal mogelijk toenemen, vanuit het perspectief dat de veranderopgave van zorg naar preventie - het Gezond Actief en Leven Akkoord en Integraal Zorg Akkoord - ook meer capaciteit vraagt.

Stand van zaken overige resultaten

IZA en GALA

In februari is er een bestuurlijke opdracht gegeven om het proces ten behoeve van het komen tot een gemandateerde gemeente als GGD op te pakken. Een gemandateerde gemeente is nodig voor het regiobeeld en een regioplan. Gelijktijdig speelt het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierbij ondersteunt de GGD gemeenten bij het maken van een integraal plan van aanpak voor de SPUK-aanvraag 2024-2026 en vervult de regierol met betrekking tot de regionale opgaven.

De komende periode zal de beleidscapaciteit bestendig worden, omdat de transformatieopgaven en realisatie van de doelen vanuit het IZA en het GALA inzet blijven vragen. Vooral nog wordt hierbij gedacht aan beleid, gezondheidsbevordering en epidemiologie.

4. Programma Crisisbeheersing

Stand van zaken

Ophoging van Bdur gelden t.b.v. versterking Crisisbeheersing

Op basis van de ervaringen tijdens de corona- en asielcrisis is gebleken dat veiligheidsregio's fors hebben moeten inspanssen om tot een adequaat niveau van de crisisbeheersing te komen. Met het oog op rampen en crises van de toekomst, die zich kenmerken door toenemende complexiteit, grenzeloosheid en onvoorspelbaarheid, is onderkend om dit niveau te behouden en te versterken. In de bestuurlijke afspraken doorstroom migratie heeft het Rijk structureel € 83 miljoen toegezegd aan de 25 Veiligheidsregio's. De extra BDUR-middelen lopen op van € 46 miljoen in 2023 tot € 83 miljoen structureel vanaf 2026. De ophoging van de BDUR is in 2023 bedoeld voor de versterking van de crisisbeheersing en het versterken van de regionale- en landelijke informatiepositie. Voor VRF gaat het in 2023 om € 1.532.349,-. In de navolgende jaren (2024 – 2026) worden er afspraken tussen de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid gemaakt over de verdeling van die middelen en de daaraan gekoppelde doelstellingen.

Het Directieteam VRF heeft in het eerste kwartaal van 2023 besloten om de bovengenoemde Bdur-gelden te besteden aan de doorontwikkeling en versterking van de afdeling Crisisbeheersing. De gelden zijn ingezet voor de onderdelen GHOR, Bevolkingszorg, Informatiemanagement, strategische advisering, versterken regierol netwerkvorming en netwerksamenwerking en versterking van de – langdurige - crisisorganisatie VRF. Deze versterking geeft ook de mogelijkheid om invulling te geven aan het organisatie brede thema passend personeel. Crisisbeheersing heeft tijdens de crises van de afgelopen jaren ervaren dat wij ons voortdurend moeten vormen aan wat de buitenwereld van ons vraagt; dit vraagt medewerkers die gemakkelijk kunnen schakelen op wat nodig is en die een flinke dosis aanpassings- en uithoudingsvermogen hebben.

Toekomstverkenning Veiligheid

In opdracht van de RCDV is in 2022 door het NIPV een landelijke toekomstverkenning uitgevoerd voor Brandweer & Crisisbeheersing. De toekomstverkenning die betrekking heeft op Crisisbeheersing heeft de titel "Wendbare crisisbeheersing, wen er maar aan" meegekregen en geeft inzicht in maatschappelijke, sociale en technologische ontwikkelingen, en de invloed daarvan op Crisisbeheersing.

Samen met Planbureau Fryslân zijn Crisisbeheersing en Brandweer hiervoor een project gestart: Toekomstverkenning Veiligheid. Dit project loopt, waarbij interactieve groepsgesprekken plaats hebben gevonden met partners, vrijwilligers, bestuurders, inwoners en ambtenaren. In de bestuurscommissie Veiligheid van oktober a.s. wordt het eindresultaat opgeleverd, inclusief een inventarisatie van mogelijke beleidsopties die kunnen helpen om de Brandweer en Crisisbeheersing voor te bereiden op de toekomst.

Flitsincidenten (GRIP) en langdurige crises

GRIP

- 11 maart: GRIP-1 in Oosterwolde, explosie flatwoning
- 1 april, GRIP-1 in Dokkum, zeer grote brand bovenwoning in het centrum

GRIP-3 "Aanvaring Waddenzee (Terschelling)"

- In Q4 van 2022 is een evaluatieplan opgesteld van het GRIP-3 incident "Aanvaring Waddenzee", waarmee de burgemeester van Terschelling heeft ingestemd. In april 2023 heeft de burgemeester haar akkoord gegeven op concept-evaluatie; de definitieve evaluatie wordt nu afgerond.

Bijdrage GHOR aan COVID-19 beëindigd

- Het kabinet heeft op 10 maart 2023, op basis van een advies van het OMT, besloten dat corona de "endemische fase" heeft bereikt. De laatste coronamaatregelen – thuisblijven bij klachten, zelftesten, in isolatie bij een positieve test – zijn ingetrokken. De opdracht aan de DPG'n, om werkzaamheden uit te voeren voor kwetsbare groepen, is per 1 april 2023 beëindigd.
- Naar aanleiding van dit kabinetsbesluit zijn per 1 mei 2023 ook de samenwerkingsafspraken tussen VRF en de Alliade Zorggroep, om een coronacentrum en een quarantaine- en isolatiefaciliteit in stand te houden, beëindigd.

Bijdrage GHOR Oekraïne en Crisisnoodopvang voor het COA

- De afdeling Crisisbeheersing heeft in de eerste vier maanden van 2023 frequent overleg gevoerd met de GGD en Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) over de medische zorg aan ontheemden en Oekraïners. Met deze faciliterende- en bemiddelende rol is de druk op de huisartsenzorg ontlast.

Vakbekwaamheid

Voor 2023 zijn incidentbestrijding op het water, schaarste en gevolgbestrijding (cyber, terrorisme) benoemd als de jaarthema's voor Vakbekwaamheid. In de eerste vier maanden van 2023 is het thema "Incidentbestrijding op het water" geoefend tijdens vier CoPI vaartuigoefeningen; het thema "Cyber" is geoefend tijdens een oefening bij de gemeente De Fryske Marren.

Voor (loco)burgemeesters zijn er GBT-oefeningen georganiseerd in de gemeenten Tytsjerksteradiel (Thema "Evenement met veel slachtoffers") en Achtkarspelen (Thema "Sociaal Domein") en een verdiepingstraining "bestuurder ten tijde van crises". Voor gemeentesecretarissen is een "Training crisisbeheersing en voorbereid zijn op de rol van adviseur in het gemeentelijk beleidsteam" georganiseerd.

Vergroten veiligheidsbewustzijn burgers

In de eerste vier maanden van 2023 is de risicocommunicatie aan de Friese inwoners verzorgd via diverse online-campagnes. De website (www.vrfryslan.nl/laatjenietverrassen) bevat informatie over diverse risico's; van een groot verkeersincident, wateroverlast tot online oplichting en uitval van nutsvoorzieningen. Er is gestart met het actualiseren en publieksvriendelijker maken van alle "Laat je niet verrassen" pagina's op de website. Steeds meer Friese burgers weten de VRF-website en de social mediakanalen te vinden. De Veiligheidsregio's IJsselland, Twente, Gelderland Zuid, Gelderland Midden en Brandweer Twente gaan aansluiten bij onze "Laat je niet verrassen" campagne. Met elkaar gaan we de inzet op risicothema's verbreden met extra middelen en kanalen.

Convenant Meldkamer

Als gevolg van de landelijke meldkamersamenwerking (LMS) is er op grond van artikel 35 Wvr een nieuw convenant opgesteld voor de samenwerking van de veiligheidsregio's 3 Noord in de Meldkamer Noord-Nederland. In de overeenkomst zijn afspraken vastgelegd over de overleggen meldkamerfunctie veiligheidsregio's (Directeurenoverleg, Hoofdenoverleg, Platform Brandweer en/of Crisisbeheersing), strategie en beleid (partijen stellen elke vier jaar een integraal beleidsplan voor de meldkamerfunctie vast), werkgeverschap en financiën. De convenanten worden op grond van de Wvr formeel vastgesteld door de Algemeen Besturen van de drie Veiligheidsregio's.

5. Programma Brandweer

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Prijsstijgingen en onzekerheid contractprijzen

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben tot gevolg dat prijzen omhoog worden gedreven. Dit is met name terug te zien op het gebied van huisvesting en materieelbeheer. Kosten voor onderhoud, onderdelen, materiaal en materieel stijgen, en vooral op de kosten voor energie (verzekeringen, gas, elektra en brandstof) verwachten we te overschrijden. Doordat we nog geen eindafrekening over vorig jaar hebben ontvangen, laat het zich lastig voorspellen wat het verbruik dit jaar zal zijn. Bovendien kennen we onzekerheden op een aantal contracten waarvoor de indexering nog niet definitief is afgestemd. Een voorbeeld hiervan is het contract voor restauratieve voorzieningen. Deze ogenschijnlijk structurele extra kosten worden gecompenseerd door incidentele voordelen, bijvoorbeeld door latere invulling van vacatures en vrijval van kapitaallasten. In de loop van het jaar wordt beter inzicht verwacht, waarna ook het gevolg voor het resultaat ten opzichte van de begroting concreter wordt.

Stand van zaken overige resultaten

Natuurbrandbeheersing

In Nederland worden meer en felle natuurbranden verwacht en de kans groeit dat deze onbeheersbaar zullen zijn. Dat wordt geconstateerd in het rapport '[Natuurbrandsignaal](#)' dat in januari is verschenen. Landelijk is de urgentie van natuurbrandbeheersing erkend en zijn krachten gebundeld om de weerbaarheid tegen natuurbranden te vergroten. In Fryslân hebben we gewerkt aan een bestuurlijk covenant met partijen als de provincie, natuurorganisaties en gemeenten. Deze wordt geagendeerd in de bestuurscommissie van juni. Bovendien is uitvoering gegeven aan het plan voor versterking van onze repressieve slagkracht. Concreet betekent dit dat de overeenkomst is getekend voor de levering van zes natuurbrandbestrijdingsvoertuigen. Tot slot, in Gaasterland is gestart met de schouw in het kader van Gebiedsgerichte Aanpak. Daarmee liggen we op schema.

Toekomstverkenning Veiligheid

Maatschappelijke trends zoals de energietransitie en demografische ontwikkelingen hebben invloed op de manier waarop Brandweer Fryslân is georganiseerd. De kazerne volgorde tabel en het dekkingsplan zijn bepalend bij de inrichting van de brandweerorganisatie. De komende jaren staan deze op de agenda om herijkt te worden. Het is daarom van belang om tijdig te starten met nadenken over welke maatschappelijke ontwikkelingen het meest relevant zijn voor onze organisatie, zodat dit meegenomen kan worden bij de herijking van deze documenten. Zie het hoofdstuk Crisisbeheersing voor een toelichting op het gelopen proces de afgelopen maanden.

Vakbekwaamheid

Eén van de gevolgen van de coronamaatregelen was dat geplande opleidingen later zijn gestart. Om dit te kunnen inhalen is een bestemmingsreserve gevormd. Naast het reguliere opleidingsprogramma zijn inmiddels twee extra klassen gepland. Of de BON voldoende instructeurs kan vinden voor het verzorgen van deze opleidingen, is de grootste afhankelijkheid in het wel of niet door kunnen laten gaan van deze klassen.

Brandveilig leven

Om de Friese samenleving van jong tot oud meer bewust te maken over brandveiligheid kennen we het uitvoeringsprogramma Brandveilig Leven. Naast dat er de afgelopen periode voorlichting is gegeven aan diverse doelgroepen, zijn ook een aantal specifieke activiteiten afgerond. Zo was in maart een pop-up-store brandveiligheid in Heerenveen waar brandgevaarlijke situaties waren geënceneerd in huiselijke setting. Ook konden bezoekers met de aanwezige brandweermensen in gesprek over de brandveiligheid thuis. Daarnaast was in april de finale van de Technasium Brandweer Award. Door tweedejaars technasiumleerlingen uit Noord-Nederland is wekenlang gewerkt aan een prototype van

een voorziening die de brandweer in de nabije toekomst helpt bij het uitvoeren van haar taken. De prijs werd gewonnen door het CSG Liudger uit Drachten. Tot slot, in februari is de mobiele Escaperoom “Room18” die door studenten van NHL is ontworpen, officieel in gebruik is genomen.

Energietransitie

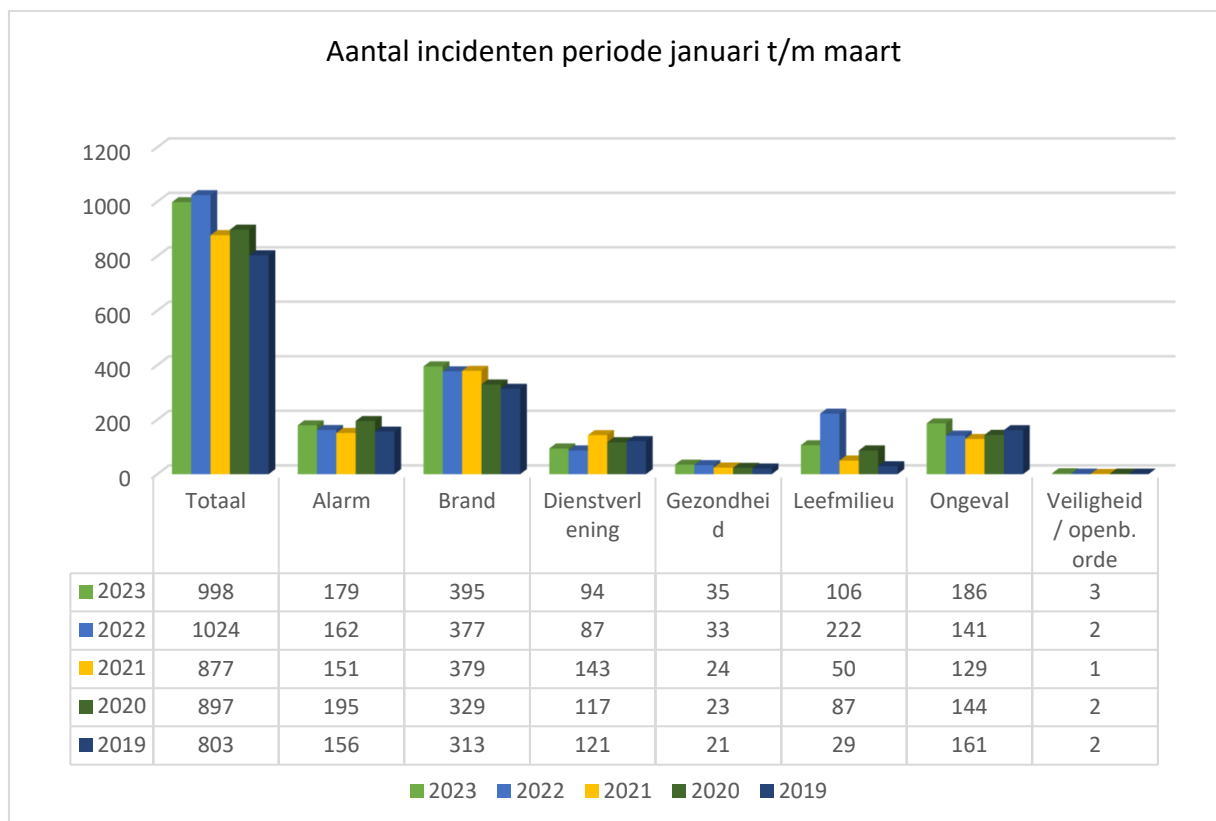
De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee. Denk hierbij aan brand met zonnepanelen, de opslag van energie in accu's in woonwijken en verkeersongevallen met hybride voertuigen. Risico's waar we ons als brandweer op moeten voorbereiden. Daarom hebben we onze collega's die de veiligheidsadvisering doen, de afgelopen periode getraind op deze nieuwe risico's en hoe zij onze partners daarop moeten adviseren.

Daarnaast moeten onze 1.300 repressieve collega's die op straat incidenten bestrijden, ook voorbereid zijn. Ook voor hen zijn trainingen ontwikkeld en nieuwe oefenprogramma's aangeboden waarbij deze actuele risico's centraal staan. Dit gaat bijvoorbeeld over de gevaren van branden in energieopslagsystemen onder huizen. Zodat, wanneer we ons voor deze incidenten gesteld zien, we de kennis hebben om de incidenten veilig te bestrijden.

Repressieve cijfers

In de periode van januari tot en met maart is Brandweer Fryslân totaal 998 keer gealarmeerd. Dit is vergelijkbaar met dezelfde periode vorig jaar. Het meest opvallende verschil is te zien bij de classificatie leefmilieu, waarbij de piek vorig jaar werd veroorzaakt door storm Eunice. De afgelopen maanden is de Friese brandweer ingezet bij meerdere (zeer) grote branden, waaronder bij een woonboerderijbrand in Grou en schuurbrand in Jutrijp.

Getoetst aan de tijden van het dekkingsplan wordt voor prio 1-brandmeldingen in 94% van de meldingen een opkomsttijd gerealiseerd die binnen de normtijd voor het betreffende risicogebied ligt. Voor de prio 1-meldingen waar technische hulpverlening nodig is, lukt dit in 97% van de gevallen.

Bron: kerncijfers incidenten NIPV

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Deelname landelijke stichting waarborgfonds veiligheidsregio's
Ter behandeling in de vergadering van	het Dagelijks Bestuur
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Jeroen Gebben
Auteur	Wim Kleinhuis
Bijlagen	GEEN
Vergaderdatum	29-6-2023
Agendapunt	6

Conceptbesluit	1. Het voornemen om te besluiten tot deelname aan de 'stichting waarborgfonds veiligheidsregio's'.
Inleiding	<p>Op 16 december 2022 heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's, het principebesluit genomen tot het oprichten van 'stichting waarborgfonds veiligheidsregio's'. Dit besluit is een volgende stap in een proces dat al jaren op landelijk niveau loopt rondom het thema 'Goed werkgeverschap na dienstongevallen'.</p> <p>Hoe zat het ook alweer? In de jaren na de regionalisering van de brandweer bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering die iedere veiligheidsregio heeft niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting van zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker. Vaak gaat dit over de definitie van wat een ongeval is, terwijl de medewerker wel evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk.</p> <p>Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt. Het aantal aanbieders neemt af, premies stijgen en voorwaarden worden versoberd. De verzekerbaarheid komt hierdoor onder druk te staan.</p> <p>Omdat verzekeringsfuncties binnen veiligheidsregio's veelal kwetsbaar ingevuld zijn door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring, is landelijk de samenwerking gezocht om het hoofd te kunnen bieden aan deze uitdagingen. Dit is gedaan via een door de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) opgestart project risicomanagement en verzekeringen. Kort gezegd is het doel om:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen; - collectief één ongevallenverzekering in te kopen (voor verzekerbare aanspraken); - een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken; - een landelijk expertisebureau op te richten dat kan adviseren en bemiddelen; - strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan. <p>Het project is al een eind op streek. Zo ligt er een vastgestelde landelijke set van aanspraken bij dienstongevallen. Op 12 oktober 2022 is het landelijke expertisebureau opgericht. Via dit expertisebureau kunnen veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering inkopen en, per 1 januari 2024, ook gezamenlijk schades afwikkelen. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van veiligheidsregio's.</p> <p>Een aanvullend instrument in de portfolio van dit expertisebureau is het gebruik kunnen maken van een waarborgfonds. Zo'n fonds is in beginsel bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van risico's die niet verzekeraar zijn. In de praktijk houdt dit in dat iedere deelnemende veiligheidsregio jaarlijks een bedrag in het fonds stort. Het fonds keert vervolgens aan individuele regio's weer geld uit bij ongevallen die wel binnen de landelijke regeling vallen, maar die niet onder de ongevallenverzekering vallen. Tegelijkertijd kan het waarborgfonds als instrument ingezet worden om de risico's zo goedkoop mogelijk af te dekken. Zo zouden ook risico's die wel verzekeraar zijn via het waarborgfonds afgedekt kunnen worden wanneer duidelijk is dat dit op landelijk niveau goedkoper is dan het afdekken via een ongevallenverzekering.</p> <p>Een dergelijk waarborgfonds is een waardevol instrument voor iedere veiligheidsregio. Het maakt het mogelijk om onze rol als goed werkgever beter in te vullen. Het werken bij de brandweer is niet zonder risico. Ongevallen doen zich gelukkig heel beperkt voor, maar wanneer ze zich voordoen, is de impact groot. En in alle gevallen, maar zeker in die van onze vrijwilligers, hebben we onze rol van goed werkgever zorgvuldig in te vullen. Met de oprichting van het landelijke expertisebureau en nu aanvullend dit waarborgfonds borgen we dat we er ook voor onze mensen kunnen zijn wanneer ze een ongeval mee maken, en dekken we tegelijkertijd onze financiële risico's af.</p>
<p>Beoogd effect</p>	<p>Het borgen van goed werkgeverschap in het geval van ongevallen, voor zowel de medewerkers als de organisatie</p>
<p>Argumenten</p>	<p><i>1.1 Hiermee zetten we een volgende stap in het zijn van een goed werkgever in het geval van ongevallen</i></p>

Het waarborgfonds is een belangrijk instrument om de landelijke set van aanspraken bij dienstongevallen na te kunnen komen. Juist de wat meer uitzonderlijke situaties, die niet verzekeraar zijn, maar die vaak wel veel impact hebben, kunnen we op deze manier nakomen.

1.2 Zo anticiperen we op de verharding van de verzekeringsmarkt

Er zijn steeds minder aanbieders op de markt die een ongevallenverzekering aanbieden aan veiligheidsregio's, waardoor premies stijgen en voorwaarden versoberen. Met het waarborgfonds verbeteren we onze onderhandelingspositie en ontstaat de mogelijkheid om minder afhankelijk van verzekeraars te zijn.

1.3 Dit zorgt voor een zo efficiënt mogelijke afdekking van dit risico

Bij een schade-uitkering bij een ongeval die niet valt onder de ongevallenverzekering gaat het snel om grote bedragen. Wanneer deze situatie zich voordoet, heeft dit een grote financiële impact op een individuele regio. Door deel te nemen aan dit waarborgfonds dekken we dit risico af.

1.4 Hiermee versterken we meerjarig het collectief

Deelname aan de stichting van het waarborgfonds is voor minimaal vijf jaar. Een dergelijke meerjarige verbinding is nodig om het collectief, dat de kurk is waar het waarborgfonds op draait, in de lucht te houden.

1.5 De oprichting kent een kostenneutrale insteek

De insteek van de oprichting van het waarborgfonds is om dit kostenneutraal te laten plaatsvinden, gezien vanuit landelijk perspectief. Sterker nog, het is de verwachting dat de samenwerking in zowel het expertisebureau als het waarborgfonds op termijn tot financieel voordeel voor de deelnemers leidt.

1.6 Onze gemeenschappelijke regeling voorziet in de mogelijkheid tot het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon

Artikel 6a van onze gemeenschappelijke regeling beschrijft dat het algemeen bestuur het besluit mag nemen tot oprichting en deelneming in stichtingen, mits in het bijzonder aangewezen wordt dat daarmee het openbaar belang gediend wordt. De bovenstaande argumenten zijn voldoende argumentatie dat hier in dit geval aan voldaan wordt.

1.7 Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een ander rechtspersoon

Voor de activiteiten van het expertisebureau risicobeheer is een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) vereist. Dit vloeit voort uit wet- en regelgeving over het adviseren en bemiddelen rondom verzekeringen. Deze vergunningsplicht heeft tot gevolg dat het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon noodzakelijk is.

	<p><i>1.8 Een stichting is de best passende rechtsvorm voor deze activiteiten</i></p> <p>Het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter voor het fonds een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht. Hierbij is het van belang dat geen sprake is van een winstoogmerk. De rechtsvorm stichting is dan de best passende.</p> <p><i>1.9 Friese gemeenteraden hebben er in meerderheid voor gekozen om geen wensen en bedenkingen te uiten.</i></p> <p>Het voorgenomen besluit is voorgelegd aan de Friese gemeenteraden met de vraag om hierover wensen en bedenkingen te uiten. Vooralsnog heeft geen enkele raad hiervoor gekozen.</p>
Kanttekeningen/risico's	<p><i>1.1 Het kan zijn dat we structureel betalen voor iets dat we niet afnemen</i></p> <p>Het waarborgfonds draait op het collectief. Iedereen levert een bijdrage aan het fonds, zodat wanneer een individuele regio te maken krijgt met een aanspraak die buiten de ongevallenverzekering valt hieruit zijn aanspraak kan financieren. Het kan zijn, en laten we het hopen, dat er binnen Veiligheidsregio Fryslân geen van dergelijke ongevallen zich voordoen. In dat geval komen deze kosten niet ten goede aan onszelf, maar aan andere regio's.</p> <p>Echter, wanneer de situatie zich toch voordoet dat we als Fryslân te maken krijgen met een ongeval, dan leunen wij ook op het collectief. In een meerjarig perspectief middelen deze financiële voor- en nadelen zich tegen elkaar uit.</p> <p><i>1.2 Dit wil niet zeggen dat de kosten voor het dekken van dit risico goedkoper worden</i></p> <p>De suggestie kan worden gewekt dat door de oprichting van deze landelijke stichting de kosten voor het dekken van dit risico goedkoper wordt. Dit is nog maar zeer de vraag. De situatie op de verzekeringsmarkt wijzigt niet, en de premies voor verzekeringen kunnen nog steeds proportioneel gaan stijgen. Echter, met dit besluit verzekeren we ons ervan dat we gelet op de krapte op de markt ons voor de goedkoopst mogelijke manier onze verzekering inkopen. Mocht dit niet leiden tot een goedkopere premie, dan op zijn minst tot minder meerkosten.</p>
Financiële consequenties	<p>De precieze financiële gevolgen voor Veiligheidsregio Fryslân zijn nog niet bekend. Wel is het uitgangspunt dat de oprichting van het waarborgfonds op landelijk perspectief kostenneutraal is. In de praktijk houdt dit in dat sommige veiligheidsregio's iets meer betalen en anderen wat minder. Het is nu nog niet duidelijk in welke</p>

	<p>categorie wij ons begeven.</p> <p>De inleg per veiligheidsregio aan het waarborgfonds vindt plaats op basis van het inwoneraantal. Om deel te nemen is een entree-inleg vereist. Deze is gelijk aan de inleg van het eerste jaar. Zodra de liquiditeit van het waarborgfonds het toelaat, wordt deze entree-inleg teruggestort. Deze geldstromen gaan via de incidentele middelen van het betreffende jaar.</p>
Vervolgaanpak/uitvoering	<p>Na een positief besluit in de bestuurscommissie vindt behandeling van het stuk in het dagelijks bestuur plaats. Zij sturen, op hetzelfde moment als de begroting 2024 en het jaarverslag 2022, het voorstel naar de gemeenteraden om hun wensen of eventuele bedenkingen door te geven. Hierna bereidt het dagelijks bestuur de besluitvorming voor richting het algemeen bestuur van 13 juli. Het besluit van ons algemeen bestuur wordt teruggekoppeld naar het Veiligheidsberaad, waar een definitief besluit wordt genomen, op basis van alle reacties van alle veiligheidsregio's.</p>
Communicatie	De communicatie is opgenomen in het vervolgproces.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Vervolg rechtmatigheidsverantwoording 2023
Ter behandeling in de vergadering van	het Algemeen Bestuur
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. Gebben
Auteur	Dhr. Postma (concerncontroller)
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rechtmatigheidsverantwoording 2023 2. Normenkader 2023 3. Intern controleplan 2023
Vergaderdatum	13-7-2023
Agendapunt	10
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	Diverse medewerkers
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> 1. De Auditcommissie namens het AB het gesprek te laten voeren met het DB over de rechtmatigheidsverantwoording. 2. Het normenkader 2023 vast te stellen. 3. Kennis te nemen van het intern controleplan 2023.
Inleiding	<p>Tot en met 2022 heeft de externe accountant een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening afgegeven. Vanaf boekjaar 2023 is het Dagelijks Bestuur (DB) verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. De externe accountant geeft vanaf dat moment alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.</p> <p>Het Algemeen Bestuur (AB) is in de vergadering van 30 juni 2022 uitgebreid geïnformeerd over dit onderwerp en hierin zijn ook twee besluiten genomen.</p> <p>De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen het AB en het DB, over de (financiële) rechtmatigheid. Met als doel om de kaderstellende en controlerende rol van het AB op dit vlak te versterken. Hierbij zal het AB de verantwoordingsgrens vast moeten stellen (reeds besloten) en aangeven aan het DB, wat over de rechtmatigheid in de bedrijfsvoeringsparagraaf opgenomen moet worden.</p> <p>In de praktijk zal na afloop van het kalenderjaar en na het uitvoeren van alle controles een gesprek tussen AB en DB plaatsvinden over de bevindingen van de rechtmatigheidsverantwoording. Als wordt gekeken naar de werking van onze Gemeenschappelijke Regeling wordt voorgesteld om de rol van het AB door de Auditcommissie te laten invullen. Dit betekent dat het gesprek over de bevindingen zal</p>

	<p>plaatsvinden tussen de Auditcommissie en het DB. Deze rol van de Auditcommissie past goed bij het doel dat in art. 2.1 van de Verordening op de Auditcommissie is vastgesteld: 'het adviseren van het AB over alle financiële en bedrijfsvoeringsaspecten'.</p> <p>Na afloop van het hiervoor genoemde gesprek kan worden bepaald wat in de bedrijfsvoeringsparagraaf dient te worden opgenomen. De voorzitter van de Auditcommissie kan vervolgens in het AB verslag doen van het gesprek en de getrokken conclusies.</p>
Beoogd effect	Voldoen aan de aanpassing van artikel 213 van de Gemeentewet zodat VRF zelf een oordeel afgeeft over de rechtmatigheidsverantwoording.
Argumenten	1.1 Het voeren van het gesprek door de Auditcommissie past goed bij het doel dat in art. 2.1 van de Verordening op de Auditcommissie is vastgesteld: 'het adviseren van het AB over alle financiële en bedrijfsvoeringsaspecten'. Daarnaast is de Auditcommissie belast met de voorbereiding van de besluitvorming in het AB en daarnaast conform artikel 3 lid 4 bevoegd informatie in te winnen en te beraadslagen met het DB. Het bespreken van de bevindingen van de rechtmatigheidsverantwoording kunnen hieronder worden geschaard.
Kanttekeningen/risico's	1. Het zelf afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid is nieuw. Dit betekent dat het vinden van de juiste weg in de praktijk een zoektocht zal zijn. Hierdoor is het mogelijk (bijvoorbeeld na overleg met de accountant) dat nog wijzigingen zullen optreden in het controleplan.
Financiële consequenties	Geen.
Vervolgaanpak/uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> - Auditcommissie: 30 mei 2023 - Bestuurscommissies: 22 juni 2023 <p>Met de uitgangspunten van Begroting 3.0 in het achterhoofd (vastgesteld in december 2021 door het AB), dienen traditionele bedrijfsvoeringsonderwerpen nu ook ter informatie te worden voorgelegd aan de bestuurscommissies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - DB: 29 juni 2023 - AB: 13 juli 2023 <p>Het controleprotocol en de controleverordening dienen nog aangepast te worden aan de gewijzigde wetgeving. Hieraan wordt nog gewerkt en in het AB van 14 december 2023 ter goedkeuring aangeboden.</p>
Communicatie	
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	
Kopie naar auteur	

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

1. Inleiding en reeds genomen besluiten

Tot en met 2022 heeft de externe accountant een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening afgegeven. Vanaf boekjaar 2023 is het Dagelijks Bestuur (DB) verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. De externe accountant geeft vanaf dat moment alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur (AB) is in de vergadering van 30 juni 2022 uitgebreid geïnformeerd over dit onderwerp en toen is het volgende besloten:

1. De verantwoordingsgrens vast te stellen op 3% van de totale lasten (inclusief toevoeging reserves).
2. Het ambitieniveau vast te stellen op een rechtmatigheidsverantwoording gericht op de financiële rechtmatigheid en hantering van wettelijke normen.

Alhoewel het DB een explicietere verantwoordelijkheid krijgt, zal niet 'alles' anders worden vanaf 2023. De werkzaamheden om vast te stellen of rechtmatig is gehandeld, zullen niet wezenlijk anders worden. Het normenkader (met relevante wet- en regelgeving) wordt vastgelegd en daarnaast zal jaarlijks een intern controleplan worden opgesteld. Op basis daarvan worden Verbijzonderde Interne Controles (VIC) uitgevoerd door VRF. De resultaten van deze audits vormen een belangrijke input voor de beoordeling. Daar komt bij dat er grote "overlap" bestaat tussen aspecten van rechtmatigheid en getrouwheid. Mede hierom zal de accountantscontrole ook niet fundamenteel veranderen.

In deze memo wordt het AB geïnformeerd over de stand van zaken, wordt een besluit gevraagd en zal vooruit worden geblikt over wat nog komen gaat.

2. Rollen rechtmatigheidsverantwoording

2.1 Algemeen Bestuur

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen het AB en het DB, over de (financiële) rechtmatigheid. Met als doel om de kaderstellende en controlerende rol van het AB op dit vlak te versterken. Hierbij zal het AB de verantwoordingsgrens vast moeten stellen (reeds besloten) en aangeven aan het DB, wat over de rechtmatigheid in de bedrijfsvoeringsparagraaf opgenomen moet worden.

In de praktijk zal na afloop van het kalenderjaar en na het uitvoeren van alle controles een gesprek tussen AB en DB plaatsvinden over de bevindingen van de rechtmatigheidsverantwoording. Als wordt gekeken naar de werking van deze Gemeenschappelijke Regeling wordt voorgesteld om de rol van het AB door de Auditcommissie te laten invullen. Dit betekent dat het gesprek over de bevindingen zal plaatsvinden tussen de Auditcommissie en het DB. Deze rol van de Auditcommissie past goed bij het doel dat in art. 2.1 van de Verordening op de Auditcommissie is vastgesteld: 'het adviseren van het AB over alle financiële en bedrijfsvoeringsaspecten'.

Na afloop van het hiervoor genoemde gesprek kan worden bepaald wat in de bedrijfsvoeringsparagraaf dient te worden opgenomen.

De voorzitter van de Auditcommissie kan vervolgens in het AB verslag doen van het gesprek en de getrokken conclusies. Deze rol is in overeenstemming met art. 10.4 van de Verordening op de Auditcommissie waarin wordt gesteld dat: 'de voorzitter de commissie in het AB vertegenwoordigt'.

Besluit 1:

De Auditcommissie namens het AB het gesprek te laten voeren met het DB over de rechtmatigheidsverantwoording.

2.2 Dagelijks Bestuur

De verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid ligt bij het DB. Het DB richt daarvoor de administratie en interne beheersing zodanig in, dat het verantwoording kan afleggen. Het DB is verantwoordelijk voor het vermijden van rechtmatigheidsfouten en het optimaliseren van de bedrijfsprocessen om dit te voorkomen. Het afleggen van verantwoordelijkheid door het DB ondersteunt de verantwoordelijkheidsverdeling tussen AB en DB. Hierbij is het volgende van belang. Het DB neemt de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening waarin wordt aangegeven of rechtmatig is gehandeld. Daarnaast kan een toelichting worden opgenomen in de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag over de kwaliteit van de interne beheersing en de leer- en verbeterpunten.

3. Fundament voor de rechtmatigheidscontrole

3.1 Normenkader

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de Verbijzonderde Interne Controle relevante regelgeving van hogere overheden en VRF zelf. Dit is wet- en regelgeving die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen en door AB is vastgesteld en voorgeschreven. Het normenkader dient uiterlijk voor de aanvang van de jaarrekeningcontrole te zijn vastgesteld.

Het normenkader is toegevoegd als Bijlage 2.

3.2 Controleprotocol en de controleverordening

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening. De controleverordening beschrijft de regels die gelden voor de controle van de jaarrekening.

Het controleprotocol en de controleverordening zullen worden aangepast en vervolgens worden voorgelegd aan het AB van 14 december 2023.

Bijlage 1: Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole
 (de gearceerde vetgedrukte wet- en regelgeving is ook opgenomen in het toetsingskader)

Productgroepen	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
GHOR	Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen	- Wet Veiligheidsregio's - Besluit Veiligheidsregio's	
Brandweer	Brandweezorg: - Planvorming - Risicobeheersing - Vakbekwaamheid - Materieelbeheer - Repressie Brandweer	- Wet Veiligheidsregio's - Besluit Veiligheidsregio's	
Jeugd-gezondheidszorg	Gezondheidsonderzoeken Jeugdgezondheidszorg Preventieve logopedie Advies en ondersteuning Rijksvaccinaties Spreekuren Kortdurende begeleiding Netwerken preventieve jeugdzorg Cursussen en voorlichting Tandheelkundige voorlichting Advisering leerplicht en leerlingenvervoer Extern vertrouwenspersoon Preventie ziekteverzuim	- Wet Publieke Gezondheid - Leerplichtwet - Wet op het primair onderwijs / Wet op de expertisecentra - Wet Maatschappelijke Ondersteuning	
Gezondheidsbevordering	Ondersteuning LGB Gezondheidsbevordering Documentatie Massamediale publieksinformatie Epidemiologisch onderzoek	- Wet Publieke Gezondheid - Wet op het primair onderwijs - Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen	
Algemene gezondheidszorg	Alg. Infectieziektebestrijding Bestrijding SOA Bestrijding TBC Reizigersvaccinatie Medische milieukunde Technische hygiëne zorg Publieke gezondheidszorg asielzoekers Vangnet- en Bemoeizorg (OGGZ) Forensische geneeskunde	- Wet Publieke Gezondheid - Wet op de lijkbezorging - Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding - Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming - Wet kinderopvang - Besluit kwaliteit kinderopvang - Regeling Wet kinderopvang - AWBZ - Warenwetbesluit tatoeëren en piercen - Wet op de geneesmiddelenvoorziening BES - Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst	

Algemeen Bestuur en ondersteunende processen	Algemeen beheer	<ul style="list-style-type: none"> - Grondwet - Burgerlijk Wetboek - Gemeentewet - Wet gemeenschappelijke regelingen - Algemene wet Bestuursrecht Archiefwet - Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg - Wet openbaarheid van bestuur - Wet markt en overheid - Algemene verordening gegevensbescherming - Wet algemene bepalingen omgevingsrecht - Wet open overheid (WOO) 	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân 2019 - Organisatieverordening Veiligheidsregio Fryslân 2020 - Archiefverordening Veiligheidsregio Fryslân 2014 - Besluit Informatiebeheer Klachtenregeling Zorg Veiligheidsregio Fryslân 2017 - Mandaatbesluiten
	Financieel beheer en treasurybeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) - Besluit accountantscontrole decentrale overheden - Besluit Doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen (BDUR) - Wet financiering decentrale overheden (FIDO) - Regeling uitvoering decentrale overheden (Ufdo) - Wet houdbare overheidsfinanciën (Hof) - Regeling schatkistbankieren decentrale overheden - Regeling Informatie voor derden (IV3) - Regeling Single Information Single Audit (Sisa) - Fiscale wetgeving - Kadernota rechtmatigheid (BBV) 	<ul style="list-style-type: none"> - Financiële verordening Veiligheidsregio Fryslân 2016 (ex art 212 GW) - Controleverordening Veiligheidsregio Fryslân 2014 (ex art. 213 GW) - Regeling Budgethouderschap Veiligheidsregio Fryslân 2014
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtenarenwet - Fiscale wetgeving - Sociale verzekeringswetten - Pensioenwet - CAR (-UWO) Veiligheidsregio's - Wet beroepen individuele gezondheidszorg (BIG) - Arbeidstijdenwet - Wet Arbeidsomstandigheden ABP-wetgeving - Loga-circulaires - LOAV-circulaires - Circulaires Biza - Beroepscode voor verpleging en verzorging - Medisch tuchtrecht - Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen - Wet werk en zekerheid - Wet verbetering poortwachter 	

	Inkopen en contractbeheer	EU-aanbestedingsregels Aanbestedingswet 2012 Aanbestedingsbesluit Gids Proportionaliteit Wet markt en overheid	Inkoop- en aanbestedingsbeleid VRF 2021-2026
	Crisis COVID-19		- Verantwoordingsinstructie Meerkosten COVID-19 GGD - Verantwoordingsinstructie Meerkosten COVID-19 VR

Intern controleplan 2023

Alwin Postma

Mei 2023

1. Doelstelling intern controleplan

De doelstelling van dit intern controleplan is om op gestructureerde wijze aan te geven welke stappen wij nemen om vast te stellen dat onze organisatie 'in control' is. Het begrip 'in control zijn' betekent concreet:

- Betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening
- Naleving van relevante wet- en regelgeving
- Effectiviteit en efficiency van de bedrijfsprocessen.

De Verbijzonderde Interne Controle (VIC) wordt zoveel mogelijk procesgericht ingevuld, maar er zullen aanvullende gegevensgerichte toetsen nodig blijven. Hierbij geldt als uitgangspunt dat niet elke individuele vastlegging in de administratie wordt getoetst maar de processen achter de gegevens worden getoetst. Hierbij wordt beoordeeld of de processen de juistheid, tijdigheid en volledigheid waarborgen. Procesgerichte controle bestaat in hoofdlijnen uit de volgende stappen:

- Bepalen controledoelstelling
- Bepalen relevante wet- en regelgeving (toetsingskader)
- Risicoanalyse op procesniveau
- Het in kaart brengen van de opzet
- Het vaststellen van het bestaan
- Het toetsen van de werking
- Het rapporteren over de bevindingen en adviseren van verbeteringen.

Het jaar 2023 is het eerste jaar dat VRF zelf een oordeel dient te vormen over de rechtmatigheid. Het ambitieniveau dat het AB in juni 2022 heeft vastgesteld betreft de financiële rechtmatigheid inclusief de hantering van de wettelijke normen. Dit controleplan heeft primair tot doel om dit ambitieniveau vast te stellen.

2. Onderscheid significante- en overige processen

De processen zijn geselecteerd op basis van de volgende aspecten.

- In beginsel zijn alle processen met een financiële stroom geselecteerd om beoordeeld te worden.
- Voor alle benoemde processen en risico's zijn beoordeeld op kans en impact (zie bijlage B)
- Processen die vanuit de frauderisico-analyse als significant worden aangemerkt worden sowieso betrokken worden in de VIC.

De huidige opzet van de risicoanalyse is vooral een inschatting die vooraf is gemaakt o.b.v. de bevindingen van voorgaand jaar, de bevindingen vanuit de interimcontrole en jaarrekeningcontrole van de accountant en de frauderisico-analyse. Dit is een goede basis om mee verder te gaan, maar is altijd aan aanpassingen onderhevig.

Er wordt gewerkt met een bijstelling van het risico wanneer de opzet en bestaan a.d.h.v. een lijncontrole is verricht. Vanuit deze beoordelingen kunnen afwijkende beelden ontstaan die een bijsturing van het eerder ingeschatte risico wenselijk maken (wijziging in de wet- en regelgeving, de mate van kwalitatieve en financiële control en of er sprake is van mutaties in werkprocessen/medewerkers). Deze bijsturing zal een effect hebben op de uiteindelijke controlerichting (systeem- of gegevensgericht) en de daarmee gemoeide aantallen.

Onderdeel	Controleaanpak
<i>Risico's</i>	<ul style="list-style-type: none">• Inventariseren van de risico's (i.s.m. vakafdeling).• Scoren van de kans & impact van de risico's (hoog, middel, laag).
<i>Beheersmaatregelen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Inventarisatie van de fysieke & geautomatiseerde beheersmaatregelen: <i>Wie doet wat, wanneer, waarmee en waarom?</i>• Vaststellen van de opzet, het bestaan en – waar noodzakelijk – de werking van deze beheersmaatregelen.
<i>Restrisico's</i>	<ul style="list-style-type: none">• Kwantificeren van het restrisico.• Bepalen van gegevensgerichte controlewerkzaamheden (detailcontroles, cijferbeoordelingen, cijferanalyses, verbandscontroles).

3. Uitvoering / vastlegging per proces

Door het uitvoeren van testwerkzaamheden kan een oordeel worden gegeven over de werking van deze interne beheersingsmaatregelen.

De doelstelling van het uitvoeren van werkzaamheden is te beoordelen of een interne beheersingsmaatregel effectief heeft gewerkt om het onderkende risico te verminderen. Het doel van een gegevensgerichte detailcontrole is om afwijkingen van materieel belang op beweringniveau te ontdekken.

De werkprogramma's per proces zijn het spoorboekje voor de uit te voeren controles. De werkprogramma's zullen voorafgaande aan de controle (opzet, bestaan en werking) opgesteld worden.

De opbouw van de werkprogramma's per proces is als volgt:

1. Doelstelling controle. Hierin wordt de controledoelstelling opgenomen. Moet deze op rechtmatigheid (recht, hoogte of duur), juistheid (kosten) of volledigheid (opbrengsten) worden gecontroleerd en wat zijn de posten in de programmarekening en de balans die gerelateerd zijn aan de processen (zie bijlage C).
2. Wet- en regelgeving (normenkader) van toepassing op het proces en de impact hiervan op de interne controle. Hier wordt ingegaan op de relevante wet- en regelgeving en rechtmatigheidsaspecten van het desbetreffende proces inclusief de toelichting hoe dit geborgd is in het proces en de uitvoering van de interne controle.
3. Risicoanalyse. In dit hoofdstuk zijn de risico's en beheersmaatregelen in het betreffende proces weergegeven (in beginsel de opzet en bestaan). Deze risico's en beheersmaatregelen zijn het vertrekpunt van de interne controle en beschrijven overzichtelijk de beheersing van het proces. Hierin wordt niet alleen gefocust op financiële risico's maar is ook aandacht voor juridische risico's en eventuele niet-financiële risico's (bedrijfsvoerings- / dienstverleningsrisico's). Voor 2023 ligt de focus op de financiële rechtmatigheid.
4. Overzicht bevindingen en aanbevelingen. In dit overzicht zijn de bevindingen en aanbevelingen weergegeven die uit de risicoanalyse komen.
5. Werkzaamheden interne controle. Hierin worden concreet de werkzaamheden van de interne controle beschreven. Dit begint met de beoordeling van de opzet (door middel van een jaarlijkse actualisatie van de risicoanalyse met de proceseigenaar waardoor de procesbeheersing in beeld is), vervolgens het bestaan van het proces waarbij door middel van een lijncontrole het proces in beeld wordt gebracht. Vervolgens wordt de werking van de beheersmaatregelen beschreven waarbij via deelwaarnemingen de werking wordt getoetst.
6. Evaluatie en conclusie.

Wanneer belangrijke beheersingsmaatregelen in het proces niet aanwezig of zichtbaar zijn en hierdoor het risico niet voldoende afdekt, moeten aanvullende gegevensgerichte controles worden uitgevoerd. Ook vormt een evaluatie van de bevindingen van vorig jaar en ontwikkelingen in het huidige jaar een rol in het bijstellen van de werkprogramma's.

Samen met de proceseigenaren van de belangrijkste processen die betrekking hebben op de financiële rechtmatigheid is een analyse gedaan van de werkprogramma's.

RAPPORTAGE

Allereerst worden de uitkomsten van de VIC per proces gerapporteerd aan de proceseigenaar. De proceseigenaar krijgt hierbij de gelegenheid om een reactie te geven op de bevindingen en aanbevelingen vanuit de VIC.

Vervolgens wordt vanuit de rapportage per proces een overkoepelende rapportage opgesteld. Deze overkoepelende rapportage is primair gericht aan het management. De accountant zal het rapport ter kennisneming ontvangen.

De rapportage (inclusief eventuele bijlagen) moet inzage geven in:

- Bijzonderheden naar aanleiding van de risicoanalyse;
- De omvang en aard van de uitgevoerde controles;
- De geconstateerde onvolkomenheden op detailniveau (financieel/niet-financieel, herstelbaar/niet-herstelbaar, rechtmatigheid);
- Een kwantificering van de fouten per proces plus de beantwoording van de vraag of en zo ja waar men financieel risico loopt;
- Conclusies en aanbevelingen;
- De voortgang ten aanzien van eerdere verbeteringsvoorstellen.

Bijlagen:

- A. Werkprogramma's significante processen en uitvoeringsplan interne controle VRF 2023.
- B. Risico-analyse.
- C. Posten in de programmarekening en balans en de relatie met processen (kruisjeslijst).

Bijlage A Werkprogramma's significante processen

1. Uitbetalingen aan personeel
2. Betalingsverkeer
3. Treasury & leningen
4. Begrotingsrechtmatigheid inclusief kredieten
5. Ontvangen van specifieke uitkeringen
6. Inkopen en aanbesteden

Grootte van processen in mln Euro obv Begroting 2023	
1. Uitbetalingen aan personeel	53,0
2. Huisvestings- en materiele kosten	26,7
3a. Leningenportefuille	59,8
3b. Kapitaalslasten	9,1
4. Investeringskrediet	14,3
5. BDuR	7,6
6. Inkopen en aanbesteden	26,7

Let op: het totaal van deze bedragen telt niet op tot het totaal van de Begroting 2023

1. Uitbetalingen aan personeel

Subprocessen:

- I. Betalen salarissen incl. declaraties en vrijwilligersvergoedingen - proceseigenaar: Afdelingshoofd P&O
- II. Bepalen WNT-verantwoordings – proceseigenaar: Concerncontroller
- III. Controleren Werkkostenregeling (WKR) – proceseigenaar: Afdelingshoofd financiën

Controledoelstelling

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Wet- en regelgeving

Ambtenarenwet

Fiscale wetgeving

Sociale verzekeringswetten

Pensioenwet

CAR (-UWO) Veiligheidsregio's

Wet beroepen individuele gezondheidszorg (BIG) Arbeidstijdenwet

Wet Arbeidsomstandigheden ABP- wetgeving

Loga-circulaires Circulaires Biza

LOAV-circulaires (Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's)

Beroepscode voor verpleging en verzorging Medisch tuchtrecht

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Wet werk en zekerheid

Wet verbetering poortwachter

De vetgedrukte wet- en regelgeving is opgenomen in het toetsingskader.

Risico-analyse en beheersmaatregelen

Risico 1 : Brutosalarissen zijn onrechtmatig omdat CAR/UWO onjuist wordt toegepast:

- Toetsing op juistheid toepassen rechtspositie (CAR/UWO, eigen beleid);
- Review op toepassing standenregister;
- Checken van de salaristabel.

Risico 2: Pensioenpremies zijn onrechtmatig doordat verkeerde premiepercentages en/of franchises zijn toegepast;

- Review op de extern uitgevoerde (verbands)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing;
- Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen);
- Checken van de salaristabel.

Risico 3: Loonheffing en sociale premies zijn onrechtmatig door de verkeerde toepassing van de arbeidskorting danwel loonheffingstabel;

- Review op de extern uitgevoerde (verbands)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing;
- Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen);

Risico 4: Declaraties zijn onrechtmatig doordat uitbetaalde declaraties niet conform interne en externe wet -en regelgeving zijn bepaald;

- Controle op declaraties van reiskosten en onkosten;
- Deelwaarneming en analyse declaraties vrijwilligers.

Risico 5: Brutosalarissen zijn onrechtmatig doordat betaald wordt aan personen die niet (langer) in dienst zijn;

- Review op toepassing standenregister salarisadministratie.

Risico 6: Afwijkingen van de standaard leiden tot onjuiste uitbetalingen;

- Additionele controles in geval van afwijkingen.

Risico 7: In de rapportage over de betalingen aan de topfunctionaris blijkt het vastgestelde maximum te zijn overschreden.

- Aan het einde van het jaar wordt het totaal aan betalingen vastgesteld. Hierover wordt gerapporteerd in de jaarrekening die na afloop van het jaar wordt opgesteld.

Risico 8: De kosten gerelateerd aan de werkkosten overschrijden het vastgestelde maximum.

- In de gesprekken over de managementrapportage is de WKR een agendapunt.

Er zijn een aantal beheersmaatregelen getroffen:

1. Inrichtingen van de systemen;
2. Vier-ogen principe in geval van wijzigingen;
3. Standenregister salarisadministratie;

4. Externe controle door specialist;
5. Controle declaraties door salarisadministratie;

Bevindingen en aanbevelingen

Geen.

Werkzaamheden interne controle

Maandelijks wordt een standenregister opgesteld ter controle van de salarisadministratie, waarbij gecontroleerd wordt op:

- de juistheid en volledigheid van de dossiers van in- en uitdiensttreding;
- of alles is afgerekend bij uitdiensttreding;
- de aanwezigheid van een onderlegger voor wijzigingen in salarissen;
- onderbouwing van de onkostenvergoedingen;
- of er fiscale issues zijn.

In januari worden aanvullende controles uitgevoerd op het bruto-nettotraject op basis van de nieuwe premies, op de schaalperiodiek-bedragen en op het invaliditeits- & arbeidsongeschiktheids-pensioen. Deze controles worden opnieuw uitgevoerd wanneer het salaris in zijn geheel wijzigt door CAO aanpassing.

Maandelijks wordt er door het systeem een random selectie van 50 onkostendeclaraties gegenereerd die door de salarisadministratie wordt gecontroleerd.

Voor wat betreft de vrijwilligersvergoedingen wordt twee maal per jaar een controle gedaan op de juistheid en autorisaties van vrijwilligersvergoedingen. Deze controle zal in augustus en aan het einde van het jaar worden uitgevoerd en er zullen dan elke keer 10 declaraties worden gecontroleerd.

Evaluatie en conclusie

Ten aanzien van de controles op het bruto-nettotraject op basis van premies ed. is recent een nieuwe externe partij aangetrokken. Er is veel vertrouwen dat de controles met deze nieuwe partij op een gedegen wijze zullen worden uitgevoerd.

2. Betalingsverkeer

Controledoelstelling

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur). De controle wordt uitgevoerd om te bepalen of de goedkeuring voor de facturen door de juiste personen is afgegeven. Met de juiste personen wordt bedoeld dat is voldaan aan de Regeling budgethouderschap.

Dit proces kan worden gezien als het sluitstuk van het inkoopproces.

Wet- en regelgeving

Regeling budgethouderschap Veiligheidsregio Fryslân

Risico-analyse en beheersmaatregelen

Risico 1: Inkopen zijn onrechtmatig omdat de geldende budgethoudersregeling niet wordt gevolgd.

Risico 2: Er wordt op onrechtmatige wijze geld onttrokken aan de bank- en girorekeningen.

Risico 3: Er wordt een factuur goedgekeurd zonder dat op de juistheid van de kosten is gecontroleerd of dat is gecontroleerd of de levering heeft plaatsgevonden.

Beheersmaatregelen:

- In het systeem waar facturen worden ingebracht en goedgekeurd (Inconto) wordt een procuratieschema op basis van de budgethouderregeling ingevoerd. Goedkeuring van de facturen is alleen mogelijk als wordt voldaan aan het geldende procuratieschema.
- Eventueel evaluatie van proces systeemcontroles.
- Check op de autorisatie van verplichtingen en facturen conform de geldende budgethoudersregeling. Op elke betaling groter dan € 10.000 wordt deze controle uitgevoerd. (risico 1);
- Controle vanuit betalingsrun om vast te stellen dat naam en rekeningnummer overeenstemmen met de factuur (risico 2);
- Check op het verrichten van betalingen door de juiste personen (risico 2); Scheiding invoering betalingsrun en goedkeuring ervan. Goedkeuring door Afdelingshoofd financiën, Directeur Bedrijfsvoering of Algemeen Directeur.
- Controleproces crediteurenstamgegevens (scheiding invoer en validatie)

Bevindingen en aanbevelingen

Het is niet altijd duidelijk of de goedkeurder van een factuur in staat is de geleverde prestatie te beoordelen. Dit heeft nog niet geleid tot fouten, maar we kunnen hier als organisatie meer aandacht aan besteden.

Werkzaamheden interne controle

Op de betaaladvieslijst wordt van facturen groter dan € 10.000 door een medewerker van de afdeling Financiën een controle uitgevoerd om te checken of de factuur door de juiste persoon is geautoriseerd.

Drie maal per jaar zal door de Verbijzonderde Interne Controle voor 25 willekeurig gekozen facturen worden gecontroleerd of aan de budgethoudersregeling is voldaan. Daarnaast zal ook drie maal per jaar worden gecheckt of de betalingsrun door de juiste personen is goedgekeurd.

3. Treasury & leningen

Controledoelstelling

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur). Controle wordt uitgevoerd om te bepalen of voldaan wordt aan de eisen die gelden tav. treasury en het aangaan van (korte of lange) leningen.

Wet- en regelgeving

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
Financiële verordening Veiligheidsregio Fryslân 2016 (ex art 212 GW)
Regeling Budgethouderschap Veiligheidsregio Fryslân 2014

De hierboven genoemde wetgeving betreft het toetsingskader.

Risico-analyse en beheersmaatregelen

Risico 1: Er wordt niet voldaan aan de voorschriften rondom de kasgeldlimiet en de renterisiconorm;

Risico 2: Het proces van het aantrekken van (kasgeld)leningen is in strijd met de Financiële verordening (art. 14);

Risico 3: Het bedrag dat in kas wordt gehouden overschrijdt het geldende drempelbedrag (Regeling schatkistbankieren).

Beheersmaatregelen:

- Financiële administratie informeert de financieel adviseur indien de cashflow onder een bepaald niveau uitkomt. Vervolgens wordt door de financieel adviseur bepaald of en zo ja, welke actie noodzakelijk is.
- Na afloop van het jaar wordt in de jaarrekening gerapporteerd over de kasgeldlimiet, renterisiconorm, leningenportefeuille en voldoen aan de regeling schatkistbankieren.

Werkzaamheden interne controle

Rapporteren over kasgeldlimiet, renterisiconorm, leningenportefeuille en voldoen aan de regeling schatkistbankieren. Daarnaast ervoor zorgdragen dat de geldende limieten niet worden overschreden.

4. Begrotingsrechtmatigheid inclusief kredieten

Controledoelstelling

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur). Controle wordt uitgevoerd om te bepalen of eventuele overschrijdingen van de begroting op de juiste wijze zijn verantwoord.

Wet- en regelgeving

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Kadernota rechtmatigheid 2022 (BBV)

Financiële verordening Veiligheidsregio Fryslân 2016

De hierboven genoemde wetgeving betreft het toetsingskader.

Risico-analyse en beheersmaatregelen

Risico 1: Er wordt ten onrechte geschoven tussen budgetten en programma's om begrotingsoverschrijdingen te voorkomen.

Risico 2: Begrotingsoverschrijdingen zijn onrechtmatig.

Risico 3: Reservemutaties zijn in strijd met besluitvorming van AB.

Risico 4: Investeringskredieten worden niet benut conform vastgesteld doel.

Beheersmaatregelen:

1. Uitvoeren toets op de memoriaalboekingen en vaststellen dat de memoriaalboekingen niet zijn gemaakt om te schuiven tussen budgetten.
2. Toetsen of begrotingswijzigingen goed zijn doorgevoerd in de financiële administratie.
3. Vaststellen of programma's een overschrijding laten zien. Zo ja, stel vast of de overschrijding past binnen de voorwaarden van de kadernota rechtmatigheid.
4. Vaststellen dat overschrijdingen worden toegelicht in de jaarstukken. Het volgende stappenplan is hierover opgenomen in de Kadernota rechtmatigheid:
 - a. Stap 1: Bepalen of sprake is afwijkingen van de begroting;
 - b. Stap 2: Beoordelen of het totaal uitkomt boven de vastgestelde grens;
 - c. Bij ja: Stap 3: Vermelden totaal aan begrotingsonrechtmatigheden;
 - d. Stap 4: Vaststellen welke onrechtmatigheden passen binnen het vastgestelde beleid;
 - e. Stap 5: Resterende onrechtmatigheden toelichten in de verantwoording;
 - f. Stap 6: Opnemen aanvullende informatie in de paragraaf bedrijfsvoering;
 - g. Bij nee: Stap 3: Opnemen aanvullende informatie in de paragraaf bedrijfsvoering.
5. Toetsen of reservemutaties (zowel stortingen als onttrekkingen) voldoen aan besluitvorming van het AB (separaat besluit of begroting).
6. Toetsen of investeringskredieten worden uitgenut conform doel.

Werkzaamheden interne controle

In de eerste bestuursrapportage (na vier maanden) wordt:

- Toelichting gegeven op afwijkingen van programma's en investeringskredieten indien aanwezig.

In de tweede bestuursrapportage (na acht maanden) wordt:

- Gedetailleerde raming cq. Voorspelling van het jaarresultaat gegeven:
 - o geprognoseerde resultaten per programma;
 - o de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
 - o de raming van de uitputting van investeringskredieten.

In de jaarrekening wordt vervolgens in de paragraaf Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid verantwoording afgelegd.

5. Ontvangen van specifieke uitkeringen

Controledoelstelling

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur). Toetsen of de gemaakte kosten declarabel zijn in het kader van een specifieke regeling.

Het betreft hier bijvoorbeeld: Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR), Kosten ter bestrijding van Covid-19, Incidentele bijdrage ondersteuning controle coronatoegangsbewijzen (2022), bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne & SPUK Gala.

Wet- en regelgeving

Regeling informatieverstrekking sisa

Verantwoordingsinstructie van de betreffende regeling

Risico-analyse en beheersmaatregelen

Risico 1: De gemaakte kosten zijn niet te declareren conform de verantwoordingsinstructie.

Beheersmaatregelen:

1. Na opstelling van de declaratie wordt een controle uitgevoerd door afdelingshoofd financiën of concerncontroller.
2. De financieel adviseur in een vroeg stadium betrekken bij het projectteam.
3. Bewustwording creëren in het betreffende projectteam door het gesprek over de mate van declarabel zijn van kosten.

Bevindingen en aanbevelingen

Een aantal van de hierboven genoemde specifieke uitkeringen betreft een landelijke crisis. Hierdoor worden de hierboven genoemde beheersmaatregelen niet altijd strikt gevolgd. VRF leert wel op dit gebied.

6. Inkopen en aanbesteden

Controledoelstelling

Bepalen of de inkopen zijn gedaan conform de voorschriften van EU-aanbesteding en het interne inkoopbeleid.

Wet- en regelgeving

EU-aanbestedingsregels

Inkoop- en aanbestedingsbeleid VRF 2022-2026

Risico-analyse en beheersmaatregelen

Risico 1: Er wordt niet voldaan aan de voorschriften van EU-aanbesteding;

Risico 2: Inkopen zijn onrechtmatig omdat ze in strijd met het interne inkoopbeleid tot stand zijn gekomen;

Beheersmaatregelen:

- Inkoopadviseurs zijn op de hoogte van geldende bepalingen en worden in veel gevallen betrokken bij inkoop.
- Drie maal per jaar wordt een spendanalyse uitgevoerd waarbij op basis van de volledige crediteurenlijst zal worden gecheckt op welke wijze inkopen zijn aanbesteed.

Bevindingen en aanbevelingen

Binnen VRF is het niet verplicht om in geval van inkopen de inkoopadviseurs te raadplegen. Het kan dus voorkomen dat inkopen worden gedaan zonder dat voldaan is aan de gestelde eisen indien de verantwoordelijke niet op de hoogte is van de geldende regels. Hierin zijn de afgelopen jaren wel verbeteringen opgetreden.

Werkzaamheden interne controle

- Toetsen van de juiste aanbestedingsprocedure vanuit Europese regelgeving.
- Vaststellen dat bij het inkopen de verplichtingen van het inkoopbeleid (bv. meervoudig onderhands aanbesteden) zijn nageleefd.

Planning van werkzaamheden en rapportage 2023

Proces	Werkzaamheden	jan - apr	mei - aug	sep-dec
Betalingsverkeer	Check op de autorisatie van verplichtingen en facturen conform de geldende budgethoudersregeling	x	x	x
	Steekproefsgewijze controle vanuit betalingsrun om vast te stellen dat naam en rekeningnummer overeenstemmen met de factuur	x	x	x
	Check op het verrichten van betalingen door de juiste personen	x	x	x
Inkopen en aanbestedingen	Toetsen van de juiste aanbestedingsprocedure vanuit Europese regelgeving	x	x	x
	Vaststellen dat bij het inkopen de verplichtingen van het inkoopbeleid (bv. meervoudig onderhands aanbesteden) zijn nageleefd.	x	x	x
Uitbetalingen aan personeel	Toetsing op juistheid toepassen rechtspositie (CAR/UWO, eigen beleid)			
	Review op toepassing standenregister salarisadministratie	x	x	x
	Review op de extern uitgevoerde (verband)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing	x		
	Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen)	x		
	Controle op declaraties van reiskosten en onkosten	x	x	x
	Deelwaarneming en analyse declaraties vrijwilligers		x	x
Investerings en afschrijvingen	Toets op het bestaan van activa die zijn opgenomen in de administratie	x		
	Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen		x	x
	Toetsen of juiste afschrijvingstermijnen worden toegepast;			x
Treasury en leningen	Toetsen kasgeldlimiet en renterisiconorm			x
	Toetsen het proces rondom aantrekken van nieuwe financiering	na aantrekking		
	Toetsen van gelden conform de regeling schatkistbankieren			x
Begrotings-rechtmatigheid	Toets op memoriaalboekingen		x	x
	Toetsen of begrotingswijzigingen goed zijn doorgevoerd in de financiële administratie		x	
	Overschrijding programmabegroting vaststellen inclusief onderbouwing			x
	Toets of reservemutaties (zowel stortingen als onttrekkingen) voldoen aan besluitvorming van het AB			x
Ontvangen specifieke uitkeringen	Toetsen of Bdur juist zijn verwerkt			x
	Toetsen rechtmatigheid en juistheid van de declaratie Covid-19 bij VWS	x	x	x
	Toetsen rechtmatigheid en juistheid van de declaratie CNO en Oekraïne	x	x	x
Rapportage		x	x	

Bijlage B Risico-analyse

Uitbetalingen aan personeel	Kans	Impact	Risico
Brutosalarissen zijn onrechtmatig omdat CAR/UWO onjuist wordt toegepast	1	2	2
Pensioenpremies zijn onrechtmatig doordat verkeerde premiepercentages en/of franchises zijn toegepast	1	2	2
Loonheffing is onrechtmatig door de verkeerde toepassing van de arbeidskorting danwel loonheffingstabel	2	2	4
Sociale premies zijn onrechtmatig door de verkeerde toepassing van de arbeidskorting danwel loonheffingstabel	3	2	6
Declaraties zijn onrechtmatig doordat uitbetaalde declaraties niet conform wet -en regelgeving zijn bepaald	2	1	2
Brutosalarissen zijn onrechtmatig doordat betaald wordt aan personen die niet (langer) in dienst zijn	1	1	1
Afwijkingen van de standaard leiden tot onjuiste uitbetalingen	2	1	2
In de rapportage over de betalingen aan de topfunctionaris blijkt het maximum te zijn overschreden.	1	1	1
De kosten gerelateerd aan de werkkosten overschrijden het vastgestelde maximum	3	1	3
Betalingsverkeer			
Inkopen zijn onrechtmatig omdat de geldende budgethoudersregeling niet wordt gevolgd	1	3	3
Er wordt op onrechtmatige wijze geld onttrokken aan de bank- en girorekeningen	1	3	3
Goedgekeuring factuur zonder controle juistheid kosten en daadwerkelijke levering	2	1	2
Treasury & leningen			
Er wordt niet voldaan aan de voorschriften rondom de kasgeldlimiet en de renterisiconorm	1	2	2
Het proces van het aantrekken van (kasgeld)leningen is in strijd met de Financiële verordening	1	2	2
Het bedrag dat in kas wordt gehouden overschrijdt het geldende drempelbedrag	1	2	2
Begrotingsrechtmatigheid inclusief kredieten			
Er wordt ten onrechte geschoven tussen budgetten en programma's om begrotingsoverschrijdingen te voorkomen	1	3	3
Begrotingsoverschrijdingen zijn onrechtmatig	2	2	4
Reservemutaties zijn in strijd met besluitvorming van AB	1	3	3
Investeringskredieten worden niet benut conform vastgesteld doel	2	1	2
Ontvangen van specifieke uitkeringen			
De gemaakte kosten zijn niet te declareren conform de verantwoordingsinstructie	2	2	4
Inkopen en aanbesteden			
Er wordt niet voldaan aan de voorschriften van EU-aanbesteding	3	3	9
Inkopen zijn onrechtmatig omdat ze in strijd met het interne inkoopbeleid tot stand zijn gekomen	3	2	6

Bijlage C Posten in de programmarekening en balans en de relatie met processen (kruisjeslijst).

	Salaris-kosten		Kostenverdeling			Activa op de balans			Passiva op de balans			
	53,0	9,1	4,6	Materiele kosten	Materiele activa	Vorderingen	Liquide middelen	Overlopende activa	Eigen vermogen	Voor-zieningen	Schulden	Overlopende passiva
Externe wet- en regelgeving				22,1	72,6	7,0	0,5	1,3	7,3	8,9	62,8	2,3
Fiscale wetgeving												
Pensioenwet												
Wet Normering Topinkomens												
Wet financiering decentrale overheden (FIDO)												
Regeling schatkistbankieren decentrale overheden												
Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)												
Regeling informatieverstrekking ssa												
Verantwoordingsinstructie van de betreffende regeling												
EU-aanbestedingsregels												
CAR (-UWO) Veiligheidsregio's												
Interne regelgeving												
Regeling budgethouderschap VRF												
Financiële verordening VRF												
Kadernota rechtmatigheid 2022 (BBV)												
Inkoop- en aanbestedingsbeleid VRF 2022-2026												

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Convenant en overeenkomst werkgeverschap Meldkamer Noord-Nederland
Ter behandeling in de vergadering van	het Algemeen Bestuur
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	De heer J. Rijpstra
Auteur	De heer W. Kleinhuis
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> - Convenant samenwerking uitvoering meldkamerfunctie - Overeenkomst werkgeverschap Meldkamer Noord-Nederland
Vergaderdatum	13-7-2023
Agendapunt	11

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het convenant samenwerking uitvoering meldkamerfunctie vast te stellen 2. De overeenkomst werkgeverschap Meldkamer Noord-Nederland vast te stellen
Inleiding	<p>Bij het bestrijden van branden en crises is een cruciale rol weggelegd voor de meldkamer. Het is de plek waar een hulpvraag binnenkomt en de centralist de hulpvraag verbindt aan de juiste hulpverlener.</p> <p>Nu zijn wij als veiligheidsregio niet de beheerder van de meldkamer. Het beheer van de tien meldkamers in Nederland, en dus ook die van Noord-Nederland, vindt plaats via de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). Tegelijkertijd hebben we als drie noordelijke veiligheidsregio's een wettelijke taak om de meldkamerfunctie voor de brandweertaak, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening uit te voeren.</p> <p>Om in dit construct ervoor te zorgen dat de uitvoering van de meldkamerfunctie naar tevredenheid wordt uitgevoerd, is het nodig dat de drie noordelijke veiligheidsregio's afspraken maken. Dit heeft geleid tot twee overeenkomsten.</p> <p>In het convenant is beschreven hoe de drie veiligheidsregio's besluiten nemen als het gaat over de meldkamer, hoe de aansturing van de meldkamerfunctie is georganiseerd, hoe het formele werkgeverschap is ingericht en hoe de kosten verdeeld worden. In de overeenkomst werkgeverschap is gedetailleerder het werkgeverschap uitgewerkt, met afspraken over hoe de bezetting van personeel ingevuld wordt, welke verantwoordelijkheden hiermee gepaard zijn en hoe de verdeelsleutel voor deze kosten is.</p> <p>Beide documenten zijn begin dit jaar opgesteld. De volgende stap is nu dat deze in iedere veiligheidsregio wordt vastgesteld, zodat de</p>

	afspraken in deze overeenkomsten geformaliseerd zijn.
Beoogd effect	Afspraken in Noord-Nederlands verband om zo de uitvoering van de meldkamerfunctie optimaal te laten verlopen
Argumenten	<p><i>1.1 Hiermee weten alle betrokken organisaties wat er van elkaar verwacht wordt</i> Het convenant beschrijft wat de meldkamer van ons mag verwachten, wat wij van de meldkamer mogen verwachten en hoe we moeten handelen wanneer de praktijk anders verloopt. Dit zorgt voor duidelijkheid voor zowel de drie veiligheidsregio's als de meldkamer.</p> <p><i>1.2 De wet veiligheidsregio's vraagt een dergelijk convenant van ons</i> In de wet veiligheidsregio's staat beschreven (artikel 35, lid 3) dat wanneer meerdere partijen samenwerken in het werkgebied van een meldkamer zij voor deze situatie een convenant af te sluiten hebben. Met dit convenant voldoen wij aan die verplichting.</p> <p><i>1.3 Dit vraagt een besluit van het algemeen bestuur</i> In onze gemeenschappelijke regeling staat dat het algemeen bestuur dergelijke convenanten en overeenkomsten moet vaststellen.</p> <p><i>1.4 en 2.1 Het convenant en de overeenkomst zijn het resultaat van een zorgvuldig doorlopen proces</i> Het convenant en de overeenkomst werkgeverschap zijn meerdere malen op meerdere fronten besproken. Ze kennen daardoor een breed draagvlak in alle drie de organisaties.</p> <p><i>2.1 Dit zorgt voor duidelijkheid als het gaat om werkgeverschap</i> Veiligheidsregio Drenthe voert namens de drie noordelijke veiligheidsregio's het formele werkgeverschap uit voor medewerkers die exclusief werkzaam zijn voor de meldkamerfunctie. Voor zowel Drenthe, de betrokken medewerkers als de veiligheidsregio's is het belangrijk afspraken te maken over zaken als verantwoordelijkheid, aansturing en kosten.</p>
Kanttekeningen/risico's	Geen
Financiële consequenties	Instemmen met dit convenant en deze overeenkomst leidt niet direct tot financiële gevolgen.
Vervolgaanpak/uitvoering	Na instemming door het AB vindt ondertekening door de voorzitter plaats.
Communicatie	Communicatie vindt plaats richting de betrokken regio's en de meldkamer via het directeurenoverleg.
Besluit	Kies een item.
Paraaf secretaris	

Kopie naar auteur	
-------------------	--

Convenant samenwerking uitvoering meldkamerfunctie veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe in Meldkamer Noord-Nederland

STATUS: Definitief

Opdrachtnemer *Fred Heerink*

Projectleider *Henk Middeljans*

Secretaris *Vincent van de Griendt*

Documentrouting	Versie	Status
Opdrachtnemer	17 januari 2023	Definitief
Stuurgroep	17 januari 2023	Definitief

De ondergetekenden:

1. het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Groningen, gevestigd Sontweg 10 te Groningen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter, de heer K.F. Schuiling, hierna ook te noemen 'VRG';
2. het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân, gevestigd Harlingertrekweg 58 te Leeuwarden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter, de heer S. van Haersma Buma, hierna ook te noemen 'VRF';
3. het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Drenthe, gevestigd Mien Ruysweg 1 te Assen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter, de heer M.L.J. Out, hierna ook te noemen 'VRD',

hierna gezamenlijk te noemen: '**partijen**',

overwegende dat:

- de politie als wettelijke taak het beheer van de tien meldkamers heeft, waaronder begrepen het aannemen van meldingen;
- het beheer van de tien meldkamers per 1 januari 2020 is overgedragen aan de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS);
- veiligheidsregio's ingevolge artikel 35, lid 1 Wet veiligheidsregio's (hierna: 'Wvr') gehouden zijn de meldkamerfunctie, bedoeld in artikel 25b, eerste lid van de Politiewet 2012, ten behoeve van de brandweertaak en ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening uit te voeren;
- artikel 25b, eerste lid van de Politiewet 2012 bepaalt dat 'de meldkamerfunctie bestaat uit het ontvangen, registreren en beoordelen van meldingen waarbij wordt gevraagd om acute inzet van politie, ambulancezorg, brandweer of Koninklijke marechaussee, het bieden van een adequaat hulpaanbod en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten';
- Meldkamer Noord-Nederland (hierna ook te noemen: 'MNN') het werkgebied van partijen omvat, zodat partijen op grond van artikel 35, lid 3 Wvr een convenant dienen te sluiten, dat in ieder geval afspraken bevat over de uitvoering van de meldkamerfunctie;
- de Regeling hoofdlijnen beleid en beheer meldkamers zoals bepaald in artikel 23a, lid 1 Politiewet 2012 van toepassing is;
- het 'Landelijk convenant gegevensverwerking meldkamers' van de veiligheidsregio's, ambulancezorg, politie en Koninklijke Marechaussee d.d. 1 oktober 2018 van toepassing is;
- partijen hun afspraken over de meldkamerfunctie in het hiernavolgende convenant schriftelijk vastleggen,

komen overeen als volgt:

[Artikel 1 Doel, reikwijdte en verplichtingen](#)

1. Dit convenant heeft als doel de afspraken vast te leggen over de samenwerking tussen partijen bij de uitvoering van de meldkamerfunctie.
2. Partijen verplichten zich alle maatregelen en voorzieningen te treffen die volgens partijen nodig zijn om de meldkamerfunctie op kwalitatief en kwantitatief goede wijze uit te voeren.
3. Partijen hebben een inspanningsverplichting om afspraken te maken over de werkprocessen binnen hun organisaties en met de meldkamer, zodat variatie in het werkproces op de meldkamer tot een minimum wordt beperkt.
4. Partijen voldoen aan alle verplichtingen voortvloeiende uit de Wet veiligheidsregio's en andere voor partijen relevante wet- en regelgeving met betrekking tot de meldkamer en meldkamerfunctie.

Artikel 2 Organisatie en overleggen meldkamerfunctie veiligheidsregio's

1. Elk der partijen wordt voor de uitvoering van de meldkamerfunctie vertegenwoordigd door haar directeur.
2. De directeuren bespreken indien en voor zover nodig in het zes-wekelijks Directeurenoverleg de uitvoering van de meldkamerfunctie.
3. Het hoofd meldkamer brandweer en veiligheidsregio's neemt deel aan overleggen van de hoofden brandweer en hoofden crisisbeheersing.
4. Operationele zaken worden zo nodig in het platform brandweer en/of het platform crisisbeheersing besproken.

Artikel 3 Strategie en beleid

1. Partijen hebben gelijke zeggenschap over strategie, beleid en organisatiewijzigingen van de meldkamerfunctie. Besluitvorming vindt plaats op basis van consensus. Partijen zullen in het belang van een goede meldkamerfunctie tijdig afstemmen over alle relevante onderwerpen en ontwikkelingen die van belang zijn voor de meldkamerfunctie.
2. Partijen stellen vierjaarlijks een integraal beleidsplan voor de meldkamerfunctie op, mede gebaseerd op de strategische agenda's brandweer en crisisbeheersing van de landelijke raden.

Artikel 4 Aansturing meldkamerfunctie

1. De directeur VRD is portefeuillehouder meldkamerfunctie.
2. Op voordracht van de portefeuillehouder stellen partijen een hoofd meldkamer brandweer en veiligheidsregio's aan.
3. Het hoofd meldkamer brandweer en veiligheidsregio's wordt aangestuurd door de portefeuillehouder.
4. Het hoofd meldkamer brandweer en veiligheidsregio's is verantwoordelijk voor de operationele prestaties van de meldkamerfunctie voor de veiligheidsregiotaken en legt hierover periodiek verantwoording af aan de portefeuillehouder.
5. De portefeuillehouder legt verantwoording af aan de directeuren van VRG en VRF over de operationele prestaties van de meldkamerfunctie.

Artikel 5 Werkgeverschap

1. VRD is werkgever voor de medewerkers die exclusief werkzaam zijn voor de meldkamerfunctie in MNN en de medewerkers vallen in die hoedanigheid onder de rechtspositieregeling van VRD.
2. De portefeuillehouder legt voorstellen over personeelsuitbreiding en -inkrimping en overige wijzigingen met financiële effecten voor de andere partijen ter goedkeuring voor aan de andere partijen.
3. De afspraken over het werkgeverschap zijn nader uitgewerkt en vastgelegd in een separate overeenkomst, de 'Overeenkomst werkgeverschap veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe ten behoeve van de meldkamerfunctie Meldkamer Noord-Nederland (hierna: 'Overeenkomst werkgeverschap').

Artikel 6 Kostenverdeling/verdeelsleutel

1. De kosten voor de uitvoering van de meldkamerfunctie (werkgeverschap, administratie en overige kosten) worden gezamenlijk gedragen op basis van een verdeelsleutel naar rato van inwoneraantallen, zoals nader uitgewerkt in de Overeenkomst werkgeverschap.
2. De in lid 1 genoemde kosten worden rechtstreeks onder gemene rekening gemaakt en worden voor het werkelijke bedrag (dus zonder winstopslag) verdeeld.

Artikel 7 Financiële procesgang

1. Uiterlijk 15 september voor het nieuwe kalenderjaar legt VRD een begroting voor dat jaar ter instemming voor aan de besturen van de andere partijen. In deze begroting wordt aangegeven welke diensten dat jaar worden verleend, zowel kwalitatief als kwantitatief gespecificeerd, alsmede wat de daarmee gemoeide kosten zijn. Na instemming van de besturen van de partijen is de begroting vastgesteld.
2. In de definitieve begroting wordt een bevoorschottingsschema voor dat jaar vastgesteld. Hierin wordt per veiligheidsregio aangegeven welke bedragen op welk tijdstip moeten worden overgemaakt aan VRD.
3. Uiterlijk twee maanden na afloop van het jaar legt VRD een voorlopige rekening over van alle gemaakte kosten, van de verstrekte voorschotten en van de nog te betalen of terug te ontvangen bedragen. Uiterlijk vier maanden na afloop van het jaar legt VRD een definitieve afrekening voor, voorzien van een controleverklaring van een onafhankelijke accountant.
4. Uiterlijk 31 januari voor het nieuwe begrotingsjaar geeft de VRD aan met welke index voor lonen en prijzen gerekend gaat worden.
5. Dreigende budget-/begrotingsoverschrijdingen worden aan de andere partijen voorgelegd, middels een 4- en 8-maandsrapportage.
6. Over de doorberekening van de op basis van het onderhavige convenant en de Overeenkomst werkgeverschap voor gemene rekening gemaakte kosten, is geen BTW verschuldigd. Indien niet langer aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan en er dient (alsnog) BTW in rekening te worden gebracht (eventueel nadat de belastingrechter dit in hoogste instantie heeft bepaald), zal deze BTW worden doorberekend aan de andere partijen.

Artikel 8 Aansprakelijkheid

1. Partijen sluiten aansprakelijkheid ten opzichte van elkaar op grond van dit convenant uit.
2. Partijen vrijwaren elkaar voor aanspraken van derden ter vergoeding van schade in verband met de uitvoering van de verplichtingen uit dit convenant.
3. De uitsluiting van aansprakelijkheid en vrijwaring in het eerste respectievelijk het tweede lid is niet van toepassing indien de schade het gevolg is van opzet, grove schuld of grove nalatigheid.

Artikel 9 Geschillen

1. Op dit convenant is Nederlands recht van toepassing.
2. Indien geschillen ontstaan met betrekking tot de uitleg of uitvoering van de bepalingen in dit convenant, treden partijen met elkaar in overleg om in gezamenlijkheid tot een voor iedere partij aanvaardbare oplossing te komen.

Artikel 10 Bijzondere omstandigheden

Wanneer een van de partijen ten gevolge van bijzondere omstandigheden niet in staat is om de in dit convenant gemaakte afspraken na te komen, dan stelt de betreffende partij de andere partijen hiervan onmiddellijk in kennis en neemt het initiatief om zo spoedig mogelijk weer te voldoen aan de afspraken.

Artikel 11 Duur van het convenant

1. Dit convenant treedt in werking vanaf de dag na ondertekening daarvan en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd, in ieder geval zolang partijen gezamenlijk de meldkamerfunctie in MNN uitvoeren en artikel 35, lid 3 Wvr een convenant voorschrijft.
2. Elke twee jaar, voor het eerst in 2025, wordt (de werking van) dit convenant door partijen geëvalueerd en zo nodig bijgesteld naar aanleiding van recente ontwikkelingen.
3. Het convenant kan met instemming van partijen tussentijds worden gewijzigd en/of aangevuld.

Aldus overeengekomen en in drievoud getekend,
namens het algemeen bestuur Veiligheidsregio Groningen

K.F. Schuiling
Groningen, ..--2023

namens het algemeen bestuur Veiligheidsregio Fryslân

S. van Haersma Buma
Leeuwarden, ..--2023

namens het algemeen bestuur Veiligheidsregio Drenthe

M.L.J. Out
Assen, ..--2023

Overeenkomst werkgeverschap veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe ten behoeve van de meldkamerfunctie Meldkamer Noord-Nederland

STATUS: Definitief

Opdrachtnemer *Fred Heerink*

Projectleider *Henk Middeljans*

Secretaris *Vincent van de Griendt*

Documentrouting	Versie	Status
Opdrachtnemer	17 januari 2023	Definitief
Stuurgroep	17 januari 2023	Definitief

De ondergetekenden:

1. het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Groningen, gevestigd Sontweg 10 te Groningen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter, de heer K.F. Schuiling, hierna ook te noemen 'VRG';
2. het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân, gevestigd Harlingertrekweg 58 te Leeuwarden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter, de heer S. van Haersma Buma, hierna ook te noemen 'VRF';
3. het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Drenthe, gevestigd Mien Ruysweg 1 te Assen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter, de heer M.L.J. Out, hierna ook te noemen 'VRD',

hierna gezamenlijk te noemen: '**partijen**',

in aanmerking nemende, dat:

- partijen ingevolge artikel 35 Wet veiligheidsregio's (hierna: Wvr) ieder voor zich gehouden zijn de meldkamerfunctie, bedoeld in artikel 25b, eerste lid van de Politiewet 2012, ten behoeve van de brandweertaak en ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening uit te voeren;
- Meldkamer Noord-Nederland (hierna ook te noemen: 'MNN') het werkgebied van partijen omvat, zodat partijen op grond van artikel 35, lid 3 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) een convenant, 'Convenant samenwerking uitvoering meldkamerfunctie veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe Meldkamer Noord-Nederland' hebben afgesloten, dat afspraken bevat over de uitvoering van de meldkamerfunctie (hierna: 'Convenant meldkamerfunctie');
- partijen in het Convenant meldkamerfunctie zijn overeengekomen, dat VRD het werkgeverschap uitoefent voor medewerkers die exclusief werkzaam zijn voor de meldkamerfunctie;
- dat partijen hun afspraken omtrent het werkgeverschap in de hiernavolgende overeenkomst wensen vast te leggen,

komen overeen als volgt:

Artikel 1 Doel, reikwijdte en verplichtingen

1. Deze overeenkomst heeft ten doel afspraken vast te leggen over het werkgeverschap van de samenwerking tussen partijen ten behoeve van de meldkamerfunctie. Deze overeenkomst treedt in de plaats van het 'Convenant werkgeverschap voor het brandweerpersoneel Meldkamer-Noord-Nederland' van maart 2012.
2. De bepalingen van deze overeenkomst hebben betrekking op de uitvoering van de meldkamerfunctie ten behoeve van de brandweertaak en ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.
3. Partijen zullen voldoen aan alle verplichtingen voortvloeiende uit de Wvr en andere voor partijen relevante wet- en regelgeving.

Artikel 2 Duur van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst treedt in werking vanaf de dag na ondertekening daarvan in 2023.
2. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
3. Elk der partijen kan de overeenkomst schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van 12 maanden.
4. Op verzoek van één der partijen en elke vier jaar na vaststelling van het in artikel 3 van het Convenant meldkamerfunctie genoemde integraal beleidsplan treden partijen met elkaar in overleg om te bezien of deze overeenkomst al dan niet dient te worden gewijzigd en/of aangevuld.
5. Wijzigingen van en aanvullingen op bepalingen van deze overeenkomst kunnen uitsluitend schriftelijk worden overeengekomen en behoeven de instemming van partijen.

Artikel 3 Personeel

1. VRD is verantwoordelijk voor de volledige personeelszorg; onder andere de werving, de selectie, het aanstellen en het ontslaan van medewerkers voor de meldkamerfunctie.
2. Indien andere partijen personen op detacheringbasis beschikbaar stellen voor de meldkamerfunctie, worden zij gedetacheerd bij VRD.
3. De medewerkers voor de meldkamerfunctie voldoen aan de voor de functie gestelde eisen met betrekking tot kennis, kunde en competenties.
4. Het hoofd meldkamer brandweer en veiligheidsregio's is verantwoordelijk voor het kwantitatief en kwalitatief invullen van de afgesproken bezetting en uitvoering van processen van de meldkamerfunctie voor de brandweertaak en ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.
5. Indien structurele wijzigingen noodzakelijk worden geacht in de formatie, adviseert het hoofd meldkamer brandweer en veiligheidsregio's de portefeuillehouder meldkamerfunctie, die de structurele gevolgen beoordeelt en in overleg treedt met de directeuren van partijen.
6. Alle medewerkers worden aangestuurd door het hoofd meldkamer brandweer en veiligheidsregio's.
7. Medewerkers in een meldkamerfunctie zijn interne kandidaten bij wervingsprocedures van partijen.
8. Daarnaast hebben partijen een inspanningsverplichting om voor medewerkers van de meldkamer voor wie de functie niet meer passend is, een andere functie te vinden.

Artikel 4 Kosten en verdeelsleutel

1. VRD ontvangt van de andere partijen een vergoeding voor het werkgeverschap en het voeren van de administratie van onder meer het werkgeverschap.
2. Overeenkomstig artikel 6 van het Convenant meldkamerfunctie vindt de verdeling van de kosten, dus inclusief overige kosten, plaats volgens een verdeelsleutel naar rato van inwoneraantallen van partijen per 1 januari T-1. Basis hiervoor zijn de regionale kerncijfers van het CBS.

Artikel 5 Geschillen

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
2. Indien geschillen ontstaan met betrekking tot de uitleg of uitvoering van de bepalingen in deze overeenkomst, treden partijen met elkaar in overleg om in gezamenlijkheid tot een voor iedere partij aanvaardbare oplossing te komen.

Aldus overeengekomen in drievoud en door partijen getekend,
namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Groningen

K.F. Schuiling
Groningen, ..--2023

namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân

S. van Haersma Buma
Leeuwarden, ..--2023

namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Drenthe

M.L.J. Out
Assen, ..--2023